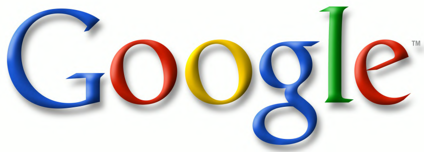
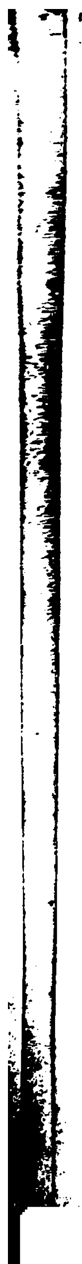

Google

Rahbek

Dansk og Norsk

Nationalværk

eller

Almindelig ældgammel Morskabslæsning.

Paa ny udgivet og gjennemseet,
samt forøget med historisk-litterariske Noticer

af

K. L. Rahbek,
Etatsraad, Professor og Ridder af Dannebrog.

Tredie Bind.

Sluttet af Etatsraad Fr. Thaarup.

Kjøbenhavn, 1830.
Paa Hofboghandler Beekens Forlag,
trykt hos B. Schlesinger.

Indhold.

Det 18de Ark var det sidste, som af den ædle Rahbek blev corrigeret. Til 19de havde han leveret Manuskript; men dets Correktur og Besørgelsen af de følgende Ark er ved

F. Thaarup.

Griseldis,

En deilig Historie om en Qvinde, som hed Griseldis, af hvilken gode og dydelige Qvinder kunde tage Exempel og Lærdom, at være taalmodige i Modgang og Fristelser.

Nyttelig at læse.

Her begynder en meget subtilig og lystig Historie af en ærlig Qvinde, som hed Griseldis, af hvis Taalmodighed ingen kan fuldkommeligen sige eller skrive. Af hvilken Historie alle gode Qvinder kunne tage et godt Exempel.

Efterdi at mange Historier om Qvindfolk er beskrevne, i hvilke man og finder mange mærkelige Ting, som Qvindfolk med stor Snildhed og Viisdom have begaaet, saa tykkes mig og nytteligt at være, at man ikke forglemmer den taalmodige Griseldis, af hvis Historie mange gode Qvinder kunne tage stor og nyttig Lærdom. Hendes Historie skrev Franciscus Petrarcha, dog ikke af først, men drog hende ud af Boccatii valske Bøger, og satte hende paa Latin. Siden er hun uddragen af Latin, og sat paa Tydske. Men jeg ubenævnet fik i Sinde, at drage hende udaf Tydsken og sætte hende paa Dansken. Sagen er, fordi at mueligt er, at saadanne Stykker, som samme Historie indeholder, det kunde endnu saa skee, at gode Qvinder der have hende til god Trøst, og til et godt Exempel og en nyttig Lærdom.

det er, at du snarligen vilde tage dig fore udi d
Sind, og faae dig en Ægtehustru, ikke allenes
strax at frie, men snarligen at gjøre Bryllup, o
phie Ægteskabs Stat, helst fordi, at Tide
forløber sig snart. Vel est du udi dine ung
Aar; alligevel skal du dig formode, at Aldere
kommer tiendes, og hemmeligen skjæler din Ungdom
fra dig, og du skal vide, at Døden giæster saa
snart den unge som den gamle, fordi at ingen e
fri for hannem, men alle Mennesker skulle døe. Sa
vist som det er, at han kommer, saa uvist er o
Stunden, naar han skal komme.

Vi bede dig ydmygeligen, hør dit Folks Bøn,
og tro os til at beskikke dig en Brud! vi ville skikk
dig den, som dig skal være værd baade af Slægt,
og Dyd, og Deilighed, af hvilken vi skulle alle haabes
at fange god Trøst. Ak: Herre! løs dit Folk af
deres Bekymring, at du ikke døer os fra foruden
Arving, at dit Folk maa faae det Hoved, som de
af alt deres Hjerte begiere at have.

Hvorledes Hr. Volter svarede sit Raad og sine gode Mænd.

Denne vise og nyttelige Bøn og Begiering
bevægede Hr. Volters Sind, at han saa svarede,
og sagde: Kiere Venner! I tvinge mig til det,

som aldrig kom udi min Tanke; helst forbi at jeg havde udvalgt mig en ubehindret Frihed, hvilken sielden findes i Ægteskab. Mit Folks og mine Undersaatters Villie og Begiere er mig ganske behagelig, og vil jeg ære Eders store Tro, Love, og Viisdom. Dog saa, den Forsyning, som I vilde tage Eder til, at skaffe mig en Brud, hende vil jeg tage paa mig selv; forbi at en Qvindes fremmede Villie gior tit og ofte Ulyksalighed imellem Børnene og Faderen. Jeg veed vel, at al den Godhed, som udi Menneskerne er, er altsammen af Gud, til hannem sætter jeg og al min Villie og al min Trøst. Han for sin store Mildhed føier mig vel til, hvad mig nytteligst er baade til Liv og Siel.

Nu efterdi at jeg efter Eders Villie og Begiere skal og vil faae mig en Hustru, da vil jeg og, at I skulde love mig at holde, hvad jeg begierer Eder igien: hvilken, som jeg nu udvælger mig til min Brud, at I og ville holde hende for Dinne, udi Hæder og Ære, og i Værdighed, som Eder bør at holde Eders Frue, og at ingen af Eder skal nogen Tid forvide mig, hvem jeg tager til min Brud, og gier mig fremdeles undergiven for min ægte Hustru, at leve og dye med, være

sig en Keiserdatter eller Hyrdedatter, da vil je at hun skal være Eders vældige Frue.

Dette lovede hannem det menige Folk me stor Villie; siden lod Hr. Volter udraabe de hæderlige Dag, paa hvilken Høitiden skulde staa og Bryllupet giøres. Dette behagede hver Man vel, og dermed skiltes de ad paa den Til Men Hr. Volter lod og strax berede al den Dee som behov giordes, til saadant et Bryllup o Vertskab.

Hvorledes Hr. Volter reed ud mod sin Brud me mange Herrer, Riddere, Svende, Fruer o Jomfruer, og ingen vidste, hvem Bruden va

Ikke langt fra Palladset var et lidet Tor i hvilket ingen boede, uden fattige Folk. Iblan dem boede en Mand, som var den alsom fatti ste; han hed Janikulus. Han havde en Datte hun hed Griseldis; hun var ganske deilig ska paa sit Legemes Vegne, hun var og fager tugtig af hendes Hierte, af hendes Sæder, og af he des Dyder, at ingen anden Jomfru kunde overtræ hende. Hun var med liden Næring opfød udi si Armod, uskyldig udi al Vellyst, ei vidste at si af megen gode Dage, men i hendes jomfrueli Hierte var hun mandelig nok, og duelig i sin A

mod, dermed opholdt hun sin gamle fattige Fader. Om Dagen gik hun i Marken, og vogtede sin Faders Faar, havde sin Rok og Teen hos sig, med hvilken hun fordrev Dagen og Tiden. Om Aftenen sankede hun Urter og Andet, hvis hun kunde faae bære med sig til hendes Fader; hun lade om Natten paa fuldhaard en Seng. Al den Deel, som et godt Barn tilhørte, det fuldkommede hun altsammen hos sin fattige gamle Fader.

Naar som Hr. Volter reed ud at spadsere, da tit og ofte saae han kierligen paa den Jomfrue, ikke med nogen uskikkelige Tanker eller Begiering, men alleneste, at han bekiendte hendes Sæder, Tugt, og Legems deilige Skabning, med hendes hoviske Levnet; huis han ikke meenligen kunde see paa nogle andre Jomfruer. Han fik og udi Sindet, at efterdi han skulde faae sig en Brud, da vilde han og faae sig hende og ingen anden paa Jorden.

Nu lakkede det fast ad Dagen og Tiden, som Bryllupet skulde være, og ingen vidste, naar Bruden skulde komme, eller hvem hun var. Hver Mand undrede storligen herpaa, men Hr. Volter lod alt berede, og giøre Guldringe, Krone, kostelige Belter, og dyrebare Klæder, med alt andet, som en mægtig Brud tilhørte at have, efter den Vært,

som Griselbis havde. Som nu den forestrevn og forsætte Dag var kommen, paa hvilken Heiti den eller Bryluppet skulde strax staae paa, og in gen hørte, eller vidste anden af nogen Brud at sige derfor undrede Folket sig end mere. Altjng va kostelig beredt, Huus og Bord med dyrebare Kle nodier, Herren beredte sig at ride ud mod sin Brud med en stor Skare Riddere, Svende, Fruer, og Jomfruer.

Alting var Griseldis i alle Maader uvitterligt, hvad hende skulde overgaae; hun beredte sin Faders Huus det bedste, hun kunde, og bad sig Lov udaf sin Fader, at hun, som andre Piger, maatte udgaae og see sin Herres Brud komme. Som hun var udgaaen til en Kilde langt fra Huset efter en Spand Vand, og hastede saare tilbage igjen, da kom Hr. Volter ridende, og mødte hende med sit Bryllupsfolk. Han nævnte hende ved sit Navn, og sagde: Griselbis! hvor er Din Fader? Hun beviste sig ærligen, og svarede ham med alt som største Ydmyghed, og sagde: Min Fader er hiemme i vort Huus. Hr. Volter sagde: Siig hannem, at han kommer ud til mig.

Som han kom ud, tog Hr. Volter hannem ved sin Haand, og drog hannem over til en Side fra Folket, talede til ham hemmelig og sagde: Janieule!

jeg haver dig kier, fordi jeg veed, at du haver mig kier, som en tro Tiener, og Undersaat, og veed jeg vel, at hvad mig behager, det vil du have frem; dog vil jeg vide af dig, endog jeg er din Herre: vilde jeg have din Datter til min Ægtehustru, om du da vilde have mig til din Datters Mand?

Den fattige gamle Mand forskrak, og blev saa forfærdet, at han i lang Tid ikke kunde svare; dog paa det sidste, med stor Suk og Rædsel, svarede han til disse Ord, og sagde: Herre! aldrig skal jeg andet ville, end hvad du vil, og dig behager; helst fordi du er min allerkiereste Herre. Hr. Volter sagde: da ville vi gaae ind i Huset, og i din Nærværelse høre din Datters Ord.

Da ginge de baade to ind i Huset alene, paa hvilket Folket kunde aldrig nok forundre sig, og funde den fattige Jomfrue inde for sig. Hun gik, og pyntede Huset til, det bedste, hun kunde af, hvis Armod paafærde var. Hun forfærdede sig saare, fattige Pige! af saadanne Giæsters Tilkommelse.

Hr. Volter talede til hende, og sagde: Griseldis! det behager din Fader og mig, at du skal blive min Ægtehustru; jeg haaber, og troer, at det og vel skal behage dig, men eet adspørger jeg dig, om saa skete, som snarligen vel skeer, vil du til-

stede, og med fri Villie give mig din Samtykke, og giøre din Villie lige med min Villie, saa at du ikke nogen Tid vil sige nei til det, jeg vil have frem; og hvad som jeg vil have at skaffe med dig eller andre, at du ikke vil knurre derimod, eller give mig nogen hoffærdige Ord, men lader mig selv betemme, som det sig bør.

Til saadan underlig og fremmed Tale svarede hun bluelig, og sagde: Min allerkiereste Herre! jeg veed mig uværdig til saadan Ære; men er det din Villie, og Lykken vil forsørge mig, da vil jeg ikke alleneste aldrig tale, men og aldrig nogen Tid tænke det, dig skal være imod; aldrig skal du og nogen Ting begiære af mig (vilde du end bede mig gaae i Døden) som mig skal kunne være forsvart. Hr. Volter sagde: det er nok sagt.

Her faaer I nu at høre, hvorledes Hr. Volter trolovede Griseldis med en Ring, og sagde Folket, at hun skulde være deres Frue, og at de skulde giøre hende Hæder og Ære, og være hende lydige, som det sig burde.

Dermed tog Hr. Volter Griseldis ved sin Haand, og ledte hende ud for alt Folket, og lod dem alle see hende, og sagde: Dette er min Hustru, dette er Eders Frue, hende skulde I giøre Hæder og Ære; hende skulle have I kiær. Have

I mig kiær, da holder hende for Dine, for den altsom ærligste og bedste.

Men paa det at hun ikke skulde føre sin gamle Lykke udi det ny Pallads, da bød Hr. Volter, at de skulde føre hende af alle sine gamle Klæder. Han lod hende strax kosteligen klæde af ny fra Top til Taae; thi der var strax Fruer og Jomfruer, som skiulte hende under deres Kaaber og Kiortler, til saalænge de havde fuldkommet deres Herres Villie, og førte hende i saadanne dyrebare Klæder, og besætte hendes Fingre med skiønne Ringe og ædle Stene, at hun vel maatte kaldes af Folket en Hiertens kiær Frue. Siden tog Hr. Volter i al Folkenes Nærværelse, og aabenbarligen trolovede hende med en besynderlig Ring, han lod hende sætte paa en hvid Ganger, og førte hende til sit Pallads med stor Hæder og Ære.

Saa blev den Høitid holden og endt med stor Glæde, Priis og stor Ære. Gud gav sin Naade, at den fattige Pige, som tilforn var opdragen i en fattig Hyrdes Huus ved stor Armod og Uselhed, hun blev da ophøiet udi en mægtig Herres Pallads med stor Hæder og Ære, saa at hver Mand havde hende kiær, og holdte hende saa storligen for Dine, og De giorde hende saa stor Ære og Værdighed, at ingen Mennesker fuldkommeligen

kan deraf sige. Hendes Læmpe, Tugt, og Sæder vare favre, hun var kierlig, lystig og viis, hun var deilig, og saa skiøn, sige de, som hende saae, at man neppelig kunde kiende, at hun den Janikels Datter var, saa stor var hendes Godhed, Levnet, og Sæder, saa meget sødtalende vare hendes Ord med Forstand, at hun da overgik hver Mand med hendes Kjerlighed, ikke allene i deres Lande, men udi alle omliggende Steder var hendes Navn lovlig og ærlig, saa at mange Fruer og Jomfruer, Herremænd og Andre, til hende kom, at de maatte see hendes Sæder, Tugt og Ærlighed.

Saa friede Hr. Volter nederlig og ydmygelig men lykkelig og mærkelig, og var altid æret i sit Huus; med stor Fred levede han med sine Undersaattere, og de lovede hans Viisdom, at han saa stor Dyd under fattige Klæder have kiendt. Og var hun ikke alleneste omhyggelig til det, som til Huset hørte, men i hendes Herres Fraværelse forskikkede hun, og forsaae alle Embeder i Landet, og stillede megen Krig og Tvedragt blandt Adelen og Andre, med hendes Viisdom, og kloge Ord, at hver Mand sagde, hende at være sendt fra Himmelen til dem.

Hvorledes Griseldis fødte en ung Datter, og hvorledes Hr. Volter fristede hende.

Og ikke længe derefter blev hun svgelig; forbi blev Folket glad, og begiærlig at forbie den Tid, at Barnet skulde fødes. Og Gud gav hende en saare skiøn Datter (men hun havde heller hart en Søn) deraf ikke alene Hr. Volter hendes Mand, men ogsaa alt Folket i Landet var glad. Og som han fik at høre, Barnet græd, kom hannem et underligt Stykke udi Sindet; om det var Lov værdt eller ei, veed jeg ikke; men jeg lader de Viise derom sige; helst fordi, at endog han saae sin Hustru have sig kiær, og være dydelig, ærefuld, og trofast i alle Maader, alligevel var hans yderste Begiær, at forsøge og friste hende jo høiere og meer.

Han gik hemmelig i Kammeret til hende, og lod, som han var vred. Han talede til hende meget alvorlig, og sagde: Griseldis! du veedst vel, hvorledes du er kommen i mit Huus; Jeg troer og ikke, at du haver forglæt din fremgangne Armod, i hvilken du est opdragen, endog at du est kommen til saa stor Vælde og Mægtighed. Du est mig kiær nok; men mine Ædelinge have Dig ikke saa kiær, besynderligt nu, du begynder at faae Børn, og moxen kunde skee, at du blev

Arving til Landet; det er dem ikke at lide, at de skulde blive undergivne en fattig Bondedatter. Jeg har altid havt god Fred og god Samdrægt med mine Undersaattere, og endnu haver. Saa vil det mig ikke stædes, at leve efter min Villie med dit Barn, men giøre efter mit Folks Villie, og giøre den Ting, som mig ganske svar vil blive, saa at aldrig nogen Ting var mig saa svar, dog vilde jeg ikke saadant giøre uden dit Vidskab. Derfor vil jeg, at du skal give din Villie og Samtykke dertil med Taalmodighed og foruden Knur, som du lovede mig, førend jeg tog dig til min Ægtehustru.

Der Griselbis dette hørte, svarede hun Hr. Volter med altsomstørste Taalmodighed, ei blev rørt til nogen Sorg, eller til Suk, ei Graad, eller nogen Forvandling, og sagde: Du est min Herre, Jeg og din Datter vi ere dine; derfor giør af dit eget, hvad du vil. Aldrig skal tykkes mig det ilde at være, hvis dig tykkes vel at være. Jeg begiær intet at have, derfor befrygter jeg mig ikke, at miste noget. Men dig alleneste haver jeg fæst stærkt midt udi mit Hierte; aldrig skal du og nu eller nogen Tid kunne slukkes deri, ingen Ting, som dig er taknemmeligt, skal nogen Tid, være mig for svart at fuldbyrde eller fuldkomme.

Af saadanne Svar blev Hr. Volter meget glad, endog han lod sig ikke mærke. Han lod, som han var sorgfuld og bedrøvet, og gik dermed ud fra hende igien. Nogen føie Stund derefter sendte han hende en af sine Tienere, hvilken han ganske vel betroede. Han underviste hannem sin Villie baade om Griseldis, og om Barnet.

Dette samme Bud kom til hende om Natten, og sagde saa til hende: O Griseldis, min kiære Frue! jeg beder dig ydmygelige, at du ikke tager mig til Mistykke, at jeg fuldkommer den Deel, som jeg er nød og tvungen til at giøre, endog at det er mig imod, og ikke med. Du af din store Viisdom kan vel besinde, at Herrebud er høit, endog at du til denne Dag selv haver lidet forsøgt deraf. Min Herre haver strax befalet mig, at jeg skal annamme dit Barn fra dig.

Som han saa havde sagt, stod han stille, og tiede qvær, lod, som hannem havde været givet i Befaling at forkomme hendes Barn. Det forstod og Griseldis vel tilforn paa sin Herres egne Ord, og nu fast ydermere i det, at Budet kom saa efter Barnet om Nattetide. Alligevel kunde man ikke see hende derfore enten sukke, eller i nogen Maade give sig. (Dette havde været meget haardt for en

Amme, end sige, for en legemlig Moder.) Hun tog sit Barn til sig med Glæde, saae, og beskuede det inderligen en føie Stund. Hun kyste det for sin Mund, og giorde det hellige Korsens Tegn paa Barnets Bryst og Ansigt, siden fik hun det Budet, og sagde: min kiære Søn, gak nu bort, og fuldkom, hvis min kiære Herre haver dig befalet; dog begiærer jeg af dig, at du saa beskikker det, at vilde Dyr og Fugle ikke skulde fortære det arme spædlemmede Barn, om du kan tænke, det er ikke min Herre imod.

Svenden annammede Barnet, og bar det til Hr. Volter, underviiste ham fra først til sidst alle Taler, hvorledes han talede til hende om Barnet, og hvorledes hun svarede ham derpaa. Dette ynskede vel Hr. Volter udi sit Hierte; men han lod ikke fordi af at friste og forsøge sin Hustru. Han bad Svenden, at han fuld vel skulde forvare Barnet, som han og giorde. Han svøbte det i en Dug, og lagde det subtilige ned udi en Kurv, satte sig paa et tamt Asen, og førte Barnet til Bononien til Hr. Volters Søster, som var Grevens Hustru af Pavints, at hun skulde samme Barn opføde med saa stor Flid, som det havde været hendes egen Datter, og holde hende frem udi Tugtighed, Ære og Værdighed, som det sig burde.

Efter den Tid gav Hr. Volter inderlig Agt paa Griseldis Ansigt og paa hendes Ord. Men aldrig kunde han andet see eller formærke, end at hun jo altid var ved eet Sind, med lige Tienstagtighed, med lige Underdanighed, med lige Glædskab og lige Kiærlighed. Hun hverken sørgede eller sukkede, eller nogentid rørte et blot Ord om sin Datter, siden hun omvar hende.

Hvorledes Griseldis fik en ung Søn, og Hr. Volter fremdeles fristede hende, saa yderlig, som tilforn, og dog ikke fandt andet hos hende, end Taalmodighed.

Fire Aar derefter gav Gud sin Naade, at hun fødte en overmaade deilig Søn til Verden, hvoraf Hr. Volter og alle hans Venner, og det meenige Folk over alle hans Lande, de finge en stor Glæde. To Aar, efter han var født, og afvant, fik atter Hr. Volter i Sindet, at fremdeles friste sin Hustru. Han sagde til hende: Griseldis! du haver vel fornummet og forfaret, hvorledes mit Folk bekymrer sig, fordi at jeg haver taget dig til min Hustru, besynderlig nu, du est frugtsommelig, og allermeest, nu du haver faaet en Søn; deres Knur og Mur kommer mig til Øre. De sige saa: Naar vort Herskab Hr. Volter er

død, da maae vi visseligen formøde os Janiculus Datters Søn til en Herre over os alle. At saa-dant et ædelt Landskab bliver undergivet saadan en Herre, det maa Gud forbarme sig over. Saadan Tale gaaer hver Dag blandt Folket. Jeg vilde fuld gierne leve med Fred, god Sambrægt. Nu kan jeg ikke for den store ubegribelige Sorg, jeg hemmelig haver deraf. Derfor er mig tilsin-det, nu at giøre ved vor Søn, som jeg tilforn haver giort ved vor Datter. Dette siger jeg dig tilforn, paa det, at du ikke siden skulde græmme dig, eller tage dig nogen Sorg til derfore.

Den gode tugtige Griseldis svarede sin Herre, og sagde: Jeg haver sagt, og siger det endnu: Jeg vil ikke andet, end du vil; Jeg haver ikke andet med dette Barn, uden alleneste, at jeg vil være forpligtet at røgte det, og have Arbeide der-med dig til Villie, saalænge som du vilt, og ikke længer. Du est begges vor Herre, og vi høre dig til; du maatte giøre af dit eget, hvad dig selv tykkes, foruden mit Venskab (Vidskab?). Den Tid, jeg gik fra mine gamle Klæder af min Fa-ders Huus, og kom i dit Huus, da gik jeg saavel fra min egen Villie, som fra mine gamle Klæder, og haver annammet igien din Villie og dine Klæder. Og derfore i alle Maader, hvadsomhelst du vilt,

det vil og jeg; Var det muligt, at jeg altid mig selv vidste din Villie og Begiæring, da vilde jeg, langt før end du skulde begiære det af mig, i alle Maader ganske gierne fuldkomme din Villie. Nu jeg det ikke saa veed, da vil jeg alligevel efterfølge din Villje, være sig, hvad det være kan, intet undertagent; om du end vilde, at jeg skulde gaae i Døden, da vilde jeg fuld gierne døe. Vor Villie skal aldrig nogen adskille, hverken Døden, eller nogen anden Ting, eller noget Creatur, som i Verdenen er til.

Hr. Volter forundrede sig saare; han kunde og aldrig nok forundre sig paa en saadan Qvindes Stadighed. Han lod, som han var meget sorgfuld og bedrøvet, gik fra hende, kaldte sin førnævnte tro Tiener til sig, og sagde til hannem: Gak til min Hustru, nu ligerviis som tilforn. Saa gik han ind til hende; han gav sig saare og meget ynkelig, at han skulde tvinges dertil af sin Herre, at giøre og bedrive saadan en ynkelig Mord; han faldt paa sine Knæ for Griseldis, bad hende gierne med grædende Taare, at hun saadant skulde give hannem til for Guds Skyld, og begiærede, at hun skulde antvorde hannem Barnet.

Hun tog det deilige Barn til sig med et uforvandlet Ansigt, men hvad i hendes Hierte var, det veed jeg ikke. Det Barn var ikke allene Mo-

været kiert, men alle andre Mennesker, som det at en finge. Hun signede Barnet med det hellige og værdige Korsens Tegn, baade paa Brystet og Ansigtet, ligerviis som hun tilforn giorde ved sin Datter. Hun saae paa Barnet en liden Stund, siden bad hun det Svenden, og sagde: min gode Ven! gak nu bort, giør, og fuldkom, hvis dig er i Befaling givet. Dog nu som tilforn, begiærer jeg een Ting af dig, om saa maa skee, at vilde Dyr og Fugle ei skulde fortære det ædle Blod; at du vilde det betage.

Dermed annammede Svenden Barnet, og bar det til sin Herre, med Underviisning paa alle Stykker. Hr. Volter forskrak, og forfærdede sig; havde han ikke i Sandhed vidst den store Kiærlighed, som Moderen havde til Barnet, da havde han tænkt der andet til, at hun saa letfærdelig anbetroede sit Barn fra sig til Døden. (Endog, at al den Deel, som hun giorde, det giorde hun altsammen af den store Kierlighed, hun havde til sin Herre, at hun i alle Maader vilde efterfølge hans Villie. Jeg veed og ikke, med hvad godt Skiel han kunde giøre sig vred paa hende, helst fordi, at den, som bød sig selv til, med fri Villie at gaae i Døden, om det havde været Herrens Villie, hvorfor skulde hun ikke antvorde fra sig hans eget Barn efter hans

egen Villie. Skulde jeg drømme derpaa, da vidste jeg vel, hvem jeg med god Ret vilde dømme til Skylden.)

Hr. Volter lod strax Barnet komme til Bononien til sin Søster, med stor Varetægt. Saadanne Fristelser, som Hr. Volter begik ved sin egen Hustru, de havde været svare nok, (og alt for svare) til den abstadigste Mand, i Verden havde været. Mange ere der, som begynde en Ting, og ikke fuldkomme det til Ende, for hvilken hun er begyndt, derfor vilde Hr. Valter forsøge sin Hustru paa det yderste. Han kunde dog ikke den ene Tid finde hende ved noget andet Sind, end hun var den anden Tid. Hun forøgte hver Dag sin Ydmyghed, sin Taalmodighed, sin Tienstagtighed imod hannem, saa at hverken han eller hun havde sin egen Villie; men altid var hans Villie, som hendes Villie, og altid var hendes Villie, som hans Villie.

Iblandt Landsens Ædlinger voxte saa hemmelig et ondt Rygte paa Hr. Volter, sammeledes blandt det menige Folk Dag for Dag jo mere og mere, hvorledes han skulde have ladet myrde sine egne Børn, som en Tyran og uchristen Mand, for sin Hustrues Skyld, fordi at hun var en Bondedatter og fattig, helst fordi at man ikke fik

Børnene at see, ingen vidste heller, hvor de vare i Verden. Saa gjorde den gode Hr. Volter sig selv Ugunst af sine Undersaatter, at de, som altid tilforn havde holdt hannem i stor Ære og Værdighed med alsomstørste Kiærlighed, de maatte da mellem sig hverken høre eller see hannem. Dette vidste Hr. Volter vel, dog vilde han ikke alligevel overgive at friste sin Hustru.

Hvorledes Hr. Volter fremdeles fristede Griseldis, med Brev af Rom, at han skulde faae sig en anden Hustru, og skilles ved hende.

Der nu tolv Aar vare forløbne fra den Tid, Hr. Volters Datter var født, da udsendte han nogen Bud til Rom, og gav dem saa fore, at, naar de komme fra Rom igien, da skulde de lade, som de havde Brev af Paven saa lydende: at for Hr. Volters Mægtigheds og Ædelheds Skyld havde Paven givet ham Lov at skille sig ved sin Hustru, som var en Bondedatter, ikke høibaaren nok til hannem at have, og at faae sig en anden, som hannem var værd af Slægt og Byrd og Ædelhed, paa det at desbedre Fred og Sambrægt skulde blive imellem ham og hans gode Mænd og menige Almue. Dette Rygte kom blandt mange Folk, endog at de ikke fuldkommelig troede, saa at skulde være.

Der dette Rygte kom for Griseldis, blev hun bedrøvet, som mig tykkes, hun maatte vel. Dog satte hun sig fore at lide det med al somstørste Taalmodighed, hvis Lykken eller Gud vilde hende tilføie. Hun var i alle Maader uforfærdet, endog at det mangfoldig vendtes hid og did i hendes Hierte, og hun vilde med et frit Mod overgive al den Vold og Vælde, som hun var tilkommet.

Hr. Volter skrev til Bononien til sin Svoger, bad hannem kierligen, at han vilde selv personligen føre hannem sine Børn hiem; deraf blev et meenligt Rygte over alt Landet, hvorledes Greven havde givet Hr. Volter sin Datter til sin Ægtehustru. Greven giorde Hr. Volters Villie, førte hannem baade sine Børn, optugtede i al Høviskhed, vel smykkede i alle Maader, med alsomdyrebareste Klæder og Klenodier. Han førte baade Datter og Søn til Salutz med en stor Apparat med Riddere og Svende, Fruer og Jomfruer, i saadan Manering, som man pleier at komme til en mægtig Herres Bryllup og Vertskab. Ikke vilde Hr. Volter endda overgive sin Haardhed, men tænkte til, hvor han ydermere og fremdeles kunde friste og forsøge sin Hustru.

Han gik ind til hende, og sagde: Griseldis, jeg haver nu havt Villie og Villyst nok med dig.

i Ægteskabsstand, dog haver jeg seet, forfaret, og fornummet, paa alle dine Sæder, at du fast overgaaer den Art og Udspring, af hvilken du est kommen af; jeg agter og vel, at mig ikke bør at blive i slig Stand med en Bondemands Datter. Mine gode Mænd de twinge mig nu dertil; sammeledes haver og vor helligste Fader Paven givet mig Lov, at jeg maae faae mig en anden Hustru, og skilles ved dig. Hun er nu paa Veien, og kommer snarligen. Derfor bliv du alligevel ved et godt Mod, og viig nu hende, at hun annammer din Stat, Vælde, Vold, Magt og Mægtighed; tag og med dig den samme Brudeskat, som du førte hid med dig, og hold dig fra denne Sted (Stund?) hiem igien til din Faders gamle Huus!

Den deilige Griseldis hun svarede sin Herre, og sagde: Herre! jeg haver vel selv altid vidst, at min Ydmyghed og din Mægtighed var ingen Lignelse. Jeg haver og aldrig regnet mig selv værdig at være din Tienesteqvinde, end sige, at være din Hustru. Jeg er og i det Huus, i hvilket du har giort mig til en Qvinde. Gud skal være mit Vidnesbyrd, at jeg dog altid haver regnet mig uværdig at være din Tienesteqvinde. Derfor tykkes jeg, jeg aldrig kan fuld takke Gud og dig, at jeg saa længe i det Huus haver været holden i

saa stor Ære og Værdighed, ydermere, end jeg nogentid kunde fortiene. Thi er jeg nu udi altingest beredt, at gaae til min Faders Huus igien, leve min Alder, og sammeledes døe, der som jeg er meest og bedst bevant udi min Ungdom. Dog skal jeg kaldes, medens jeg lever, en fattig Vidue, thi at jeg haver været saadan en Mands ærlige Brud. Jeg vil og ikke dig uvitterlig gaae af dette Huus, udi hvilket jeg haver havt stor Magt og Ære, og fordrevet min Tid.

Du beder mig, at tage med mig min Brudeskat, og de Gaver, som jeg førte til dig; hvad det er, veed jeg vel. Jeg haver ikke forgiet, at uden for min Faders Dør, blev jeg ført af alle mine gamle Pialter, og førte mig i dine dyrebare Klæder, og blev med stor Ære ført hid til dit Pallads; jeg havde plat ingen anden Gave, uden alleneste Troskab og et nøgent Legeme. Derfore vil jeg nu føre mig af denne Kiortel, og tage paa mig igien mine gamle Klæder, i hvilke du haver annammet mig til din Tienesteqvinde. De andre Klæder, med Ringe og andre Klenodier, som jeg haver brugt og havt til Ære og Stat, dem finder du allesammen i Kammeret. Jeg gik blot og nøgen af min Faders Huus; hid vil jeg og gaae blot og nøgen igien.

Det tykkes mig dog ikke være tilbørligt, at det Liv, som haver baaret og født dine Børn til Verden, skal aldeles gaae blot for Folket, og sees af hver Mand: derfore (om dig tykkes) beder og begiærer jeg af dig, at du (for den Jomfrudoms Skyld, som jeg førte til dig, vil unde mig at beholde en blot Særk, med hvilken jeg kan og maa bedække og skiule din arme Tienesteqvindes bare Legeme, den som dog i fordums Tid haver været din Egtehustru.

Hr. Volter kunde da ikke holde sig længer, men Taarene løb af hans Øine saa bitterlige, at han neppelig kunde fremføre disse Ord og sagde: Jeg er tilfreds, behold den ene Særk. Han vendte sig, og gik fra hende med grædende Taare. Griselbis, hun førte sig af alle Klæderne i alt Folkes Nærværelse, beholdt paa sig alleeneste sin blotte Særk, med hvilken hun kunde bedække og skiule sin bare Krop. Saa gik hun af Palladset aabenhoved med bare Fødder, og mange Folk med hende, som ynkede saadant et Lykkens Fald; men ingen af dem alle kunde holde sig af Graad, uden alleeneste Griselbis.

Saa kom hun i saadan ynkelige Maade til sin Faders Huus igien. Hendes Fader havde altid en krank Mening, at Griselbis skulde komme til

saa høi en Stand, og var fød af saa fattig Slægt, han tænkte altid saa ved sig: Naar som Herren bliver kied af min Datter, og begynder at hade hende, fordi at hun er af ydmyg Slægt, saa skeer det visseligen, at han driver hende fra sig af sit Huus og Pallads, som meenligen er Sædvane iblandt de Mægtige. Som han nu hørte, og fornam det meget Folk komme til sit Huus, og saae sin Datter komme tiendes, og saa godt som nogen, da begyndte han strax at søge de gamle revne Klæder, som hun tilforn havde, førend hun blev bortført; dem havde han vel forvaret i sin Kiste. Han gik sin Datter imod, at hun maatte faae noget at skiule sig udi. Men alt det Folk, som hende fulgte til sin Faders Huus, de skiltes fra hende med græ-dende Taare.

Stor Ynk var deraf at sige tilfulde. Hun var altingest vel tilfreds, at være i sin Faders Huus med stor Taalmodighed udi stor Fattigdom, og alsomstørste Ydmyghed, saa at aldrig noget Menneske kunde see eller mærke noget sorgfuld Tegn paa hende, og aldrig hun nogen Tid kiedede sig, at hun var saa kommen fra den store Magt og Vælde og til alsomstørste Armod og Trældom; Sammeledes tilforn, jo mere hendes Magt og

Vælde voxte, jo meere føraegte sig hendes Ydmyg-
hed.

Her maa I høre, hvorledes Hr. Volter begiærede, at Griseldis skulde undfange hans Brud med Tugt og Ære.

Greven af Pavinz han var paa Veien, og var hver Dag ventendes, og var et meenligt Rygte udi blandt Folket om den ny Brud, som Hr. Volter skulde have. Hr. Volter forfarede og i Sandhed af en Forrider, paa hvilken Dag at Greven skulde visseligen komme til Saluz.

En Dag, førend Greven kom, sendte han Bud til Griseldis, at hun skulde komme til hannem; hun kom strax med stor Ydmyghed. Hr. Volter sagde: Griseldis! jeg vilde gierne, at den Jomfru, min Brud, som i Morgen skal komme hid, Fruer og Jomfruer, Riddere og Svende, og alle andre, som med hende komme, skulde vel undfanges. Sammeledes og alle de andre, som hid nu kommendes vorde til denne Hoitid, at hver i sin Sted maatte vel undfanges, med tugtige Ord, og alt andet, hvis der tilhører. Vel haver jeg Fruer, og ædelige Qvinder, som dertil ere beqvemme; men alligevel, endog du haver onde og revne Klæder, vil jeg sætte saadan Befaling i dine Hænder,

at du helser og undfanger Giæsterne, og sætter enhver efter sin Stat; helst fordi at du veedst mit Sind, min Sædvane, og al min Læmpe fast ydermere end nogen anden.

Griseldis svarede, og sagde: Herre! saadant vil jeg ikke allene giøre, men inderlig begiære, at jeg dig til Tieneste saadant maa giøre. Og mens min Sjel er i mit Legeme, skal du aldrig finde mig fortrøden at giøre dig til Villie og Tieneste med alsomstørste Ydmyghed. Med saadanne Ord begyndte strax Griseldis at beskikke, og berede alle de Stykker, som hørte til Senge, til Bordene, og til alt andet, hvad, hun vidste, behov skulde giøres til saadan en Høitid. Hvis hun og ikke selv kunne afstedkomme, det underviiste hun de andre med alsomstørste Læmpe, saa at Alting blev beskikket i gode Maader; hun beviiste sig og i alle Maader, som en tro Tienesteqvinde.

Anden Dag derefter kom Greven af Paviz, med den unge Herre, og den unge Frøken, paa deres Dyd og Deilighed forundrede sig alt Folket. Somme sagde saa: Hr. Volter han haver giort som en viis Herre, at han saa haver skift og byt, helst fordi at den unge nykomne Brud, hun er fast yngere, og af ædeligere Slægt end den gamle

er, og dertil med faaer han saa deilig en ung Prinds til Svogerskab.

I alle Maader var alligevel Griseldis glad og fri af Hiertet. Hun ei sørgede, ei græd, ei græmmede sig, ei skammede sig, fordi at hun gik for Folket i gamle revne Klæder; men hun gik mod Jomfruen med et blidt Ansigt, og sagde: Min alsomkiereste naadige Frue! vær Gud og mig velkommen. Siden gik hun fra hende, og undfik alt hendes Folk med god Læmpe og tugtige Ord. Huset eller Salen var saa kostelig udstafferet, at alle Giæsterne derved forundrede sig, at saa stor Tugt og Ære, med saa gode Læmpe, kunde nogen Tid boe, skiules, eller besluttes udi noget Menneske, saa ilde og saa uselig klæd. Overalt var hendes største Begiær, at høre den unge Herres, og den unge Frøkens Lov og Ære; altid vare de hende selv udi Hiertet; den Lov og Priis, hun gav dem, kan man ikke tilfulde af sige; maa vel skee, Naturen skyndte der fast til.

Som man da skulde sættes til Bords, sagde Hr. Volter til Griseldis med en høi Stemme, lod, som han vilde drive sit Skiem i alle Giæsternes Nærværelse: Griseldis! sig mig Sandingen, hvad tykkes dig om min Brud? er hun ikke et deiligt Menneske? Ja Herre! sagde Griseldis: et

heiligere Creatur maatte eller kunde du aldrig opsøge i Verden. Uden al Tvivl skal du leve salig med hende, og aldrig fortryde, at du fikst hende til din Hustru; hvilket du neppeligen skulde giøre med mig eller nogen anden. Gud alsommægtigste skal vide, at jeg saadant begiærer inderligt af Hu og Hierte, og al min Magt. En Ting vil jeg dog begiære af dig, at du ikke saa skarpeligen straffer hende, som du haver fristet din første Hustru, helst, fordi at hun er ung, og meget kræselig opfød; mig tykkes, hun skal ikke fuldelig kunne saadant taale eller lide.

Den Tid Hr. Volter saae da saadan sin Hustrues ubegribelige Stadighed, hvilken han udi saa mange Maader uskyldigen havde fristet og forsøgt, blev han betagen af Barmhiertighed, og kunde ikke længer lide hendes Modgang. Han sagde: nu er jeg vis paa, og i Sandhed forstaaer, at ingen Mand i Verden haver yderligere fristet og forsøgt sin Hustru, og fundet saa stor og mægtig Adstadighed hos hende, som jeg haver giort. Dermed tog han hende kierligen udi sin Favn med usigelige tugtige Ord, hvoraf Griseldis forskrak, og forfærdede sig, ligervlis som hun havde været opvakt af en svar og underlig Drøm.

Og sagde Hr. Volter til hende: Griseldis! du est alene min kiereste Hustru; aldrig haver jeg havt nogen anden, og aldrig vil jeg og nogen anden have. Denne Jomfru, som du meente min Brud at være, det er din Datter; denne unge Herre, der er hendes Broder, det er din Søn; al den Deel, som jeg haver taget fra dig, Søn, Datter, Gods, Klenodier, Magt og Vælde, giver jeg dig nu altsammen igien. Ingen skal kunne sige i Sandhed Andet, end, hvad jeg haver giort, der er alene giort og skeet i den Mening, at jeg vilde friste, forfare, og forsøge din Stadighed. Jeg haver ikke ladet døe dine Børn, men jeg haver ladet dem vel forvare, og ærligen opføde.

Den Tid den gode taalmodige Griseldis, og hendes Børn saadant hørte, da bleve de paa alle Sider af ret Hiertens Glæde saa forundrede, at de i lang Tid ikke kunde komme til Orde. Dog derefter med alsomstørste Kiærlighed undfik hun sine Børn, og de hende igien, med Klappen og Kyssen, og utallige kierlige Ord, saa alle Fruer og Jomfruer, som i samme Høitid vare, bleve bevægede med dem i Barmhiertighed. Neppeligen var et Menneske blandt dem alle, som kunde holde sig, at Taarene ikke rende ned af deres Øine for ubegribelig Hiertens Glæde. Da blev Griseldis

igjen fremviist i sin Stat, og alle sine dyrebare Klæder og Klenodier; og blev saa den Dag fuldendet i saa stor Glæde, at af saadan en Glædes Dag vidste intet Menneske tilforn at sige.

Hr. Volter levede med sin Hustru og med sine Børn derefter i mange Aar, i allsomstørste Kiærlighed og Gudfrygtighed. Da tog Hr. Volter først til sig sin gode gamle Svoger Janiculus, som var Griselbis Fader, hvilken han altid tilforn havde forsmaaet, paa det at han desbedre kunde fuldkomme sin Villie med den gode Griselbis, saa at forsøge hende, som før skrevet staaer; hannem holdt han i stor Ære og Værdighed. Sin Datter gav han Margreven; men Sønnen han blev Arving til Landet efter Faderens Død.

Noticer til det foregaaende.

"Denne Fortælling — siger vor forevigede Nyrup i sit classiske Værk almindelig Morskabslæsning — har man til alle Tider holdt for meget rørende og interessant, og den er bleven oversat paa de fleste europæiske Tungemaal. Paa engelsk har Chaucer allerede bearbeidet den, og de franske giorde ogsaa strax i det fiortende Aarhundrede en Comedie deraf, eller som det den Gang kaldtes, en Mysterie, der siden er aftrykt i Theatre français Amsterdam 2 T."

I Bibliotheque du Theatre francais depuis son orgine. Dresd. 1768, finder jeg blandt Stykkerne inden 1552 d. e. inden Jodelle — anført Mysteriet om Griseldis Marquise af Saluzzo til 35 Personer, hvoraf leveres følgende Udtog.

Margreven af Saluzzo bliver forelsket i Griseldis, en Bondes Datter, og ægter hende. Han har to Børn, som han lader opdrage hos Greven af Pavia, hans Svoger. Han bliver kied af Griselbis, og sender Bisskoppen af Saluzzo til Paven, for at begiære Tilladelse at forskyde hende, og tage en ny Gemalinde, mere efter hans Stand. Paven bevilger ham det. Margreven sender Griselbis hiem til sine Forældre, hun begiærer som eneste Naade, at man skal lade hende beholde det Linned, hun har paa, for ikke at vise sig ganske

blottet. Det tilstaaer man hende, og hun gaaer. Nogen Tid efter bringer man Margreven begge hans Børn hiem, da Datteren er tolv Aar, og Sønnen otte. Han sender nu Bud igien efter Griselbis, viser hende sin Datter, som hun ikke havde seet siden hendes Fødselsdag, siger Griselbis, at det er den, han har valgt til sin ny Gemalinde, og befaler hende at opvarte hende som Kammerpige. Griselbis underkaster sig alt, hvad Margreven befalede hende; han bliver rørt af saadan Taalmodighed, lader hende faae sine Børn at kiende, siger hende, at Alt, hvad han har giort, var kun for at sætte hende paa Prøve, og tage hende igien til sin Hustru. Mysteret endes med Forlystelser af Egnens Hyrder.

Af Dictionaire portatif des Theatres (Paris 1754) er jeg, at en Madam Saintoegne har behandlet dette Emne meer i en Commedie paa Vers trykt 1714 i Dijon.

Oprindelig skyldes denne Fortælling Boccacio, i hvis Decameron det er den tiende Dags tiende og sidste Novelle. Den danske Oversættelse er imidlertid, som Nyrup anmærker, ikke giort efter Boccazes Original, men efter det tydske, der atter, som man af den gamle Forerindring vil have seet, er uddragen af Latinen, hvorpaa Franciscus Petrarcha satte hende, der dog ikke skrev hende af første, men drog hende udaf Boccatii valske Bøger.

Hermed, siger Nyrup: havde det følgende Beskaffenhed: Uagtet Boccaz og Petrarcha vare fortrolige Venner, og uagtet Decameron giorde saamegen Sensation,

saa var dette Skrift dog i Publico en heel Snees Aar, før det faldt Petrarcha den store Litterator og Bogelsker ihænde. 1353 udgav Boccaz sin Bog, og først 1374 fik Petrarcha, hans Ven og Velynder, den hændelsesviis at see. Han bladede lidt om i den, læste noget hist og her, især i Begyndelsen og Enden, og syntes da saa overmaade godt om den sidste Fortælling, som er den om Griselldis, at han besluttede at oversætte den paa Latin, til Gavn for dem, som ikke forstod italiensk. Denne sin Overssættelse dedicerede han til selve Autor, og af denne Dedication kan man documentere ovennævnte synderlige Omstændighed, at et Skrift, der giorde saa megen Opsigt, og var af kiær Vennehaand, først saa seent kunde komme en saa driftig Litterator ihænde.

Petrarchas latinske Behandling af Æmnet kiender jeg ikke, og kan derfor ikke dømme, om de Afvigelser, der i Foredraget finder, skrive dem fra hym, eller ikke snarere fra den mig ligeledes ukiendte gamle Fortydsker, som den ubenævnte Forbansker synes trolig at have fulgt, ligesom jeg igien, saavidt muligt har holdt mig til den hos Laurits Bennedict Kbhv. 1597 trykte Udgave.

Professor Nyrup erindrer fremdeles, at en Philippus Bergamensis, og flere, have meent, at det skulde være en virkelig Historie, men at de ere blevne Beviserne for deres Paastand skyldige, og at den nok er en Opdigtelse, hvilket og et anført Sted af en Skrivelse fra Petrarca til Boccaz synes at indrømme.

Tillige anmærker han, at den af Sada i hans Vie de Petrarque yttrede Mening, at Boccatz skulde have taget den Fortælling af en Bog kaldes Parement ou Triomphe des dames d'honneur, ikke kan have Grund, da Forfatteren af denne Bog, Olivier de la Marche, først levede i 15de Seculo, medens Boccatz skrev Fortællingen i Midten af fiortende.

Da Nyrup endvidere har anmærket, at Æmnet i nyere Tider er bearbeidet af den tydske Digter Nicolai, og efter ham fordansket af Digteren Plum i Minerva 1789, har jeg troet, det ikke vilde være uvelkommet her at finde et Udtog af denne frie Bearbeidelse.

En ung Greve Anton var — som Hr. Wolter — en Ægtestands Fiende; hans Undersaattere, som dette var ukiært, sendte Gesandtskabsmænd med Viisdomsbud at overtale ham, ei at foragte Ægtestand, men lade dem opsøge ham

En Frøken skiøn og riig!
Han svared: Børn! mig Himlen har
Til Herre indsat her;
Og i mit Huus jeg altid var,
Hvad i mit Land jeg er.
Men kom en Kone først deri
Var det forbi;
Thi Herskelyst og Overmod
Og Egensindighed
Fra Evas Tid er Kiønnets Lod,
Jeg hidsig er, og veed,

Hvor let jeg, om jeg Modstand fik,
En Feil begik,
Dog som jeg stedse villig var,
At giøre, hvad I bad,
Opofrer jeg den Ro, jeg har,
Og glemme vil mit Haab
Til Ægtestand; men selv en Brud
Jeg søger ud.
Hvem det end blier, hvordan og hvor
Jeg hende vælger mig,
Hun være liden eller stor,
Og fattig eller riig,
Saa sværger hende Troskabseed
Og Lydighed!

Det sværge de; nu drager Anton ud med sin Ven, Ridder Gorm, at søge om en Brud efter Ønske; Gorm anbefalede adskillige:

God nok for Øiet, kiære Ven!
Var Svaret: men....

Gorm fandt denne Antons Tale formastelig og syndig.

Hidtil enhver mit Haab bedrog;
Jeg saae, var Antons Svar,
At een for dum, at een for klog
Og alle stolte var;
For Andre vælger man saa let,
Og vælger slet.

Endelig kom man
Med uforrettet Sag igien
Til Grevens Herredom.

Her gik man for at faae Forfriskning ind til en Olding, ved Navn Sivert, i en eenlig Skovhytte, og finder her hans Datter Griselbis.

Som Rosen skiøn hun staaer, og veed
Ei selv, hvor skiøn hun er.
Med Frihed og Beskedenhed
Hun hilser hver især,
Og til sit Arbeid glad igien
Hun iler hen.
Hun overgaaer sit hele Kiøn,
Hvert Ansigtstræk, og hver
Af hendes Miner kunstløs skiøn
Og blid, som Vaaren er;
Og skiøn er Stilling, Væxt, og Gang,
Og Stemmens Klang.
Paa hende Grevens Öie fast
Er hæftet: hun igien
Til ham saa mangt et Öiekast
Nysgierrig stiæler hen;
Sin Forste ønsker man dog tit
At kiende lidt.

Paa Hiemreisen yttrede nu Ridder Gorm, at de dog

I Hytten endelig
Den Perle fandt, ei Hovedstad
Og Hof besad.

Men Grev Anton, skiøndt han tilstod, hun var skiøn, meente dog

At Herskesøgen eengang har
Fordærvet hendes Kiøn
Med al sin Skiønhed hun saa let
Tør ligne det.

Ridder Gorm tilbyder sig at væbde paa det modsatte, og Væbemaalet indgaaes.

For Rigets store Mænd derpaa
En Euurdag raabes ud;
De alle sig fremstille maae
For Grevens unge Brud
Nysgiærrig mødede han er
Aken der. — —
De alle ride ligefrem
Did, hvor Griselbis boer,
Knap Hytten rummer alle dem;
Den gode Pige troer
Knap, hvad hun seer, og kan ei ret
Begribe det.
"I Godtfolk! under dette Tag"
Begyndte Greven, "vil
"Jeg vise det, som jeg i Dag
"Indbød Jer alle til
"Min Brud, om Sivert villig er,
"Staaer hos os her.
"Dog med det Vilkaar — mærker det,
"At hun adlyder mig,
"I hvad jeg byder, tungt og let,
"Og venlig viser sig,

"Ei siger mig imod, og giør,
"Hvad Koner bør!

Sivert forlanger sin Datters Svar, om den Fordring er hende for vanskelig?

Hun Øinene til Jorden slaaer
Som unge Piger giør,
En blodrød Farve Kinden faaer,
Som Rosen prydet før,
Og oprørt hæves hendes Bryst
Af ængstlig Lyst.
"Det Held er stort, den Fordring let,
Hun svarer: hvad min Pligt
Og hvad mit Hierte byder, det
Blier ikke vanskeligt;
Men tungt, min Fader! er det mig
At gaae fra dig.

Grev Anton indbyder ham nu at følge med Datteren, eller, om han ikke vil det, at blive godt forsørget, og see hende ofte, hvilket han modtager. De drage nu hiem, og vies.

Snart skikkede Griseldis sig
I Margrevindestand,
Var klog, og mild, og sædelig,
Og i det hele Land,
Og Nabolaget, hvor man kom,
Blev talt derom.
Hun troelig sin Gemal adlød,
Ei sagde ham imod,

Men af hans Ansigt, før han bød,
Hans Villie strax forstod,
Naar Siverts (Antons?) Kys belønned det
Var Alting let.

Ridder Gorm paastaaer nu at have vundet sit Væddemaal; men Grev Anton vil, at en Prøve skal afgiøre det;

Paa tusind Maader prøves hun
Og plages jammerlig

blandt Andet

Hun hentes, og han taler saa:
Jeg strængt forbyder dig
Hen til din Fader meer at gaae,
Man nok desuden, mig
Til liden Ære, veed det her,
Hvis Barn du er
"Før da du selv det holdt for Ret
"Mig doppelt Pligt det var;"
Hun svared: Du forbyder det,
Jeg kun at lyde har;
Dit Forbud er mig smerteligt,
Men dog min Pligt.

Gorm finder nu, at denne Strænghed gaaer for vidt, og vil have Væddemaalet, men dermed nøies Anton ikke.

Du tilstaae skal, at hun
Saa lidt, som Andre, ganske from
Til Verden kom.

Nu foreholder Ridder Gorm ham:

Saa vær dog mindre grum! du veed,
Hun er frugtsommelig.
Den Uret, hun uskyldig leed,
Vil siden angre dig,
Som Fader. „Tænk, at denne Søn
Er Landets Bøn."
Men ak! hun fik i Sønnens Sted
En Datter til sin Qval;
Grev Anton hører det, og vreed
Han vil, at Barnet skal
Berøves Moderen, hvor haardt!
Og føres bort.
En Jæger barsk det rive maa
Bort fra Griselbis Skiød.
"Hvor skal det hen?" — I Skoven, saa
Min Herre, Greven, bød
O Grusomhed! men dog — o Gud!
Det er Hans Bud..
Hun trykker det for sidste Gang
Med Taarer til sin Barm;
Men Greven sees; med uhørt Tvang
Forstiller hun sin Harm.
Han vinker: bort dermed! det skeer,
Og taus hun er
Og nu, som om det Intet var,
Hun (?) venlig viser sig.
Hun samme blide Mine har,
Sig selv bestandig lig,

Vil Taarer stundom bryde frem,
Hun skiuler dem.
Men siden, naar hun ene gik,
Da randt en Taareflod,
Og Luft det pinte Hierte fik;
"Saa grumt sit eget Blod
"Mit elskte Barn at kaste bort,
"Det er for haardt."
"Dog nei! han kan ei dræbe det,
"Hans er det, hvad han giør,
"Om det er Uret eller Ret,
"Jeg ei udforske tør."
Min Pligt skal evig være mig
Ubrødelig.
Hun væbner sig med Mod og vil
Fordølge, hvad hun leed.

Men Gorm bebreider ham med Hæftighed hans Tyranni, hvilket Greven ikke vil vedstaae, men siger til sin Undskyldning.

Naar jeg Griselbis plaget har,
Jeg selv ei mindre leed,
Men Guldet dog i Ilden maa
Sin Prøve staae.
Og skiøndt
Hidtil hun med stadigt Mod
Sin Prøve stod;

Vil han dog sætte hende paa een Prøve til, men da den vil blive besværlig,

Han derfor bie vil med Flid
En foye Tid.
For Greven i Griselbis Favn.
Et kierligt Aar hengled,
Han nævned ikke Barnets Navn,
Hun var tilfreds dermed,
'Og klaged' ei, og troede sig
Saa lykkelig (?)
End fødte hun dog ingen Søn,
Da talte Greven saa:
"Jeg gifted mig paa Folkets Bøn
For til mit Land at faae
En Arving. Jeg maae skille mig
Igjen fra dig.
Vort Ægteskab ufrugtbart var,
Og Himmelen imod;
Jeg mig en Gemalinde har
Udsøgt af Fyrsteblod,
Du til din Fader da igien
Kan reise hen.
Med samme Venlighed som før
Hun svarede derpaa,
Hvad min Gemal og Herre giør
Er velgiort; jeg vil gaae...
Hun kyssed Grevens Haand, og ned
Paa den en Taare faldt,
Han røres inderlig derved,
Og vil afbede Alt;

Dog end paalægger han sig Tvang
For denne Gang.
Hun gaaer sin Vei. Med Taare see
Betienterne derpaa;
Den haarde Medfart laste de,
"O taler ikke saa!!
Hun svarer: giører, hvad I bør,
Min Pligt jeg giør!"

Sivert bliver forskrækket og tillige glad ved at see sin Datter igien, og høre det forefaldne.

"Mit Barn! udbrød han: kiender du
De Store nu?
"Mit Hierte du blandt ei dem fandt,
Som dit jeg savned her;
"Du lød din Pligt, og overvandt,
"Det glæder mig end meer.
"Vær nu som før; en Drøm det var,
"Den Ende har."
Kort efter rider Greven derhen
Alvorligt Sivert ham modtog,
Griseldis stod med Flid
Tilbageholden taus og paa
Sit Arbeid sade.
"Mit Bryllup snart, saa taler han
"Skal holdes; alt er godt;
"Kun en Huusholderske jeg kan
"Behøve paa mit Slot;
"Du kiender det, og god Beskeed
"Med Alting veed."

"Paatag dig det, og med mig kom!
"Saa skal du see min Brud,
"Hun har en Broderdatter, som
"Hos hende blev sat ud,
"Et deiligt Barn! tolv Maanedes
"Det gammelt er."

Med Magt Griselbis Øine nu
En Taare giennembrød,
Tolv Maaneder! det Ord endnu
I hendes Hierte lød.
Hun tvang sin Graad for Greven, men
Han mærkte den.

"Min Herres Bud" hun gav til Svar:
"Jeg lyder, som jeg bør!"
Hun gaaer. Hun siden hos ham var,
Og Alting færdigt giør
Til denne Bryllupshøitid, som
Han taled om.

Nu saae man hende tiene der,
Hvor hun som Frue bød,
Forundret, rørt, og henrykt er
Den Flok, som hende lød.
Hun nu ei nogen Tanke har
Om, hvad hun var.

En Dag, da Alting stod beréd,
En Vogn med Grevens Brud
For Slottet holder; prægtig klæd
En Dame træder ud,
Af Ridder Gorm ledsaget, som
Med hende kom.

"Hvo kan," udbrød Griseldis, "dog
"Paa Hofmænd stole meer?
Han, som mig før i Forsvar tog,
"Nu Brudefører er!
"Men deilig er hun; Greven det
"Har giort med Ret."

En anden Vogn for Slottet staaer
Og Barnet er i den,
En ukiendt Fryd hun føler, gaaer
Som draget, til det hen,
Og trykker dette Barn med Lyst
Op til sit Bryst.

Hun bærer det, er glad derved
Og selv det pleie vil;
Som for at see det, Greven med
Sin Dame kommer til;
Hun kysser Brudens Haand, som mild
Det smiler til.

"Er det" begyndte Bruden, "den,
Som var engang med dig
Formælet, og forskudt igien,
Skal nu opvarte mig?
Nei det var alt for haardt, og jeg
Tillod det ei.

Griseldis svared: "Himlen var
"Vort Ægteskab imod;
"Jeg ringe Mand til Fader har,
"Er ei af Fyrsteblod;
"Den Søn, som Landet ønskte sig,
"Blev nægtet mig.

"Mig Greven har forskudt med Ret,
"Jeg ham beskylder ei,
"Men elsk ham — han fortiener det,
"Grevinde, — tro, som jeg!
"Og Himlen skiænke dem en Søn,
"Til Troskabs Løn!"

"Kun eet endnu jeg beder; da
"Jeg ei behøver meer;
"O lad mig ikke skilles fra
"Det Barn, jeg favner her;
"Dets Pleie over Alting mig
"Giør lykkelig."

"Du Engel!" raabte Bruden, og
Om Halsen hende faldt;
"Du Engel!" Greven rørt gientog,
"Hans Fryd gik over Alt,
Og Gorm udraabte: "seer man det,
"At jeg har Ret?"

Griseldis staaer, veed ei, hvorban
Det er, og undrer sig.
Da siger Greven: "Elskte! kan
"Du end tilgive mig?
"O deel mit Herredom, og bliv
"Min elskte Viv!"

"Min Haardhed kun en Prøve var,
"Og selv jeg leed derved;
"Du bliver mig dobbelt dyrebar,
"Dit fulde Værd jeg veed,
"Og mild og omhedsfuld skal du
"Mig finde nu."

"I Bruden du min Søster seer;
"Du mindst formoded det:"
"Og mit — udbrød hun — Barnet er?"
"Dit Hierte dømte ret,"
Han svared: "det min Søster tog"
"Hun det opdrog."

"Mit elskte Barn!" hun raaber: "du
"Er atter givet mig?
"Har Mand og Barn og Søster nu!
Hvor jeg er lykkelig."
"Og Ven — tilføyed Gorm — og let
"Hun sanded det."

"Og Fader!" raabte Sivert; som
Til denne Høitid der
Ret, som han bid var kaldet, kom:
"Nu vil jeg blive her,"
Et prægtigt Maaltid færdigt staaer;
Tilbords man gaaer.

Og alle Hierter hylded nu
Den Brud, som Prøven stod,
Hun lige lydig blev endnu,
Og Anton mild og god
Og Himlen snart paa Landets Bøn
Dem gav en Søn.

* * *

Petrark fortæller i en Skrivelse til Boccats — siger Prof. Nyrup — at en af hans Venner fra Padua, begyndte at læse denne Fortælling, men at den rørte ham saa stærkt, at han for Graad og Hulken ikke kunde læse den til Ende. En anden Ven fra Verona læste den derimod igiennem i Mag, fandt den artig

nok, men tilstod, den vilde have rørt ham meget, naar han ikke havde vidst, den var fingeret, og ingen virkelig Tildragelse."

Prof. Nyrup holdt med Veroneseren, jeg kunde, især i Fortællingens gammeldags Gestalt, snarere fristes at træde paa Paduanerens Side.

K. N.

En meget smuk

Historie

om

den skiönne Magelone,

en Kongedatter af Neapel,

og

en Ridder,

som blev kaldet

Peder med Sölvnöglen,

en Greveson af Provence.

Peder, en Søn af Greve Johan Cerisel af Provence og den ædle Frue Albara, udmærkede sig allerede tidlig i Vaaben og Ridderspil, var tækkelig, venlig og elsket, ikke allene af Adelen, men og af det hele Folk. Forældrene glædede sig inderligen over deres Søns store Tapperhed. Landets Adelige anstillede en Dag en kostbar Turnering. Peder udmærkede sig her, som sædvanlig, til Alles store Forundring. Som det i de Dage ikke var sieldent, at Prindsesser udsattes til Priis for den, der vandt Seier i slige ridderlige Øvelser, kom man her paa Tale med Peder om den skiønne Magelone, Kongen af Neapels Datter, hvis Lige i Deilighed og Dyd ikke var at finde, og for hvis Skyld mangen ædel Ridder havde øvet sig i Ridderspil. Peder blev opmærksom herved, især, da en af hans Venner en Dag sagde til ham: Var jeg i dit Sted, reiste jeg udenlands, gjorde mig vidt og bredt bekjendt, og sikkerligen vilde du ved din Dyd og Tapperhed snart finde en udvalgt Ven.

Hans hele Indbildningskraft vaktes ved slig Forestilling, og, da den skiønne Magelone bestandig stod ham i Hovedet, besluttede han, saafremt han kun kunde erholde sine Forældres Tilladelse, at forsøge sin Lykke i Verden.

Da Herredagen var tilende, overveiede han, hvorledes han vel bedst skulde foredrage sin Sag for Forældrene, for at naae sit Øiemed. Lykkeligviis traf det sig en Dag, at han fandt begge Forældrene siddende allene. Han kastede sig paa Knæ for dem, og sagde: Naadigste Fader og Moder, jeg har en Bøn til eder, o bønhører den! Som eders lydige Søn skal jeg stedse taknemmeligen erkiende den store Godhed, I indtil denne Time viiste imod mig. Men, saasom jeg hidtil kuns lærte at fortære, ikke at erhverve, saa er mit Ønske og min inderlige Bøn, at I ville tillade mig at reise og friste min Lykke: jeg haaber, herved at befordre baade eders Ære og mit Gavn. Greven og Grevinden, som mærkede, at dette var deres Søns fulde Alvor, bleve ikke lidet bedrøvede. Faderen sagde til ham: Peder, kiereste Søn, Du veed, Du er vort Haab, vor hele Trøst; tilstødte Dig altsaa et Uheld, var vor hele Grevedømme, vor høie adelige Slægt paa eengang tilintetgiort. Moderen tog herpaa Ordet, og sagde: Elskede

Søn, Du behøver ikke at forsøge Din Lykke i Verden: Du har Overflødighed af alt, har og ved Din Dyd og store Tapperhed allerede indlagt Dig et meget glimrende Rygte i Verden, og er jo dertil Enearving til et skiønt og frugtbart Land. At forhverve fremmed Gods kan altsaa aldrig være den Aarsag, der bestemmer Dig til at forlade Fader og Moder i deres høie Alderdom. Betragt, hvorlunde Du er vor eneste Trøst og Glæde, og om intet andet afholdt Dig fra Din Beslutning, saa synes mig, dette maatte kunne. Afstaa derfor kiere, elskede Søn, fra Din utidige Reiselyst. — Da Peter nu mærkede, hvorledes Forældrene vare sindede, blev han urolig, og sagde i en bønfaldende Tone: aldrig skulle I finde mig ulydig; men endnu engang maa jeg gientage min Bøn: Tillader mig at reise. Et ungt Menneske kan, efter mine Tanker, aldrig giøre bedre, end at øve sig i alle Dyder og Færdigheder, og forsøge sin Lykke i Verden.

Forældrene vidste længe ikke, hvad de skulde svare ham. Peter blev liggende paa Knæe, og omsider, da Tausheden længe vedblev, gientog han atter sin Bøn: Forunder mig naadigst Forlov! Faderen tog nu Ordet og sagde: Kiereste Søn, efterdi vi da see, at det er Din Villie, Dit Ønske og faste Beslutning, paa Reiser at forsøge Din

Lykke, saa giver Din Moder og jeg Dig Forlov, haabende, at Du stedse skikker Dig vel og Din Stand værdig. Hav fornemmelig i alle Ting Gud for Dine, vogt Dig for slet Selskab, og vend saasnart som muligt, tilbage igien. Tag til Din Reise de bedste Heste i min Stald, det stærkeste Harnisk, og saa mange Penge, Du troer at behøve. Da Peter hørte dette, takkede han skyldigst. Moderen kaldte ham herpaa ind i Værelset ved Siden af, og overleverede ham tre Guldringe af stor Værdi. Han takkede hende, giorde de fornødne Tilberedelser til Afreisen, tog til Slutning paa det meest rørende Afskeed med Forældrene, og tiltraadte Reisen i al Stilhed. Han giennemvandrede nu med sit Følge hele Italien, og kom omsider til den store og berømte Stad Neapel, hvor Kong Robert den Anden, den skiønne Magelones Fader, residerede. Han indlogerede sig her paa den store og skiønne Plads, som endnu den Dag idag kaldes Kongens Torv. Peter gav sig i Snak med Værten, spurgte om Hoffets Skik, samt om der for Tiden opholdt sig fremmede navnkundige Riddere? Han fik nu at høre, at der for faa Dage siden var ankommen en stor og mægtig Herre, ved Navn Henrik af Modena, som Kongen beviiste stor Ære, og for hvis Skyld en stor Turnering var

bestemt til den næstkommende Søndag. Peter spurgte: om det var Fremmede tilladt, at indfinde sig med paa Ridebanen? Ja vistnok, svarede Værten: naar de kuns ere i tilbørlig Rustning.

Næste Søndag var Peder tidlig paafærde, lod sine Heste, samt sin Klædning og Rustning, tillave, saasom han agtede, den Dag at indlægge sig stor Berømmelse. Han havde ladet giøre to meget kostbare Nøgler af Sølv, som han satte paa sin Hjelm. Ogsaa paa Hestetøiet og Dækkenet havde han anbragt sølvbroderede Nøgler. Tiden nærmede sig, og Herskabet begav sig fra Frokosttaffelet til deres Plads paa Rendebanen. Peter indfandt sig nu og her med en Karl og en halvvoxen Dreng, og blev holdende nederst paa Rendebanen, saasom han var fremmed, og havde ingen Indfører. Da Øieblikket var forhaanden, at enhver skulde iføre sig sin Rustning, og alle stille sig i Orden for Fruer og Jomfruer, kom en Herold ridende, som efter Kongens Befaling, udraabte, at hvo der havde isinde at øve Ridderspil eller bryde et Glavind for Fruer og Jomfruer, han skulde rykke frem paa Banen. Herpaa reed fornævnte Hr. Henrik af Modena frem, og mod ham stillede sig een af Kongens Tienere, med hvilken Henrik traf saaledes i Striden, at han blev hængende ved

Sablen, og brød derved sit Slavind. Imidlertid traf det sig dog saa uhelbigt, at Hr. Henrik, ved at hugge efter Kongens Tiener, tabte sit Slavind, og at dette kom hans Hest imellem Benene, hvorved den blev nødt til at falde tilligemed Hr. Henrik. Kongens Tieners Parti begyndte nu triumpherende at raabe: at Hr. Henrik af Modena formelig var overvunden; og dette fortrød ham naturligviis saa haardt, at han ikke videre vilde indlade sig i Strid. —

Herolden reed nu andengang ud, raabte ligesom førstegang, og Peter rykkede nu frem mod samme Kongens Tiener, der glorde sig til af, at have overvunden Hr. Henrik, der kuns var en maadelig Render, og over hvilket Praleri Peder blev fortørnet. Striden begyndte, og Peder traf sin Modstander saaledes, at han ikke kunde holde sig; men Mand og Hest laae ovenpaa hinanden paa Jorden. Alle Omkringstaaende faldt i største Forundring, og da Kongen saae, hvad som var skeet, priisde han storligen Ridderen med Sølvnøglen, og var saare nysgierrig efter at vide, hvem han var. Han sendte desaarsag en Herold til ham, for at faae det at vide. Men Peder svarede denne: hils din Herre og Konge, og beed ham, paa mine Vegne, ikke fortryde paa, jeg ikke tilkiendegiver

ham mit Navn, saasom jeg har giort mig selv det Løfte, ikke at aabenbare det for noget Menneske. Men siig imidlertid Kongen, at jeg er en fattig Adelsmand fra Frankrige, der vil forsøge sin Lykke i Verden, for at vinde Fruers og Jomfruers Priis. Heroldenbragte Kongen dette Svar, som ansaae det som et Beviis paa Ridderens store Beskedenhed, der saaledes slet ikke søgte at giøre sit Navn berømt.

Striden begyndte atter. Alle vandt af Misundelse, med største Hæftighed, an mod Peder, men lykkeligen overvandt han enhver. Kongen og alle Tilstedeværende maatte eenstemmigen tilkiende ham Prisen, og kun ønskede enhver at vide, hvem han var. Ogsaa Damerne talte meget om Ridderen med Solnøglerne. Magelone havde fattet største Høiagtelse for ham, og kunde i lang Tid ikke glemme ham. Da derpaa Turneringen var tilende, drog enhver til Sit; men en stor Mængde, og deriblandt Hr. Henrik af Modena, ledsagede Peder, for at bevise ham Ære. Hr. Henrik fattede og ved denne Leilighed en saa stor Høiagtelse og Godhed for Ridderen med Solnøglerne, at de stedse siden efter bleve de bedste Venner.

Efter den Tid anstilledes mange Turneringer og Ridderspil paa Kongens Bekostning, og for

at fornøie den skiønne Magelone, der bestandigen bad ham derom, efterdi hun hemmeligen nærede inderligste Kierlighed til Ridderen med Sølvnøglerne. Kongen glædede sig og hvergang inderlig ved at betragte den ædle Ridders hele Adfærd. — Ofte sagde han ved sig selv: den Ridder er sikkerlig ikke af nogen ringe Slægt; han fortiener, at vi herefter vise ham større Agtelse, end hidtil. Kongen befoel dernæst nogle af sine troeste Tienere, underhaanden at søge at faae at vide, hvem han var, og derpaa meddele ham det. Kongen indbød ham kort derpaa en Dag til Middagstaffel. Med Glæde modtog Ridderen Indbydelsen, saasom han ved denne Leilighed haabede, ret at kunne tage Magelone i Øiesyn, hvis sieldne Skiønhed han endnu ikke ret havde betragtet.

Han indfandt sig til bestemt Tid, og fik Plads ved Taffelet ligeover for Magelone. Paa de kostbare Retter, hvormed Bordene rigelig vare besatte, agtede kun Ridderen lidet: hans hele Hierte og Tanke hang ved Magelone. I hans Øine kunde ingen skiønnere gives paa Jorden, hans Kierlighed antændtes til hende, og han ansaae den misundeværdig lykkelig, der kunde vinde hendes Gienkierlighed; men dristede sig langtfra ikke at troe eller haabe, at sligt kunde falde i

hans Lov. Magelones Tanker og Hierte var ikke mindre henvendte til Ridderen. Efter at Taffelet var tilende, foretog man sig allehaande Lystighed og fortvillig Spøg, som Kongen og Dronningen selv bivaanede; og fik Magelone ogsaa Tilladelse at give sig i Snak med Ridderne.

Fortrinlig henvendte hun sig til Ridderen med Sølvnøglerne. Hun tiltalte ham saaledes: Ædle Ridder! Kongen min Fader, saavelsom vi alle, finde største Behag i eders tappre mandelige Daad, i eders Dyd, Fromhed og gode Adfærd: kom derfor ret ofte til os, for at fordrive den stundum kiedsommelige Tid, som Hoflivet medfører. Peter svarede: Naadigste Prindsesse, aldrig kan jeg fuld takke Deres gode Forældre eller Dem for al den Ære og uforskyldte Naade, der bevises mig, som en ringe Tiener i usle Kaar, og som ikke engang fortiente at være den ringeste Tiener i Kongegaarden. Imidlertid takker jeg ydmygst for enhver Naadesbeviisning, skal og paa det alvorligste stræbe at fortiene Deres Godhed, og ved enhver mulig Leilighed være rede til Deres Tieneste. Magelone takkede ham for hans Tilbud, og lovede at benytte sig af hans Tieneste, naar hun trængte til den.

Dronningen gik herpaa ind i sit Gemak, og Magelone fulgte efter, skiøndt hun gierne længere havde talt med Ridderen. Ved Afskeden paaminddte hun ham atter om, snart at gientage Besøget, sagde og, at hun havde meget at spørge ham om, angaaende Ridderspil i fremmede Lande; og hilsede ham ved Bortgangen med en saa venlig Mine, at hans Hierte derved endmere optændtes. Kongen forblev endnu nogen Tid i Salen; talte snart med een, snart med en anden, og kom ogsaa omsider hen til Peder, som han paa det venligste bad, at underrette ham om sit Navn, sin Herkomst og Stand. Men alt, hvad han fik at vide, var, at han, som en fattig fransk Adelsmand, havde besluttet at drage omkring, og besee den hele Verden, og øve Ridderspil.

Kongen, som af flere Aarsager maatte bifalde hans Taushed, og som mærkede, hvor vigtigt det var ham, at holde Tingen skiult, anmodede ham nu heller slet ikke mere, om at faae det at vide, men tog Afsked med Ridderne, og begav sig ind i et Sidegemak. Ogsaa Peder tog nu Afsked med de øvrige, og begav sig hiem. Han overveiede nu het alvorligen den hele Samtale med Magelone, forestillede sig og levende hendes uudsigelige Skiønhed.

Magelone tænkte i Eenrum ikke mindre paa Ridderen, ønskede inderlig at vide, hvem han var, af hvad Byrd og Stamme, da hun sikkerligen, formedelst hans ædle Sæder og Væsen, troede, han maatte være af høiere Stand, end han foregav. Omsider, efter længe at have baaret Hemméligheden hos sig selv, besluttede hun, at aabenbare sin Kierlighed til ham, for een af sine Hofdamer, der havde været hendes Amme, og paa hvilken hun kunde forlade sig. Da hun derfor en Dag var allene med denne, sagde hun til hende: Kiereste Klaudia, Du har altid elsket mig, og viist største Omhu for mit Vel, jeg har derfor heller ikke større Tillid til nogen paa Jorden, end til Dig. Mit Sind plages af Uro, og jeg har en Ting af største Vigtighed at betroe Dig, kuns at Du lover mig Taushed og dit velmeente Raad, som ikke skal blive upaaskiønnet.

Klaudia bevidnede hende sin fulde Hengivenhed, var endog villig at gaae i Døden for hende, og bad hende, kuns frimodigen aabenbare sig, hvad der laae hende paa Hiertet. Magelone svarede: Mit Sind og hele Hierte er henvendt til den ædle unge Ridder, der forleden Dag vandt Prisen ved Ridderspillene. Jeg hverken har Lyst til at spise

eller drikke, Søvnen undflyer mit Leie, og vidste jeg han var kommen af ædel Byrd og Stamme, skienkede jeg ham min Haand, og mit udeelte Hierte. At komme til Kundskab herom, er mig vigtigt, og stræb af alle Kræfter, med din sædvanlige Troskab, at faae det at vide af ham selv. Klaudia forskrækkedes ikke lidet ved at høre dette; dog fattede hun sig hastig og sagde: Naadigste Prindsesse, kalder Eders Fornuft til Hielp; I fatte her Kierlighed til en ung fremmed Ridder, som ingen her ved Hoffet kiender, og som muligen, om I fortroede Eder til ham, kuns søgde Eders Skade og Beskæmmelse. Slaa derfor slige Tanker af Hovedet; thi fik Kongen Eders Fader noget saadant at vide, vilde det paa det haardeste opbringe ham.

Da Magelone hørde, at Klaudia slet ikke var eenig med hende, udbrød hun i inderligste Veemod: Kiereste Klaudia, er det den Kierlighed og Hengivenhed, Du altid har bevidnet mig? Vedbliver Du din Haardhed, vil Du om faa Dage see mig Liig. Hvad jeg forlanger af Dig, er dog ikke saa stort. Du behøver hverken at frygte for min Fader eller Moder. Efter at den skiønne Magelone havde sagt dette, henfaldt hun i en Slags Afmagt, og, da hun igien var kommen til sig selv,

sagde hun: Sikkerlig maa han være af høi Byrd, hans store Dyder vidne tydeligen derom, ogsaa af den Aarsag holder han sit Navn skiult; men vistnok, naar Du paa mine Vegne anmoder ham derom, siger han det dog. Da Klaudia nu saaledes mærkede, hvor fast Magelones Kierlighed var til Ridderen, trøstede hun hende, og sagde: Naadigste Prindsesse, eftersom jeg da erfarer, at det er Eders alvorlige Villie, at jeg paa Eders Vegne begiærer en Samtale med Ridderen, saa vær fra nu af aldeles ubekymret; alt skal fra min Side efter bedste Evne blive udført; forlad Eder paa min Hengivenhed og Troskab.

Klaudia gik Dagen derpaa i en Kirke, hvor hun vidste Ridderen var. Hun fandt ham der allene, forrettende sin Bøn, og hun anstillede sig ligeledes, som hun bad. Ridderen, der havde seet hende i Magelones Følge, og kiendte hende, hilsede hende venlig. Efter at Bønnen var til Ende, gav hun sig i Snak med ham, og sagde: Ædle Ridder! hvor storligen forundres ikke alle over, at I holde Eders høie Stand og Herkomst saa hemmelig. Kongen, det hele Hof, og fremfor alle den dydige og skiønne Magelone, vilde inderligen glædes, ved at faae det at vide, Magelone lader Eder endog indstændigen bede derom. Da Ridde-

ren hørde Klaudia saaledes at tale, sagde han: Kiere Pige, jeg takker Eder for Eders Aabenhiertighed, ligesom og enhver af de høie Personer, I have nævnet, der ønske nøiere at kiende mig, og fremfor alle beder jeg at hilse den yndige og skiønne Magelone, at hun ikke tager det ilde op, at jeg ikke i en aabenbare for hende, hvem jeg er, saasom jeg har giort mig det til en Lov, at holde det skiult for alle. Dog, da hun er det eneste Fruentimmer, der, paa Grund af sine høie Dyder, besidder min fulde Agtelse, saa siig hende, at jeg er af høi, ædel Byrd og Stamme. Han tog herpaa een af de tre Ringe, han havde faaet af sin Moder, som var meget kostbar, og sagde: jeg overleverer Eder denne til en liden Foræring. Klaudia modtog med Taknemmelighed Ridderens Gave, og lovede, paa bedste Maade at røgte Erindet. De skiltes herpaa ad.

Klaudia glædede sig inderlig, ved saa beleiligen at have faaet Ridderen i Tale, og kunde ikke nok som beundre hans blide og artige Sæder. Hun begav sig nu ufortøvet til den skiønne Magelone, der med største Længsel ventede paa hendes Komme. Hun overleverede hende Ringen, samt fortalte hende alt, hvad Ridderen havde sagt. Magelone glædedes hiertelig herover, betragtede med Forun-

dring Ridderens kostbare Gave, og bestyrkedes herved endmere i sin Formoding, at han maatte være af høi Byrd. Med Henrykkelse udbrød hun: Kiereste Klaudia, han, den ædle Ridder, han allene skal være min Mand, og søg Leilighed, jeg beder Dig, søg Leilighed til at underrette ham om, hvor hengiven jeg er ham. Denne saa kierkomne Ring vil forsøde mig mange Dieblikke. Klaudia søgde af alle Kræfter at fraraade Prindsessen, at lade Ridderen mærke, hvorledes hun var sindet imod ham. Det vil aldrig kunne bestaae med Eders høie Stand og Værdighed, sagde hun, saaledes ubetinget at skienke en fremmed ubekiendt Ridder Eders Venskab og Kierlighed. Kald ham ikke oftere fremmed ubekiendt, svarte Magelone: mit Hierte tilsiger mig, at jeg ene er født for ham; det er omsonst, Du søger at vække Betænkelighed hos mig ved denne Sag. Min Beslutning staaer fast; og sætter Du mindste Priis paa mit Venskab og min Kierlighed, saa søg paa alle Maader at fremme mit Dieved.

Klaudia, som nu saae, at ved denne Sag intet var at giore, forsikkrede, at enhver giort Indvendning kuns havde sigtet til Prindsessens Bedste, og at hun for Fremtiden af yderste Evne skulde staae hende bi med Raad og Daad; tillige haabede hun, at Sagen vilde falde lykkelig ud. Prinds=

sessen lod sig herved noget berolige. Hun gik til Sengs, men sov først ind hen mod Morgenstunden, da hun drømte: at hun var allene med Ridderen i en yndig Have, og her selv paa det venligste anmodede ham om, at blive underrettet om hans Herkomst og Fædreneland. Ridderen syntes hende at svare: ædliste Prindsesse, Øieblikket er endnu ikke kommet, at jeg tør aabenbare mig for Eder; men, lad det trøste Eder, det kommer snart. Han overleverede hende herpaa en Ring, som var endnu langt kostbarere end den første. Om Morgenen fortalte Prindsessen Klaudia sin Drøm, og denne mærkede nu ret vel, at Ridderen opfyldte hendes Siel vaagen og sovende.

Nogle Dage derefter ønskede Ridderen meget, at faae Klaudia i Tale. Han gik hen i Kirken, hvor han førstegang havde truffet hende. Hændelsesviis var hun her ogsaa nu, og, saasnart hun blev ham vaer, nærmede hun sig ham, og hilsede ham med største Venlighed. Hun lod ham vide, hvor kierkommen hans Gave havde været Prindsessen, og hvor aldeles hengiven hun var ham med Liv og Siel. Gode Klaudia, svarede Ridderen, Ringen var en Gave til Eder selv, og ingenlunde værdig saa høi en Prindsesse. Mit hele Hierte er hendes: hendes ubeskrivelige Skiønhed

og ædle Siel har aldeles fængslet mig, og, troe mig, jeg taler Sandhed; jeg vil ansee mig selv for den ulykkeligste Ridder, hvis hun ikke viser mig Naade og Yndest. Gode Klaudia! jeg aabner mit hele Hierte for Eder, saasom jeg af alt tydeligen seer, at I er Magelones Fortrolige. Paa det venligste beder jeg Eder, at aabenbare for hende mit Sindelav, og skal jeg for denne Eders vigtige Tieneste ikke være uskiønsom. Hun lovede, paa bedste Maade at udføre alt, gav ham og Haab om et forønsket Svar. Dog, lagde hun med en liden Betænkelighed til: jeg vil sikkert lide paa, at Eders Hensigter med Prindsessen ere rene og dydige; thi, uden dette, lod jeg mig aldrig bruge som et virkeligt Redskab. Ridderen svarede: skiændigste Død fortiente jeg, hvis min Kierlighed ikke var reen og trofast: jo, gode Klaudia, i saa Henseende kan Du være fuldkommen rolig. Hun gientog nu sit Løvte, om paa bedste Maade at røgte Erindet, men giorde ham derhos endnu engang det Spørgsmaal, hvorfor han da vel, naar han elskede Prindsessen saa høit, vilde dølge sit Navn og sin Herkomst for hende: saameget mere, som Aabenbarelsen heraf muligen meget kunne fremme deres fælleds forønskte Maal? Hun lod ham og vide, at Mage-

lone havde drømt om ham, og at de, naar de vare allene, bestandigen talede om ham.

Ridderen, hvis Glæde voxede ved ethvert Ord, han hørte om Prindsessen, udbrød herpaa: Kiere Klaudia, efterdi Du nu har sagt mig saa mange glædelige Ting, saa beder jeg Dig endnu, førend vi skilles ad, skaf mig Magelone i Tale, og hun skal da være den første, jeg vil aabenbare mit Navn og min Herkomst for. Jeg skal sige hende alt, hvad hun forlangte at vide: og jeg haaber, naar hun har faaet den Oplysning, hun ikke skal agte mig ringere, end før. Klaudia bevidnede ham sin hele Hengivenhed, og han takkede hende paa det venligste. Ogsaa leverede han hende en Ring, som han bad hende overantvorde Prindsessen, saasom han ikke ansaae den første værdig nok at bæres af hende. De skiltes derpaa ad. Klaudia begav sig strax til den skiønne Magelone, der med Længsel og Uro ventede paa hende. Hun sprang op, og sagde: vær velkommen, Klaudia! O! bringer Du mig gode Tidender fra den, jeg elsker som min halve Siel? Skaffer Du mig ham ikke i Tale, seer jeg min Død vis. Klaudia forsikkrede hende nu, alting stod ønskeligt, og fortalte hende herpaa, hvorlunde hun havde truffet Ridderen i Kirken, samt hvor aldeles med Liv og

Siel han var hende hengiven; at han ikke leed mindre af Elskovs Lue, end hun, og at hans inderligste Ønske ligeledes var, at faae hende i Tale i Eenrum. Hans Kierlighed, sagde hun videre, er reen og trofast, og han besidder en sielden Forstand. Han har lovet, ved første Sammenkomst med Eder, at sige Eder baade sit Navn og sin Herkomst, og beder, at I ikke forsmaae denne Ring, han her sender Eder: Da Magelone hørde dette saa glade Budskab, forvandledes hendes Uro til Glæde. Det er den Ring, jeg sidste Nat drømte om: saaledes forudsiger mit Hierte mig alt, og sikkerlig er Ridderen den, Skiebnen har udseet min Mand. Uden ham, vil Livet være mig en Byrde; ved hans Side derimod et Paradiis. Staa mig derfor bi, kiere Klaudia, med Raad og Daad! Udfind som snarest en sikker Maade, paa hvilken jeg kan faae Ridderen i Tale; Du selv skal ingen Skade have deraf. Klaudia lovede, paa bedste Maade at besørge alt, og Prindsessen betragtede med inderlig Glæde sine to Ringe.

Næste Dag søgde Klaudia atter faae Ridderen i Tale. Hun begav sig selv hen i oftnævnte Kirke, traf ham og her. Da Ridderen saae hende, blev han inderlig glad, saasom han nu haabede, at faae Efterretning fra Magelone. Han gik hende

imøde, hilsede hende venlig, og spurgte til Prindsessen. Klaudia svarede: Ædle Ridder, troe mig, der er ingen saa lykkelig paa Jorden, som I. I en lykkelig Stund kom I herhid; thi ved eders udmærkede skionne Sæder, og hele gode Adfærd, har I vundet Eder den deilige Prindsesses fulde Agtelse og Kierlighed. Hun lader Eder paa det forbindtligste takke for den tilsendte Ring: enhver Gave fra eders Haand er hende dyrebar. Med inderlig Længsel ønsker hun at tale personlig med Eder, og har jeg nu og lovet hende, at være behielpelig dertil. Men endnu staaer tilbage: lover I mig og her, som for den Alvidendes Øine og ved eders Ridderære, at eders Kierlighed til hende skal være reen, tugtig og saaledes, som det anstaaer Eders høie Værdighed? Ridderen kastede sig med inderlig Følelse og Andagt paa Knæ, og sagde: Gode Pige, det lover jeg; min Hensigt med din Frue var stedse reen; mit inderligste Ønske, om det var Guds Villie, var kuns at blive hendes Ægtemage; og Gud, den Ubedragelige, der randsager og skuer Hierterne, seer og kiender, at jeg taler Sandhed.

Da Klaudia hørde, at Ridderen gav slig Forsikring, greb hun hans Haand, reiste ham op, og sagde: I Sandhed, ædle Ridder, I har svoret,

og dette Eders edelige Løvte maae altid staae til Troende. Jeg skal troligen underrette den skiønne Magelone om Eders redelige Sindelag, hvilket Himlen stadigen forlene Eder, og giør Eder desaarsag færdig til, imorgen Eftermiddag at besøge Prindsessen paa hendes Værelse. Den lille Haveport skal sæmme Tid staae aaben, og Samtale i Eenrum med hende forundes Eder da, saalænge I lyste. Aldrig havde Ridderen følt sig gladere. Han takkede paa det forbindtligste, og de skiltes ad. Klaudia berettede nu ved Hiemkomsten Prindsessen alt, og denne glædedes ikke mindre ved den sluttede Aftale om Mødet.

Kuns lidet sov Ridderen den Nat, og hver Time, indtil det bestemte Klokkeslet, var for ham som et Aar. Han indfandt sig ved Haveporten, fandt den aaben, forføiede sig i al Stilhed til Prindsessens Værelse, hvilket man nøie havde betegnet ham, og fandt hende her forsamlet med Klaudia. Hun rødmede af Undseelse ved hans Indtrædelse; og, havde hun blot fulgt sit Hiertes sandselige Tilbøielighed, havde hun strax kastet sig i hans Arme; men Fornuften seirede: hun følede, hvad hun skyldte sin Værdighed; dog røbede de blide, venlige Oiekast noksom tydelig den skiulte hæftige Kierlighed, der blussede i hendes Barm. Hun betragtede

Ridderen med en forstilt Alvorlighed. Han selv skiftede ikke mindre Farve ved, nu efter Ønske at see sit Hiertes Elskede saa nær for sig. Længe var han ikke i stand, til at fremføre et eneste Ord, saasom hun ikke selv vidste, hvorledes han var faken. Omsider udbrød han: Naadigste Prindsesse, vær paa det venligste hilset og takket for den store mig bevidste Yndest og Naade! Himlen skiænke Eder alt, hvad Eders Hierte begiærer. Magelone reiste sig nu op, tog ham ved Haanden, og sagde: Ædleste Ridder, vær tusindgange velkommen! og bød ham sidde ned. — Klaudia gik herpaa ind i Værelset ved Siden af, og Magelone vedblev: Intet glæder mig mere, tapre Ridder, end at have den Ære, saaledes nær ved at see og tale med Eder: længe var dette mit Hiertes skiulte Ønske. Som ung, uerfaren Pige vover jeg unægtelig meget ved en saadan Samtale i Eenrum med en fremmed ubekiendt Mandsperson; men Eders gode fordeelagtige, aabne Ansigt, Eders allerede her noksom bekiendte Dyder besielede mig med Mod, til at vove dette Skridt, som jeg haaber, aldrig at ville fortryde. Min første Anmodning til Eder er nu: siger mig Eders Navn, Herkomst og Fædreneland, samt i hvad Hensigt I er kommen her? Hold intet skiult for mig: ingen paa Jorden ønsker

mere Eders Velgaaende, end jeg. Ridderen reiste sig op, og sagde: Stormægtigste Prindsesse, ikke noksom kan jeg takke Eder for den store Naade og gode Villie, I saa uforskyldt har viist imod mig. Og skiøndt jeg stedse har holdt det paa det strængeste skiult, som I forlanger at vide af mig, finder jeg dette Eders Forlangende høist rimeligt, og skal ogsaa, men under Taushed Love, tilfredsstille det. Viid altsaa: jeg er en eneste Søn af Greven af Provence, Kongen af Frankriges Svoger, og forlod mit Fædreneland ene allene, for her at øve Ridderdaad, og med samme vinde Eders Yndest og Kierlighed. Eders Skiønheder og store Dyder ere vidt og bredt bekiendte, og kom mig allerede tidlig for Øren. Hvad jeg har sagt, fremfører Sandhed, og kan jeg i denne Sag ei sige Eder mere.

Prindsessen bad ham nu, sidde ned igien, og sagde: Elskede Ven, Tak skee Himlen, som skienkede os denne saa lykkelige Dag: Modtag her Forsikkringen om min varmeste Kierlighed, som for Tiden er den eneste Løn, jeg for Eders store Troskab og Hengivenhed, kan skienke Eder; Jeg er for evig Eders, min Haand og mit Hierte tilhøre Eder allene; intet, uden Døden, skal adskille os. Men, ædle Ridder, hold dette skiult, Eders og mit Vel beroer derpaa. Efter at have sagt

dette, tog hun en Guldkiede med et stort, kosteligt kongeligt Smykke i, og hang om hans Hals. Bær denne, sagde hun, til Erindring af mig, og ved samme indsætter jeg Eder til Herre over mit Hierte. Herpaa omfavnede hun Ridderen med inderligste Ømhed.

Han bukkede sig dybt for hende, og sagde: Dyrebare Prindsesse, min Skiebne og hele Lykke staaer i Eders Hænder. Rolig og med strængeste Taushed vil jeg oppebie den lykkelige Stund; der skal forene os. Men endnu een Bøn: modtag den lille Ring, til en Erindring af vor første, saa lykkelige Samtale. (Dette var den tredie Ring, hans Moder havde givet ham, langt kostbarere end de forrige.) Magelone efterkom hans Begiæring, tog ham i Favn, og kyssede ham. De aftalte nu med hverandre, hvorledes de oftere skulde see hinanden, og bleve enige om Tid, Sted og Maade. Klaudia kom herpaa ind, og Ridderen tog igien Afsked fra den skiønne Magelone. Han forføiede sig herpaa hiem, og hans Siel og Hierte vare i Fremtiden gladere, end tilforn.

Magelone talede ofte i Fortrolighed med Klaudia om Ridderen, spurgte hende paa det nøieste om ham, og blev bestandig bestyrket i sin Formening. Tidlig og sildig tilraadte imidlertid Klaudia

Prindsessen Forsigtighed i hendes Omgang med Peder; thi, lagde hun til: mærkede enten Eders Fader, Moder eller de øvrige ved Hoffet slig Forbindelse, vilde sikkerligen deraf flyde største Skade og Fortræd for os alle. I vilde, for det første, beskiæmmes, og ganske tabe Eders Forældres Yndest og Kierlighed; Ridderens Liv stod i yderste Fare; heller ikke jeg som Eders Raadgiverske undgik haardeste Straf. Forsigtighed bør derfor, baade fra Eders og Ridderens Side, nøie iagttages ved ethvert Skridt. Magelone lovede, i alt at følge hendes velmeente Raad, bad hende og, flittigen at agte paa ethvert af hendes Foretagender, samt erindre hende, hvor hun syntes at gaae mindre varsom tilværks. Hun udbad sig, fremfor alt, hendes Bistand, til ofte at see og faae Ridderen i Tale. O, hvor kier, hvor dyrebar er han mig! Gode Klaudia, tilstødte nogen Ulykke ham, min Død var da vis, enten en naturlig eller voldsom.

Efter at Ridderen var kommen hiem, og hans Sind lidet i Rolighed, overveiede han den store Kierlighed og Naade, Magelone havde beviist ham. Han takkede Forsynet, som saa vel havde styret alt, og ansaae sig ved Besiddelsen af en saa skiøn, dydig og fornuftig Prindsesse, for det lykkeligste

Menneske paa Jorden. Kort derpaa blev han indbuden til Hove, og opførde sig her saa snildelig, at man ei mærkede det mindste. Alle elskede ham, fra den Høieste til den Laveste; og mangen lykkelig Time tilbragte han saaledes i den skiønne Magelones Selskab.

Til samme Tid levede i Normandie en mægtig og riig Ridder ved Navn Fredrich von Krohn, hvis tapre Gierninger var vidt og bredt bekiendte. Ogsaa han hørte tale om den skiønne Magelone, fattede Kierlighed til hende, og besluttede ligeledes, at øve Ridderspil i Staden Neapel, hvor hun opholdt sig. I Tillid til sin Styrke og Færdighed, samt i Haab om at vinde Magelones Yndest, indstillede han sig for Kongen af Frankrige, og bad, at det maatte være ham tilladt at anstille Ridderspil i Neapel. Kongen indvilgede denne hans Begiering, og en Turnering til Neapel udraabtes nu over hele Frankrige og alle omkringliggende Lande. Enhver Ridder, der havde Lyst og Mod til at stride, for at vinde Fruers og Jomfruers Venskab, kunde her indfinde sig Mariæ Fødselsdag (den 8de September.)

Mange høie Førster og Herrer indfandt sig nu her, og de Mægtigste iblandt dem vare: Antonius, Hertugens Broder af Savoyen; Frederich

Hertugens Broder af Narbonne; Peder, Kongens Svoger af Bøhmen; Henrich, Kongens Søn af Engelland; og Jacob Grevens Broder af Provence og Farbroder til Ridderen med Sølvnøglerne, der dog endnu paa den Tid ikke kiendte ham. Alle disse Førster kom til Staden, omtrent otte Dage førend Turneringen begyndte.

Aldrig, enten før eller siden, har der i denne store Stad herskket saamegen Pragt, som i disse Dage. Kongen, Magelones Fader, beviiste dem al mulig Ære. Og, da Dagen omsider nærmede sig, stod Ridderne tidlig op, forføiede sig hen i Messe, og indfandt sig derpaa, enhver i sin bedste Rustning og tilhest, paa en viid, aaben, ridderlig Plads, ved Navn Catoni. Kongen tilligemed Dronningen og den skiønne Magelone begave sig hen til et der paa Pladsen liggende Pallads, for at være Tilskuere af Ridderspillene. Blandt den øvrige Mængde af tilskuende Damer skinnede Magelone, som en Stierne af første Størrelse. De forsamlede Riddere nede paa Pladsen ventede nu kuns paa Kongens Befaling.

Herolden blæste, og den første, der lod sig see paa Rendebanen, var Frederich von Krohn, paa hvis Foranstaltning Turneringen anstilledes.

Efter ham kom Antonius, og siden de øvrige efter deres Orden. Magelone holdt bestandig Øie med sin elskede Peder, som allersidst fremstillede sig paa Banen.

Kongen befoel nu atter ved Herolden, at begynde Striden, og formante, saameget som muligt, til Skaansel paa Liv og Lemmer. Frederich von Krohn fremstod nu, og sagde med høi Røst: Jeg vil idag af yderste Evne opbyde min hele Styrke og Færdighed i Ringekonsten for den ædle og yndige Prindsesse Magelone. Mod ham rykkede nu Henrich, Kongens Søn af Engelland, en tapper Ridder, det brødes saa vel, at begges Spydstager gik istykker, men som alligevel, hvis man ikke var kommen ham til Hielp, var falden af Hesten, saasom han besvimede. Efter Henrich kom en anden Ridder ved Navn Lancelot af Vendome, der strax i Begyndelsen af Striden kastede Frederich af Hesten. Herpaa fremstillede sig i Frederichs Sted den ædle og tappre Peder af Provence mod Lancelot. Ikke længere kunde han imodstaae sin Begierlighed til Strid, og strax saae man Prøver paa hans store Mod. Tilskuerne kaldte ham alle Ridderen med Sølvnøglerne, saasom ingen vidste hans Navn eller kiendte hans Slægt.

De Stridende bandt saa hæftig an med hinanden, at Hestene faldt under dem begge.

Kongen og alle Tilstædeværende tilstode, at disse to Riddere vare de tappreste, og strax gaves Ordre, til at give dem friske Heste; paa det man, naar de paany begyndte Striden, med Vished kunde see, hvem den tappreste var. Tilbudet antoges, og inden faa Minuter var Striden igien paa det hæftigste. Hvo forestiller sig ikke her Magelones ængstelige Bekymring for sin Siels Elskede. Hun befrygtede hans Død, hun haabede hans Seier. Paa eengang brød Peder Lancelots ene Arm, og kastede ham med saadan Kraft til Jorden, at Kongen, og alle Omkringstaaende ansaae ham for død. Lidt efter lidt kom han til sig selv igien, og lod sig ledsage til sit Hiem.

Mod Peder stillede sig nu Antonius af Savoyen, lige saa stærk og tapper som Lancelot, men som Peder ligeledes uden synderlig Møie slog til Jorden. Efter ham kom Jacob af Provence, Peders kiødelige Farbroder, og som han nu ret godt kiendte, men som intet mindre troede, end at den fremmede, ubekiendte Ridder var hans Brodersøn. Da Peder saae sin Farbroder lave sig til denne Leeg, kaldte han ad Herolden, og sagde: rid hen og siig til Ridderen, han ikke kom-

mer imod mig; thi han har engang beviist mig en stor Tieneste i Ridderfærd, og er jeg desaarsag pligtig, nu at tiene ham igien, og vil høist nødig paaføre ham mindste Ulæmpe. Beed ham og derhos, at forstaane mig, og er jeg i saa Fald villig, til aabenbar at erkiende ham for en bedre Ridder, end jeg. Alt dette udraabte Herolden efter Ordre.

Da Jacob hørte sligt, fortørnedes han, saasom han virkelig var en god og tapper Ridder. Han havde med egen Haand slaaet Peder til Ridder, og beviiste denne ham derfor og al mulig Ære. I alvorligste og strængeste Tone sagde Jacob af Provence til Herolden: siig Ridderen, ihvo han end er, at hvis jeg nogensinde, som er mig uvitterligt, har giort ham noget til Villie, hvorfore han nu ikke vil rende imod mig; da fritager jeg ham herved fra al Forbindtlighed, og vil, i Tilfælde; han ikke værger sig imod mig, ansee ham for feig og Ridderære uværdig. Herolden berettede Peder dette, Ord for andet.

Ihvor tungt det end faldt vor ædle Ridder, at drage mod sin egen Farbroder, kunde han dog umuligen undgaae det, saasom han ellers sikkerlig vilde have været røbet. Da det kom til Strid, holdt Peder sin Spydstage paa tvers, for ikke at

stakk sin Modstander; men denne skaanede ham ikke i mindste Maade, traf ham engang saaledes foran paa Brystet, at Spydstagen derved gik over, men Peder blev alligevel siddende urokket i Sadlen. Det synes, som om kun en Fieder havde rørt ham. Kongen bifaldt meget den Agtelse, hvormed den yngre Ridder behandlede sin langt ældre Modstander, skiøndt han ikke vidste Aarsagen dertil. Magelone var derimod underrettet om alt. Jacob begyndte Striden fra først af, men Peder forholdt sig nu, som før. Uagtet hans Modstanders hele Styrke og Hæftighed, slap dog aldrig engang en Fod af Stigbøilen. Alle forundredes storligen, og da Jacob saae hans Styrke, og fandt, han intet kunde udrette imod ham, forlod han med Harme Kamppladsen.

Herpaa fremstod Edvard af Narbonne paa Stridspladsen. Skiøndt han var en stor og tapper Ridder, nedslog dog Peder ham tilligemed Hesten til Jorden. Alles Høiagtelse og Forundring over den ubekiendte Ridder voxte ved hvert Minut. Efter ham kom endelig Frederich af Montferat, der ligeledes og med Spydstagen tænkte at give Peder sit Banesaar; men ham traf Peder med et saa vældigt Hug i Skulderen, at han faldt afmægtig til Jorden. Kort sagt: enhver Ridder,

der nærmede sig ham, overvandt han, og beholdt bestandig Seieren.

Efter at Striden saaledes var tilende, aabnede han Viziren paa sin Hielm, og reed hen til Kongen. Strax blev nu ved Herolden udraabt: at Ridderen med Sølvnøglerne, havde som Seierherre, vundet Prisen, og hvorpaa fulgte Folkets lydelige Fryderaab. Kongen, Dronningen, den skiønne Magelone, samt alle omkringstaaende Damer, takkede Ridderen meget for den skienkede Fornøielse; og viiste ham største Agtelse. Kongen lod nu herpaa alle tilstedeværende Riddere indbyde til Taffels, som og lovede at komme, naar de kun først havde afført sig deres Rustninger. Enhver tog nu hiem, og til bestemt Tid indfandt man sig til Hove.

Da Kongen blev blandt de forsamlede Riddere Peder med Sølvnøglerne vaer, henvendte han sig til ham, og sagde: Stor Tak, værdige Ridder, for den idag beviiste Ære. Jeg har Aarsag til at giøre mig stolt af eders Nærværelse, saasom vel intet Hof kan fremvise en tapprere Helt. Ogsaa satte Peder sig fast i enhver af de tilstedeværende Ridderes Yndest; thi han var ung, rød og hvid som en Rose, havde et Par blide, funklende Øine, og et lokket Haar, skinnende som Guld.

Uagtet hele Kongeborgen var opfyldt med, og kun gav Gienlyd af Glæde, glemte dog Kongen ikke den Ridder, der under Tirneringen var bleven saaret. Han sendte ham ufortøvet sin Livchirurg, der paa det omhyggeligste forbandt hans Saar, og ved hvis Hielp Lancelot og inden kort Tid blev fuldkommen helbredet. Høitidelighederne ved Hoffet varede i femten Dage, og allevegne talte man til største Berømmelse for Ridderen med Sølvnøglerne, som naturligviis ikke libet glædede den skiønne Magelones Hierte. — Ridderne droge nu hiem, hver til Sit: dog i Grunden fortrydelige over, at de paa ingen Maade kunde faae at vide, hvem den tappre Ridder var, der bestandig stod dem i Tankerne.

Peder forblev tilbage i Neapel, havde strax derpaa en Samtale med den skiønne Magelone, saasom de ikke længe kunde affee hverandre, og modtog her sin skiønneste Lovtale fra Magelones Læber. Peder tilstod, at hendes Skiønhed allermeest havde opildet hans Tapperhed, og altsaa en stor Deel af Æren for Seiervinding tilkomhende.

Han havde og ved denne Samtale beskuttet, at sætte Magelones Hengivenhed paa Prøve, og udbrød nu derfor saaledes: Ædle Prindsesse, I

veed, at jeg for Eders Skyld forlod, og saalænge har været borte fra mine Forældre; og er min Bøn nu til Eder, at I tillader mig, at ride hiem, saasom jeg sikkerlig veed, at min gode Fader og Moder er bekymrede for mig. Taarene stode her Magelone i Øinene, hendes Kinder blegnede og hun henfaldt i Afmagt. Efter at hun igien var kommen til sig selv, sagde hun: Værdige Ridder, jeg føler ret vel, at det er den naturlige, barnlige Kierlighed og Hengivenhed, der flyder fra Eders Læber; men umulig vil jeg kunne overleve Skilsmissen fra eller Savnet af Eder: I er bleven mit Hierte for dyrebar. Er det altsaa Eders faste Beslutning at reise bort, da beder jeg Eder, ved alt, hvad helligt er! tager mig med; jeg underkaster mig taalig enhver Skiebne med Eder.

Da Ridderen her saae Magelones Kierlighed, blev han inderlig rørt, fortrød den haarde Prøve, og sagde: Vær trøstet, for Eders Skyld vover jeg alt, min Beslutning er; og hvortil jeg nu hører, I er villig, at tage Eder med. — Da Magelone hørte dette, blev hun inderlig glad, og sagde: saasom dette da er Eders Beslutning, og jeg heller intet hellere ønsker, efterdi jeg ret vel af mange Ting mærker, at min Fader, som sna-

rest, har i Sinde, at givte mig bort, og jeg aldrig vil forbindes med nogen anden, end med Eder; saa beder jeg, at I, jo før jo hellere, gior Anstalter til vor Flugt.

Efter lang Raadslagning blev deres Bortreise bestemt til tredie Nat derpaa. De skiltes herpaa ad., og Peder foranstaltede alt paa det bedste. Da den bestemte Time kom, indfandt Peder sig, efter Aftale, ved den lille Haveport med tre Heste, af hvilke den ene var belæsset med Fødevare for tre Dage, for ikke underveis at være nødt til Ophold i Værtshuse. Magelone, som rigelig havde forsynet sig med alt det Guld og Sølv, der var i hendes Værge, ventede ham allerede her, og satte sig ufortøvet i al Stilhed tilhest. De rede i eet væk den hele Nat, og mod Morgenstunden naaede de en Skov, hvor Peder strax søgte det Tykke, for ikke at sees af nogen. Efter at være kommet dybt ind i Skoven, besluttede de at hvile, stod af, satte sig ned i det Grønne, og lod Hestene græsse. De talte nu her om eet og andet, og ønskede et lykkelig Udfald af deres Foretagende. Efter nu saaledes at have siddet en Tidlang, indfandt Søvnen, især som en Følge af Træthed, sig hos den Kiønne

Magelone. Hun henfaldt omsider i Ridderens Skiød, og sov ind.

Vi ville nu, for nogle faa Øieblikke forlade det elskende Par, og derimod betragte Tilstanden i Magelones Fædrenebolig. Det blev Dag, og Klaudia indfandt sig i Magelones Værelse, hvor alting var stille. Hun troede desaarsag, hun sov, og gik bort igien i al Stilhed. Hun kom anden, trediegang, blev tilsidst ængstelig, og nærmede sig Sengen. Men hvo skildrer hendes Bestyrtelse, da hun ikke fandt hende i Sengen. Hendes Mistanke faldt strax paa Ridderen, og hun begav sig allerførst hen i hans Bolig, hvor man berettede hende hans Bortreise, og saaledes bestyrkede hendes grundede Formodning.

Med ængstelig Bekymring berettede hun nu Dronningen Tildragelsen, der ikke mindre skrækkedes og fortørnedes, da hun intetsteds fandt hende. Sagen blev nu omsider bekiendt for Kongen, og, da man tillige hørte, at Ridderen med Sølvnøglerne var borte, faldt Kongen og alle Tilstedeværende rimeligviis strax paa, at ingen, uden han, var Bortføreren. Hastigste Ordrer, til at eftersætte dem, bleve givne; og befoel Kongen tillige, at, hvis man fandt Ridderen, skulde man bringe ham levende, paa det han, til Advarsel og Skræk

for den hele Verden, paa det græsseligste kunde blive afstraffet. Befalingen blev strax efterkommet. Kongen, og især Dronningen, var næsten utrøstelig. Det hele Hof sørgede ved Tabet af en saa elskværdig Prindsesse.

Kongen lod herpaa Klaudia kalde, "Det kan umulig feile, sagde han, at Du jo maa være underrettet om denne Sags Sammenhæng, og dit Liv staaer i Fare, hvis Du fortier Sandheden." Klaudia kastede sig paa Knæ, og sagde: Naadigste Herre, jeg vil døe den haardeste og skiændigste Død, hvis jeg i mindste Maade veed mig skyldig i Magelones Flugt. Sligt havde jeg aldrig fortiet. Kongen forlod hende herpaa sorrigfuld, indesluttede sig i sit Gemak, og hverken sov eller spiiste i et par Dage. Det var en Ynk at see den bedrøvede Moders Kummer: den hele Stad deeltog i hendes Sorrig. De Udsendte vendte herpaa, omtrent efter fiorten Dages Forløb, tilbage igien med uforrettet Sag, som ikke lidt forøgede Kongens Harme.

Vi henvende os nu atter til Magelone, sovende i Ridderens Skiød i Skoven. Hun sov trygt. Ridderen tillod sig smaae Friheder, som Magelone vaagen dog vistnok ikke havde tilladt ham. Med inderlig Glæde betragtede han hendes

skiønne Aasyn, hendes sneehvide Bryst, og blev herved et lille sammenviklet rødt Silketørklæde vaer, som vakte hans Nysgierrighed. Han tilliskede sig det, løste det og, fandt heri de tre Ringe, han selv havde foræret hende, og som vare hende uudsigelig dyrebare. Efter igien at have forvaret disse, lagte han Tørklædet ved Siden af sig paa en Steen, betragtede atter Magelones Yndigheder, og var ganske henrykt af Glæde.

Dog, denne hans Glæde varede kuns kort. I det samme kom en Ravn flyvende, der i Formening, at det røde Silketørklæde var et Stykke Kiød, borttog samme tilligemed Ringene. Peder, forfærdet, forfulgte den, kastede efter den med Stene, og troede, den herved skulde give Slip paa Tørklæde; men først, efter at den var kommet ud over Havet, lod den det falde og fløi videre. Peder stod bedrøvet paa Strandbreden, og vidste intet Raad. Omsider fandt han paa, at opsøge en Baad. Det lykkedes ham. Tæt derved fandt han en gammel, skrøbelig Fiskerjolle, men uden mindste Roerredskab, han betiente sig hertil af en tyk Green, satte sig i Baaden, og arbeidede sig ud paa Havet. Men hvo randsager Forsynets skiulte Veie! — Hans Elendighed skulde endnu

bringes videre, og hans Taalmodighed sættes paa en haardere Prøve.

Paa eengang reiste sig en hæftig Storm fra Norden. Peder, uden mindste Haab, om nogensinde at finde Tørklædet, kan nu ikke engang med alle sine anvendte Kræfter modstaae Elementets Magt; Stormen river ham bort med sig, og fører ham ned, forbi Siciliens vestlige Kyster, mod Afrika. Han anseer enhver Bestræbelse til Redning forspildt, fortvivler, og staaer færdig, til at styrte sig i Havet. Men, det samme Forsyn, der tilskikker Menneskene Lidelser, tildeler dem og som ofteste Taalmodighed, til at bære disse. — Lidt efter lidt kom han til roligere Overveielse. Han forestillede sig nu den store Fare, han havde sat Magelone i, bebreidede sig meget sin Ubesindighed, og ventede ved hver Bølgeslag sin visse Død.

O barmhiertige Gud! raabte han: forlad mig min store Synd; jeg tilstaaer det, jeg har fortient en haardere Død, end den, der her hvert Øieblik truer mig. Med Tilfredshed gik jeg Døden imøde, naar jeg kuns vidste, intet Uheld skulle ramme min elskede Magelone. Gud! jeg seer hendes Angest, i det hun oppaagner, seer sig om, og finder ikke mig. Græsseligt er hen-

des Dod! Hvorledes vil hun finde ud af den vildsomme Skov; hvor let bliver hun ikke et Bytte for Rovdyr! Hvilken afskyelig Troløshed har hun ikke god Grund, til at tillægge mig, der har bortført hende fra hendes ømme Forældres Skiød. Ædle Magelone, mit Liv har i mine Dine kuns en ringe Værd; dit er mig langt vigtigere! — Naadige Gud, tag hende i din ømme, faderlige Beskyttelse! Du veed, mit Hierte var stedse reent og redeligsindet imod hende! Du er alle Bedrøvedes Trøst, vær og hendes; og styrk mig naadig i Tillid til Dig, her i min sidste Livstime. Kiereste Magelone, aldrig faaer jeg Dig mere at see! Kuns kort var vor saa vennehulde, saa oprigtige Forbindelse. O, gid min Død var kommen nogle Dage før; uforstyrret havde da din Ro været, og vor Skilsmisse ikke halv saa haard.

Suk og Taarer betog nu Ridderen ganske. Baaden, som var halv fuld af Vand, drev ganske for Veir og Vind, og i saadan Livsfare svævede han fra om Morgenen indtil næste Dags Middag, da lykkeligviis et Skib kom seilende tæt forbi. Samme var et algiersk Røverskib. Nogle af Folkene paa Skibet bleve Peder vaer. Man satte en Baad ud, roede hen til ham, fandt ham

halv død af Angest, og førte ham ombord. Her gav man ham adskilligt Vaderqvægende, og omsider kom han til sig selv igien. Længe vidste han ikke, hvorledes han var faren. Magelone og den hele sørgelige Scene svævede ham for Øine. Herpaa nærmede Kapitainen sig ham. Og, da denne fandt ham smuk og velopdragen, besluttede han, at giøre en Foræring af ham til Sultanen, der paa den Tid opholdt sig i Alexandrien i Ægypten. Dette skeede og ved Ankomsten. Sultanen fattede en særdeles Yndest for Peder, elskede ham høiere end mangen Fader sin Søn, og, saavel af Peders gode Opdragelse og dyrkede Forstand, som og af den Guldkiæde, han bar paa Brystet, hvilken Magelone havde foræret ham, sluttede Sultanen, at han maatte være af høi Herkomst. Han blev især brugt til Keiserens egen Opvartning ved Taffelet, lærte i en Hast Landets Sprog, og var yndet af alle. Ved den Gunst han stod i hos Førsten. vandt han og ualmindelig Agtelse. Dog, al Ære og Vellevnet kunde ikke trøste den ædle Peder ved Tanken om Tabet af hans elskede Magelone. Mangengang ønskede han, at Havet havde opsluget ham, saasom hans Kummer da havde været endt. Dog mærkede ingen hans Bedrøvelse.

Ofte anraabte han Gud i Eenrum, der havde frelst ham af hiin saa oiensynlige Livsfare, ogsaa at forunde ham den Lykke, endnu eengang at samles med sin Siels Elskede. Han tildeelte ogsaa hemmeligen de fattige Christne mange Almisser for hans dyrebare Magelones Skyld, hvem han med fuld Tillid overgav i Himlens Vold.

Fra Peder henvende vi os nu atter til Magelone, som vi forlode sovende i Skoven. Da hun opvaagnede, troede hun at ligge i sin Elskedes Skiød. Hun reiste sig op, saae sig o m, og forskrækkedes ikke lidet, da hun fandt sig allene. Kiereste Peder! raabte hun uafladelig med høi Røst: men ingen svarede. Efter allehaande ængstelige Forestillingerhen faldt hun omsider i Afmagt. Da hun igien kom til sig selv, udbrød hun paany i bitterste Klage: Elskede Peder, min halve Siel, min hele Fortrøstning i Livet! hvad bringer Dig til saaledes at forlade mig; noksom tydelig har Du mærket, at jeg ikke kunde leve uden Dig i min Faders Borg, og hvorledes skulde jeg da kunne leve her i vildsom Skov og Ørk? — Min Død er vis; og hvorved kan jeg saaledes have fortørnet Dig, at Du, blot for at styrte mig i Ulykke, udrev mig af mine Forældres Skiød? — Grusomme, er det dit høimodige, ædle Hierte? er dette din Tro og Love?

Ingen Tiger kan besidde et grummere Hierte! Sandelig, Du er den anden Jason, og jeg Medea. —

Fortvivlet vankede hun nu omkring i Skoven, og, da hun ikke langt derfra fandt Hestene, som vare tøirede, sagde hun: Jeg indseer nu ret vel, jeg hidtil har giort dit gode Hierte Uret: Du har ikke forsætligen forladt mig; nei eet eller andet Ulykkestilfælde har skilt os ad. Maaskee er Du end ikke længere blandt de Levendes Tal. — O, mit Tab er stort! Ublide ubarmhiertige Skiebne! hvi forfølger Du saaledes tro og oprigtig Elskende! Evige Gud, styrk og bevar mig, og forund mig endnu den Lykke, at see ham levende eller død. Vidste jeg, hvor Du var, Elskede, om det end var nok saa langt borte: min Fod skulde ikke stedes, forend jeg fandt Dig. Saaledes talte den skionne Magelone, bejamrede sin Ulykke, vankede hist og her omkring i Skoven, og lyttede allevegne efter, om hun intet kunde høre til sin elskede Peder. Omsider krøb hun op i et høit Træ, saae sig allevegne omkring; men øinede intet, uden Skov, Mark og den vilde Strand. Saaledes blev hun en Tidlang siddende, steg derpaa igien ned, og vankede længe ængstelig omkring under Træet. Hun havde hverken Lyst til at spise eller sove.

Mod Natten besteg hun atter Træet, af Frygt for vilde og glubende Dyr, hvormed Skoven var opfyldt, og sad her søvnløs. Hun overveiede imidlertid den frygtelige Fremtid, besluttede, heller at gaae den haarde Skiebne imøde, end vende tilbage til sine Forældre, saasom hun meget frygtede sin Faders Vrede, og fattede nu den faste Beslutning, at opsøge sin elskede Peder, hvor i Verden han end opholdt sig. Da Dagen fremgryede, steeg hun ned af Træet, gik lidet omkring, og kom atter til Stedet, hvor Hestene græssede. Med grædende Taarer løste hun dem, og sagde; Eders Herre vandrer vidt omkring i Verden, ogsaa eder skienker jeg herved Friheden. Hun søgde nu paa adskillige Kanter at finde en Vei, fandt og omsider den alfare Landevei, der førte til Staden Rom. Hun vendte nu atter lidet tilbage i Skoven, og opsøgte sig et tæt begroet Sted, hvor hun kunde sidde skiult og see de Forbigaaende.

Efter at hun en Tidlang havde siddet her, kom en Kone forbi, der gjorde Pilegrimsreise. Hun kaldte hende til sig, og bad hende bytte Klæder med sig. Konen, der betragtede Magelones kostbare Klæder i Sammenligning med sin usle, grove Pilegrimsdragt, troede, som hun kunde have god Grund til, at Prindsessen kuns vilde spotte

hende, og svarede: Gode Børn, fordi Eders Klæder ere bedre, end mine, bør I dog ingelunde spotte Jesu Christi fattige Lemmer. Eders kostbare Dragt pryder Eders Legeme, men min usle, grove Kiortel skal tillige, som jeg haaber, pryde min Siel. Det er langt fra, jeg spotter Eder, værdige Moder, sagde Magelone: hvad jeg talede, flød fra et oprigtigt og troskyldigt Hierte, og er mit Ønske virkelig, at vi bytte Klæder. Konen, der nu mærkede, at det virkeligt var den gode Piges Alvor, afførde sig Pillegrimsdragten, og modtog igien Magelones Klæder. Denne sidste blev aldeles ukiendelig i en saa besynderlig Dragt. Hun forlod Konen, og vandrede op ad nysnævnte Landevei.

Efter nogle Dages Vandring, naaede hun omsider Staden Rom, gik ind i samme, forføiede sig strax til den overalt bekiendte og berømte Pederskirke, kastede sig ned for Alteret i samme, og begyndte her saaledes sin Bøn: Evige, barmhiertige Gud, Du viisde for nogle Dieblikke, hvor uudsigelig lykkelig Du kunde giøre mig, ved at skienke mig min Siels Elskede; men, hvor haardt saarede Du mig ikke tillige, da Du igien saa pludseligen berøvede mig denne Skat? Er det derfor, o algode Fader! din velbehagelige Villie,

da skienk mig ham igien, eller forund mig i det mindste Vished om hans Skiebne! Du som skuer og randsager Hierterne, veed, med hvilken Oprigtighed vi elske hverandre! lad os ikke saaledes møisommelig søge hinanden i Verden. Hør min Bøn, som fremføres af et oprigtigt Hierte! Efter at hun saaledes havde endt sin Andagt, stod hun op, og besluttede, at begive sig hen i et Herberge.

Da hun kom til Kirkedøren, traadte hendes Morbroder ind med et stort og pragtfuldt Følge; han var kommen til Rom, for at søge efter hende. Hun skrækkedes ikke lidet ved at see ham, skiøndt dog ingen i mindste Maade under slig usel Paaklædning agtede paa hende. Hun erkyndigede sig om Herberge, og man henviisde hende nu til et Hospital, hvori fattige Pilegrime optoges. Hun opholdt sig her i femten Dage, forrettede hver Dag sin Bøn med Graad og Taarer, og besluttede omsider, at reise til Provence i Frankrige, hvor hun haabede, snart at faae Efterretning om Peder. Hun giennemvandrede herpaa hele Kirkestaten, Storførstendømmet Toskana, en Deel af Hertugdømmet Mailand, og naaede omsider Republiken Genua, hvor hun gik ind i Havedstaden, der fører samme Navn, og erkyndigede sig om Veien til Provence.

Som hun gik ud af Strandporten, traf hun just her en Skipper, der laae seilklar til een af de Hieriske Øer, hvilke ligge lige udenfor Provence, i det middellandske Hav. Hun blev enig med Skipperen, og gik omborð. En foielig Østen-vind førde dem hastig til deres Bestemmelsessted, og, efter at hun var kommen i Land, gik hun sørgmodig igiennem en Gade der paa Øen, hvor en velhavende, godgiørende Enke pikkede paa Vinduet ad hende, og kaldte hende ind, som en fattig Pilegrim. Konen fattede strax saadan en Godhed for Magelone, at hun tilbød hende alting frit i Huset, hvilket og denne med Taknemmelighed imodtog. De levede saaledes en Tidlang sammen. Magelone maatte fortælle den gode Kone eet og andet om sin Pilegrimsfærd, og denne underrettede igien hende om Landets Skikke og Sæder. Magelone, der havde faaet at vide, at disse Øer laae under Provence, spurgte nu og, hvorledes Regieringen var findet, og om Fremmede gierne her bleve taalte?

Den redelige Kone vidste ikke alt det Gode, hun vilde sige til Regieringens Roes. Viid, gode Pillegrim, sagde hun blandt andet: Vi have her en Fyrste, der kaldes Greve af Provence, er stor og mægtig, hersker sit Folk med Retfærd, Viis-

dom og Mildhed, og lever i bedste Forstaaelse med alle sine Naboer. Hans og Grevindens store Sorg gaaer os alle til Hierte. Hvor billig er den ikke? — De havde en eneste Søn, ved Navn Peder: en god, en ædel ung Herre. Det er nu to Aar siden, han drog bort, for at øve Ridderdaad, og i al den Tid har man ikke hørt det mindste til ham. Ingen veed, om han er levende eller død! paa ingen Kant har man kunnet spore ham. Da Magelone hørte dette, kunde hun med god Grund slutte, at hendes Formodning var rigtig, nemlig: at Peder ikke forsætligen havde forladt hende. Hun brast herover i Graad, og den gode Kone troede, at dette blot var Medynk og Menneskefølelse, og blev hende saa meget mere hengiven.

Magelone, der nu kuns havde lidet Haab tilbage, om nogensinde igien at finde sin elskede Peder, besluttede at begive sig i Eensomhed, for der uforstyrret at vedblive at leve i Jomfrustand, og tiene Gud med oprigtigst Andagt. Hun raadførte sig herom med sin velvillige Vertinde, og da denne hørte, at det virkelig var hendes Beslutning, anviiste hun hende en mindre, tætved beliggende, De, der kaldtes Udlændingenes Havn, og som bestandigen besøgtes af alle Nationers Søefarende.

Magelone tog herpaa en Dag over til samme Øe. Allerførst lod hun opføre et lidet Huus, byggede kort derpaa for sine medbragte Rigdomme et Hospital for syge Fattige, og ved samme en Kirke, hvilken hun, sin elskede og uforglemmelige Peder til Ære, lod kalde Peders-Kirke. Selv paatog hun sig de Syges Pleie og Opvartning, førte et meget strængt Levnet, og var af alle anseet for en saare hellig Qvinde. Man kaldte hende og den hellige Pilegrim. Store Gaver skjænkedes saavel til Hospitalet, som Kirken; allevegne talte man om denne saa priisværdige Indretning."

Selv Greven og Grevinden, Peders Forældre, indfandt sig her paa Øen. De saae med Forundring Magelones gode og blide Adfærd mod de Trængende, roste hendes redelige Hensigt, og gav sig paa det venligste i Snak med hende. Hun anstod dem begge saare vel. Hendes dannede Sæder vakte Grevindens største Forundring og Fortrolighed, som endog omsider fortalte hende deres store og billige Sorg ved Tabet af deres elskede Søn. Magelone, der hoiligen selv trængte til Trøst, trøstede hende her paa det bedste. Kiereste Datter, sagde Grevinden, indeslut os i dine Bønner: beed den Almægtige skienke os Oplysning om vor tabte uforglemmelige Peder. Oftere skulle

at besøge Dig her, og alt, hvad Du behøver, staaer til din Tieneste. Magelone takkede paa det det forbindligste, lovede redeligen at efterkomme deres Begiæring, og de skiltes herpaa for denne Gang ad.

Det hændte sig kort derpaa, at Fiskerne der omkring Øen en Dag fangede en udmærket stor, sielden og kostbar Fisk, som kaldes Malle. Som noget særdeles Rart, bleve de enige om, at forære deres gode Fyrste, Greven af Provence, denne. Han lønnede rigelig deres gode Villie; og, da Fisken derpaa blev nedbaaren i Kiøkkenet og opskaaren, fandt Kokken i Bugen paa samme et sammenviklet rødt Silketørklæde. Han lod det strax levere til Grevinden, og, da denne aabnede det, fandt hun i samme de tre Ringe, hun havde foræret sin elskede Peder ved Afskeden. Hun gienkiendte dem strax, og begyndte inderlig at græde og klage: Store Gud, nu er jeg da fuldkommen forvisset om, at min Peder ikke længere er blandt de Levendes Tal, alt Haab er forsvundet: aldrig seer jeg ham mere. O Gud hvad er hans Brøde, at Du lod denne Fisk opsluge ham! —

Greven kom i det samme i Værelset ved Siden af, og hørte sin Hones Jamren. Han gik ind til hende. Hun fortalde ham den hele Sag,

viiste ham Ringene, som han ret godt kiendte, og som vakte ligeledes hans Bedrøvelse og Taarer. Han græd; — men, som Mand, overvandt han Sorgen, nærmede sig sin elskede Kone, og sagde: Ja, visstnok er han tabt, og vort Tab stort, meget stort, uopretteligt i denne Verden; men lader os betragte Sagen, som det, den er, en Tilskikkelse fra Forsynet; og, med Tilfredshed og Hengivenhed i Forsynets Haand, udraabe vi da med Oldtidens Job: Herren gav, Herren tog, Herrens Navn været lovet! Grevinden fandt sig og virkelig trøstet ved slig fornuftig Forestilling, og kom saaledes lidt efter lidt til Rolighed. Greven lod imidlertid alle Værelser betrække med Sort, og anlagde en formelig Sorg, som ikke lidet bedrøvede enhver, der havde kiendt den unge Herre.

Omtrent otte Dage derefter drog Grevinden en Dag over til Øen, for at klage sin Sorg for Magelone. Efter at have forrettet sin Bøn i Kirken, tog hun Magelone ved Haanden, førte hende affides, og fortalte hende alt, hvad som var mødt, samt, hvorledes nu alt Haab var forsvundet. Magelone, som enhver vel kan tænke, blev rørt til Taarer ved slig Fortælling, og udbad sig tillige, at maatte see Ringene. Ved Synet af disse, som hun strax gienkiendte, behøvede

hun sin fulde Aandsnærværelse, for ikke at tabe sin Fatning. Med tilsyneladende Rolighed sagde hun: Naadigste Grevinde, ængstes ikke ved Ting, hvorom man endnu ikke har den fuldkomne Vished. Skiøndt disse Ringe vel kunne være de samme, I haver skienket Eders Søn, er det dog imidlertid meget muligt, at samme paa en gandske forunderlig Maade kunne være ham frakomne. Ved slig fortærende Kummer nedbryde I Eders egen Helbred, og forbittre Livet for Eders elskede Gemal, uden at alligevel Sagen i mindste Maade forandres.

Paa bedste Maade trøstede hun saaledes Grevinden, og ingen trængte dog egenlig i Grunden mere til Trøst, end hun selv. Grevinden skienkede herpaa en anseelig Gave til Hospitalet, og udbad sig, at der sammesteds dagligen maatte blive læst Messe for hendes Søns Siel, om han muligen var død: og, i Tilfælde, han endnu levede, hun da maatte komme til Kundskab derom. Hun drog derpaa bort. Magelone kastede sig strax paa Knæ for Alteret, bad Gud om sin elskede Peders Tilbagekomst, eller i Tilfælde, han virkelig var død, da at være hans Siel naadig. Hun laae længe saaledes i ivrig Bøn, og ville vi nu her

forlade hende, for at henvende os til Peder, der opholdt sig ved Sultanens Hof.

Peder var elsket af alle i Alexandrien. Sultanen deeltog i ingen Fornøielse, uden Peder var nærværende. Dog Peders Siel hang stedse ved Magelone: stundom var han ret urolig, saasom han ikke vidste, hvor hun var bleven af. En Dag, da en stor Høitidelighed var anrettet, og Sultanen, som var i særdeles godt Humeur, uddeelte rige Gave til adskillige af Hofherrerne, besluttede Peder at benytte sig af Leiligheden, og begiere Tilladelse, til at besøge sine Forældre. Han traadde frem, kastede sig paa Knæe for Monarken, og sagde: Naadigste Herre! ofte have I i den lange Tid, jeg har havt den Ære, at være her i Eders Gaard, bønhørt mine Bønner, naar jeg bad for andre; i Dag fremfører jeg for førstegang en Bøn for mig selv, som jeg haaber, I ikke nægter mig. — Sultanen, der saae sin Yndling i en saa ydmyg Stilling, svarede: Kiereste Peder, dine Bønner for andre var stedse billige, og vandt mit Bifald, vær derfor forvisset, din egen Bøn skal ingenlunde blive ubønhørt. Peder, som disse Ord ikke lidet glædede, sagde: Stormægtigste Fyrste! min eneste Begiering er, at I tillade mig, for en kort Tid at besøge mine Forældre, og Venner i

Frankrige, om hvilke jeg i den lange Tid, jeg har været her, slet ingen Efterretning har havt. Jeg sætter min Lid til Eders Løvte. —

Da Sultanen hørte denne Peders saa gandske uventede Begiæring, sagde han noget fortrydelig: Peder, betænk Dig, og lad Tanken om denne Reise fare: Du finder intetsteds større Yndest, end her, Du finder og ingen, der beviser Dig større Velgierninger, end jeg. Du skal for dit gode Hiertes og din Forstands Skyld blive den mægtigste Mand i Landet, næst mig. Sandelig, havde jeg vidst, din Begiæring vilde have været af den Beskaffenhed, jeg havde aldrig saa ubetinget givet Dig mit Løvte om Samtykke. Din Bortreise vil aldeles forurolige mit Sind. Dog, ubesindigen gav jeg dig vel mit Ja, men alligevel anstaaer det ikke en Fyrste at tage sit givne Ord tilbage: jeg tillader dig derfor denne Reise; men lov mig og, at Du, naar Du har besøgt din Fædrenestad, som ærlig Mand vil vende tilbage igien. Peder lovede dette.

Sultanen udfærdigede derpaa et Pas for ham, hvori han paa det strængeste tilholdt enhver Embedsmand i hans Stater, paa bedste Maade at fremme Peders Reise. Tilmed forsynede han ham og rigelig med Penge og Kostbarheder; og efter at

alt saaledes var færdigt, tog Peder Afsked, og tiltraadte Reisen. En stor Deel af Byens Indvaanere græd ved hans Bortreise, saasom han var almindelig elsket. Reisen gik hastig. Alexandrien var snart af Sigte, og inden kort Tid naaede han Staden Tripolis i Barbariet. Da Deyen her, som er den øverste Regent, og staaer under den tyrkiske Keisers eller Sultans Beskyttelse, saae Peders Anbefalingspas, beviiste han ham særdeles Ære. Han tilraadte og Peder, der herfra agtede at begive sig tilsöes til Frankrige, at forvare sin medhavende Skat paa Reisendes sædvanlige Maade i Østerlandene. Han lod nemlig 14 Tønder halv fylde med Salt, fordeelte derpaa Skatten i disse, fyldte dernæst det øvrige ligeledes med Salt, og lod dem derpaa tilslaae.

Efterat saaledes alt til Afreise var istandbragt, gik han ned i Havnen, og fandt her til al Lykke et Skib, der just laae seilklart til Provence. Han accorderede med Skipperen, der tilraadte ham, at lade Saltet blive tilbage, hvilket han foregav, ved Ankomsten at ville skienke til et Hospital; saasom han sagde ham: at Salt var langt bedre Kiøb i Provence, og han herved desuden sparede Fragten. Peder vilde dog naturligviis have sine

Saltønder med, og blev hastig enig med Skipperen om Fragten, som han strax udbetalte ham.

Peder indskibede sig nu i en Hast, og man ventede kuns paa føielig Vind. Denne indtraf endnu Natten derpaa. Skipperen lod lette Anker, og hissede Seil, og satte ad Søen til. Efter faa Dages lykkelige Seilads landede de under en lille, behagelig, men ubeboet Øe, Sydvest for Korsika, hvor Skipperen lod et Fartøi gaae i Land, for at hente friskt Vand, som her fandtes i Overflødighed. Peter, der altid elskede Landjorden mere, end Søen, fulgte her med Baaden, tildeels for at besee Øen. Da han kom her, satte han sig træt ned i det Grønne, betragtede Blomsterne rundt omkring sig, og blev blandt Mængden af disse een vaer, der saavel i Farve, som øvrig Skiønhed og Lugt, meget udmærkede sig for de øvrige. Tanken om den skiønne Magelones store og udmærkede Fortrin for Mængden af hendes Kiøn vaktes nu her hos ham. Han forestillede sig hendes maaskee græsselige Skiebne, brast i Taarer, og henfaldt under Graaden i dyb Søvn.

Vinden, der hidtil havde været, lidet imod, gik igien om i rette Hiørne, og Skipperen raabte nu fra Skibet til dem, som vare i Land, som snarest at komme ombord. Man savnede strax

Peder, underrettede Skipperen herom, som gav Ordre til, paa det nøieste at søge efter ham. Man raabte, tudede i Horn, antændte Ild paa et høit Sted; men alt forgiæves: Peder lod sig intetsteds see. Skipperen befoel nu de Øvrige at komme ombord, og, hvor ugierne han end vilde forlade Peder, torde han dog ikke lade det føielige Veir og Vind gaae forbi. Han lod altsaa lette Anker, og fortsatte sin Reise. Peder sov endnu længe.

Intet Uheld tilstødte de Søfarende. Skipperen løb efter gammel Skik ind under Den Udlændingenes Havn, hvor Magelone opholdt sig, og fandt Ordre hos en Kiøbmand fra hans Rheder i Provence, at udlosse Ladningen her. Da man i Rummet kom til de 14 Tønder, spurgte man Skipperen, hvorledes man med samme havde at forholde sig? Da Fragten var betalt, og han vidste Eierens Villie, at samme skulde skienkes til de Fattige i et Hospital, troede han, ikke at kunde giøre bedre, end hermed at efterkomme hans Villie. Han henvendte sig desaarsag til Hospitalforstanderskeen, fortalte hende hele Sagen, og bad hende stille sig ved Tønderne, og meddele sig Qvitteringer for sammes Imodtagelse. "Den fromme

SViver er sikkerlig død, og bad derfor Godt for hans Siel."

Skipperens Begiæring blev opfyldt. Og da man i Hospitalet behøvede Salt, lod Magelone een af Tønderne aabne. Efter nogle Dages Forløb fandt hun der en stor Skat i Guld; hun forfærdedes, aabnede en anden Tønde, og fandt i denne, ligesom i den første. O Ulyksalige, hvor stor maae ikke din Sorrig, din Modgang være, hvis Du endnu er i Live, ved Tabet af store Rigdomme! Ret levende erindrer jeg mig min egen eensomme, forladte Tilstand i hiin rædsomme Nat! Jeg er altsaa ikke den eneste Ulykkelige. — Hun aabnede herpaa de øvrige tolv Tønder, og fandt lige Kostbarhed i dem alle. Da nu Stiftelsens Midler saa anseeligen vare forøgede, besluttede hun strax at udvide Bygningerne, og saaledes skaffe Leilighed til at kunne husvale flere Trængende. Gavernes Mængde til Hospitalet og Kirken toge dagligen til, og ikke noksom kunde man beundre den fromme Stifterindes Klogskab og vise Omhu. Greven og Grevinden af Provence, der bestandigen trængte til Trøst, indfandt sig nu og en Dag hos hende, for at besee den store og skionne Forandring; og ved hvert Besøg gik de mere beroligede bort.

Vi henvende os nu atter til Peder, som vi forlode sovende paa Øen. Da han igien opvaagnede, var det Nat. Han gik ned til Strandkanten, søgde, men fandt intet Skib, og troede imidlertid, det var Mørket, der bedrog ham. Han raabte høit, men ingen svarede. Han blev, som enhver vel kan tænke, meget bedrøvet, henlaae en Tidlang uden af Selvbevidsthed, og udbrød derpaa i veemodigste Klager: Er noget Menneske paa Jorden saa ulykkeligt, som jeg? evige Gud, forbarme Dig, send Døden, der kan ende min Kummer! Ikke haardt nok var altsaa det Slag af Skiæbnen, at jeg berøvedes min elskede Magelone, at jeg derover kom i Hedningenes, Christenhedens Fienders, Hænder; men ogsaa nu, da jeg saa sikkert haabede, at trøste mine bedrøvede gamle Forældre, ogsaa nu henslænges jeg her paa denne øde Ø, langt fra Menneskene, langt fra Trøst, hvor Døden er vis, og ogsaa maa være mig velkommen.

Natten gik hen, Dagen fremgryede, og Peder saae sig nu om paa alle Kanter, om han intetsteds ainede noget Skib. Men alt forgiæves. Betagen af Sorrig og Graad, henfaldt han omsider i Afmagt; men, da Nøden syntes størst, var Guds Hielp

nærmest. Nogle Fiskere fra en Nabos lagde samme Dag til med deres Baade, for at hente ferst Vand. Disse fandt ham her liggende udstrakt paa Jorden som død, sporede dog hastig Liv hos ham, ynkedes over hans Forfatning, og bragte ham ved vederqvægende Midler igien til Live. Efter at have fyldt deres Tønder med Vand, bare de ham i Baaden, førde ham til deres Hiem, og, da hans Svaghed tog til, nogle Dage derefter til Staden Ajazzo paa Korsika, hvor han blev optagen i et Hospital.

Hans gode, usvækkede Natur kom her Lægemidlerne til Hielp, og Dag for Dag blev det bedre med ham. Dog Tanken om Magelone foruroligede stedse hans Sind. Intetsteds havde han Ro at blive. Han gik derfor og en Dag ned til Havnen, for der at søge Skibsleilighed til sit Fædreneland. Af Dragten gienkiendte han hastig her nogle Landsmænd, spurgte dem om deres Bestemmelsessted, og da han hørte, at samme var i Provence, aabnede han sin Nød for Skipperen, og udbad sig Tilladelse, at maatte følge med, hvilket og denne for Landsmandskabs Skyld gierne indrømmede ham. Dog lagde man til, at man først løb ind til Den Udlændingernes Havn, hvor endeel af Ladningen skulde losses. Peder var til

freds med alt, og gik ombord. Dagen derpaa gik man til Seils, og Peder, der altfor tidlig havde vovet sig ud efter sin Sygdom, blev Dag for Dag svagere.

Underveis hørte han en Dag Matroserne tale om den skiønne Pedersskirke, og det velindrettede Hospital, hvilke vare stiftede af den fromme Qvinde Magelone paa Udlændingernes Havn. Ved at høre Magelones Navn, blev han opmærksom, dog uden i mindste Maade at haabe, og lod sig fortælle udførligt om de forunderlige Kurer, der vare giorte i dette Hospital. "Ogsaa I, sagde een af Skibsfolkene, vilde sikkerligen blive fuldkommen helbredet, om I der i nogen Tid tiente Gud med Eders Andagt." Peder fandtes snart villig hertil, og beslutsede at forblive to Maaneder i Hospitalet. Reisen gik imidlertid lykkelig til Øen, hvor Peder meldte sig til Hospitalet, og blev strax imodtagen. Allerførst forrettede han sin Bøn i Kirken, takkede Gud, der hidtildags saa naadigen havde bevaret ham, og forføiede sig derpaa ind i den anviiste Sygestue.

Strax derpaa indfandt Hospitalforstanderskken sig, efter Sædvane, for at see til Syge. Da hun blev ham vaer, som var hende aldeles ukiendelig,

og saae, han nyligen var kommen, bød hun ham staae op, toede hans Hænder og Fødder, tilbar ham Mad og Drikke, lagde rene Lagener paa Sengen, og bad ham derpaa igien lægge sig. Intet, der kan tiene til Eders Helbredelse, sagde hun, skal mangle Eder. Hun trykte derpaa hans Haand, og forlod ham. Med lige Omhu behandlede hun de andre Syge. — Efter nogle Ugers Ophold i Hospitalet, mærkede Peter dagligen kiendelig Bedring. Stundom forundrede han sig ret over den store Umage, Hospitalsforstanderskeu giorde sig for de Syge. Sikkerligt maae hun være et helligt Menneske, sagde han ofte ved sig selv, og aldrig kunne de Nødlidende fuld takke hende.

Disse saa billige Taknemmelighedsfølelser fortrængtes som oftest af Tanken om Magelone. Levende stod hun stedse for hans Siel, og han udbrød da ofte: Algode barmhiertige Fader, med Glæde vilde jeg glemme mine overstaaede, og med taalmodig Hengivenhed bære mine nærværende Lidelser, og mit tunge Kors, hvis det kuns var din behagelige Villie, at forunde mig nogen Efterretning om den, min Siel saa inderlig elsker, om min dyrebare Magelone. Jeg tilstaaer, retfærdige Gud, jeg har fortient, fuldkommen fortient den

Gienvordighed, Du har tilskikket mig: jeg var Aarsag i, at hun ubesindigen forlod Fader, Moder og Kongerige: jeg var Aarsag i, at vistnok vilde Dyr, saafremt din beskiærmende Haand ikke har afvendt det, have sønderrevet hende i Skoven. Er hun død, saa anraaber jeg barnlig din Barmhiertighed: lad mig heller ikke leve længere i Verden: Livet er, og vil da stedse kun blive mig en Byrde. —.

En Dag, som han just sad i slige Betragtninger, treen Hospitalsforstanderskeu ind ad Døren i Sygestuen. Hun gik fra Seng til Seng, kom og omsider til Peder, og mærkede tydelig hans Bedrøvelse. Hvad feiler Eder, kiere Ven? spurgte hun: saavidt jeg flere Gange har mærket, ligger noget Eder ret tungt paa Hierte. Hemmeligheder for en Syg due ikke. Aabne tillidsfuld Eders Hierte for mig! om min Taushed, hvis den giøres behov, kunne I være fuldkommen forvisset.

Peder takkede hende, og sagde: Der mangler mig intet, uden det, der mangler enhver Ulykkelig, naar han tænker paa Gienstanden for sin Bedrøvelse. Viid, gode Pleiemoder, min Gienvordighed var meget stor; allerede i Ungdommens favreste Dage forfølger en ublid Skiebne mig. Jeg vil under en Lignelse fortælle Eder min Historie: En

rlig Mand havde en haabfuld Søn, der allerede tidligen til almindelig Glæde udmærkede sig. Denne hørte tale om en Skiønhed i et fremmed langt bortliggende Land, og besluttede, at forlade Fader og Moder og drage bid, for at see og vinde hendes Kierlighed. Lykken var ham længe gunstig i alt; han vandt Pigens Yndest og Kierlighed, dog ganske uden hendes Forældres Vidende eller Samtykke; forlovede sig med hende, ja bortførte hende endog hemmelig fra Forældrene og den gode Forfatning, hvori hun var. Nu begyndte Uheldene fra alle Kanter at styrte ind. Imod sin Villie forlod han hende sovende i en vild Skov, drev selv længe omkring paa Havet i en skrøbelig Baad for Veir og Vind, og alt dette blot af den Aarsag, forbi han vilde forfølge en Ravn, der borttog tre Ringe, som hans Elskede satte høi Priis paa. Han fortalte nu sine videre Tildragelser, og, hvor meget han end søgte at skiule det, mærkede Megelone dog snart, at han var denne paagieldende Person, og, til sin endnu større Glæde, hendes elskede, evig uforglemmelige Peder. —

Hun græd af Glæde, hvilket han ansaae for Deeltagelse; dog gav hun sig ikke tilkiende for ham, men søgte paa bedste Maade at trøste ham,

og sagde: Kiereste Ven, opgiv ikke Haabet! Haa Eders stadige Lid til den Allerhøieste, og sikkerlig vil han ikke forlade Eder. Til rette Tid vil han bønhøre Eder, og det ahner mig, I finde Eders Elskede snarere igien, end I selv vente. Har Forsynet tilskikket Eder stor Hiertesorg, en endnu større Glæde er og sikkerlig opbevaret Eder. Forlad Eder allene paa Gud! og stedse skal I være indsluttet i mine Bønner. Peder, der fandt sig meget trøstet herved, stod op, og takkede hende. Magelone forlod ham herpaa, gik ind i Kirken, kastede sig paa Knæ for Alteret, og udbrød her i inderligste Tak til den allerhøieste, der saaledes havde kronet alle hendes Ønsker. Hun gik derpaa tilbage til sit Værelse, lod sig ufortøvet forfærdige kongelige Klæder og Prydelser, ligesom hun tilforn havde baaret, ligesom og sit Værelse paa det kostbareste udpryde.

Da alting saaledes efter nogle faa Dages Forløb var istandbragt, gik hun en Dag ind til Peder i Spisestuen. Hun gav sig i Snak med ham, efter Sædvane, bad ham omsider følge med sig, saasom hun foregav: at have tilberedet et Bad, hvilket, som hun haabede, sikkerlig igien skulde forskaffe ham hans Helbred. Hun fulgte

med hende, og kom ind i det prægtige udprydede Værelse, hvor hun bad ham sidde ned, indtil hun kom tilbage. Hun gik herpaa ind i Kammeret ved Siden af, iførte sig der sin kongelige Dragt, hang et Slør for Ansigtet, hvorunder hun tillige skiulte sit skionne lange Haar, og traadde nu atter herpaa ind af Døren, skinnende som Solen.

Hun nærmede sig Peder, der ikke lidet forfærdedes, og tiltalte ham strax saaledes: Værdige Ridder! jeg glædes ved her at see den staae for Eder, Eders Siel saa inderligen elsker, ved her igien at finde Eders elskede Magelone, for hvis Skyld I har lidt saa megen Gienvordighed. Dog min Kummer var ikke mindre. — Jeg er den samme Magelone, I forlod sovende i Skoven blandt vilde Dyr; hende, der hang Guldkieden om eders Hals; ja hende, I forærede tre saa kostbare Ringe. Kiender I mig ikke igien? sagde hun, og rev i det samme Sløret fra Ansigtet.

Peder vidste længe ikke, om hans Lykke var andet, end en Drøm. Han gienkiendte imidlertid snart sin Magelone, faldt hende om Halsen, kyssede hende med inderligste Ømhed, og kunde for Glæde ikke fremføre et eneste Ord. De græd begge af Henrykkelse i hinandens Arme; blev

længe saaledes staaende, og meddeelte derpaa hinanden, efter roligere Overlæg, deres Tildragelser. Glæden paa begge Sider lader sig bedre føle, end beskrive. —

Ogsaa hørte Peder nu, hvor forunderlig Skiebnen havde ført hans tabte Skat i Magelones Hænder. At den største Deel af samme var anvendt til at lindre gode Christnes tunge Kaar, glædede ham ikke lidet, og den blotte Besiddelse af Magelone synes ham Rigdom nok. De raadsloge nu dernæst, hvorledes de som bedst skulde meddeele Greven og Grevinden Underretning om alt. Omsider bleve de enige om, at Magelone skulde giøre en Reise over til Provence, indbyde Greven og Grevinden hos sig til en vis Dag, og naar de da kom, føre dem ind i det prægtige udprydede Værelse, hvor de da begge vilde give sig tilkiende for dem.

Magelone fulgte denne sin Bestemmelse, begav sig til Greven og Grevinden, og blev med Glæde imodtagen. Strax begyndte hun sin Tale saaledes: Naadigste Herre og Frue! et Syn i sidste Nat bringer mig til Eder. Det forekom mig, som Menneskehedens Genius eller Skytsaand kom til mig, og førte en ædel ung Ridder ved Haan-

den, sigende: Her er han, for hvilken Du, din Landsherre og Frue saa inderlig have sukket. — Dette Syn, som dog vistnok har noget at betyde, har jeg ikke villet fortie for Eder, da jeg vidste, hvor bedrøvede I vare. Sikkerlig troer jeg, I inden gandske kort Tid igienfinde eders elskede Søn i bedste Velgaaende. Aflægger derfor, jeg beder Eder, disse Sørgeklæder, og giver igien Glæden Rum.

Disse Opmuntringer trøstede virkelig de gamle Forældre, i hvor svagt end deres Haab var, om igien at finde deres Søn; og, for at føie Magelone, som de bare al Høiagtelse for, aflagde de alt, som bebudede Sorg. Efter en lang Samtale om adskillige Ting, indbød de hende til Middagstaffel, men hun undskyldte sig, og indbød nu Greven og Grevinden, til om Søndagen derpaa at bivaane Gudstienesten i Peterskirken, da hun sikkerlig haabede, at skaffe dem Glæde for al deres Sorg. Magelone begav sig nu paa Hiemveien, fandt sin elskede Peder i inderligste Længsel, og fortalte ham enhver Omstændighed. —

Søndagen kom. Greven og Grevinden indfandt sig med et stort Følge i Kirken, og efter at Gudstienesten var tilende, tog Magelone dem

begge til en Side, og bad dem følge med sig paa hendes Værelse. De fandtes hertil villige. Underveis spurgte hun dem: Troe I og, at kunne kiende eders Søn, om I i dette Dieblik saae ham? De forsikkrede, Jo. I det samme aabnede hun Døren til sit Værelse, hvor Peder stod for deres Dine. Da han saae sine Forældre, kastede han sig paa Knæe for dem. De kienote ham strax, indsluttede ham i deres Arme, kyssede ham, og kunde i lang Tid for Glæde ikke fremføre et eneste Ord. Denne saa lykkelige Omstændighed blev hastigen kundgiort, og alle glædede sig inderlig over Peders Hiemkomst. Greven og Grevinden havde mange Ting at spørge ham om, og han maatte omstændeligen fortælle dem sin Historie.

Magelone var imidlertid gaaet ind i Værelset ved Siden af, hvor hun iførte sig sin kongelige Dragt, og traadde nu saaledes frem. Ingen kiendte hende, Greven og Grevinden forundrede sig over denne fremmede Skiønhed, og vidste ikke, hvorfra hun kom. Peder derimod reiste sig, gik hende imøde, omfavnede, og kyssede hende. Alle, som saae dem, forundrede sig storligen. Peder tog hende ved Haanden, ledte hende hen til Forældrene, og sagde: Elskede Fader og Moder, denne Pige,

ene hun var Aarsagen til, at jeg allerførst forlod mit Fædrenehiem: viid, hun er Kongens Datter, af Neapel og min Trolovede.

Alle traadte nu til, og lykønskede af inderlig rørte Hierter. Adelen i Provenze foranstaltede i denne glade Anledning en meget kostbar Turnering, hvori Peder atter særdeles udmærkede sig. Kort derpaa holdt Peder høitidelig Bilager eller Bryllup med Magelone, og Glæden strakte sig over det hele Land. Fulde fiorten Dage medtoge Festlighederne, og Magelone vandt ved sin Dyd og Fromhed alt mere og mere Folkets Kierlighed. Greven og Grevinden levede endnu omtrent 10 Aar derefter, og bleve begge begravne i Pederskirke.

Peder og Magelone avlede i et lykkeligt Ægteskab en Søn, kiek og tapper, ligesom hans Fader, og som, efter hvad Historien beretter, omsider blev Konge af Neapel. Forældrene døde først i deres høie Alderdom, og begroves ligeledes i Pederskirke, hvor endnu, den Dag i Dag er, staaer en stien Kirke, som fører Navn af Trefoldigheds-kirken.

Noticer til det foregaaende

Hvad har I ikke taalt, velbyrdige Matrone?
Hvad Kors og Modgang? o I skiønne Magelone,
I med Sølvnøgelen, Hr. Peer! velbaarne Herre,
Jer Modgang maa enhver ret udi Hiertet skiære.
Hvo lidet saadant har i Grækenland og Rom?
Men Eders bittre Sorg til Glæde vendes om.

Disse Holbergs Linier af Peder Paars fierde Bog anden Sang har vor Nyerup i sit titanførte Værk anført til Beviis, hvilken Persiflagnes Skiers-ild deslige Bøger, hos ham har maattet giennemgaae, og tilføyer han nu ydermere: og at man ikke skulde fristes til at antage alt dette for gode Vare, tilføyer Holberg følgende Note: "Her skiemter Poeten med dem, som af urimelige Romaner ville udtrække Moral, og læse samme fast med større Andagt, end andre gode Bøger. Man seer en stor Mængde deraf komme for Lyset i vore Tider. Autores til saadant foregive til, at de skrive: pour servir le publique, men de maa derved alene forstaae den Deel af Republiquen, som bestaaer af Fiskerkiællinger og Nyboders Folk."

Det lader sig vel ikke uden Føye antage, at dersom Fiskerkiællinger og Nyboders Folk havde virkelig udgjort disse Romaners Publikum, vilde Holberg sikkerlig ikke have værdiget dem noget Snært

af sin satiriske Svøbe, og at det ikke er det ufordeelagtigste Tegn for en saadan Roman, at være blandt dem, hans Svøbe i Særdeleshed, om man saa tør sige, ligesom con amore synes at svæve over.

Det vilde være et saare utidigt og utaknemmeligt Arbeid, om man her vilde opholde sig med at være Voldgiftsmand imellem den aldeles ubekiendte Fordansker af skiønne Magelone, og Astræas vor nuværende Læseverden sikkerlig ikke stort mere bekiendte Fordansker Søren Terkelsen, der i Fortalen til anden Deel af sit Arbeide, trøster sig med, at hvorom Alting er, da er hans Astræa dog i det ringeste en god Deel bedre, end Blantzeflor og Flores — og skiønne Magelone, og mange flere saadanne, hvilke der findes hos enhver Bogfører, og snart i ethvert Sysktiin."

Ikke stort mere til Hensigten vilde det være hvis jeg vilde indlade mig paa at commentere over Nyrups Ord, at der har været en Tid, da Koner og Piger holdt den for ligesaa god og rørende, som deres Efterkommere holdt Sigwart, Grandison, eller Sophies Reise, eller som den nærværende Slægt — vel at mærke 1817 da Nyrup skrev — Lafontaines Romaner."

En flidig Fremtids Nyrup — med Pram at tale — tør maaskee giøre ham den Indvending, at Lafontaines Romaner, da Nyrup skrev ovenstaaende — allerede længe vare ikke af denne Verden; at af Sophies Reise neppe Nogen erindrer andet, end høit et Par saare pudseerlige Oversættelsesbömmerter; at Sigward ligeledes blot huskes ved det Onde, er sagt om den og dens Maaneskins Væsen; og at Grandison uden tvivl havde flere Rosere, end Læsere iblandt os, samt at der vel igien har været den Tid, da en ret Læserinde efter Moden, maatte sætte alle disse ovennævnte ligesaadybt under Hr. Peder med Sølvnøglerne og den skiønne Magelone, som de i hendes Moders og Modermoders Tid tør have staaet over dem.

Alting siger Salomon haver sin Tid.

"Denne Romans Ophav — tilføier Nyrup — daterer sig fra det tolvte Aarhundrede, og dens Autor skal været en Konnik i Magelone, nemlig Bernard de Treves. I Følge Müllers Bekenntnisse merkwürdiger Männer, skal Petrark have anbragt Forbedringer ved denne Roman. Den blev trykt paa fransk i det femtende

Aarhundrede; siden indførtes den i Bibliotheque bleue, som udkom i Paris 1769, og var deri saaledes bearbeidet, at man i Melanges forsikkrer, at Damerne vil kunne læse den med samme Fornøielse, som deres Forfædre læste de gamle Udgaver deraf, 300 Aar tilbage i Tiden. Den samme Roes tilkommer det Udtog deraf, som Grev Tressan har forfærdiget, og ladet aftrykke i Bibliotheque des Roman, August 1779."

Da Tressans Fremstilling paa en høist interessant Maade udmærket sig fra den her meddeelte, torde det ikke være Læseren uvelkomment at finde en Fordanskning deraf.

Kort efter, Troens Kerte havde oplyst Gallien, gav Grev Johan af Cerisel, den skiønne d'Albaras lykkelige Ægtemand, Provence Love, og gjorde sin Viisdom berømt, og sin Godhed velsignet af sine trye Undersaatter. En eneste Søn, den ømmeste Kierligheds Pant, var Grevens og Grevindens Hiertens Glæde. Denne Søn havde faaet Navnet Peder. Helliget af sine Paarørende til Apostlernes Ypperste, havde han sin Skytshelgens Attributer til Vaaben; og Nøgler malede paa hans Skiold, eller udsyede paa en riig Trøie vare hans Mærke og hans Pynt:

Den unge Peder forbandt fra tidlige Ungdom med alle sine Alders Yndigheder, en Styrke over sine Aar, en høi Vært, Øine fulde af Ild; hans stolte Gang og den meest levende Kappelyst bebudede i ham en vordende Helt. Greven og Grevinden indbød Prindserne af deres Blod, og de meest udmærkede Riddere i deres Lande til deres Hof, og glimrende Høitideligheder udmærkede den Dag, da den unge Peder blev slagen til Ridder. Paa denne Dag fulgte en stor Turnering, hvor den unge Ridder vandt al Æren. Han blev kronet af den ømmeste Moders Haand; for et ædelt Hierte har en saadan Krone næsten samme Værd, som den man kan erholde af Kierligheds Haand. En gammel provençalsk Ridder, dækket med ærefulde Saar, som han havde faaet ved at føre i 40 Aar sin Fyrstes Banner, beundrede Peder; og da hans Hierte var bevæget, som det kunde været hans Søn, var han ikke bange for at tiltale ham med den ædle Frihed, som den sande Dyd giver Oldingene, for at indaande Ungdommen den.

Hr. Peder! sagde han til ham: hver Alder har sine Pligter; De har godt opfyldt den unge Prindses og Ungersvendens. Neppe har De faaet Ridderslaget, før De vandt Ærens og Seirens

Palmer; men det er endnu kun Førstegroden af, hvad De maa vinde. Fædrene-Hiem og Kiærtegn ere ikke mere for Dem. Det er ved at søge de store krigerske Farer, og Elskovs blide Lykke, en kiæk Ridder faaer giort sit Navn berømt. Hørte De ikke i Gaar den italienske Ridder rose den Mandsdom og Hovisthed, der regierer ved Neapels Hof, og Thronarvingens, den skionne Magelones Yndigheder? Europa's meest ædelbaarne og tappre Fyrster stræbe at fortiene hendes Haand. Til dette Hof vilde Deres gamle Tiener ønske at see Dem vende Deres Fied. Der kunde De udmærke Dem med at overvinde de værdigste, eller elskværdigste Medbeilere ved Deres Mandbom, og den Gave til at behage, som glimrer hos Dem. Naar De nogen Tid dulgte Deres høie Byrd, kunde De maaskee blot af Deres Arm og Deres Kiærlighed erholde den skionne Magelone.... O min kiære Castelanos! udraabte Prindsen, i det han omfavnede ham, hvor disse Raad ere Dem værdige? Jeg oppebiede blot det Dieblik, jeg var væbnet til Ridder, for at drage ud at søge store Eventyr; men jeg vidste ikke, til hvad Egne jeg skulde vende mine Fied. Jeg tilstaaer, at den indtagende Skildring, man hundrede Gange har giort mig af Prindsessen af Neapel, har med

Ildtræk indpræget sig i mit Hierte; jeg brænder af Længsel efter at flyve til Neapel; men hvor skal jeg haabe at faae Orlov af en altfor øm Fader og Moder, hvis eneste Haab jeg er? O i Sandhed, sagde den gamle Ridder: jeg troer nok, at Greven med beklemt Hierte, og Grevinden i Taare vil i første Øieblik give Dem Afslag; men de vil snart ikke kunde modstaae Deres indstændige Bønner, og Ærens Stemme, der vil byde begge, at tillade Dem at gaae i Deres Forfædres Spor, og vise Europa, at De er disses Blod værdig.

Den unge Peder fulgte næste Dag den gamle Ridders Raad; Alt, hvad Castelands havde forudseet, foregik den Tilladelse, han endelig fik af Fader og Moder, dog paa Vilkaar, at komme, saasnart muligt, tilbage til dem igien.

Med en eneste Riddersvend, og en Hest med Guld, forlod Peder sin Faders Hof, efter at have modtaget hans Velsignelse, og tre kostbare Ringe, som Grevinden hans Moder gav ham, i det hun omfavnede ham, og vædede ham med sine Taarer.

Da den unge Peder ingen Eventyr mødte, der kunde sinke ham, kom han paa 14 Dage til Neapel; og erfoer, ved Ankomsten, at Kong Maguelon havde ladet udraabe en Turnering til næste Dag til Ære for Henrik Caprana, Herre over

Marchia d'Ancona og Spoleto. Peder beredede sig hele Natten til at møde ved denne Turnering, da det den Tid var Skik, at stæde enhver Fremmed til at stride, uden at forpligte ham til, at tilkiendegive sit Navn, saafremt han var væbnet, og bereden, som sig sømmede en Ridder. Kampdommerne, slagne af Peders ædle Anstand, og den Ynde, hvormed han tumlede sin Ganger, indlod ham paa Rendebanen. Snart begav Kongen af Neapel sig did med sit Hof, og tog der Sæde paa sin Kongeplads.

Henrik Caprana brød den første Landse med en spansk Ridder; Æren af denne første Dyst blev lige for begge. Den anden Ridder, der frembød sig, kom ud af Stigbøilene, og lod sin Landse falde uden at røre Caprana, hvis Hest tørnede mod Landsen, og faldt haardelig om i Støvet. Denne Ridder giorde Paastand paa Dystvindingens Priis, Dommerne giorde ham den stridig; Caprana stødt over Ridderens Uredelighed, vægrede sig at dystrende anden Gang, og gik op i Kongens Høisæde.

Da hiin hovmodige Ridder havde vovet at sige, at Caprana afstod ham sin Plads, og at han vilde hævde den mod alle fremmede Riddere, besluttede Peder af Provence, hvis Følelse talte

til Fordeel for Caprana, at straffe den, der vilde misbruge hans Bortgang, men han saae ham kaste to andre Riddere af Hesten, uden han kunde frembyde sig i Skranken.

Endelig fremstod han mod den unge Ridder, der stolt af disse tvende Seirvindinger lystreed paa Banen, som han trodsede alle ved Hoffet i Neapel. Ved første Dyst kastede han Mand og Hest om i Støvet; hilste nu ærbødig Hoffet og Kampdommerne, og reed da hen at tage den Plads, som dette skiønne Dystrend satte ham i Besiddelse af.

Forgiæves frembød et stort Antal Riddere sig for at giøre ham den stridig, de bleve alle nødsagede at indrømme ham Seiren, og det almene Seirsraab stadfæstede den Dom, der erklætede ham for Seirvinder.

Peder, der blev bragt for det kongelige Høisæde, spændte sin Hielm af, og da Bevægelsen fra Kampen gav hans Ansigtsfarve særdeles Livlighed, vakte hans Ungdom og Skiønhed Overraskelse og Beundring hos hele Neapels Hof. Henrik af Caprana, til hvis Ære Turneringen var bleven udraabt, tog ham ved Haanden, og giorde sig en Ære af, at fremstille ham for Monarken, der selv førde ham hen til sin Datter Prindsessens

Ridder, for der af hendes Hænder at modtage sin vundne Priis.

Indtrykket af dette første Dieblik var eet for den skiønne Magelone, og den unge Prinds af Provence. Deres Dine fik fordoblet Glands, saasnart deres Blik mødtes; men snart bragte en hemmelig Forvirring, som de aldrig før havde prøvet, dem begge til at slaae Dinene ned; det var alt det, Magelone med zittrende Haand kunde sætte Krandsen paa Peders Hoved; Peder, ude af sig selv, lod det næsten synke i Magelones Skiød, vovede ikke mere at kaste uden et frygtsomt Blik paa hende, og kunde kun takke hende med et Suk.

Kongen bad ham forgiæves at give ham sit Navn og sin Byrd tilkiende; Peder svarede med Beskedenhed, at han kun var en ung og fattig fransk Ridder, og burde dølge et Navn, som intet endnu havde forherliget. Magelone kunde ikke holde sig fra at udraabe med en rørt men noget sorgmodig Mine: Det er Skade — Ak! sagde den gode Konge, Adel og Beskedenhed følger saavel ad, at jeg har denne Ridder mistænkt for at dølge os, at han er af høieste Æt: bedre, Dyden giør sig en Ære af sine Bedrifter, end af sine Forfædres Navn: og Alt bebuder hos ham

Ædelsind og høit Mod." Peder, som da ikke kunde kiendes uden af sit Skioldemærke, og Tilnavnet, Ridderen med Noglen, drog sig med sin Priis ærbødig tilbage i det ydmyge Fristed, han ved sin Ankomst havde valgt sig.

Peder fandt en hemmelig Fornøielse i at see sig ene, og Dagen hælde; i en stor Lidenskabs første Dieblik finde de Elskende Behag i Nattens Skygger.

Peder overgav sig ganske til sine søde Drømmerier, uden at vove at haabe, at den skiønne Magelone skulde finde samme Ynde i at gienkalde sig hans Træk og hans Kiækhed. Imidlertid deelte denne unge Prindsesse samme Følelse; og Kiærlighed, der seirede over Søvnen, bragte begges Hierter til at banke. Disse første Dieblikke have Tillokkelser, som man ikke kan modstaae; det er de, hvor Planer og Forhaabninger endnu ikke forstyrres af Betragtninger. Ak disse grusomme Betragtninger ere uundgaaelige Onder, som Kiærlighed blander med sine Gunstbeviisninger. Peder ærgrede snart, at han ikke havde vidst at nytte de Venskabsbeviis, han havde modtaget af Kongen, til at forvisse sig fri Adgang til hans Hof. Magelone tænkte paa sin Side, at Ridderen med Noglerne maatte have været meget følesløs ved

hendes Yndigheder, eller hans Byrd meget ringe, da han syntes selv at have forsaget at nyde de Rettigheder, han ved sin Manddom havde erhvervet.

Virkelig tilbragte Peder to hele Dage i sin sørgelige Eensomhed, uden at vove at optænke et Paaskud til at vise sig igien tilhove; og disse to Dage forekom den unge Magelone saa lange, ja endog smertelige, at de bestemte hende til at gribe det eneste Middel at bringe den ubekiendte Ridder tilbage. Den Ære, han i den første Turnering havde bedækket sig med, lod hende formode, at Attraa efter at erhverve sig ny, vilde bringe ham til at fremstaae igien. Hun følger sin Forestilling, staaer op med Morgenrøden, og gaaer at vække den gode Konge Magellon. "Hvad giør du, kiære Fader!" sagde hun, "med saamange kiække Riddere, som du lader være ørkeløse ved dit Hof, og som brænde efter at vise deres Styrke og Hændighed? For tre Dage siden lod du udraabe Turnering til Ære for Fyrsten af Spoleto; har du mig ikke saa kiær, at du i Dag vil lade udraabe ny i mit Navn?" — Ved disse Ord kiælede Prindsessen blidelig for sin gamle Fader med sine deilige Allabasthænder, og rakte ham en Pande, skinnende af Hvidhed og Ømhed

at kysse. O hvor er den gamle Fader, der kan modstaae et tilbedet Barns Kiærtegn! — Ja, min kiære Datter! sagde den gode Konge, din Begiæring er billig, dit Ønske smigrer mig, jeg lader dig Herredømme over det Hele; anordne du selv Alt, hvad du vil, ved mit Hof. — Strax lader han Drosten vække. Han kommer, seer den fortryllende Magelone i sin lette Morgendragt, og troer at see Venus, der kommer op af Havet. Han er hende saa erkiendtlig for det Indtryk, hun endnu giør paa ham, at han smilende kysser, og sagte trykker hendes Haand, og siger, han er rede at flyve efter hendes Befaling.

Snart gienløb Trompeternes klingrende Klang over hele Neapels By. Vaabenherolderne i deres Vaabenklæder gaae at indkalde Fyrsterne. De andre Riddere, der vækkes ved Daggry, lade deres Gangere giøre rede, og iføre dem glimrende Rustninger.

Peder var alt for forelsket til at sove. Trompeternes Klang, Udraabet af Turneringen, Alt forekom ham en Himmellyd, der kaldte ham til Æren, og hvad endnu var mere, til den Lykke, at see sin Tilbedte igien.

Aldrig var en ung og skiøn Prindsesse kortere om sin Pynt, og aldrig lykkedes denne dog

bedre, end den forrige Magelones. Prydet, funklende af Diamanternes Ild og Ungdommens Roser, med en Guldkiæde besat med Ædelstene til Seirspriis i Haanden, oppebier hun ikke at hendes Karm, og Følget er færdige. Med lette Skridt gaaer hun ad Rendebanen. Hendes Frøkner følge langt bag efter hende og knurre sagte over den korte Tid, de have havt til at pynte dem. Selv hendes gode Amme, der aldrig forlader hende, kommer ganske forpustet, og siger ganske sagte: Min Gud! hvad er der med dig i Dag, min Datter! jeg har aldrig seet dig saa tidlig paa Færde; og dog finder jeg ikke, at du seer saa huuløiet ud, som dine Frøkner. — O min Amme! svarede Magelone, jeg faaer kanskee snart kun alt formeget at sige dig.

Prindsessen var allerede paa sit Høisæde; og Ridderne, der lavede sig til at kiæmpe, strømmede til fra alle Sider: men hvo kunde komme en Elsker i Forveien, der skal see sin Elskede igien? Peder, der var kommen først til Rendebanens Skranke, som endnu ikke var aabnet, havde ladet sin skiønne Ganger sætte over den, og taget Dystrenderens Plads i samme Øieblik, som Magelone satte sig under den Thronhimmel, som, det var Alt det, man havde kunnet faae rede til hende.

Hvilket Dieblik for den forelskede Prinds af Provence, der gienkiendte sin Siels Herskerinde, og for Magelone, der alt ikke mere vil kalde i Tvivl, at Kierlighed har ledet Ridderen med Nøglerne til at sætte over Skranken, at bryde den første Landse til hendes Ære.

Den unge Peders Mod, Styrke, Hændighed og Kiærlighed giorde hans Held saare lidet tvivlsomt. Kongen af Neapel, som kom at tage Sæde hos sin Datter, saae ham omkaste de sidste Riddere, der frembøde sig, og Kampdommerne førte ham anden Gang til det kongelige Høisæde at modtage Seierspriisen. O denne Gang! — Hr. Ridder med Nøglerne! skal De ikke meer unddrage Dem den Ære, som skyldes Dem! i lang Tid har jeg ikke seet kiækkere, beskednere, og artigere Ridder. Men for Fremtiden, vil jeg De skal boe paa mit Slot, og ikke have andet Taffel end mit. — Peder kunde ikke være slige Befalinger ulydig, som et Diekast af Magelone giorde end sødere. Let sprang han af, afspændte sin Handske, og bød den skiønne Magelone sin Arm for at hielpe hende at stige ned, og Magelone kunde ikke undslaae at foretrække hans Haand.

O hvilket Dieblik for den forelskede Peder! fortryllende Forestilling, første Gang at røre sin

Tilbedebes Haand, du vil uafladelig gienfødes for et følende Hierte; og, saa gammel jeg er, lader denne søde Forestilling mit Hierte banke, ved at beskrive Peders Lykke. Magelones Hierte var i dette Øieblik ikke mindre forvirret, og den skiønne Prindsesse der gik i Tanker, gled paa sidste Trin, og vilde været faldet, havde Peder ikke holdt hende. Han kunde ikke holde sig fra, at trykke hende ømt; den Frygt, han havde for, hun skulde være kommet til Skade, tiende ham til Paaskud, at tage hende i sine Arme og bære hende til Kongens hendes Faders Vogn, som Kongen nødte Prindsen at staae op i med dem.

Jo mere Kiærlighed syntes at begunstige Peder, jo mere frygtsom giorde den ham; han vilde været bange for at forspilde ved den ubetydeligste Uforsigtighed den lykkelige Lod, han begyndte at nyde. Antaget til Hove, til Taffels, til de Høitideligheder, som Dag for Dag fulgte paa hinanden, syntes han endnu elskværdigere ved dette Hof, end han var forekommet frygtelig i Kampen. Enten han øvede sig i Hændighedens Spil, eller han viiste sin beundringsværdige Tække og Lethed i sit Fødelands levende og lette Dandse, lod samme Bifaldsyttringer sig høre; men han havde kun Følelse for dem, han læste i Magelones Øine.

En Vise fra hans Land udtrykker en meget paafaldende Sandhed. Den siger os, at Kiærligheden i sine første Dage ligner et spædt diende Barn; men at det snart bliver stort, og tiltaler os, som Herre. Magelone følte det; alt lukkede Søvnen ikke mere hendes Øine, alt forøgede Nattens Skygger kun hendes Uro, og mangfoldiggiorde hendes Sukke. Hendes gode Amme havde hende for kiær til ikke at blive det vaer, og alle Ammer ere ligesaa nysgierrige, som kiærlige. Hun satte sig paa Magelones Seng, omfavnede hende, udspurgte hende; og da hun saae hendes skiønne Barm i hæftig Bevægelse, bespændt endog af nogen stor Hemmelighed, som hun ikke torde aabenbare, fordoblede den kiærlige Amme sine indstændige Anmodninger, og Magelone, der blidelig henreves, kastede sig i hendes Arme, og tilstod hende frit sin Kiærlighed for Peder. Ammen begyndte med at giøre hende alle en lidt streng Moders Forestillinger, og endte med, blot at tale, som en saare kierlig og saare svag Barnedeie. — Du seer, kiære Amme, hvor høist vigtigt det er mig at erfare, hvad Byrd Ridderen med Nøgletne er af; tro, at mit Hierte er ædelt og kiækt nok til at udslukke enten mit Liv, eller min Kiærlighed, hvis denne Ridder ikke er min Haand værdig. Du kan ene opklare den Hemme-

Tilbedebes Haand, du vil uafladelig gienfødes for et følende Hierte; og, saa gammel jeg er, lader denne søde Forestilling mit Hierte banke, ved at beskrive Peders Lykke. Magelones Hierte var i dette Øieblik ikke mindre forvirret, og den skiønne Prindsesse der gik i Tanker, gled paa sidste Trin, og vilde været faldet, havde Peder ikke holdt hende. Han kunde ikke holde sig fra, at trykke hende ømt; den Frygt, han havde for, hun skulde være kommet til Skade, tiende ham til Paaskud, at tage hende i sine Arme og bære hende til Kongens hendes Faders Vogn, som Kongen nødte Prindsen at staae op i med dem.

Jo mere Kiærlighed syntes at begunstige Peder, jo mere frygtsom giorde den ham; han vilde været bange for at forspilde ved den ubetydeligste Uforsigtighed den lykkelige Lod, han begyndte at nyde. Antaget til Hove, til Taffels, til de Høitideligheder, som Dag for Dag fulgte paa hinanden, syntes han endnu elskværdigere ved dette Hof, end han var forekommet frygtelig i Kampen. Enten han øvede sig i Hændighedens Spil, eller han viiste sin beundringsværdige Tække og Lethed i sit Fødelands levende og lette Dandse, lod samme Bifaldsyttringer sig høre; men han havde kun Følelse for dem, han læste i Magelones Øine.

En Vise fra hans Land udtrykker en meget paafaldende Sandhed. Den siger os, at Kiærligheden i sine første Dage ligner et spædt diende Barn; men at det snart bliver stort, og tiltaler os, som Herre. Magelone følte det; alt lukkede Søvnen ikke mere hendes Øine, alt forøgede Nattens Skygger kun hendes Uro, og mangfoldiggiorde hendes Sukke. Hendes gode Amme havde hende for kiær til ikke at blive det vaer, og alle Ammer ere ligesaa nysgierrige, som kiærlige. Hun satte sig paa Magelones Seng, omfavnede hende, udspurgte hende; og da hun saae hendes skiønne Barm i hæftig Bevægelse, bespændt endog af nogen stor Hemmelighed, som hun ikke torde aabenbare, fordoblede den kiærlige Amme sine indstændige Anmodninger, og Magelone, der blidelig henreves, kastede sig i hendes Arme, og tilstod hende frit sin Kiærlighed for Peder. Ammen begyndte med at giøre hende alle en lidt streng Moders Forestillinger, og endte med, blot at tale, som en saare kierlig og saare svag Barnedeie. — Du seer, kiære Amme, hvor høist vigtigt det er mig at erfare, hvad Byrd Ridderen med Nøgletne er af; tro, at mit Hierte er ædelt og kiækt nok til at udslukke enten mit Liv, eller min Kiærlighed, hvis denne Ridder ikke er min Haand værdig; Du kan ene opklare den Hemme-

lighed, han giør os af sin Fødsel, og jeg besværger dig at finde et Middel til at tale i Eenrum med ham derom.

Ammen giorde ikke megen Modstand; hendes Forestillinger vare udtømte, Ridderen med Nøglerne forekom hende for indtagende; og alt det, hun sagde til Magelone, hun burde glemme ham, talte hun selv uophørlig om ham: Magelone holdt for meget af denne Samtale til, ikke at forlænge den; og Solens første Straaler glimrede alt, da Ammen forlod hendes Værelse, fast besluttet at følge, at finde Peder, og formaae ham til at aabenbare hende sin Kierlighed.

Hun vidste at Ridderen med Nøglerne ikke undlod, hver Morgen at indfinde sig i den store Kirke. Hun gik derhen vel indsvøbt i sin Kaabe, og opbiede ham nærved Vievandsfadet. Peder, som var opdraget af en overmaade gudfrygtig Moder, begyndte stedse sin Dag med sin Kirkes Andagt. Han havde alle Kiærlighedens Ønsker, men han skielnede intet; denne Kiærlighed var saa reen, saa redelig, at han ikke forestilte sig, Guddommen kunde fortørnes derover; det var med yderste Trohiertighed, han anraabte alles fælleds Fader, som den reneste Lyksaligheds Skaber, at give Magelone Følelse for ham.

Peder, som kom til Kirken nogle Øieblikke efter Ammen, kiendte hende lettelig igien, og hædrede hende, som den, han vidste, Magelone holdt af. Ammen hilste ham med en venlig og smilende Mine; og da der kun var faa Mennesker omkring hende, og det idel Folk, hun kunde bruge sin Frihed iblandt, sagde hun til ham: Hr. Ridder! jeg undres meget over, at De holder altid Deres Stand, og Deres Byrd saa hemmelig; Alt giver tilkiende, at begge ere høianseelige; men Kongen, der agter Dem saa høit, og Frøken Magelone, der ønsker saa levende, at vide, hvem De er, skulde de ikke erfare det af Deres egen Mund? Jeg ønskede gierne at tilfredsstille min kiære Datter Magelones Nysgiærrighed, dersom De vilde betroe Dem til mig. — Peder stod længe tankefuld — o kiære Gamle! sagde han til hende, jeg skylder Dem megen Tak, og alle dem, der vise nogen Deeltagelse for at erfare mit Navn, og især den skiønne Prindsesse Magelone, den Person i hele Verden, som jeg ønsker meest at adlyde. Siden De vil have den Godhed at tale med hende om mig, er Alt, hvad jeg beder Dem sige hende, at alle min Paarørende ere adelige, og at jeg er af ædel Byrd; værdiges, som den, der har hende saa

kiær, at modtage denne Ring, som jeg ikke torde byde saa høi en Frue, som hun er. — Idet han sagde dette, satte Peder en af de tre rige Ringe, han havde faaet af sin Moder, paa Ammens Finger. Blændet af denne rige Gave, lovede Ammen, fra ham at frembære den for Magelone, som hun nu skyndte sig hiem til. — O min Datter! sagde hun, i det hun traadde ind til hende, hvad han er vakker, denne Ridder! hvad hans Væsen er ærbart, hvad hans Tale er blid, hvad hans ædelige Hierte er høimodigt! Der, see den deilige Ring, han har skyet mig ihænde, som jeg troer, han havde holdt meget mere af at give i Dine Hænder. — Magelone rødmede, blev meget blidelig bevæget, og betragtede Ringen. — Nu vel, Amme, sagde hun leende: troer du, at saa riig en Ring kommer fra fattig Mand? Sikkerlig! den kan ikke komme uden fra en ædel Svend, og høi Herre. Ak kiære Amme! jeg modstaaer ikke mere den Tryllekraft, som henriver mig til at elske ham. — Ammen, der foruroligedes over det Fremskridt, Kiærligheden saa hurtig havde giort i dette unge Hierte, begyndte igien paa sine gamle Forestillinger; men Magelone kunde alt ikke høre dem mere. Hun tog Ringen, kyssede den tusinde Gange, giemte den ved sin skiønne Barm, og

sagde: gode og kiære Amme! enten skal jeg have Ridderen med Nøglerne til Herre og Ægtemand, eller indspærret Klostermø skal jeg vorde... Tæm dit Mod, min Datter! sagde hun til hende: skiul bedre din Kiærlighed; skiøndt det for os Fruentimmer er det allervanskeligste at skiule. Tiden, siger man, bringer Raad for Alt, vi vil see..

Magelone havde nok ønsket at have havt mere Oplysning. Imidlertid begyndte Haabet at fødes i hendes Hierte. Eftertanke, og Frygt lod det forekomme hende alt for flygtigt, Kiærlighed tvang hende at overgive sig dertil. Vi vil see — gientog hun sig uafladelig..... Ak ja! vi vil see.... elsker Ridderen mig, troer han sig min Haand værdig, vil han ikke dvæle med at bryde Tausheden, han vil nok vide at finde Middel at besvare det første Skridt, han har maattet skiønne, jeg giorde for ham.

Den forelskede Peder anstillede og Betragtninger paa sin Side; Kiærlighed tillader undertiden, man anstiller Betragtninger, forudsat, at det er med den. Denne gode Amme, sagde han, kom ikke at søge mig op, uden Hensigt. Himmel! dersom det var efter Befaling af hendes indta-

gende Herskab! Ak! Ulyksalige, tog han Ordet igien, og ydmygede sig, kan du smigre dig, at saa høibyrdig en Frue har værdiget at tænke paa dig?.... Meget bestridt, meget oprørt af alle disse Forestillinger, brændte, smægtede Peder, og forestilte sig ingen Lindring i sine Lidelser, uden at høre, tale med, bevæge den gode Amme til sin Fordeel. Han tilbragte hele følgende Nat med at pønse paa et Middel at møde, som af en Handelse, denne gode og tro Amme, der ønskede intet hellere, end at træffes. Denne gode Kone, som maaskee havde en Formodning derom, sørgede anden Dag for, i det hun gik for Prindsens Dine, at tage Veien ad Palladsets eensomste Gemakker. Peder fulgte hende langt borte, snart hentede han hende ind, langt henne i en afsides Gang. — Ak kiære Gamle! sagde han, jeg søger Dem skiælvende: og mit Liv eller min Død beroer paa, hvad jeg faaer at høre af Dem. Ak, føyede han blegnende til: hvorledes er Deres Budskab blevet modtaget? — Alt for vel for vor Rolighed, svarede Ammen. O hvad I ere farlige, I franske Riddere. Min arme Frøken sørgede hidtil ikke uden for sin Naalepude, sin Skjødehund, og sine Fugle; er De nu ikke der kommet at forstyrre hende, saa hun er blevet sørgmodig, og kan ikke

lukke eet Oie. O hellige Jomfru! hvad vilde der blive af, hvis De blot var en Eventyrer, som der løber saamange om i Verden, eller hvis De var saa ustadig, som Ridderne af Deres Land ere. — Tusinde Eder fremførte med Oprigtighed af en indtagende Mund, som Usandhed aldrig havde vanhelliget, beroligede Ammen; men da hun fordobledr sine indstændige Anmodninger for at erfare hans Navn, og kunne melde sit Herskab det....

— Nei! nei! raabte Peder, saadan Tilstaaelse bør og kan ikke skee uden for hendes Fødder; sig hende, at dersom jeg udvirker, at fremstille mig der, vil jeg intet have at nægte den, for hvem jeg har forladt mit Fædreneland og mine Frænder, og hvis Villie skal være min eneste Lov min øvrige Levetid. I det han med Ild sagde disse faa Ord, satte han den anden af sine Ringe paa Ammens Finger, i Haab, at hun vilde gjøre samme Brug deraf. Ammen saae stivt paa ham, og sagde til ham: — Jeg ønsker at troe Dem; men hvis daarligt Haab eller strafværdig Attraa boede i Deres Siel, vilde jeg heller tilintetgjøre Ringen, end tjene Dem. — Peder fornyede sine Eder med saamegen Fyrighed og Sandhed, at den gode Amme blev rørt deraf, og lod ham haabe, at forskaffe ham det gunstige Øieblik,

at tale ene med Magelone. Henrykket af Glæde og Erkjendtlighed favnede han kjerlig den, der lovede ham saa stor en Lykke.

Ædle og kiære Datter! sagde Ammen, i det hun traadte ind i Værelset til Magelone, hvem hun fandt i Sengen, og der vaagnede ud hendes Komme, enten maatte Ridderen med Nøglerne være et Udyr af Troløshed, eller det maa være den elskværdigste og meest forelskede af hans Alder og Stand. Han sender Dem denne anden Ring, men han vedbliver, ikke at ville give sig tilkjende uden for Dem. — O Gud! hvad seer jeg! raabte Magelone, i det hun betragtede den anden Ring; Ak jeg gienkiender den, som den samme, jeg i Drømme syntes at see Ridderen byde mig selv; og til samme Tid syntes en Stemme at sige mig: Magelone, denne skal være din Gemal og din Ven! Hvad vil jeg ikke skylde din Omsorg, kiære Amme, kan du skaffe mig eet Dieblik at see ham, og tale med ham. — Som hun saa talede, havde hun begge Ringene paa sine Fingre, og bedækkede dem med tusinde Kys.

Næste Morgen tidlig løb Peder hen i Kirken, i det Haab at see Ammen der. Hans Haab blev ikke skuffet. Han gienkiendte hende snart under

Kaaben. — Hvad giør den skiønne Magelone? sagde han til hende: Ak! hvorledes staaer jeg i hendes Gunst? — Ædle Ridder! svarede Ammen, ingensinde i Verden var en Ridder lykkeligere end De; thi ved Deres Mandighed og Skiønhed har De erobret den ædleste og skiønneste Frøkens Hierte i denne Verden? Hun har modtaget Deres Ringe; hun bærer Ringene af Kiærlighed til Dem. Hun samtykker i at see Dem og tale med Dem i Eenrum; og jeg selv samtykker i, at De taler med hende efter eget Behag; men sværg mig til, at der i Deres Kiærlighed ikke skal være uden al Ære, som det tilkommer saa høi en Stands Adel, der bør prise Dyden over alle Ting. — Peders Svar var, knælende at udstrække sine Arme mod Alteret, og tage Himlen til Vidne, at hans eneste Tanke, hans eneste Attraa var at forenes med den skiønne Magelone ved de helligste og varigste Baand. Ammen havde troet at begaae en Forbrydelse ved at mistænke Peder efter en saadan Eed. (Ak maaskee vilde man i vore Dage beskylde hende for Uforsigtighed.) Hun tog ikke i Betænkning at give Peder et Stævnemøde til næste Dag, og sige ham, han skulde indfinde sig ved den lille Dør til Magelones Hauge en Time

efter Middagsmaaltid, og paa den Tid, hvor man, efter Italiens Skik, holder Sieste.

Med Hiertet fuldt af denne søde Forhaabning, var Peder ikke et Øieblik den øvrige Dag, og den følgende Nat, uden at være sysselsat med sin Kiærlighed; men man tør nok svare for, at han ikke havde een Tanke, ikke giorde eet Ønske, der kunde krænke hans hellige Eed. Det lykkelige og saa ønskelige Øieblik, da den elskværdige Peder med en ærbødig og frygtsom Mine traadte ind i Magelones Gemak, var meget liveligt for begge de Elskende. Med nedslagne Øine, og Kinderne glimrende af den meest levende Rødme, stode begge nogen Tid tause. Endelig brød Magelone Tausheden. — Herre! sagde hun til Prindsen af Provence, det er saa nødvendigt for mit Livs Lykke at vide, hvilken Hensigt har bragt Dem til Neapel, og hvo de ere, der har givet Dem Livet, at jeg giør et maaskee for uoverlagt Skridt; Deres Svar kunne ene retfærdiggiøre det.

Peder bøiede et Knæ. — Tro, ædle og fortreffelige Frue! sagde han: at Rygtet om Eders Skiønhed, og alle de Dyder og Fuldkommenheder, som glimre hos Eder, har bestemt mig til, at udrive mig af den ømmeste Faders og Moders Arme. Jeg er ilet til disse Stater for at beundre og

tiene, Eder. Eneste Søn af Greven af Provence, Frænde af Kongen af Frankrig, vilde jeg stedse dulgt mit Navn, i det jeg kom at tilbede Eder, dersom Kierlighed ikke selv havde endelig bragt mig for Eders Fødder, og skiænket mig Adgang til at sværge Eder en Troskab, der er mit Hierte dyrebarere end mit eget Liv, og der ikke kan endes uden med det.

O hvor Magelone blev deilig i dette Dieblik! hvor hendes skionne Dine fæstede dem ømt paa Peder! og hvor hun følte levende den rene og fuldkomne Lykke, mellem sig og sin tilbedede Elsker kun at finde en ædel og sød Liighed! — Min ædle Broder! sagde hun til ham, idet hun tvang ham at sætte sig ved hendes Side; Gud velsigne denne Dag, da, som trofast Prinds og Ridder, I give mig Eders Tro, som jeg giver Eder min! seer i mig her ganske Eders Magelone, som nu giør Eder til Herre over sit Hierte og sin Skiebne; jeg agter Eder for høit, til ikke at være sikker paa, at I vil kierligen bevare dens Ære, der heller vilde døe, end nogensinde tilhøre en anden end Eder. — Strax løste hun en emaillert Guldkiæde af sin Hals, og kastede den om Peders, og sagde: Min skionne Ven og ædle Mage, jeg sætter Eder i Besiddelse af dens Hierte, der som Kongedatter rede-

ligen givet Eder sin Tro. Tillige kyste hun kierligen den lykkelige Peder til Ægteskabs Tegn og Tro.

Peder, henrykt af Kiærlighed og Erkiendtlighed, omfavnede hendes Fødder, og frembar hende ligeledes sin tredie Ring til Ægtepant. Magelone modtog den, og modtog tillige det ømmeste Kys, Kiærlighed og Hymen forenede have nogensinde kunnet give Skiønhed.

Den gode Amme vidste neppe af sig selv af Glæde over at see sin kiære Datter og hendes indtagende Gemal, saa ømme, saa kloge, saa beskedne.. ved vor Frue! mine kiære Børn! sagde hun til dem: nu er det, I have hele Eders Klogskab behov for at fordølge Eders lønlige Følelser, og I, Hr. Peder, hele Eders Retsind for vel at bevare indtil Bryllups Høitideligheden, hendes Ære, som saa trohiertig, og med Kiærlighed og Ærlighed giver Eder sin Tro.

Begge lovede Ammen Alt, imod, at hun forpligtede sig, undertiden at forskaffe dem Dieblikś Samtale i hendes Nærværelse og — tilføiede Magelone — at hun ligeledes lover, i Eders Fraværelse aldrig at tale uden om Eder.

De to unge Ægtefolk vare deres Eed tro, og aldrig giorde man et større Offer. Peder, hver Dag offenlig mere ærbødig, gav ingen Mistanke

om sin Lykke; og i de lykkelige Dieblikke, som Ammen forskaffede ham, erholdt, begiærte han ikke uden flygtige Gunstbeviisninger, mere indskrænkede, men hundrede Gange sødere, end en Søsters Kiærtegn.

Saaledes tilbragte de den første Maaned efter deres Forening. Neapels Hof blev da endnu mere glimrende ved Ankomsten af en stor Mængde Prindser, der kom med Ferrier af Korona, der i Rom havde næsten samme Magt og Riigdomme, som de gamle Diktatorer, og der, efter Rygtet om Magelones Skiønhed, kom til Kongen af Neapels Hof, at begiære hende til Ægte.

Glimrende Turneringer bleve udraabte. Peder vandt hele Æren derved; Ferrier vilde nogle Gange prøve at gjøre ham den stridig; men Peder, besiælet af Magelones Blikke, og hemmelig opægget ved Ferriers Fordringer, strakte ham saa haardelig i Støvet den sidste Dyst, at Ferrier, forslaaet i sit Fald, næsten en Maaned ansaaes for at være i Livsfare.

Turneringerne varede tre Dage, og Peder var nærved at vinde tredie Dags Priis, som han havde vundet de tvende foregaaendes, da han med Forundring saae sin Farbroder, Henrik af Provence, der havde væbnet ham til Ridder, frem-

stille sig i Skranken. Henrik vod en høi Ridderskabs-Navnkundighed, og i tre Maaneder havde Ridderen med Nøglerne ingen fundet, der kunde modstaae ham. En almindelig Mumlen reiste sig paa Banen, da de tvende berømte Kiæmper fremstod færdige at angribe hinanden.

Peder modtog Hendriks Stød paa sit Skiold, uden at rokkes deraf. Hendrik knuste næsten hele sin Landse, og kom ud af Stigbøilerne, ved Tilbagestødet af denne Tærning; Peder lagde sin Landse paa tvers, og syntes snarere at have villet hilse Henrik, end angribe ham. Da han var ved Enden af Banen, kaldte han en Vaabenherold, og bad ham sige Grev Henrik, at han, Kampholder i tre Dage, var ham Erkiendtlighed skyldig, og giorde sig en Ære af at afstaae ham sin Plads. I det han gav denne Befaling, forlod han Banen, ilte hiem at lukke sig inde paa sit Værelse, og, da han var bange for at gienkiendes af sin Farbroder, lod han Alt giøre færdigt til at tage bort næste Nat.

Det var ikke uden yderste Smerte, han saae sig tvungen til at tage denne Beslutning; men da han var bange for en Opsigt, som kunde sætte Magelones Ære i Fare, og da det var desuden langt over den Tid, hvor hans Løvte kaldte ham

hiem til hans Fader, gik han hen til Prindsessens Amme, og bad hende, formaae Magelone til at bifalde de trængende Aarsager, som tvang ham til at tage bort.

Denne Prindsesse var taget hiem, saasnart hun havde seet Peder tage bort fra Banen, Ammen kom urolig og med Taarerne i Øine, at giøre hende Rede for Prindsens Ærinde, og den Beslutning, han saae sig nødsaget at tage; det første Udtryk af den Smerte, der betog Magelone, var det Udraab: O Peder! Peder! jeg døde uden dig.

Hendes Hierte, og hendes Tro, som hun havde givet til Peder, den Forskrækkelse, hun følte, da Kongen hendes Fader lod hende skimte, at han oppebiede blot, at Ferrier skulde have faaet sin Helbred igien, for at forbinde hendes Skiebne med hans; den grusomme Forestilling at skilles fra en Gemal, hun tilbad, og hvis Ømhed, Redelighed, hvis frygtsomme Beskedenhed selv, bestandig var Elskerens, Alt dette giorde et saa levende og stærkt Indtryk paa Magelones Hierte, at hun med Kiækhed tog den Beslutning at følge den, hun havde givet sig til.

Hun raadspørger ikke Ammen; hun sender hemmelig Bud efter Peders Riddersvend, giver

ham sine Befalinger, betroer ham en Seddel til Peder; derpaa lader hun, som hun ikke var vel; hendes Amme bringer hende til Sengs, og gaaer, da hun troer, hun er falbet i Søvn. Magelone staaer strax op, tager sine tre Ringe, nogle prægtige Klæder, nogle Juveler, og indsvøbt i en mørk Kaabe gaaer hun ud af Haugeporten, kaster sig i Peders Arme, sætter sig til Hest; og begge forlade nu Neapel med en eneste Staldsvend, som førte Levnetsmidler, og de ere tyve Mile borte fra denne Stad, inden Solen staaer op.

Peder reed ved Siden af sin kiære Magelone, og sukkede over, at see denne skiønne Kongedatter, i saa øm en Alder udsat for dette møisomme Vandretogs Farer og Besværligheder. Fra Tid til Tid slog han Armene om hende, for at understøtte hende, og undertiden greb Magelone dette Øieblik for at hvile sit Hoved, bøiede det, og støttede det paa Peders Skulder. Nogle uskyldige, men meget ømme Kys trøstede dem for den Møie, de udstod, og gav dem Mod.

Daggry lod dem langt borte øine en stor Skov, og Peder, som var bange for at blive forfulgt, besluttede at skynde sig derhen, og holde Magelone skiult der til næste Nat. Saasnart de vare komne ind i Skovens Tykning, hialp Peder

Magelone ned af hendes Ganger, og satte hende kiærlig ned i Græsset; den unge Prindsesse overvældet af Træthed faldt i Søvn med Hovedet paa hans Knæ. Hvor Peder fandt hende deilig i dette Dieblik? hvor han var rørt af det Kiærlighedsbeviis, han modtog af hende, og de Farer, hun for hans Skyld udsatte sig? Men hvad stærkere Erkiendlighedstegn burde han give hende, end at blive sin Eed tro? Peder sukkede, brændte af Kiærlighed, kyssede hendes skiønne lyse Haar. Hans flammende Læber aabnede dem, for at indaande en Rosenmunds blide Aande, men Ærbødigheden holdt ham altid tilbage.

De oppebiede den næste Nat der i Skoven, og saasnart Skyggerne udbredte sig, gav de dem paa Veien igien, og drog ad en Havn, hvor Peder regnede paa at finde et Fartøi, der kunde bringe ham til Kysterne af Provence. Da Dagen overraskede dem, inden de havde naaet Stranden, tyede de ind i en Dal, der dækkedes af steile Bierge.

Haabet at være snart ude af Fare, og modtages som et kiert Barn ved et Hof, som, hun vidste, var aandfuldt, elskværdigt og prægtigt, begyndte at bringe Glæden til at tindre i Magelones deilige Dine. Disse ømme Elskende fandt Behag i, indbyrdes at omtale Begyndelsen af deres

Kiærlighed; et uskyldigt Kiærtegn var stedse Lønnen for den Qval, de klagede over at have udstaaet. Peder kyssede den Kiæde, han havde faaet af Magelone, og Magelone fremdrog et lille rødt Giemme, hvori hendes kostbare Ringe var, og elskede at sige Peder det Indtryk, den ene efter den anden havde giort paa hendes Hierte. Peder blev nu vaer, at hun trængte til Hvile, og redde hende en Slags Seng af Grene og Grønsvær; men han havde for vel nydt den Glæde, at hendes Hoved hvilede i hans Skiød, til ikke at bede hende igien, at helde sig op til ham.

Intet foruroligede Magelones Siel, og den dybeste Søvn havde betaget hendes Sandser. Peder beundrede de Yndigheder, som et let Flor røbede, hendes halvaabne Mund lod ham see to Rader Tænder, som Hebe selv vilde misundt. O Peder! hvilke Henrykkelser, men tillige hvilket nyt Slags Marter følte du da? Til Adspredelse morede han sig med at tælle Ledene i den Kiæde, han havde faaet af Magelone. O! sagde han til sig selv: denne Kiæde er et sandt Sindbillede af den, mit Hierte stedse vil bære! Ligeledes havde han beundret de trende Ringe, denne Gave, der havde bidraget til hans Lykke. Ak! han forudsaae ikke, hvor ulyksalige disse Ringe skulde blive ham.

Han havde just forvaret dem igien i deres røde Giemme, og havde lagt dem i Græsset ved Siden af sig. Et Øieblik efter faaer en Høg, som jog efter en Dompap, Øie paa Ringgiemmet tager det for Fuglen, slaaer ned, og snapper det bort. Dens Kløer laae igiennem Giemmet, den vil forgiæves faae det fra sig og sætter sig paa en nærliggende Klippe. Peder, som veed, hvormeget Magelone holder af disse Ringe, giør hurtig en Hovedpude af sin Kappe, hviler hendes Hoved derpaa, uden at vække hende, og iler til Klippen, for at tage Giemmet igien; men Fuglen, der ikke havde været istand til at komme af med det, flyver afsted, og sætter sig paa en Busk temmelig langt borte. Peder bliver ved at forfølge den; Fuglen flyver fra Busk til Busk, fra Klippe til Klippe. Den ulykkelige Prinds, der bestandig er nær ved at naae den, forfølger den bestandig forgiæves.

Ved denne bestandige Løben fierner han sig fra den, han tilbeder, han giennemiler hele Dalen, saa lang den er, han kommer saaledes omsider til Havbredden; han haaber at være ved Enden af sine Besværligheder; men Rovfuglen stiger paa ny, og daler ned paa en Ø, to hundrede Skridt derfra, hvor den kommer ned imellem Lianer, og dens

sin Opvartning ved Taffelet. Peder skilte sig ved denne Forretning med saa behagelig Anstand, at Sultans Venskab daglig fordobledes, og den Yndest, han nød det ved Hoffet, snart giorde ham til Ligemand af dem, der beklædte de første Værdigheder.

Midlertid havde Magelone kostet sin Fader, Kongen af Neapel, mange Taarer; da han ikke kunde tvivle om, at Ridderen med Nøglerne havde bortført hende, havde han forgiæves sendt adskillige Corps Tropper, og den største Deel af sine Riddere, ud at forfølge dem. Ak! den gode Konge vilde have havt Medynk med sin ulykkelige Datter, dersom han havde seet hende i det Øieblik, hun vaagnede, og udstødte utallige Skrig for at kalde Peder tilbage.

Forfærdet over, ikke at see om sig uden Huler og Fielde, og at Gienlydene ene besvare hendes Jammerklager, giennemløber hun gysende denne Dal, hvor alt, hvad hun seer, fordobler hendes Rædsel; hun troer sig forladt af den Ægtemand, for hvem hun har opofret Alt; hun gienfinder ikke mere de tre Ringe, hun har faaet af ham til helligt Pant paa hans Troe; hun fordobler sine Skrig, og en Hests Vrinsken er det eneste Tegn, der giver hende Haab om, at denne Dal indslutter en levende Skabning. Hun løber mod det

Sted, hvorfra denne Brinsken lod sig høre; hun finder Hr. Peders Ganger bunden tet ved hendes; Ak! raabte hun, i det mindste har min Gemal ikke kunnet forlade mig uden mod sin Villie; havde det været frivilligt, havde han betient sig af sine Heste for at komme herfra.

Denne Betragtning afbrød et Øieblik hendes gyselige Fortvivlelse. Hun giennemilte den øvrige Dag næsten hele Dalen; udtømt af Sorg og Mathed, slæbte hun sig hen til Hestene; besluttet at oppebie Døden paa dette Sted, løste hun dem med egen Haand, og sank bevidstløs om i Græsset. Hun var maaskee død i denne Forfatning, hvis ikke en Pillegrimsgangerske, der gik igiennem Dalen for at naae Strandbreden ad en Giensti, hun kiendte, var kommen hende til Bistand.

Denne Kone, der overraskedes af Magelones prægtige Klædedragt, og der troede hende død eller døende, da hun var saa yderlig bleg, nærmede sig til hende, lettede hendes Hoved i Veiret, og bragte hende til sig selv igien. Hun blev meget bevæget, da Magelone slog sine deilige Øine op paa hende, og spurgte hende, ved hvad Hændelse hun befandt sig i denne Udørk? "Skiønne Frue!" sagde hun, jeg kommer fra Rom, at opfylde et Løfte, jeg

havde gjort ved de hellige Apostlers Grav; jeg er taget derfra for tre Dage siden, og vil til Kysten i Haab, der at finde en Baad, der bringer mig til Genua, hvor jeg er fød."

Til det Øieblik havde Magelone blot hørt sin Fortvivlelse. Hendes rene Siel fortiente vel himmelsk Bistand; en Straale af Haab oplivede igien hendes Hierte, og Religionen, denne de Ulykkeliges sikkre og hulde Trøsterinde, lod hende tage sin Tilflugt til Bønnen.

En saa levende indtaget Siel kunde ikke opsende Bønner for sig, uden ligeledes at bede for en tilbedet Gemal. Det var ikke engang hendes egen Skytshelgeninde, hun bad til, det var Apostlernes Første, hvis Navn Peder bar; og da hun fik at vide af den qvindelige Pillegrim, at hun paa to Dage kunde komme til Rom, kaster hun sig pludselig om hendes Hals, og med Øinene fulde af Taarer besværger hende at tuske Klæder. Pillegrimen undslog sig nogen Tid, da hun gierde sig en Samvittighed af, at borttuske sine grove Lærreds Klæder mod Magelones rige Dragt; men overvundet ved hendes indstændige Bønner, hialp hun hende efter Ønske at iføre sig hendes Hætte og Kappe, ledsagede hende ad en Sti, bragte hende

ud af Dalen, og førte hende til Alfarveien, der gik til Rom.

Besjælet af det Haab, hun havde om Guds Bistand, udholdt Magelone de tvende lange Dagreisers Møie; da hun kom til Rom, tyede hun til et Hospital, der var bestemt for Pilegrime, og oppebiede med Utaalmodighed Dagen, for at væde Trinene af Apostlernes Gravsted med sine Taare.

Den Bøn, hun opsendte til Himlen at bede den, give hende sin Gemal, om og tro tilbage, var lang og brændende. Tro, Haab fyldte hendes Hierte; hendes Taare runde lige overflødige, men de vare mindre beedske; hun underkastede sig en Herres og Faders Beslutninger, hvis Godhed hun tilbad, og svor i sit Hierte, ene at sysselsætte sig med at tiene ham.

I tre Dage gientog Magelone sine Bønner og sine Løfter paa Apostlernes Grav; hun agtede at gientage dem ni Dage, men da hun tredie Dag fik Øie paa Hertugen af Calabrien, sin Farbroder, i Kirken, og var bange for, han skulde, gienkiende hende, skyndte hun sig hurtig hiem i sit Hospital, tog derfra, inden det blev Dag, og naaede Kysten. Der fandt hun en Baad, der var færdig at gaae under Seil til Aigues-Mortes, gik

ombord, og kom med en gunstig Vind til denne Galliens By.

Da Magelone forlod Hospitalet i Rom, bar hun Omsorg, at gnide sin Hud og sine Hænder ind med Safranvand, for at fordølge deres Hvidhed. Saa andægtigt et Fruentimmer kan være, veed hun dog godt, naar hun er smuk; det første stille Vand vilde kalde hende det i Erindring; og Magelone havde en Formodning om, at en smuk Reisende kan staae nogen Fare, naar hendes tilsyneladende Forfatning ikke betrygger hende; uagtet hendes Forklædning havde hendes deilige Øine kunnet udsætte hende for Adskilligt; men den frygtsomme og beskedne Prindsesse holdt dem nedslagne; indsvøbt i sin grove Overkiole, talte hun ikke paa hele Overfarten, og saa snart hun havde sat Fod paa Land, forespurgte hun sig om et sikkert Fristed, hvor hun kunde tye hen.

En god gudfrygtig Enke, hun vendte sig til, kunde ikke andet, end beundre hendes ædle Væsen, og deilige Træk. "Unge Pilegrim!" sagde hun til hende: "jeg seer af Deres Mine, De er fremmed; efter Deres Farve, formoder jeg, De ikke er frisk, og trænger til Bistand: følg mig, mit Barn! udsæt Dem ikke paa deres Alder for vore Provençalerers næsvise Hylding; at forekomme

det Onde, tiene sin Næste, det er at opfylde den Herres Lov, til hvis Tieneste jeg har helliget Resten af mine Dage.... "Ak kiære Moder!" raabte Magelone, og tog hendes Haand, som hun ydmyg vilde kysse; "De er mig en Skytsengel! Hav Medlidenhed med en ulykkelig Neapolitanerinde, som mange Ulykker fierne fra hendes Fødested.

Enken førte Magelone i sit Huus, og deelte sin Seng med hende. Paa faa Dage, blev der Venskab, Fortrolighed imellem dem; af Enken erfoer Prindsessen, at den mægtige Greve af Provence og hans Gemalinde herskede over disse skiønne Egne; at de havde altid giort deres Undersaatters Lykke, at de vare tilbedede af dem; og at i dette Øieblik hele Provence deelte sine Fyrsters Smerter og Ængstelser. "De have kun een Søn," vedblev Enken, "og denne unge Prinds, ved Navn Peder, forener Naturens fuldkomneste Gaver med en værdig Ridders reneste Dyder, og meest glimrende Egenskaber. Ak! denne Prinds er uddraget ene, at søge store Begivenheder; han skulde komme igien om en Maaned, og næsten et Aar er gaaet hen, uden at de have hørt fra ham. Ved at høre Enken, fældede Magelone en Strøm af Taare, og oploftede sine Hænder til

Himlen med en Bespændelse, som Enken vidste hende Tak for, da hun blot tilskrev hendes ypperlige Hierte den.

Den unge Pilegrim lystvandrede ofte ved Havnen med sin nye Veninde, i det bestandige Haab, at hun kunde høre noget fra sin Gemal ved de Søfolk, der kom i Land her paa Kysten, men da hun saae, at kun faa Skibe lagde til i denne Havn, forespurgte hun sig, om der ikke var en anden, der var mere besøgt; hun fik at vide, at den Havn ved denne Strand, hvor alle Skibe fra Italien, Afrika, og Levanten samledes til Handel, laae paa den lille Port Sarasin, nogle Mile fra Aigues Mortes.

Hun fattede strax det Forsæt at tage dertil, og bosætte sig der ved Hielp af en betydelig Sum i Guld, hun endnu havde, at lade der bygge et lidet Hospital nærved Havnen, at hellige her sit Liv til at tjene de Ulykkelige, leve i ugift Stand, og elske sin Peder; hendes Tillid til Forsynet lod hende bestandig haabe paa hans Tilbagekomst.

Enken hialp hende at sætte sit Forehavende hastigt i Værk; Gud velsignede snart hendes Omsorg, og de næsten vidunderlige Helbredelser, som skeede i de første sex Maaneder, gav hende et saa stort Helligheds Ry, at Greven og Grevinden af

Provence kom at besøge Hospitaliterinden, og bad hende opsende sine Bønner til Himmelen, og bede den om deres Søns Hiemkomst.

Man vil let forestille sig, hvor bevæget den følende Magelone blev, ved at modtage Æresbeviisninger og Kiærtegn af dem, som hendes Gemal havde Livet at takke. Hun gienkiendte i deres Ansigt og Aasyn de Træk, der vare indgravne i hendes Hierte; hun blandede sine Taarer med dem, hun saae dem fælde, og oplivede lidet deres Haab; men faa Dage derpaa var hun selv nærved at tabe det for bestandig.

Greven og Grevinden der havde fattet Venskab for Hospitaliterinden, forlængede deres Ophold paa et Slot, de havde paa Øen Sarrasie, for at være i Nærheden at see hende, og underrette dem, hos alle Førerne af nyskomne Skibe, om de ikke vidste noget om deres Søns Skiæbne. Men hvilket skrækkeligt Slag traf dem, da provençalske Fiskere kom at giøre dem Foræring af en uhyre Tanteye, de havde fanget, og Overkiøgemesteren, der gav Befaling at lave den til, fandt i Maven paa denne Fisk en rød Sandals Æske, hvori var de tre kostbare Ringe, som Greven og Grevinden gienkiendte at være dem, de havde givet deres Søn. Grevinden, der tvivlede nu ikke mere paa,

en liden Havn, hvor Provençalerne ofte kom at kiøbe Dadler.

Hans Formodning slog ikke feil. Han fandt der en Tartane, hvis Skipper sagde ham, han var fra Antibes, hvor han agtede sig hen med første, naar han havde først losset nogle Tønder Dadler paa Øen Sarasin. Peder kom nu overeens med ham om Fragt for sig og for sine Fade, og Skipperen giorde sig lystig over ham, da han sagde, det var Salt, som han regnede at vinde betydelig paa. Fartøiet gik snart under Seil.

Havet var stille, og Vinden gunstig. Seilodsen blev ikke forstyrret, og Peder, fuld af Haab at see sine Nærmeste igien, og giøre heldige Undersøgelser for at faae Efterretning om sin kiære Magelone, snakkede med Søfolkene om alt, hvad der foregik i Provence. De sagde ham, at Greven og Grevinden vare i den dødeligste Sorg, som maaskee havde lagt dem i Graven, naar de ikke havde faaet Trøst af en Ungmø ved Navn Magelone, der betiente et Hospital, og der var i Ry som en Helgen. Dette Navn, der var Peder saa kiært, gienlød i hans Hierte; men da Skibsfolkene ikke kunde sige ham noget Nærmere, torde han knap forestille sig, at denne Ungmø var den, der var ham saa kiær.

Den smule Vind, Tartanen gik for, lagde sig med eet, og dens Fart standsede. Da Mandskabet begyndte at mangle Vand, saae Skipperen sig nødsaget at roe til Øen Sagone, hvor en Deel af Mandskabet gik i Land, forat faae Vandfadene fyldte. Peder benyttede sig af Leiligheden til at hvile ud af Sqvulpingen paa Skibet. Han gik i Land, giennemløb Øen, fandt stedse nye Gjenstande, der vare ham behagelige at see, og kom saaledes endelig midt op i Landet. Her fandt han en blomsterriig Dal, hvor Engenes vide Lilier bragde ham til at tænke paa sin kiære Magelone.

Han sank hen i et sødt Drømmeri, og blev derpaa saa søvnig, at han maatte lægge sig paa en Grønning, hvis Blødhed og Friskhed indbød ham at nyde den søde Hvile. Hans Søvn var dyb, og varte saa længe, at han hørte ikke Skibsfolkets fierne Raab, der drev paa dem, der vare gaaede i Land, at komme ombord igien. Da der reiste sig en frisk og gunstig Vind, lod Skipperen, som han glemte, at hans levantinske Reisende endnu var i Land; han gik under Seil, og fortsatte sin Fart.

Næste Dag løb Tartanen ind i Sarasins Havn. Skipperen, der var forlegen med de ni

Fade, der hørte den Reisende til, og der giorde sig en Skrupel af at tilegne sig dem selv, troede sin Samvittighed frelst, naar han giorde en Forærning af dem til St. Peders Hospital, som Magelone betiente; og da han var færdig med sine Ting, gik han under Seil, og fortsatte sin Reise til Marseille.

Faa Dage efter trængte Magelone til Salt til Hospitalets Brug, lod et af sine Fade slaae op, og saae med Forundring de Rigdomme, det indeholdt. Hendes første Bevægelse var at lade de otte andre aabne, hvilke hun fandt ligesaa rige, som det første.

Imidlertid havde den ulykkelige Peder, der var efterladt paa en ubeboet Ø, endnu ny Gienvordigheder. Da han vaagnede, var han løbet efter Tartanen, men kunde blot øine Toppen af Masten i Horisonten. At see sine Rigdomme, forsvinde, var ingen Ting; men han havde nydt det næsten sikre Haab, snart at see sit Provençe igien. Alle hans forrige Sorger, og især Tabet af Magelone, forøgede dem saa levende i hans Siel, at han faldt uden Bevidsthed om paa Strandbreden. En voldsom Feber betog ham; og denne ulykkelige Forfatning var snart bleven hans Død, havde ikke hændelsesviis nogle Fiskere

landet der paa Kysten, havt Medlidenhed med ham, kommet ham til Hielp, og bragt ham ud i deres Baad.

Baadsmanden, der var forlegen med et Menneske, som syntes nær sit Yderste, erindrede sig den Barmhiertighed, man udøvede i St. Peders Hospital; han havde selv erfaret den. Da han var bleven medlidende ved sine egne Ulykker, troede han det sin Pligt at skaffe Peder samme Hiælp; og giennemtrængt af Ærbødighed og Erkiendtlighed for Magelone, troede han paa en Maade at affinde sig med hende, ved at skaffe hende Leilighed at hiælpe en Ulykkelig. Han lod roe til, for at naae Port Sarasin; og da Peder kom til sin Samling igien, underrettede han ham om, at han vilde sætte ham af i et Hospital, hvor Gud syntes at velsigne den hellige Bestyrerindes Bestræbelser, der havde helliget sig til de Syges Tieneste.

Den eneste Søn af Greven af Provence, denne mægtige Fyrste, denne kiække Ridder, anseer som en Guds Straf, for det han havde bortført Magelone af Kongen, hendes Faders, Pallads, den Ydmygelse, han vederfares, at bringes døende af Fiskere i et Fattighospital midt i de selvsamme Stater, som han engang skulde give

Love. Ikke blot underkaster han sig denne Forsynets Beslutning; men til Erstatning for den Bortførelse, han havde at bebreide sig, giør han det Løfte, dersom Gud sparer ham Livet, vil han blive en heel Maaned i dette Tilflugtsted, uden at give sig tilkiende for Nogen, og at han frivillig vil berøve sig den Lykke at see sin Fader og Moder igien, og modtage deres Bistand.

Neppe er Peder kommet paa Hospitalet, før hans Feber tager til; hans Ansigt bliver bleegguult; hans Træk udskiæmmes; og den ømme og gientro Magelone, der ødsler ham sin Omsorg, gienkiender ikke sin Elskede. Peder var tre Uger imellem Liv og Død, og da han igien fik en svag Bevidsthed, udskiemmede Magelones gule Ansigts Farve hende, saa han ikke kunne kiende hende igien. Da imidlertid en Dag Magelone, ved at vise ham sin sædvanlige Omhu, kom hændelsesviis til at lægge Haanden paa hans Hierte; og ved en levende Sympathie hindredes at tage den bort igien, gienkiendte dette Hierte sit Herskab, og bankede saa levende, at hun kom i Bevægelse derved.

Men overrasket over at føle hos sig saa øm en Deeltagelse for denne Fremmede, forføiede hun sig hurtig bort, for at stille en Uro, som hendes

Ærbarhed, og hendes strænge Dyd giorde hende en Forbrydelse af. Peder, der i dette Dieblik var mere oplivet, end han længe havde været, saae hende ugierne gaae bort; og idet han kastede mere opmærksomme Dine paa hende, blev han overrasket over hendes fyldige og yndefulde Skabning, og hendes Gang. Ak! raabte han høit: saaledes var hun, som jeg tilbad.

Peder gienkaldte sig aldrig Magelones Erindring, uden at fælde Taare; og da snart hans Sukke og Hulken fordobledes, hører Magelone dem, hun bevægedes, og i den Tro, blot at opfylde, en Barmhiertigheds Pligt, hendroges hun af en uimodstaaelig Drift til Prindsens Sygeleie. Solen var just gaaet ned; Værelset var i det Dieblik saa dunkelt, at man knap kunde skielne Gienstandene. Magelone satte sig ved hans Side. "De er da meget ulykkelig," sagde hun: "arme Udlænding!" — "Ak kiære Frue!" sagde han, "mine Sorger kunne ikke endes før med mit Liv; og jeg vilde anraabe Himlen at giøre Ende paa det tilligemed mine Ulykker, hvis jeg ikke frygtede for at fortørne den." — "Sæt heller Haab til dens guddommelige Bistand!" svarte hun ham. "Hvis De ikke er bange for at betroe mig Anledningen til Deres Bekymring, beære Greven og

Grevinden mig med deres Godhed, og jeg kunde maaskee være saa lykkelig at lindre den."

Begge vare i dette Dieblik mere bevægede end nogensinde. En blid Tillid bemestrede sig Peders Hierte, og Magelone kunde ikke modstaae den levende Deeltagelse, som drev hende til at erfare den Fremmedes Skiebne.

"Ak Frue! hvor lidet vil De finde den strafskyldigste blandt Menneskene Deres Medlidenhed værdig, naar De erfarer, til hvad Grad jeg har giort mig skyldig! Jeg gyser, i det jeg vover at tilstaae Dem, at jeg, paa Rygtet om en høibyrdig Møes Skiønhed, forlod Fader og Moder, for at begive mig til de Steder, hun beboede. Hendes Uskyld, hendes Skiønhed, hendes Dyd, udgiorde den ømmeste Faders Livs Lykke. Jeg fattede det strafværdige Forehavende at giøre mig elsket af hende; det lykkedes mig kun alt for vel at indtage hendes unge Hierte; hun gav mig sin Tro; jeg udrev hende af Faderens Arme; jeg bortførte hende fra et Hiem, hvis Ære og Lykke hun udgiorde, og hvor den meest glimrende Skiæbne skulde have giort hende lykkelig. Ak Frue! hvad vil De tænke om mig, naar De erfarer, at jeg ved en næsten utrolig Vanskiæbne blev tvunget at forlade hende, medens hun søv, og lade hende blive ene i en Skov." —

Hvo kunde udtrykke, hvad Magelone i dette Øieblik følte? Ude af sig selv, neppe aandende, gispende, kan hun ikke udtrykke sig uden ved Sukke. Peder sysselsat med sin grusomme Fortælling, giør sig fyldest kiændt af hende, ved at fortælle hende den ulykkelige Tildragelse med de tre Ringe, der bleve bortsnappede. Magelone, der var alt for betaget til at svare ham, og der var bange for, at en lignende Forfatning skulde være dødelig for Peder, nøies med at trykke hans Haand, river sig fra ham, løber at kaste sig for Alterets Fod, og nedkastet i Støvet, takker hun Gud, som giver hende hendes Gemal tilbage.

Magelone tilbragte hele Natten i Bøn; anden Dag satte hun en paalidelig Person til at sørge for Peder. Hun sendte ufortøvet hen at kiøbe prægtige Slør og Klæder, som hun giemte i et Sideværelse. Da Alt var i Beredskab, forstilte hun mere end nogensinde sit Ansigt og selv sin Stemme, og begav sig til Peder, som hun fandt meget bedre, end forrige Dag. — "De forekommer mig," sagde hun til ham; "at have Kræfter nok til at staae op, og komme at bruge et Bad, jeg har ladet tilberede til Dem, og hvoraf jeg haaber Deres fuldkomne Helbredelse." — Peder adlød hendes Befaling, og giorde sig istand til at følge hende. Hun tog ham ved Haanden,

og førte ham ind i hendes Værelse, hvor alt bar Simpelheds Præg, og hvis eneste Prydelse var et Alter.

Lad os for Alt, sagde hun til ham, anraabe Himlens Naade, og da De har fortalt mig Deres Ulykker, saa underret mig fyldest, her ved Alteret, om Deres Sindelag til den ulykkelige Gemalinde, som De forlod mod Deres Villie. — "Ak Frue," raabte Peder med en Hæftighed, der var over hans fornyede Kræfter, o! Gud! Frue, mit Sindelag er, at døe tusinde Gange for hende, og hvis jeg ikke kan finde hende igjen, at forlade Provence, hvor jeg engang skal regiere; thi jeg maa ikke mere dølge Dem, at jeg er den ulykkelige Peder, eneste Søn af Greven, og at min Gemalinde er Kongen af Neapels Datter! Ja Frue! jeg sværger det ved dette Alters Fod! trøst mine Nærmeste, som aldrig skulde see mig mere, og lad mig drage bort, for at begrave mig og ende mine Dage i Thebaidens Ørkner. — Peder! sagde nu Magelone med en stærk Stemme: Vent mig i Bønnen! paakald den Almægtige, og mistvivl aldrig om Naaden!

Ved disse Ord forlader Magelone den forbausede Prinds, løfter sine Hænder mod Alteret, og løber at skifte Klæder. Hun borttvætter alle de Farver, der udskiæmme hende, hyller sig i glimrende

Slør, og som en Himmelskabning, der nedsteeg paa Jorden, træder hun igien ind, slaaer sit Slør til Side, og raaber: "Peder! Peder! kiære og ulykkelige Gemal! — gienkiend din Magelone, som Himlen giver dine Ønsker tilbage.

Et følende Hierte vil uden Vanskelighed kunne forestille sig Peders Henrykkelse. Der var tre Dage tilbage, inden hans Løftemaaned var udløben. Peder tilbragte disse meget behagelig, og stedse lige tilbageholden, ved sin elskede Magelones Fødder. Da Maaneden var ude, begav han sig hen til en Fader og en Moder, der modtoge ham i deres Arme, og snart lagde hans Haand tilligemed Magelones for Bisskoppen af Marseille, der signede deres Forening. De Gesandte, der sendtes til Neapel, kom tilbage i Følge med den gode Konge Magelon, der kom at omfavne sine Børn; og det Svar, Sultanen i Alexandrien gav dem, der sendtes ham med de rigeste Foræringer, var en stedsevarende Forbundstractaet med den lykkelige Greve af Provence, der snart blev Konge af Neapel.

Det vilde uden Tvivl være interessant til Sammenligning saavel med hint jevne gammeldags Foredrag, som med Tressans parisiske Indklædning, at jevnføre Tiecks Bearbeidelse heraf, først meddeelt i hans under Navn af Leberecht udgivne

Volksmährchen 2 Bind, (Berlin 1797), siden optaget i hans Phantasus 1 Bind, (Berlin 1812); men baade lægger Rummet Hindringer i Veien for dette Foretagende, ogsaa vilde allerede de deri forekommende Sange og Digte, der udgiøre for væsenlig en Deel deraf til at udelades, være nok til at afholde mig, nu at forsøge nogen Fordanskning deraf; jeg indskrænker mig da blot til at berøre den væsenlige Forandring, han har foretaget med Slutningen derpaa, i det han har ladet Peder ved Sultanens Hof i dennes Datter finde en ny og sværmerisk Elskerinde, der er i Begreb, at flygte med ham, da i det samme Angeren kommer over ham, og hin samme Nat segler ene bort i en liden Baad; paa hvilken han naaede et Skib, der skulde bragt ham til Frankrig, men forsov sig — ligesom i den oprindelige Fortælling — paa en øde Ø, hvor nogle Fiskere fandt ham, og bragte ham til en Hyrdes Hytte, hvor Magelone havde ligeledes havde fundet Tilflugt, og de glade gienfandt hinanden.

Tieck synes i de Betragtninger, han lader et Selskab, for hvilken dette Eventyr fortælles, anstille desangaaende, selv at yttre Tvivl, om ikke den oprindelige Slutning, og især det hos ham udeladte om Magelones Vandel, som Hospitaliterinde, havde Fortrin for anførte; hvorhos han tillige lader

en af Mellemtalerne ytter Tvivl mod det — see S. 129, efter Müller og Nyrup anførte — Sagn, at Bearbeidelsen heraf efter et gammelt Haandskrift skulde været Petrarkas tidligste Arbeide, hvorved — det endog synes — som han ikke saa ganske ubetinget torde antage, Fortællingen vilde hava vundet.

Og jeg vil nu, da jeg, under nærværende Arbeid, har mistet den Ven, der fremskyndede mig dertil, opmuntrede mig, naar jeg tabte Modet og Lysten, veiledede mig, naar jeg i de mig fremmede Regioner var kommet af Sporet, og kort sagt med sin halvhundredaarige Trofasthed gik mig tilhaande med Raad og Daad, og i dette mit Savn har tyet til hans Ynglingsforfatters, J. Görres's Anmældelse af denne Novelle i hans af Nyrup saa høit agtede og prisede Værk: die deutschen Volksbücher, Heidelberg 1807 — meddele denne:

"Historia von der schönen Magelona, eines Königs Tochter von Neapolis, und einen Ritter, genannt Peter mit den silbern Schlüsselen, eines Grafen Sohn von Provincia, aus französischer Sprache, in das deutschen übersetzt durch M. Vitum Warbech; samt einer Vorrede Georgii Spalatini Nürnberg." *)

*) I 20de Bind af Bibl. b. Rom., Anhang, anføres samme Tittel, men formodentlig efter et Efterttryk, det bærer Aarstallet 1744, og kaldes der Overs. Barbuck, og Peder en Greveson fra Provinica.

"Kiælen, inderlig, mild, overgydet med et lindt Elskovsskin; Alt skarpt, kantet bortsmeltet ved den lune Aande, ganske Troubadourernes Aand, hin varme befrugtende Sydvest, der, tre Aarhundrede igiennem, fra denne Vindrosens Punkt vedvarende blæste hen over Europa, og fremkaldte en Blomstervaar i det hele Occident. Som en driftig Bi, der flyver frem og tilbage imellem tvende eenlig staaende fiernt fra hinanden flyttede Palmer, og bærer Sædstøvet fra den ene til den anden, og knytter det fierne til hinanden, saaledes træder strax i Begyndelsen Ammen imellem de tvende Elskende, Peder og Magelone; omhyggelig tripper hun fra og til, trøster, raader, beroliger, og hielper, og da Peder nu bortfører sin Elskede, og hun udmattet sover i hans Skiød og han ikke kan blive mættet af at beskue hendes Skiønhed, og en Rovfugl nu snapper de røde Sindalgiemme med Ringene, i den Tanke, det er Kiød, og flyver af dermed, og han nu iler efter, og forslaaes over Havbugten, og endelig kommer til Sultanen — Alt det er fortalt med en Snildhed, og et let fro Sind, og som en Svale flyver tirklende over Vandfladen, saaledes her den poetiske Skiæbne over Begivenheden. Magelones Valfart til Rom igiennem Italien, indtil hun naaer Den Hedningernes Havn, og her stifter

et Hospital, og pleier de Syge; hvorledes hun kommer i Helligheds Ry, endelig hendes Forhold imod Peders Forældre — Alt er fromt og rørende, og Gienfindelsens og Erkiendelsens Scene tilrunder da fortreflig det Hele."

"Den tydske Oversættelse af Veit Warbeck fra 1535 angiver Aaret 1453, som den Periode, da Værket er blevet til, der synes at grunde sig paa en sand Historie, i det man endnu i Provence viser Magelones Grav, og en Ø ved Marseille bærer hendes Navn Magelone." Den ældste Udgave, "gedruckt zu Augsborg durch Heinrich Stener 1535. (ikke 45, som det hedder i Kochs Comp.) er igiennem mange Udgaver, (Leipzig 1611, Nurnberg 1678 f. Ex.) efter hinanden gadet ganske uforandret over i Almuebogen, men er selv igien efter det franske Original: Histoire de deux vrais et parfaits amans Pierre de Provence et la belle Magelone Fille du roi de Naples. 4 Paris uden Aarstal med gothiske Bogstaver, og Avignon 1524 8. I den spanske Litteratur forekommer den unden den Titel: La Historia de la linda Magelone hija del Rey de Naples y. de Pierres d. P. Seviglia 1533, 1544, IV.

Hertil har jeg blot endnu af Nyrups Værk at tilføye: at man paa dansk har Udgaver af 1690, 1731, 1734, 1783; den sidnævnte trykt

hos Graae i Knabrostrædet, havde Nyrup for sig, og var dens Titel: En meget smuk Historie om den skiønne Magelone, en Konges Datter af Neapolis, og en Ridder, som blev kaldet Peder med Sølvnøglen, en Greves Søn, af Provincia. Af det franske Sprog først paa tydsk Udsat, og siden derefter paa dansk 7 Ark i Oct"

Nyrup anmærker tillige: at denne Roman ogsaa haves paa islandsk i egen Oversættelse i Haandskrift, under Titel deels af Lika Peturs Saga og deels af fögru Magelona Saga, og i Rimur er den bragt af den bekiendte Psalmedigter Halgrim Petersen.

Og ender jeg saaledes dette Hefte i Nyrups Navn, ligesom jeg med selve Bindet vil slutte dette Foretagende, hvorover ikke mere hans vennehulde Aand veldædig hviler.

K. L. Rahbek.

En meget smuk
Historie
om
den ædle og tappre
Tistran,
en burgundisk Hertugsøn,
og
den skiønne og dydige
Indiane,
Keiserens og store Moguls Datter af Indien.

Første Kapitel.

Alfonsus, Konge af Spanien mister sin Dronning i Barselseng tilligemed den nyfødte Prinds. Han kalder sin Brodersøn Roderik og sin Søstersøn Tistran til det spanske Hof, for at Undersaatterne af disse kunne vælge hans Eftermand.

Spanien iførte sig Sørgedragt, da deres gode, elskede Dronning, den skiønne Tormona, efter lang Barselnød sagde Verden Farvel. Den bedrøvede Konge, den fromme Alfons, vædede sit Leie med Veemodstaarer over sin dydige Dronnings Død. Ingen beskriver det sørgelige Syn, det var, at see en deilig Prinds, Rigets forhaabede Arving, ligge død i Moderens Arme. Hele Hoffet svømmede i Taarer, endskiøndt Sorrig ikke længer kunde hielpe. Ligene bleve derpaa med største Kon-

gelig Pragt henførte i den kongelige Begravelse i St. Laurentii Kloster, og den bedrøvede Konge besluttede at henleve sin øvrige Tid i ugivt Stand. Dette bedrøvede det hele Rige. Dog, for at fornøie Undersaatterne, lovede Kongen, at forskaffe dem en Arving efter sin Død i en af hans Brødre- eller Søster-børn, som de selv skulde vælge. Han sendte Bud til sin Broder Reinhard, Konge af Arragonien, der strax sendte sin yngste Søn, Roderik, til Spanien, som af Kongen paa det venligste blev imodtaget.

Kongen havde og en Søster, den skiønne Philippine, der var givt med Hertugen af Burgundien, den berømte Robert, Broder til Kong Dagobert af Frankerig. Disse havde en Søn ved Navn Tistran, en smuk velskabt Herre, vel oplært i alslags Ridderspil, og fandt næsten ingensteds deri sin Lige. Han var Forældrenes store Glæde, og deres eneste Arving. Da han hørte, hans Morbroder ingen Arving havde, og ønskede at indsætte een af sin Familie dertil, samt desuden holdt et berømt Hof, hvor mange Fyrster og Herrer indfandt sig, for at øve Ridderspil, fik han stor Lyst til at reise didhen, for og-saa at prøve Lykken. En Dag, da Forældrene sadde i Haven, og forlystede sig, kom Tistran,

kastede sig paa Knæ, og bad, at ham maatte tilstædes en Bøn, han vilde giøre; man spurgte, hvad det var? Han svarede, han ønskede først at være vis paa Bønhørelse. Kjæreste Søn, sagde de, du veed jo, vi elske dig saa høit, at vi aldrig negte dig noget. Begjær derfor, og du skal blive bønhørt.

Naadigste Fader og Moder! sagde han, min Begiæring er, at jeg maa reise til Spanien, for der at prøve Lykken, saasom jeg hører, min gode Morbroder ingen Arving har. Moderen begyndte at græde, og sagde: Gode Søn! lad dig nøie med din Faders Land, og tragt aldrig efter et Kongerige, som du ikke vilde kunde nyde uden Misundelse; thi du veed jo, at Roderik, min Brodersøn, er der allerede, og, saasom Retten er meest paa hans Side, kunde du aldrig vente at nyde det med Ro, om du endog blev udkaaren dertil. Vær derfor hellere fornøiet med det Lidet i Ro, end sætte Livet i Fare for det uvisse større. Alt sandt, kiæreste Moder, svarede han, men det er heller ikke allene derfor; jeg ønsker ogsaa, at komme derhen, for at see fremmede Steders Skik. Hun svarede: Du kan slet ikke lære eller see mere andensteds end her; og tilmed har du jo nyligen været ved din Farbroders Hof, og der indlagt dig

stor Ære. Lad dig nøie dermed, og bliv hiemme. Du veed, hvor stor en Sorg det er os, om du reiser herfra, da du er vor eneste Glæde. Han bukkede sig, og sagde, han formodede ikke, at de vilde tage deres givne Løfte tilbage. Begge gave ham da nu med græbende Taarer Forlov. Alting blev paa det kosteligste tillavet til hans Reise. De kaldte hans Hovmester, Rogert, for sig, formanede ham til at være deres Søn tro, hvilket han og lovede, og toge desuden en Eed af ham, at han aldrig vilde forlade Tistran, i hvad Nød eller Fare der paakom ham. Tistran tog nu herpaa Afskeed, og alle sørgede ved hans Bortreise.

Efter faa Ugers Forløb naaede han lykkeligen Madrid, Hovedstaden i Spanien, og blev vel imodtagen af Kongen, hans Morbroder, der strax fattede Godhed for ham, især da han saae ham øve Ridderspil, hvori ikke ved hele Hoffet fandtes hans Lige. Enhver, som kom imod ham, blev lettet af Sadbelen. Han var og desuden begavet med stor Venlighed og Nedladenhed, saa at Undersaatterne strax begyndte at elske ham. Hans Rygte udbredtes overalt; og Kongen kunde intet Øieblik paa Dagen åfsee ham. Dette var altsammen Tordenslag for Roderik. Han saae, hvorledes Kongen fortrinligen elskede Tistran, og hvorledes Undersaat-

ternes Hierter hang ved ham; thi fattede han derfor et uudsletteligt Had til ham. Da han Intet kunde finde, til at bringe Tistran i Unaade ved, fortæredes han af Harme, omistvivlede alt mere og mere om Rigt; men gav derhos meget nøie Agt paa alle Tistrans Handlinger. Tistran, som en dydig og from Herre, giorde ei andet, end hvad Ret var, og alle Roderiks Anslag var altsaa spildte.

Det hændte sig en Dag, da Kongen tillige med Tistran og de øvrige Herrer sad til Taffels, at det blev berettet Kongen, at Saracenerne eller Mohrerne vare faldne ind i Landet, og havde anrettet megen Skade. Kongen og alle andre bestyrtedes, og i det samme traadte en bevæbnet Mand ind i Døren, med en Oliequist i Hånden, som uden at hilse nogen, tiltalede Kongen saaledes: Den store og uovervindelige Kanchin, Keiserens Søn af China, lader Dig, Alfonsus, Konge af Spanien, sige, at han med en mægtig Krigshær er trykket ind i dit Land, og har i Sinde at ødelægge det, hvis Du ikke ulden og barfodet, med blottet Hoved kommer ham imøde, begiærer Naade, og giør Dig ham skatskyldig. Du maa da og, i saa Tilfælde, vente den forsmædeligste Død, der kan optænkes, og har han tillige lovet, at bringe sin Kiæreste, den skiønne Indiane, Keiserens

Datter af Indien, der i Deilighed ikke har sin Lige, Dit Hoved til Morgengave. Bestemmer Du Dig ikke hertil, da, for at vise sin Skaansel, tilbyder han endnu en Kamp, enten med Dig selv, eller een af dine bedste Riddere, paa det Vilkaar: at, overvindes Du, skal Du og Dit hele Rige tilhøre ham; overvindes han, skal han vige Dit Land, uden at tilføie Dig videre Skade. Han venter Dit afgiørende Svar."

Kongen og alle forfærdedes over denne saa stolte Tale, og vidste ikke, hvad de skulde svare. Tistran stod op, og bad Kongen, at det maatte tillades ham, at give Budet Svar. Kongen bevilgede dette. Tistran sagde herpaa: Stolte, uforskammede Mand! hvor tør Du tale saa spottende til en saa mægtig Konge? Var Du ikke et Sendebud, hug jeg Dig Led fra Led. Siig Kunchin, at han holder inde med sine overdrevne Fordringer: at han ikke maa troe, at Spanien er saa fattigt paa Folk, at vor Konge skulde gaae ud, og bede ham om Naade; heller ikke ansee os saa bange, at jo nok en tør møde ham. Beed ham, at han ikke sælger Skindet, før Biørnen er fældet; thi ligesaa let kan han selv komme død til sin Kiæreste, som han meente at bringe hende Kongens Hoved. Siig ham derfor, at jeg, hvad

Dag han bestemmer, vil møde ham, og prøve, om han er saa stærk som stolt, hvorpaa Du her har min Staalhandske til Pant. Budet svarede: O Vee Dig usle Ridder, der troer at ville stride mod saa tapper en Kiempe, der i Styrke ikke har sin Lige. Jeg ynker din deilige Skabning, der saaledes skal udslettes for hans Haand; lad denne Tanke fare! Tistran svarede: sørg Du ikke for mig; lad ham ei stole for meget paa sin Styrke: en liden Tue væltede saa ofte et stort Læs. Den Gud, jeg troer paa, kan nok hielpe mig. Budet gik bort med de Ord: Alle dine Guder kunne ikke frie dig fra den tappre Kunchins Haand.

Kongen var nu meget bedrøvet over, at Tistran havde paataget sig Kampen. Er det ikke nok, sagde han, jeg har Sorg for mit Rige? nu forøger du den og derved, at du giver Dig i Kamp med saa vældig en Kiempe, som du neppe vil kunne staae dig imod; tilmed er det tungt, at vove Land og Rige paa en eneste Mand. Tistran trøstede ham, og sagde: sørg ikke; er det Guds Villie, at Riget skal frelses, skeer det ligesaa let ved mig allene, som ved mange andre; og for min Ungdoms Skyld, behøver Kongen slet ikke at frygte; thi næst Guds Hielp, haaber jeg at overvinde ham. Ellers synes det mig dog raadeligst, at Kongen

holdt sin hele Krigshær færdig, for, i det Tilfælde, jeg var ulykkelig, strax at kunne angribe Fienden. Vi kunne let opholde det i nogle Dage, indtil vi faae Hielp fra andre Steder, som fra deres Baghold kunde anfalde Fienden paa alle Kanter. Dette Raad behagede Kongen, og alle beundrede hans store Forstand. Derpaa sendtes strax Bud til alle omliggende Steder, og en stor Mængde Folk samledes i en Hast. Imidlertid nærmedes Kunchin med hele sin Armee, der bestod af 200,000 Mand, foruden en stor Mængde Vogne, Elephanter, og Kameler, og leirede sig en halv Miil fra Staden. Det var en stor Jammer at see, hvorledes han skiændte, brændte, plyndrede, og ødelagte baade Kirker, Klostere og Alt, hvad han forefandt. Han sparede hverken Qvinden eller Barnet i Buggen.

Da den til Kampen bestemte Dag kom, iførtes Tistran Kongens bedste Rustning. Derpaa gik han til Kirken, forrettede sin Bøn, og annammede Velsignelsen. Da han kom tilbage, leverede Kongen ham et kosteligt Sværd, et Spær og en meget kostbar Hest. Tistran kyssede Kongens Haand, og tog Afsked. Kongen omfavnede ham igien med grædende Taarer, og sagde: Vor Herre være med dig! Ved dig staaer, eller falder min hele jordiske Lykke. Tistran bukkede sig, tak

kede for Kongens Naade, og steeg paa Hesten, der saae ud som en Løve og dandsede under ham, som en Hiort. Alle, som saae ham, ønskede ham Lykke og Seir, da enhver undte ham vel, undtagen Roderik, der var færdig at briste af Harme og Misundelse, da han saae, at Kongen tog saa venlig Afsked med ham, og hørte, Alle ønskede ham Lykke. Dog glædede han sig ikke lidet over, at han vovede sig i denne Fare, hvori han sikkert troede, han vilde tilsætte Livet.

Det gik dog ikke efter hans Ønske. Den stolte Kunchin lod sig strax see udenfor Staden paa en stor hvid Hest. Hans Harnisk glimrede af Guld, Perler og Ædelstene. I sit Skiold førte han en vred Løve, der holdt et Sværd imellem Kløerne, med den Overskrift: Uovervindelig! Selv var han en meget stor og velskabt Mand, saa at alle de, der saae ham, skrækkedes. Tistran, der kun var af maadelig Væxt, reed ham imøde. I Skioldet førte han en Haand fra Skyerne, der holdt et Sværd med Overskrift: Fra Himlen kommer Seir!

Da Kunchin saae ham, reed han sagte henimod ham, og sagde: Har Alfonsus ingen Anden at sende, da maatte du hellere blive hiemme. Det giør mig ondt at slaae dig ihiel, da du er saa

ung og smuk; giv dig fangen, og jeg skiænker dig Livet. Jeg giver mig ikke fangen, svarede Tistran; den Gud, jeg troer paa, kan udrette store Ting ved mig, samt paa dig hævne en saa uretfærdig Krig, som du paafører os. Kunchin loe spotviis, og sagde: Tør du indbilde dig, at ville vove en Dyst med mig! Usle Dreng! spar dig selv, og riid hiem; thi jeg skammer mig ved at røre Spydstage imod dig, da jeg veed, at alle dine Guder ei kunne frie dig fra min Haand. Tistran blev vred, slog til ham af al Magt, og sagde: Visseligen skal du see, at min Gud kan hielpe mig. Han stødte til ham med sit Spær, at han vaklede i Sadelen, og Spæret sprang i mange Stykker. Kunchin skammede sig over at være bleven bragt til at vakle, og rendte nu igien af alle Kræfter imod ham; men Tistran, ved Hielp af sin raske Hest, undveeg ham saa net, at han reed ham lige forbi. Nu vrededes Kunchin for Alvor; han drog sit Sværd, og udraabte: Da skal du og falde for min Haand! Hermed hug han til; men Tistran undveeg atter, afbødede tildeels Hugget ved Skioldet, som blev kløvet, og saaredes blot lidt i Laaret. Tistran greb derpaa Sværdet med begge Hænder, og hug det i hans Skulder. — Han hug nu til Tistran igien, saarede ham i den

venstre Arm, og Blodet begyndte at farve Harnisket. Den forsamlede Mængde, som stod paa Murene, forfærdedes nu, raabte og bad Gud om Hielp. Kunchin fordobblede nu sine Hug; men i det samme snublede hans Hest; Tistran hug nu til, og kløvede ham fra venstre Skulder dybt ned i Brystet, saa at han faldt død til Jorden.

Et Frydeskrig hørtes i Staden. Stridens lykkelige Udfald berettedes Kongen, der var i Kirken, og bad. Han reed strax ud, kyssede, og omfavnede Tistran med Glæde. Hele Armeen var færdig at følge Fienden, der af Frygt tog Flugten. Tistran var saa hidsig, at han dræbte mange, og vilde endnu længere forfølge dem; men Kongen tillod det ikke, da han var saa haardt saaret. Han fulgte altsaa med Kongen, der lod hans Saar paa det omhyggeligste forbinde; de øvrige forfulgte Fienden, sloge mange Tusinde ihiel, og giorde et rigt Bytte. En Deel, som førte Kunchins døde Legeme til Skibene, undkom, og drog bort. Veir og Vind føiede sig, og de landede lykkelig i Indien.

Andet Kapitel.

Indiane, Kunchins Kiæreste helbreder uafvidende Tistrans forgivtede Saar. Tistran vinder herpaa Prisen i et Ridderspil.

Stort Jammerskrig anstilledes i den store Moguls Slot, da Kunchins døde Legeme blev indbaaret. Den skionne Indiane sad som en Støtte, kunde hverken græde eller tale. Det hele Land var opfyldt med Sorg og Forbittrelse. Omsider kom hun til sig selv, græd, og sagde: Forbandet være den, der dræbte Dig, saa tapper og ædel en Helt; og jeg sværger ved Guderne, at jeg aldrig skal aflade at hade den spanske Nation, der skilte mig ved al min Glæde. Hun kastede sig herpaa paa Knæ for sin Fader, og bad ham, aldrig at tillade noget spansk Skib at handle paa Indien, men stedse være denne Nations Fiende, hvilket han og lovede. Derpaa tvættede man det døde Legeme, og der fandtes da i Saaret et Stykke af Tistrans Sværd, hvilket Indiane tog til sig, og forvarede det i en Guldæske.

Liget blev dernæst paa det kosteligste balsameret, beprydet, og efter hedensk Skik kongeligt begravet, og Indiane iførte sig Sørgeklæder. Sidenefter spurgte hun dem, som bragte Kunchins

døde Legeme, om den, der dræbte ham, ingen Saar fik? Og da de sagde, at han fik mange, svarede hun: Han skal da ikke rose sig af Gildet; thi Kunchins Sværd var bestraget med den stærkeste Gift, som ingen Læge kan helbrede, uden jeg. Heller ikke kan han døe deraf; men det vil plage hans Legeme, og blive ham værre end Døden. Giften, saavelsom den lægende Salve, forærede min Fader mig paa min Fødselsdag, og havde taget den fra en frygtelig Nisse eller Trold, som han med stor Livsfare havde dræbt. Dog, hvad hielper al hans Plage mig? Jeg har mistet mit Kiæreste paa Jorden, en saa tapper og ædel Prinds, og med ham saa herlig en Krone. Han lovede mig Spanien og Kong Alfonsus's Hoved til Morgengave; men, ak! jeg fik ham selv død hiem igien. O, gid han havde ladet sig nøie med sit eget Land, og ikke tragtet efter en Andens: han havde da i Ro kunnet nyde sit eget, og vi begge levet lykkelige. O! forbandede Begierlighed! Du styrter mange i Fordærvelse! Saaledes løb hendes Klage under de hæftigste Taarer. Keiseren, hendes Fader forsøgte at trøste hende, og sagde: Kiæreste Datter! giv dig tilfreds; Ingen kan modstaae Gudernes Villie. Hvo veed, om du ikke endnu kan faae en mægtigere Prinds

end Kunchin, og overvinde din Sorg? Berolige dig, for min Skyld! Du veed, at jeg elsker dig, og at din Sorg gaaer mig til Hiertet. Prindsessen kyssede Keiserens Haand, lovede at tvinge sig, og efterkomme hans Villie.

I Spanien var almindelig Glæde over Fiendens Undergang, men stor Sorrig for Tistran; thi Dagen efter, at han var forbunden, kom Lægerne igien, og fandt ham da langt værre. De mærkede snart, at der var Gift i Saarene, og mistvivlede derfor meget om hans Liv, hvilket gik Kongen og enhver særdeles til Hiertet. Kongen lod sammenkalde alle Læger i Riget og bad dem, giøre sig al mulig Flid, for at redde hans Liv, det maatte koste, hvad det vilde. Al menneskelig Konst var forgiæves. Det blev jo længere jo værre, som meget smertede Kongen, og da Roderik yttrede kiendelig Glæde, frygtede Kongen, at Lægerne af ham vare underkiøbte: han lod derfor forskrive Læger fra fremmede Lande, de berømteste, han kunde opspørge: men ingen Lægedom kunde hielpe, heller ikke kunde han døe. Giften angreb hans hele Legeme, saa at han begyndte at stinke. Kongen besøgte ham hver Dag, og græd over hans Elendighed; thi det bedrøvede ham, at en saa deilig og tappre Prinds, for hans og hans Riges Skyld,

skulde udstaae saameget, og være ligesom et Udskud for Menneskeheden. Da Kongen en Dag var hos ham, udbad han sig den Naade, saasom dog ingen Redning nu mere var for ham at vente, at Kongen vilde lade opbygge et lidet Huus for ham i Skoven, tæt ved Strandbredden, hvor han kunde leve i Eensomhed, og oppebie Døden. Han begiærede Ingen hos sig, uden sin Hovmester og en Tiener. Dette var vel i Begyndelsen imod Kongens Villie, saasom han frygtede, at han ikke der skulde have det fornødne Tilsyn; men da det var hans egen Begiæring, tillod Kongen det. Huset opførtes tæt ved Strandkanten, i en Lystskov, og forsynedes med Alt, hvad han havde behov. Tistran levede her et ynkeligt Liv. Hans Hovmester, som havde tilsvoret hans Forældre aldrig at forlade ham, viste ogsaa her en særdeles Troskab, og opvartede ham med al Flid, hvilket ikke lidet trøstede ham i denne hans Elendighed.

En Dag, da Tistran ved sig selv bejamrede sin Elendighed, og bad Gud inderlig om Redning eller hastig Forløsning, gik hans Hovmester udenfor, græd og kunde ikke længere høre paa hans Klage. Han bad inderlig til Gud for ham, og i det samme blev han et Skib vaer, der lagde til

Landet. Han gik didhen, talede med Folkene, spurgte dem, hvorfra de kom, og hvorhen de agtede sig. De svarede, de vare fra Frankerig, og skulde til Indien; og, da de spurgte, hvad det var for et Huus, der laae ved Strandkanten, fortalte han dem sin Herres Elendighed. En af dem sagde: Vilde han følge med os, skulde han sikkerligen blive helbredet; den store Moguls Datter helbreder saamange, der ere skadede af Gift. Een Gang hver Maaned kommer hun selv ned til Stranden, hvor der oplægges Syge fra adskillige Stæder, som hun alle med egen Haand helbreder. Dette fortalte nu Hovmesteren til Tistran, der lod Kapitainen kalde, som forsikkrede, at Alt var sandt. Tistran betingede sig nu at fare til Indien med ham; dog bad han, man ikke vilde lade sig mærke med, han var fra Spanien, formedelst det Fiendskab, der var mellem begge disse Riger. Han gik derpaa ombord tilligemed Hovmesteren og Tieneren, de fik en føielig Vind, og ankom lykkeligen til Indien. Skibsfolkene bragte strax Tistran i Land blandt de andre Syge.

Noget derefter kom Keiserens Datter, den skiønne Indiane, efter Sædvane meget prægtig, ridende med mange Jomfruer i Følge, hvis Ansigter vare bedækkede med Slør. Indiane, der

gik fra en Syg til en anden, kom ogsaa omsider til Tistran, og besaae hans Saar. Hun udspurgte ham meget nøie, hvad Landsmand han var, og hvor han havde faaet disse Saar. Tistran svarede: Jeg er Fransk, og har faaet mine Saar i et Slag mod de Engelske. Herpaa tog hun en Salve frem, smurte hans Saar; og da han var meget elendig, gav hun ham desuden noget af samme Salve, hvormed han selv skulde smøre hele Legemet. Han fandt i Øieblikket stor Lindring, og Indiane med Følge begav sig igien bort.

Tistran bragtes igien ombord, og befandt sig ret vel. Han brugte flittig Salven, og inden faa Dage var han fuldkommen frisk. Skibet blev imidlertid ladet og seilklart; Veir og Vind føiede sig, og de naaede lykkelig Spanien. Han gik i Land, gav Kapitainen og Skibsfolkene anseelige Foræringer, og lovede dem desuden langt større Belønning, hvis han nogensinde kom til høi Værdighed. Alfons havde til samme Tid, som Tistran afgik med Skibet til Indien, engang drømt, at han saae ham saa frisk og deilig, som han nogensinde havde seet ham: og, da han vaagnede, troede han, Tistran muligen var død. Han reiste desaarsag strax ud i Skoven, for at

høre, om han endnu levede, efterdi han længe intet havde hørt fra ham.

Da Kongen nu med sit Følge kom til Huset, og ingen fandt, forundredes alle, og kunde ikke begribe, hvor Tistran, Hovmesteren og Tieneren vare blevne af. Nogle vare af den Mening, at han var slagen ihiel af Røvere; andre, at han var reist hiem. Kongen blev meget bedrøvet; han lod allevegne spørge, men uden at faae nogen Oplysning. Hans Sorg og Uro tiltog kiendelig, og man anvendte Alt, for at adsprede hans Sind.

Vi henvende os nu atter til Tistran. Saasnart han var kommen til Spanien, gik han strax ind i Kirken, og takkede Gud, der havde skiænket ham Sundheden. Herpaa kiøbte han sig en prægtig Hest, et Harnisk, og andet Tilbehør, og indfandt sig ved et Ridderspil, som man til Kongens Fornøielse havde anstillet, og hvorved var udsat et meget kostbart Klenodie. Mange velrustede Riddere indfandt sig, og enhver havde paa sit Skiold et Sindbillede med Overskrift. Tistran førte i Skioldet en Haand, der antændte et Lys, med den Overskrift: Næsten udslukt, — igien uformodentlig antændt. Ingen kiendte ham, og Kongen, saavelsom de Øvrige, vare meget begiærlige efter at vide, hvem han var.

Rendebanen aabnedes med Trompeters og Paukers Lyd. Roderik var den første. Han var temmelig øvet i Ridderspil, og havde i Tistrans Fraværelse næsten ikke fundet sin Lige. Stolt tumlede han nu sin Hest, og fordrede sin Mand. En engelsk Prinds rendte imod ham, men blev strax stødt af Sadelen, og saaledes gik det flere, saa at han begyndte at blive overmodig, og troede vist den Dag at vinde Prisen, hvilken og alle hidtil tilkiendte ham. Men, som intet er mere Forandring underkastet end Lykken, saaledes gik det og her Roderik. Da han var stoltest af sin Seier, og næsten Ingen turde møde ham, kom den fremmede Ridder imod ham, og tumlede sin Hest saa færdig, at Kongen og alle saae derpaa med største Fornøielse og Beundring. Han lagde Spæret an mod Roderik, og stødte ham i første Rend af Sadelen, saa at han faldt til Jorden. Roderik saae stivt paa sin Overvinder; men Hielmen var tilluft, og Ingen kunde kiende ham. Han rendte derpaa mod adskillige Andre, men Ingen kunde staae sig for ham.

Ved at see ham rende, tænkte Kongen paa Tistran, og syntes endog, at denne lignede ham i hans hele Væsen; dog kunde han umulig troe, at det var ham. Taarerne stode ham i Øinene;

og da en af Ministrene spurgte ham om Aarsagen dertil, svarede han: denne Ridder synes mig saameget at ligne Tistran, og paa ham kan jeg aldrig tænke uden med Taaret. Sees man hen til Sindbilledet paa Skjoldet, da er det vist, at Tistran lignede et nær udslukt Lys; men hvis Haand var istand til at antænde det? thi jeg har anvendt alle mulige Midler; med mindre det maatte være skeet ved et Guds Mirakel. Ministeren foreslog, man burde tale til den Fremmede, da det ligeledes forekom ham, at det var Tistran. Turneringen blev midlertid endt, og den fremmede Ridder udraabtes som Seiervinder. Kongen steeg nu op paa en dertil indrettet Throne, holdt Klenodiet i Haand, og vilde selv overlevere Seiervinderen det. Ridderen aabnede sin Hielm, og kastede sig ned for Kongens Fødder, der meget opmærksom saae paa ham, og omsider spurgte, om han ikke var Tistran? Jo! svarede Ridderen: som ved Guds besynderlige Naade og en elskværdig Prindsesses Haand igien er kommen til min forrige Sundhed.

Kongen sprang af Glæde ned fra Thronen, omfavnede, og kyssede Tistran; men de andre troede ikke, at det var muligt, førend Kongen lod det offentlig udraabe. Roderik var nær ved

at blive afsindig, da han hørte, det var ham. Tistrans lykkelige Helbredelse og Tilbagekomst blev paa det kosteligste og glædeligste heitideligholdet: dog tog Roderik ingen Deel i Noget. I Kongens eget Sovegemak blev nu opsat en prægtig Seng for Tistran, saasom Kongen intet Øieblik kunde affee ham. Dette forøgede saaledes Roderiks Had og Misundhelse, at han endog besluttede at dræbe Tistran, hvilket dog ikke var let at udføre.

En Dag, da Kongen, Tistran, Roderik og endeel andre Herrer rede paa Jagt, kom fra Skoven et Skud, der gik igiennem Tistrans Hat, dog uden at giøre ham mindste Skade. Alle bleve bestyrtede, og man gjennemsøgte Skoven; men da samme var tyk, fandtes ingen. Kongen og Tistran talede endnu om Aftenen i Sovekammeret om dette Skud, og begge ansaae det for Forræderi af Roderik, hvis Had og Misundelse var noksom kiendelige. Tistran tog herved Anledning til at bede Kongen om Tilladelse at maatte reise hiem til sin Faders Hof, saasom hans Liv ikke var sikkert for Roderiks Rænker. Kongen svarede: Elskede Tistran! Du giør ilde imod mig ved at begiære dette, denne Skilsmisse vilde gaae mig ligesaa nær til Hiertet, som min Dronnings Død. Hvad dit Liv angaaer, da skal det blive ligesaa vel bevogtet,

som mit eget, og du skal virkelig blive Arving til mit Rige, hvortil jeg med allerførste, uagtet Roderiks Fortrydelse, vil erklære dig; saasom jeg har Magt til at give det, til hvem jeg vil.

Tistran kastede sig paa Knæ for Kongen, kyssede hans Haand og sagde; men, naar Deres Majestæt behager at overveie Sagen, vil De lettelig finde, at dette efter Deres Død kun vil forvolde mig en urolig Regjering, og Landet og de stakkels Undersaatter stor Plage og Ødelæggelse, som altid maa være en tung Byrde paa en retsindig Konges Hierte. Roderik lod mig aldrig have Fred, da han har større Ret til Kronen end jeg. Maatte altsaa mit ringe Raad behage Kongen, troer jeg, at en Herre, som Deres Majestæt, der endnu ikke er 30 Aar gammel, gjorde viseligst i at tage sig en Gemalinde, med hvilken han endnu selv, til hele Landets Glæde, kunde faae en Arving. Hvad Glæde er det ikke for en Konge, naar hans Livslys udslukkes, at han da af sit eget Kiød og Blod har en Arving til Riget, hvilket han med Møie forhvervede, eller med redeligste Flid forbedrede? Tilmed lever han da og tryggest og sikkrest paa sit Liv. En Søn tragter ikke efter at forraade sin Fader; en udkaaren Thronarving fristes derimod lettere dertil. Kongen kiender desuden bedre,

end jeg kan sige det, Ægtestandens Glæder og veed, i hvilken Fryd De kan henleve Deres Tid i en elskværdig Dronnings Omgang; thi al anden Forlystelse er intet mod Ægtestandens Sødhed.

Altsammen er sandt og vel talt, svarede Kongen, men imod din egen Fordeel. Kongens Vel, svarede Tistran, er mig kiærere, end mit eget. Jeg er Enearving i min Faders Land, og er dermed fornøiet. - Jeg ønsker, og søger allene Kongens og Rigets Bedste. Jeg kiender din Troskab og Kiærlighed, faldt Kongen ham ind i Talen, men saaledes at forglemme min dydige Tormona, og ægte en anden Dronning, kan mit Hierte ikke tillade. Du veed, jeg har besluttet at henleve min Tid ugift, og jeg troer neppe at kunne finde hendes Lige. Kongen tilgive mig, udbrød Tistran, om jeg her taler noget dristigt. En Konge bør ikke alene følge sit eget Sind, men ogsaa see hen til Landets Vel, og betænke, at mange Siæle lide under en urolig Regiering, hvorfor han har et stort Ansvar hos Gud. — De Døde behøve ikke de Levendes Sorg; de ere i Glæde, og agte ikke paa Verdens Klage. Jeg tilstaaer vist, at Tormona har været en fuldkommen dydig Dronning; dog kan vel findes hendes Lige; thi ved al Sorg kan hun dog ikke kaldes

tilbage. Kongen bør derfor betænke Rigets Vel, saavel efter hans Død, som i levende Live. — Alt, hvad du har sagt, er rigtigt, svarede Kongen, og jeg vil i Nat betænke mig derpaa. Nævn imidlertid en Prindsesse blandt flere, som du troer at kunne være mig og mit Land tienligst. Der opregnedes nu baade kongelige og fyrstelige Døttre, og man føiede sig derpaa tilsengs.

Kongen laae længe i urolige Tanker og kunde ikke sove, førend henimod Dag. Han drømte strax, at Een førte en overmaade skiøn Jomfru til ham, og sagde: See her den skiønne Indiane, den store Moguls Datter af Indien! Hun er dig tienligst. Kongen vaagnede herved, og forundrede sig over denne Drøm, især da denne Prindsesse ikke var nævnet iblandt de Øvrige. Om Morgenen spurgte han Tistran, om han intet havde drømt om Natten; og han svarede, han havde havt en ret besynderlig Drøm. Kongen bad ham at fortælle sig den; og de bleve enige om, hver at optegne sin Drøm omstændeligen paa et Stykke Papiir. Dette skedte. —

Kongen skrev, som meldt, sin Drøm, og Tistran fortalte sin saaledes: Det forekom ham, som om han var i en vild Skov, hvor han mødte en deilig Prindsesse. Han spurgte hende, hvem hun

var, og hun svarede: Jeg er Indiane, den store Moguls Datter og tilkommende Dronning af Spanien; men dig kun til stor Bedrøvelse. Da Kongen havde læst Tistrans Drøm, forundredes han meget over, at de begge havde drømt om een og samme Prindsesse, som slet ikke var talt om. — Han spurgte Tistran, om han havde seet hendes Ansigt, da hun helbredede ham, hvortil han svarede; Nei, saasom Fruentimmerne der mere tildække deres Ansigter, end i Spanien; dog havde han hørt hende berømmes som uudsigelig skiøn og dydig. Som et Beviis paa hendes Godhed kunde og tiene, at hun skiøndt hedensk, dog maanedligen besøgte saa mange elendige Mennesker, hvilke hun med egen Haand helbredede.

Tredie Kapitel.

Alfonsus beslutter at ægte Indiane, og Tistran sendes til Indien, for at begiære hende.

Kongen sad en Dag i dybe Tanker, og sagde omsider: Jeg tænker paa Drømmen, om Indiane skulde blive Dronning, hvorledes det da kunde blive dig til Bedrøvelse? Tistran svarede: det maa Gud vide, med mindre, hun da paa mig

vilde hævne Kunchins Død. Var det ikke andet, svarede Kongen, da skulde jeg nok, naar hun blev min Dronning, forsone hende med dig. Mig synes og, intet Parti kunde være mig tienligere, saasom jeg derved igien blev Ven med den store Mogul, der siden Kunchins Død har forbudet mig al Handel i sine Lande, mit Rige til stor Skade. — Kongen besluttede derpaa at sende en Gesandt til Indien, for at begiære hende; og tilkiendegav dette for sit Raad, der med Glæde modtog denne Kongens Beslutning, som udentvivl tienligst for Riget. Nogle stødtes del over, at hun var en Hedning; men da Kongen vidste, at hendes Moder var en græsk Prindsesse, tvivlede han ikke om, at jo Indiane var af samme Religion, saa at denne Indvending næsten bortfaldt.

Roderik var slet ikke fornøiet hermed; dog saae han det langt hellere, end at Tistran skulde blive Arving. — Han vidste, at denne Reise var farlig, og overtalede derfor Kongens Raad til at foreslaae Tistran til Gesandt, saasom hiin ved enhver Leilighed kun pønsede paa dennes Undergang. Da Kongen nogle Dage derpaa bad Raadet at bringe en til dette Ærinde duelig Mand i Forslag, gave de alle Anslag paa Tistran, saasom han havde været der før. Kongen fandt det

ubilligt at lade Tistran reise, der først saa nyligen var kommet sig af en saa svær Sygdom, og tilmed efter Omstændighederne ikke kunde ansees at kiende Landet bedre end enhver anden, spurgte derfor, om ingen anden fandtes villig til at reise. Alle undskyldte sig, og bade, at Kongen allernaadigst vilde befale Een dertil.

Da Tistran hørte, at alle fandtes saa uvillige, sagde han: Naadigste Konge! jeg seer nok, at Alles Ønske er, at jeg kommer herfra; er det derfor Eders Villie, at jeg skal drage til Indien, er jeg dertil uforfærdet og villig. Enhver Kongens Mand maa skamme sig ved ikke at tilbyde sig selv i Foretagender, der sigte til Kongens og Landets Bedste, især da Kongen er saa naadig ikke at ville befale. Dette fortrød Alle, dog turde Ingen udlade sig med noget; men de glemte det ikke, som siden skal vises. Nu tilbøde sig adskillige, men Kongen svarede: Tistran vil, jeg behøver altsaa ingen Anden.

Nogle Skibe bleve nu paa det prægtigste udrustede, og forsynede med mange og kostbare Foræringer til Prindsessen, hvis hun blev Kongens Brud. Da alt var færdigt, tog Tistran Afskeed med Kongen, som selv fulgte ham ombord. Veir og Vind var føielig, og de kom lykkelig til Indien.

Her turde han ikke ligefrem nærme sig Landet med Skibet, ankrede derfor ved en Ø i Nærheden, hvorfra han tilligemed sin Hovmester og Vaabendrager i en indiansk Baad lod sig overføre til det faste Land. De kom i en meget behagelig Skov, hvor Tistran gik og saae sig om, iført sin Rustning og i en temmelig Afstand fra sit Følge. Pludselig sprang et græsseligt Uhyre frem, som en Drage eller Lindorm, og angreb Tistran. Tistran satte sig til Modværge mod Uhyret, der spyede skrækkeligt Gift paa ham. Han huggede længe med Sværdet, men var ikke istand at giennemtrænge Ormens tykke med Skiæl besatte Hud. Han holdt nu sit Spyd i Beredskab, naar Ormen reiste sig, og kastede det med saadan Kraft og saa behændigen igiennem Bugen paa Dyret, at det gik dybt ned i Jorden.

Herpaa brugte han Sværdet, det bedste, han kunde, saa at det gruelige Dyr blev overvundet, og med et skrækkeligt Brøl opgav Aanden. Tistran huggede nu Hovedet af det, men tog Tungen til sig, og giemte den. Saasom han var overspyet med dræbende Gift, blev ham afmægtig og tørstig, søgde Vand, og fandt omsider ved et Bierg en liden Kilde, hvoraf han drak, og hvorved han lagde sig, og lod Vandet rinde paa sig,

for at kiølne Harnisket. Medens han laae her, henfaldt han ganske i Afmagt. Hovmesteren og Vaabendragerne søgte længe efter ham; og, da de ikke fandt ham, troede de, han var gaaet ned til Strandkanten, og vendte derfor tilbage.

Medens Tistran dræbte Uhyret, sad en af Keiserens Skyttedrenge i et høit Træ, og gav Agt paa Alt. Aldrig saasnart var Tistran borte, førend han krøb ned, og tog Ormens Hoved, for at bringe Keiseren det, saasom det offentlig var lovet: at den, der kunde dræbe dette saa skadelige Dyr, skulde have een af Keiserens Slegfreddøttre til Ægte, og et Landskab til Medgivt. Da Skyttedrengen kom til Slottet med Hovedet, blev der en stor Glæde over Dyrets Drab: men da Overvinderen var saa ringe en Person, ansaaes han foragteligt af Prindsesserne, især af den skiønne Indiane, endskiøndt det egentlig ikke angik hende, saasom hun var Keiserens Ægtedatter, og hendes Fader havde lovet, ei at give hende til en anden Mand, end den, hun selv vilde have. Men hendes høie Hierte kunde dog ikke taale, at en af hendes Halvsøstre skulde gives til saa ringe en Person.

Hun tog sig derfor mere af Sagen, og spurgte Skyttedrengen, hvormed han havde dræbt Uhyret?

Han svarede: med et Sværd. Hun bad ham vise sig dette, og han foregav nu, at han havde ladet det ligge i Skoven. — Prindsessen paastod nu, at han ikke var Overvinderen, men han pegede stolt paa Dyrets Hoved, og sagde: dette beviser det! Man undersøgde det nu nærmere, og savnede Tungen. Prindsessen sagde: vidste jeg ikke nok, at du ikke var istand til at udrette Sligt! Den, der har fældet Ormen, har ogsaa dens Tunge. Denne Skielm har fundet Hovedet, og tænkte at tilvende sig Prisen, skiøndt han vist neppe turde see Uhyret levende, mindre gaae det imøde. Hun bad Faderen, at han indtil videre maatte fængsles. Indiane drog nu med sit Følge ud i Skoven for for at besee det dræbte Uhyre. Hun forefandt i dets Bug et Spyd siddende, og sagde: Her see I, at allene en mandig Ridder har dræbt det, hvem andre forstode vel at bruge et Spyd? Vi finde ham vist her i Nærheden, død eller levende.

De søgte længe, og fandt omsider Tistran liggende ved Kilden. Da de saae hans blodige Harnisk, troede de, at han var død, og bare ham hen paa Græsset. Man betragtede ham nøie, ynkedes over ham, bemærkede Spor til Liv, og lod ham føre til Slottet. Her lagde man han i en

varm Seng, og ved Afklædningen fandtes Uhyrets Tunge hos ham. Indiane gav ham styrkende Lægemidler: og, da hun mærkede, at Uhyret havde spyet Gift paa ham, besmurte hun ham med sin Salve, og han begyndte at røre sig. Næste Dag var Tistran saa vel, at han kunde sidde oppe; og, da han saae sig ved den store Moguls Hof, blev han inderlig glad, saasom han haabede, snart at kunne udføre sit Ærinde. Keiseren var meget omhyggelig for Tistrans Helbredelse; og da han nu saae, han med hver Dag blev bedre, lod han et kosteligt Bad tilberede for ham, og lod selv Indiane med bedækket Ansigt gaae ind, medens han sad i Badet, for at paasee, at han blev rigtig behandlet. —

Medens hun stod her, og beordrede eet og andet, faldt den Tanke Tistran ind, hvis hun vidste, jeg var Kunchins Drabsmand, blev jeg ikke saaledes behandlet; og herved smiilte han. Indiane blev det vaer, og spurgte om Aarsagen. Naadigste Prindsesse, svarede han, forlad mig, jeg loe af en Skik i mit Fædreneland, nemlig: at man altid giør Sværdet den samme Ære, som Ridderen, og toer det med. Dette Foregivende var kun et Paafund, men som nær havde kostet ham Livet. — Hun lod nu Sværdet hente, og

da hun blev Skaaret vaer, ilede hun til sit Gemak, for at passe det Stykke dertil, hun havde taget af Kunchins Saar. Det passede naturligviis, og hun foer forbittret tilbage med Sværdet i begge Hænder, for at nedhugge ham. Forræder! raabte hun: har du dræbt Kunchin? Du skal falde for min Haand, havde du endog dræbt tusinde Uhyrer. Alle som vare tilstæde, raabte, og stillede sig omkring Tistran. — Han sagde: Naadigste Prindsesse, skaan mit Liv: Jeg er et Sendebud fra Kongen af Spanien, og har Breve til Keiseren, Eders Fader. Jeg tilstaaer, jeg har dræbt Kunchin; men jeg maatte giøre det efter min Konges Ordre, da jeg streed for hans Land, og De veed, at enhver da giør sit Bedste.

I det samme kom Orantes, Indianes Broder, der havde hørt Raabet. Han tog Sværdet fra sin Søster, og bad hende betænke, at Ridderen havde Ret, og at man ikke maatte giøre et Sendebud ondt. Herpaa gik hun harmfuld til sit Gemak. Tistran sprang af Badet, iførte sig sine Klæder, og takkede med Ydmyghed Prindsen, der havde frelst hans Liv. Han fortalte ham sit Ærinde, og bad ham skaffe sig Audience hos Keiseren, hvilket Prindsen og lovede.

Fjerde Kapitel.

Tistran indlades for den store Mogul, udfører lykkeligt sit Ærinde, og Indiane følger tilbage med ham, som Dronning af Spanien.

Dagen derpaa kaldtes Tistran til Audience hos Keiseren. Da han kom ind i Salen, bukkede han sig dybt for den store Mogul, der sad i sin fulde Herlighed paa Thronen, og begyndte saaledes at tale: Stormægtigste Keiser! tilgiv min Dristighed, at jeg uden Tilladelse er kommen i Eders Land. Jeg er sendt af den mægtige Kong Alfonsus af Spanien, for at begiære Eders Datter, den skiønne Indiane, til hans Dronning, og hvorved han tillige haaber at vinde Eders Venskab, til begge Rigers sande Gavn og Bedste. — Dette Brev vil bedre underrette min allernaadigste Keiser om Alt. Tistran bukkede sig atter, og overleverede Brevet. Keiseren modtog det med Mildhed, og sagde: Jeg skiænker Eder Livet, da I er et Sendebud fra saa mægtig en Monark, og har frelst mit Rige fra det grumme Uhyre. I morgen kan I vente Svar. Tistran gik nu bort.

Keiseren begav sig strax til Indiane, fandt hende ilde tilmode, og spurgte om Aarsagen. Hun

fortalte Alt, og begiærte, at Tistran maatte aflives. — Keiseren svarede: Kiæreste Datter, vær ikke saa hevngierrig. Han har ikke giort det som Forræder, men efter sin Konges Befaling, har og nu frelst os fra det grumme Uhyre. En saadan Ridder fortiener bedre Belønning; tilmed er han et Sendebud fra den mægtige Konge Alfonsus af Spanien, der idag har begiæret dig til sin Dronning: hvad tykkes dig derom? Indiane skiftede Farve, og sagde: Naadigste Fader, stedse var jeg vant til at efterleve din Villie i Alt; men umuligen kan jeg dog elske Kunchins Overvinder, min grummeste Fiende. Keiseren svarede: Gode Datter, hvorledes kan du ansee Kong Alfonsus for din Fiende, forbi han overvandt Kunchin? Du kan jo vel tænke, at han maatte forsvare sit Rige, da Kunchin, blot af Hovmod, paaførte ham en saa uretfærdig Krig. For din Skyld ophævede jeg Venskabet med ham, mit Rige virkelig til stor Skade; han søger det nu paa ny, og begiærer dig til sin Dronning. Overvei Tingen til imorgen!

Keiseren forlod Indiane meget bekymret; og, da hun var allene, udbrød hun saaledes i sin Klage: Ingen paa Jorden er ulykkeligere end Kongers og Fyrsters Døttre; andre Piger kunne gifte

sig efter deres Tilbøielighed; vi opoffres for Rigets Fordeel og Handelsvel. Jeg tilstaaer, Kongen af Spanien er en mægtig Herre, og en Forbindelse med ham vilde altid være min Lykke, naar jeg kunde glemme mit Had til ham for Kunchins Død. Hvad skal jeg giøre? At modsætte mig min Faders Villie vil ikke være raadeligt, og mit Hierte attraaer desuden en Kongelig Krone. I det samme traadte Keiserinden, hendes Moder, ind, som paa Keiserens Begiæring skulde forestille hende Sagen paa det bedste. Indiane gik hende imøde med al Ærbødighed.

Da Keiserinden saae, at hun havde grædt, sagde hun: Kiæreste Datter, er det nu Tid at græde, da saa stor en Lykke tilbydes dig? Hun anførte her det samme til Undskyldning, som for Faderen; men, da Keiserinden selv var en christen Prindsesse, og hemmeligen havde oplært sin Datter i samme Religion, saae hun gierne, at hun fik en christen Konge til Gemal, og raadte hende derfor meget til dette Giftermaal, som vilde være hendes sande Vel. Indiane kyssede Moderens Haand, takkede for hendes gode Raad, og lovede nøie at overveie Sagen. Da Keiserinden var gaaen, begav Indiane sig til Ro, dog Søvn var ikke at tænke paa, for Tanker og urolige Drømme. Mor-

gen en derpaa lod hun hente Kong Alfonsus's Portrait, som Tistran havde medbragt. Hun saae heraf, at Kongen ikke var saa gammel, som hun havde troet, og desuden smuk, besluttede derfor at give sit Ja dertil.

Tistran lod nu, paa Keiserens Befaling, Skibene lægge til Land, da Forbindelsen imellem Kong Alfonsus og den skiønne Indiane offentlig blev bekiendtgiort. Ved denne Høitidelighed vare mange mægtige Fyrster og Herrer, samt Fyrstinder, Fruer og Frøkener forsamlede. Keiseren og Keiserinden selv sadde paa en kostbar Throne prydet med Guld, Perler og Ædelstene. Paa høire Side sad den skiønne Indiane, med blottet Ansigt, som, foruden uudsigelig Skiønhed, glimrede af Guld og Ædelstene. Paa venstre Side sad Prindsen, den tappre Orantes; og i Salen hørtes en fortræffelig Musik.

Tistran lod tolv spanske ypperlig klædte Adelsmænd, frembære de kostbare Forræringer, hans Konge sendte sin Brud. Selv havde Tistran iført sig sine kostbare Klæder, og beundredes af alle. Efterat have hilset hele den keiserlige Familie, holdt han en kort passende Tale, som med Agtelse blev besvaret. Herpaa modtog Indiane Forræringerne, erklærede sig for Kong Alfons's Brud, og lykønskedes som Dronning af Spanien. Høitideligheden

endtes med et kostbart Maaltid, dernæst Dands, Turnering og andre Ridderspil, hvori Tistran alene til Alles Forundring blev Mester.

Keiseren havde fire Slegfreddøttre, der alle vare meget smukke, men dog ikke at ligne med Indiane. Den yngste af disse, Peruane, blev dødelig forelsket i Tistran, og haabede, han ifølge Keiserens Løfte skulde blive belønnet med et Landskab, som den, der havde dræbt Uhyret. Tistran havde imidlertid høiere Tanker. Den skiønne Innanda, Kongen af Frankriges Datter, havde kort før hans Afreise til Spanien ganske indtaget hans Hierte, da hun ved en Turnering, hvori han vandt Prisen, forærede ham et kostbart Klenodie; og hvorfor han og, da Keiseren tilbød ham Peruane og med hende et stort Landskab til Belønning, takkede ydmygst for dette Tilbud, og sagde, at han først maatte fuldføre sin Konges Ærinde og bringe ham sin Brud; han vilde derpaa komme igien, og modtage sin Belønning. Keiseren var hermed fornøiet. Tistran var elsket af alle; kun Indiane kunde ikke glemme sit Had til den, som havde dræbt Kunchin, og maatte derfor ved alle Leiligheder tvinge sig. Tistran viste sig meget venlig mod Peruane; dog, som sagt, uden i mindste Maade at elske hende.

Afreisen blev nu herpaa paa det prægtigste foranstaltet. Keiseren medgav Indiane store Rigdomme, foruden uindskrænket Handelsfrihed for Spanien i alle hans Stater. Til Opvartning fik hun sex unge Adelsmænd og ligesaa mange adelige Frøkener. En af disse, ved Navn Galmeie, havde været hos Indiane fra Barn af, og var især yndet hos hende. Samme Frøkens Moder havde været Indianes Hovmesterinde, og elskte Prindsessen uudsigelig høit, men kunde for Svagheds Skyld ikke selv følge med. Saasom hun meget frygtede for, at Prindsessen, paa Grund af hendes Kierlighed til Kunchin, ikke saameget havde fulgt sit eget Hierte, som adlydet sine Forældres Villie, ved at erklære sig for Kong Alfonsus's Brud, kaldte hun sin Datter for sig, og leverede hende en Flaske med en Kierlighedsdrik, hvilken hun maatte love hende, omhyggelig at bevare og fortie. Af denne skulde hun, naar de ankom til Spanien, hvor det var Skik ved Vielsen, at Brudeparret drak af en Pokal, skiænke i for dem; og skulde denne Drik da virke en saa heftig Kierlighed hos dem, at de aldrig kunde affee hinanden. Hun vilde derved bevirke et lykkeligt Ægteskab for Prindsessen, men forvoldte hende derimod megen Bedrøvelse.

Endnu før Afreisen formanede Moderen Indiane, ved Dyd og Fromhed at giøre sig elsket hos sine Undersaatter, stedse at tale og virke til deres Bedste, være gavmild mod de Fattige, og ligesom forhen helbrede med hiin undergiørende Salve. Hun formanede hende især til Gudsfrygt, at elske og ære sin Gemal og forsikkrede hende, at hun da som Dronning skulde leve og døe rolig. Indiane kyssede Moderens Haand, takkede for hendes gode Omhu, lovede i alt at følge hendes Exempel og Veiledning, og tog herpaa ømt Afskeed med alle. Hun besteeg Skibet under lydelige Fryderaab og Lykønskninger; og Tistran, som i Forveien havde taget Afskeed ved Hoffet, og af den keiserlige Familie, havde modtaget særdeles kostbare Foræringer, gik ombord paa et andet Skib.

Femte Kapitel.

Indiane og Tistran forelskes i hinanden paa Reisen. De komme til Spanien, og Tistran ophøies.

Første Dag var Vind og Veir føieligt; men Dagen derpaa blæste en stærk Storm, der varede i samfulde fire Dage, hvorpaa der siden fulgte

Varme og stille Veir, saa at de næsten laae stille. Omsider kom de til en skiøn, skovrig Oe; og, da saavel Indiane som de andre Fruentimre, havde været søsyge, forlangte hun her at komme i Land, hvilket strax skeete. Tistran gik og i Land, for at opvarte Dronningen, og høre, hvorledes hun befandt sig. Indiane spadserede foran i Skoven, og da hun blev varm og træt, vendte hun tilbage til Strandkanten, og satte sig ned i Græsset, hvor hun alene forefandt nogle af Skibsfolkene; thi Galmeie med de øvrige Jomfruer vare gangne dybere ind i Skoven.

Tistran kom noget derefter til Stedet, og fandt Dronningen siddende her alene med to af hendes Jomfruer. Hun var bleven tørstig, og befalede at hente en Flaske Viin fra hendes Skib, som laae nærmest ved Land. Tistran modtog Nøgelen til et Flaskefoder og traf uheldigviis paa hiin omtalte Kierlighedsdrik, hvormed han kom tilbage. En af Jomfruerne skiænkede heraf for Indiane, som drak med Begiærlighed, og ligeledes for Tistran, der tømte Bægeret paa Kongens Sundhed. Imidlertid samledes alle igien ved Strandkanten, og Dronningen tilligemed de øvrige gik hver ombord paa sit Skib.

Da Indiane var allene, begyndte en inderlig

Længsel efter Tistran at forurolige hende. Hun gik tilsengs; men fandt ingen Hvile, saasom Tistran bestandig stod hende i Tankerne. Hun sagde ved sig selv: Skam dig, Indiane, ved at nære slige Tanker! Har du ikke hidtil anseet Tistran med Ligegyldighed? Er han ikke Kunchins Morder; fortiener altsaa ikke dit Venskab, end sige din Kierlighed! Skam dig! Du er en Keiserdatter, og bestemt til at være en mægtig Dronning: hvor kan da slige Tanker opstaae hos dig? Erindre dig din høie Stand og Ære, og lad ikke en utidig Kierlighed overvinde dig! O, ulykkelige Indiane, beklag det Dieblik, du først saae Tistran, og satte din Fod paa hin Ø! Fat imidlertid Mod, og lad Dyden seire over dit Hierte, at du ikke skal beskiæmmes. Ved disse Tanker faldt hun i Søvn. Ghilmele, der havde hørt Noget af hendes Klage, formodede Aarsagen dertil, og fandt Elskovsdrikken borttagen, uden at torde sige Noget.

Tistran var heller aldrig saasnart kommen ombord, før en lignende Længsel opstod hos ham. — Han forestillede sig Indianes store Deilighed, og udbrød ved sig selv: Ak, Tistran; hvor bringer dine Tanker dig hen? Du, som saa ofte, men altid uden Kierlighed, beundrede Indianes Skiønhed, og glædede dig kun ved at bibringe din Konge, der

saa høit elsker dig, den saa yndige Brud? hvorledes? Du elsker nu den, der tilhører ham, og der kun er dig betroet til Ledsagning! Er det Lønnen for hans Kierlighed til dig? Nei, modstaae den skiændige Tanke, ubesindige Tistran! og erindre den indtagende Innanda af Frankrige, der ved Turneringen saarede dit Hierte med sin Skiønhed, og hvis talende Mine, da hun overrakte dig Klenodiet, lod dig haabe, snart at skulle blive lykkelig ved hende. Forgiæves søgte han at adsprede sig: hans Hierte modstod ham, og han faldt i Søvn henimod Dagningen.

Det smukke stille Veir vedblev, og Skibene maatte ankre. Indiane lod sig ikke den Dag see paa Dækket. Hun ønskede inderligen at tale med Tistran, men ansaae det uanstændigt at sende Bud efter ham. Tistran længtes kun efter denne Ordre, og næste Dag tog han omberd paa Dronningens Skib, og lod sig mælde hos hende, med den Undskyldning, at han var urolig, saasom han den hele forrige Dag ei havde seet hende paa Dækket, som sædvanligt. Han blev strax indladt. Ved at see hinanden, forandredes deres Ansigter, som dog ingen blev vaer, uden Galmeie. Indiane beklagede det lange Ophold, de formedelst det stille Veir maatte tvale paa Reisen; spurgte Tistran om eet

og andet i Spanien, om Kongens Hof, og saa videre; alt, for kun saa meget desto længere at kunne nyde hans Selskab; og Tistran besvarede igien alting, af samme Grund, meget omstændeligt. Herpaa tog han Afskeed, og Dronningen indbød ham til næste Dag, hvis Veiret endnu stod, at spise hos hende. Tistran forundredes ei lidet over Dronningens store Naade, saasom hun tilforn havde viist sig saa koldsindig mod ham. Han besluttede derfor, at lade Hiertet tale, da det var ham umueligt, længere at dølge sin Kierlighed til hende, hvormeget han end imodstod den.

Næste Dag kom: Vinden var føielig, og de maatte gaae til Seils, til begges Bedrøvelse. Galmeie, der saae Indianes Sorg, sagde omsider: Naadigste Dronning, enhver bedrøves ved at see Dem nedslagen; dog denne saa føielige Vind vil nu snart giøre Dem glad og fuldkommen lykkelig. Veiret og Lykken, svarede hun, begunstige mig; men mit Hierte bedrøves alt mere og mere, jo nærmere jeg kommer min formeente Lykke. Galmei udbad sig at maatte vide Aarsagen. Dronningen svarede: Stedse erfarede jeg din Troskab, skal derfor og nu betroe dig Aarsagen til min Kummer, skiøndt jeg virkelig skammer mig ved at meddele den. Galmeie tilsvoer hende en evig Taus-

hed; Indiane skiftede herpaa nogle Gange Farve, og begyndte omsider saaledes: Hvad mener du vel, gode Galmeie? jeg, en Keiserdatter, og Dronning af Spanien, er indtaget af en heftig Kierlighed til den, jeg burde hade? Jeg elsker Tistran, og begriber slet ikke, hvad der har bevirket denne saa store Forandring?

Galmeie sukkede, og blev inderlig rørt over Dronningens Fortælling, men torde dog intet melde om Trylledrikken. — Hun svarede blot: Naadigste Dronning! hvo kan undres over, at De elsker saa deilig en Herre, som Tistran, en fyrstelig Prinds, og Deres Kiærlighed saa fuldkommen værdig? Jeg tilstaaer, det kan ikke bestaae med de Pligter, De skylder Deres Gemal, men Kiærligheds Vælde er uimodstaaelig. Hos Prindsen har jeg tydelig mærket en ligesaa heftig Kiærlighed til Dem; men som han rimeligviis ikke har turdet yttre. Naar Skibene igien komme til Ankers, og Dronningen befaler det, kan man jo lade ham indbyde. Jeg troer heller ikke, han kommer, uden at blive buden, svarede Indiane, men det anstaaer jo ei en Almuespige, at sende Bud efter en Mandsperson, hvormeget mindre da mig? Alligevel frygter jeg for, mit Hierte driver mig dertil.

Veiret blev igien stille, og man gik til Ankers. Indiane tog heraf Anledning til at indbyde Tistran til at spise hos sig. Hans Glæde herover var ubeskrivelig, og han besluttede nu at aabenbare Dronningen sin heftige Kiærlighed, Udfaldet maatte end blive som det vilde. Han indsandt sig, og blev venligen imodtaget af Dronningen, der var alene i Kahytten med Galmeie, hvilken sidste dog strax giorde sig et Ærinde udenfor. Efterat have hilset, kastede han sig paa Knæ, og sagde: Naadigste Dronning! to Gange har De skiænket mig Livet, har altsaa Ret til at berøve mig det. Herpaa drog han sit Sværd, og overleverede hende samme. Skiønne Indiane! sagde han, modtag dette Sværd, hvormed jeg imod min Villie har bedrøvet Eder, ved at dræbe Eders Elskede. Giennemboer dette Hierte, der brænder af Kiærlighed til min Konges Brud og min bydende Dronning.

En livlig Rødme blussede paa Indianes Kinder. Hun rakte ham Sværdet igien med de Ord: Ædle Tistran! en mægtig Følelse modsætter sig slig en Overlevelse. Den, der i Tvekamp dræbte min Elskede, har igien indtaget hans Plads i mit Hierte. Ja, Tistran, med største Skamfuldhed maa jeg tilstaae, at jeg er overvundet,

indtil at glemme Æren og mine Pligter mod min Brudgom, saasom jeg glæder mig ved den Kiærlighed, De føler for mig. Tistran udbrød med inderligste Glæde, i det han igien modtog Sværdet; O, naar jeg kun maa elske den skiønne Indiane, da er min Lykke fuldkommen. Hun svarede; jeg har ikke kunnet modstaae vore Hierters Forening, for saavidt Dyd og Velanstændighed tillade.

Tistran sukkede, og sagde: En brændende Elsker tilfredsstilles kun ved en fuldkommen Nydelse og Besiddelse af sin elskede Gienstand. Ja afbrød hun ham: Vore Hierter ere fuldkommen forenede; men mit Løfte er givet Kong Alfons, min Brudgom, hvilket bør være mig helligt; og fordrer jeg derfor paa Deres Ære, at De aldrig glemmer dette Forhold, og vedbliver at elske og ære Deres Konge; thi saalænge han lever, bør vi intet videre haabe. O, elskværdigste Indiane, hvor haard er denne Dom, sagde han, at en saa uudsigelig Kiærlighed først skal lønnes ved en Hændelse i Tiden. Ja, svarede Indiane med Ømhed, kun det inderligste Venskab skal forene os, indtil Skiebnen giør os friere. Tistran udbrød med Sørgmodighed: Jeg sværger ved Alt, hvad helligt er, dyrebare Indiane, min Kiærlighed skal aldrig van-

ære min Fornuft, ved nogensinde at udlade sig til Deres Fornærmelse. Jeg anseer mig uendelig lykkelig ved Deres Venskab, da jeg derhos besiæles af reneste Fryd, ved Forvisningen om, ene at besidde Deres Hierte. Indiane rakte ham her Haanden, som han kyssede med megen Varme, og Samtalen viste tydeligen det inderligste Venskab.

De overlagde nu med hverandre, hvorledes de bedst kunde komme til at see og tale med hinanden, uden at opvække Mistanke. — Tistran besøgte siden ofte Indiane, medens Skibene laae stille. Ihvor kiert dette end var hende, overvandt hun sig dog, forestillede ham, hvorlunde ethvert Fruentimmer, af hvad Stand hun endog var, ligesaa omhyggeligen maatte vogte sig for et ondt Rygte, som for Gierningen: og bad ham derfor ikke at komme slet saa ofte.

Vinden blev atter føielig, og efter faa Dages Seilads naaede de lykkelig Spanien. Skibenes Pragt og Glædesflag forkyndte tydeligen, at Dronningen var indenborde; og dette blev strax tilkiendegivet Kongen, der inderlig glædedes, og havde ladet Altjing paa det kostbareste tilberede, for at imodtage hende. Kongejagten, som skulde

bringe hende i Land, var lueforgyldt og udpyntet. Prinds Roderik og to andre Herrer reiste Dronningen imøde, for lykønske og ledsage hende. Stedet, hvor hun skulde stige i Land, var overtrukket med fiint Skarlagen og var en prægtig Æreport opreist. Kongen selv, tilligemed hele Ridderskabet, steeg til Hest, for at imodtage hende.

Jagten gik til Ankers, og Indiane steeg under Paukers og Trompeters Lyd, samt Kanonernes Løsning i Land. Kongen omfavnede hende, og beundrede, tilligemed alle andre, hendes uudsigelige Deilighed. Glad omfavnede herpaa Kongen Tistran, og takkede ham for den skiønne Brud, han havde tilført ham. Det kongelige Par steeg strax i en prægtig Karm, og kiørte til St. Laurentii Kloster, hvor Vielsen fandt Sted. Indiane, som fandt Kongens Person meget elskværdig, sukkede hemmeligen over sin Kierlighed til Tistran, og glædede Kongen ved sin venlige Yndighed. Dagen derefter blev Indiane med største Hoitidelighed kronet, og under Paukers og Trompeters Lyd overalt udraabt som Dronning af Spanien. Herpaa holdt hun sit Indtog i Madrid, og Glæde saaes og hørtes over hele Riget.

Kongens Godhed og Naade imod Tistran tiltog. Han udnævnte ham til sit høieste Raad, gav

ham den samme Ridderorden, som han selv bar, desuden sit Portrait, indfattet i kostbare Juveler, til at bære paa Brystet, og endnu mange andre af største Værdi. Da Kongen imidlertid frygtede for, at Roderiks Had herved skulde opvækkes, til hemmeligen at skade Tistran, og han ønskede, saameget som muligt at forekomme dette, tilbød han Tistran, at han ligesom tilforn, maatte sove i det kongelige Gemak, der var meget stort og afdeelt ved et konstigt Skiermbræt. — Tistran turde Intet indvende herimod, skiøndt han forudsaae, hvormeget dette vilde forøge deres Qval, og hvor martrende det ofte vilde være for ham, at forestille sig Indiane indsluttet i en andens Arme.

Roderiks Harme over Kongens store Naade imod Tistran steeg hver Dag, især da denne stedse var om de kongelige Personer, hvilket derimod kun sielden tilstededes Roderik, saasom han strax ved Indianes Ankomst, ved at lade hende paa en meget uanstændig Maade mærke sin Kierlighed, havde giort sig yderst foragtet hos hende. Kongen og Dronningen levede tilsammen i største Kierlighed og Glæde. Hun lod sig oplære i den catholske Religion, udmærkede sig ved ivrig Gudsfrygt, talede stedse den Fortrængtes Sag, naar hun ved sin

Snildhed og skarpe Forstand havde havde opdaget Ondskabs Rænker. Hun giorde Godt mod enhver værdig Trængende, og vedblev personlig at helbrede med sin Salve, og vandt saaledes alle Undersaatternes Hierter.

Dog, ikke den Dydigste er fri for Modgang, saaledes heller ikke Indiane. Roderik, der stedse lignede sig selv, søgte, efter hans mislykkede Kierlighedserklæring til Dronningen, enhver Leilighed, til hemmelig at bevogte hende. Hun spadserede hver Eftermiddag, naar Veiret tillod det, tilligemed Galmeie i Slotshaven, hvor Roderik altid skiulede sig, for at bevogte hende. Da han saaledes engang laae paa Luur ved et tælbegroet Lysthuus, kom Dronningen efter Sædvane derind, og satte sig ned tilligemed Galmeie. Kort derefter kom ogsaa Tistran, der hilsede hende med Venlighed, og tog Plads ved hendes Side; og de talede nu sammen paa Indiansk. Roderik forstod dem ikke; men, efter de venligste Miner og Kiertegn, sluttede han, at en reen Kierlighed fandt Sted imellem dem, og skyndte sig at forebringe Kongen Sagen, med mange Tilsætninger, for at giøre det sandsynligt. Kongen, der kiendte Roderik og hans Had til Tistran, hørte i Begyndelse derpaa med

Ligegyldighed, men lod sig omsider overtale, til at være tilstede i Nærheden ved Lysthuset.

Dagen derpaa spadserede Dronningen atter med Galmeie, og, da de vare tæt ved Lysthuset, satte de sig ned ved et Vandspring, i hvis klare Vand Lysthuset speilede sig, og saae hun nu tydelig Kongen, der havde skiult sig i Krattet. Hun lod sig ikke mærke med noget. Strax derpaa kom Tistran. Indiane gav ham strax ved et Vink at forstaae, at Kongen var i Nærheden, og modtog hans Hilsen udenfor Lysthuset, i det hun sagde til ham: Hvor tør De være saa dristig at møde mig igien her idag. Har De glemt, hvad jeg igaar sagde Dem? Han bukkede sig dybt og svarede: Naadigste Dronning, tilgiv mig, jeg troede ikke, De var i Haven idag, da Veiret er saa mørkt; ligesom jeg ogsaa igaar uforvarende kom Deres Majestæt imøde. Jeg skal herefter nøie erindre det.

Hermed bukkede han, og bad om Forladelse i det han gik bort. Indiane sagde: Vil Tistran ikke holde sig herfra, naar jeg er her, maa jeg mælde det for Kongen, saasom jeg ikke vil spadsere med nogen Mandsperson her i Haven, uden Kongen er nærværende. Naadigste Dronning, svarede Galmeie, det vilde være alt for haardt imod Tistran. Han er alt for artig en Herre,

til, at han, tvertimod Eders Forbud, skulde være gaaen herned, naar han havde troet, Eders Majestæt var her, hvilket han og udtrykkeligen sagde. Denne Gang skal det og være ham tilgivet, sagde Indiane, naar det kun ikke skeer oftere; thi der vilde lettelig findes de, der udlede meget deraf: Verden er altid tilbøielig til at dømme det Værste.

Kongen, som hørte dette, blev end mere opbragt imod Roderik, og vilde i lang Tid ikke see eller tale med ham. Han lod sig ikke mærke med noget for Indiane og Tistran, og disse vogtede sig ogsaa nøie, for heller ikke at give videre mindste Mistanke imod sig.

Siette Kapittel.

Tistran giver fremdeles Prøve paa sin Troskab og Tapperhed imod en oprørisk Statholder i Asturien. Roderik viser sin Ondskab mod Tistran og Dronningen, der fængsles og dømmes til Døden, men frelses dog lykkelig.

Til samme Tid rebellerede en Statholder i Asturien imod Kongen, og havde en Armee af 30,000 Mand. Kongen samlede i en Hast 40000 Mand, og satte Tistran til Anfører over dem.

Roderik tilligemed flere Generaler fulgte Hæren, og faa Dage efter deres Ankomst til Asturien forefaldt en blodig Træfning. Tistran lod Roderik commandere den høiere Fløi, tog selv den venstre, og man angreb Fienden med al Kraft. Den venstre Fløi fandt stærk Modstand af Fiendens høire Fløi, hvilken Statholderen selv havde faaet Kommando over; og Tistran udmærkede sig her saaledes, at han, endog efter en heel Times blodige Fægtning, ikke allene slog Fienden paa Flugten, men endog saarede og tog Statholderen til Fange. Han lod sine Generaler forfølge den flygtende Fiende, og tog selv nogle tusinde Mand til sig, for at undsætte den høire Fløi, der just var i Begreb med at flye, da Tistran ankom, og tilveiebragte Orden og Mod.

Man anfaldt her paany Fienden, og kom Roderik til Hielp, der allerede var omringet, havde mistet Hesten, faaet mange Saar, og var nær ved at overgive sig. Tistran slog en fiendlig Ridder af Hesten, og hialp Roderik igien paa den. Skiøndt han havde faaet endeel Saar, ved at redde Roderik, stred han dog mandig, slog Fienden atter paa Flugten, og erobrede den hele Leir med riigt Bytte. Roderik blev bragt til sit Telt, og forbunden. Tistran lod sig ligeledes forbinde, men

da hans Sager ikke vare saa farlige, giorde han strax Anstalter, til at beleire de Stæder, hvortil Fienden havde taget sin Tilflugt, og tvang saaledes en Stad efter den anden til at overgive sig paa Kongens Naade.

Da det blev berettet Kongen, reiste han selv ud imod Tistran, og lod ham som Seierherre indføre i stor Triumf. Statholderen blev, som en Forræder, haardt fængslet og dømt til Døden. Dronningen helbredede begge Prindserne med sin Salve, og gav ogsaa heraf til de andre Saarede, saa at alle bleve hiulpne. Tistran var siden bestandig hos Kongen, spadserede med begge de kongelige Personer i Haven, og hørte paa Dronningen, naar hun spillede paa sin Cithar for Kongen. Om Aftenen giorde han dem Selskab ved Kort eller Shakspillet, og levede saaledes i bestandig afvexlende Fornøielser.

Roderik glemte snart Tistrans Velgierning imod ham i Slaget. Hans Misundelse og Had arbeidede utrættelig, og han kunde efter, hvad han havde seet i Haven, ikke tvivle om, at jo Dronningen og Tistran elskede hinanden, og troede derfor og, at Tistran, der sov i Kongens Gemak, benyttede sig af Leiligheden til, naar Kongen sov, at tale med Dronningen. For at komme

efter dette, kiøbte han sig en liden Morian, som han beordrede at liste sig ind under Dronningens Seng. —

De kongelige Personer laae hver i sin Seng, som stod under en Himmel. I nogle Nætter passerede intet. Tistran lod sig derpaa en Nat ulykkeligviis henrive af sin Kierlighed, saasom han siden Hiemkomsten ikke havde kunnet udøse sit Hierte for Dronningen. Han nærmede sig hendes Seng, der tilligemed Kongens blev oplyst af to Sølvlamper, og kyssede knælende hendes Haand, som hun i Søvne havde ladet synke ved Siden af Sengen. Hun rørte sig herved, og han ilede med lette Skridt tilbage.

Morgenen derpaa fortalte Morianen Roderik dette. Han havde besluttet, ikke at mælde Noget for Kongen, førend han kunde bevise det, saasom Kongen ellers ikke troede ham, og overtalede derfor to Officerer, som, han vidste, var Tistrans Fiender, fordi han i sidste Slag havde ladet dem afstraffe for deres Forseelser, til at skiule sig tilligemed ham i det kongelige Gemak. Desuden havde Roderik strøet fiint Sand paa Gulvet, for at Tistrans Spor kunde sees deri.

Da Tistran næste Nat vaagnede, vilde han atter gaae hen, for at betragte Dronningen; men

blev Sandet vaer, og undgik fra at efterlade Spor deri ved sin Lethed i at springe. Springet bevirkede Næseblod; og da han i det samme kyssede Dronningens Haand, blev den tillige overblødt. Hun vaagnede, og Tistran, der frygtede for hendes Vrede, vilde springe hastig tilbage, da Roderik med sine Fortrolige pludselig greb ham, og sagde: O Forræder, her skal du blive paa din Misgierning. Har du bristet dig til at besmitte Kongens Ægteseng, saa skal du og undgiælde derfor. Kongen vaagnede, de holdt Tistran fast, og beskyldte ham løgnagtig for, at de havde grebet ham i Dronningens Seng, fortale Kongen hans konstige Spring, og viste ham, hvorledes han havde overblødet Dronningen.

Kongen, der saae Alt dette, blev opbragt, og befalede, at Dronningen tilligemed Tistran skulde fængsles, uden at agte paa deres Begiæring, at retfærdiggiøre sig. Dronningen fængsledes i et Gemak, og Tistran i et Fangetaarn. Morgenen derpaa blev det overalt bekiendt, og alle beklagede den fromme Dronning saavelsom Tistran, da de fleste troede, at det alt var Forræderi imod dem. Roderik, saavelsom en Deel af Kongens høie Raad, drev af alle Kræfter paa deres Undergang. Retten sattes, Vidnerne afhørtes, og Dommen blev

saaledes: at Dronningen efter Landets Love skulde brændes, Tistran derimod hænges, og parteres.

Dronningen forlangte enten at maatte tale med Kongen, eller skrive ham til; Tistran ligeledes, men dette forhindrede Roderik. Derimod bleb Dommen dem forkyndt, at de havde at tilberede sig til Døden. Skiøndt Kongen, uagtet hans Harme imod dem, meget ønskede at kunne forandre denne saa haarde Dom, stod det dog ikke i hans Magt, da han i sin Vrede havde forlangt, at de skulle dømmes efter Landets Love, hvilket, som man paastod, maatte have sin Gang. Kongen besvimede, da han skulde underskrive Dødsdommen, og maatte strax gaae til Sengs. Roderik gik ufortøvet ind til Kongen, og sagde: Naadigste Herre, Eders Hierte er alt for ømt imod to saa uværdige og falske Personer, der saa haardt have fornærmet Eders Høihed, saa ganske glemt Eders store Naade og Godhed, og som rimeligviis først ret skulde holde sig lystige og lykkelige ved Eders Majestæts Død. Enhver maa glæde sig, at saa farlige Personer itide ere opdagede, og faae deres fortiente Straf. Kongen svarede: det er umuligt, at endog den hæftigste Lidenskab nogensinde saa dybt kan fornedre Hierter, som deres. Min Haand zittrede, da jeg underskrev Dommen, og jeg troer

vist, deres gienstdige Tilbøielighed har aldrig fortient saa grum en Skiebne.

Jeg besværger dig derfor, Roderik, ved den levende Gud, sig mig Sandhed, saae Du virkelig, at Tistaan laae i Sengen hos min Gemalinde? Roderik knælede for Kongen, og svoer, at hans Udsigende var sandt. — Kongen blev meget bekymret, og sagde: han kunde aldrig troe det, saasom Dronningen stedse havde indtaget ham ved en saa kierlig og dydig Omgang. Roderik svarede: det var Snildhed, at hun saaledes vidste at forestille sig for Kongen, for at vinde Eders fulde Tillid. Sikkerlig have de allerede paa Reisen aftalt, hvorledes de bedst kunne opnaae deres Diemed. At Kongen er høiligen fornærmet, bestyrkes jo fuldkommen ved de to Vidner, som jeg tog med mig. Roderik forlod nu Kongen i største Uro.

Salmeie var inderlig bedrøvet over denne deres Ulykke, saasom hun og hendes Moder uskyldigviis vare Aarsag deri. Dog Frygt afholdt hende fra at aabenbare Noget for Dronningen. Ved at opvarte hende i Fængslet, og bemærke hendes Sindsro, sagde hun: Eders Majestæts store Frimodighed sætter mig i Forundring. Indiane svarede: Jeg styrkes ved Tanken om min Uskyldighed. Den uforklarlige Harmonie, der sammenknytter

Tistrans og mit Hierte, var og skulde være bleven et skyldfrit Venskab; kun hans sidste Uforsigtighed mishager mig. Herfra vor hele Ulykke, da Ondskab har tillagt Usandheden, og derved paaført os et saa skammeligt Rygte.

Tistran bejamrede, at Indiane ved hans Uforsigtighed var bleven ulykkelig. Han beklagede for sin Hovmester, at han ikke havde modtaget Kongens Tilbud, da han vilde udnævne ham til sin Eftermand, hvilket var skeet af en ugrundet Frygt for, derved at udsætte sig for Roderiks Had og Forfølgelse, og indvikle Landet i ulykkelige Krige. Dog havde en skrækkelig Erfaring nu lært ham, at Roderik var farligst som hemmelig Fiende. De rene Glæder, som besielede mig, sagde han, naar jeg i et lykkeligt Dieblik nød den skiønne Indianes Selskab, ere forvandlede til sørgeligste Veemod over hendes Elendighed. Ak, at de Dage vare udslettede, da mit Hierte fra Beundring gik over til saa stor ubeskrivelig en Kierlighed, som hendes mageløse Skiønhed og fortreffelige Hierte have bevirket. O, at hun ikke havde sovet, hun skulde aldrig have tilladt mig at nærme mig hendes Seng. — Ak, skrækkeligt! Ja jeg selv skulde døe uforsagt, naar det kun først stod i min Magt at bevise hendes Uskyldighed og Ret til Alles Agtelse.

Prindsens Hovmester udbrød i Taarer: Ak, er det muligt, at Had kan tillægge den Uskyldigste saa ond en Hensigt! Naadigste Prinds! jeg tilsvoer Eders Forældre, at være Eder til al optænkelig Tieneste, og har hidtil havt Eders Tillid; det gielder her en hastig Beslutning. Er det Eders Villie, reiser jeg til Asturien og flere Stæder, hvor, jeg veed, Folket elsker Eder, og samler der i en Hast en bevæbnet Magt, hvormed jeg befrier Eder i samme Dieblik, den grumme Dødsdom skal udføres paa Eder. Tistran svarede: Jeg døer heller, end jeg vil overleve Indiane, da jeg har foraarsaget hendes Død. Men troer du, paa denne Maade at kunne redde hende, ønsker jeg Intet hellere; thi for hende vover jeg Alt. Hovmesteren gav det bedste Haab, tog Afsked, og reiste til nysnævnte Stæder, hvor han fandt Alle Tistran og Dronningen hengivne, og rede til at frie dem fra en saa grusom Død.

Dagen frembrød. Alle vare bedrøvede. De to Munke, som havde beredet Dronningen og Tistran til Døden, begiærede om Morgenen Audience hos Kongen, for endnu at tilkiendegive begges Uskyldighed! men Roderik forhindrede dette, og lod dem fængsle. Fangerne saae i sig nu en Afbildning af Lykkens Ustadighed. — Kort tilforn vare

de Kongens bedste Venner; nu fik de ikke Tilladelse at forsvare sig for ham; men skulde døe efter nedrige Fienders Udsagn, og med største Mistanke.

Tistran udførtes om Morgenen ridende til Retterstedet, under militair Bedækning. Neppe vare de komne paa Pladsen, før Hovmesteren, i Spidsen for to tusinde Mand, angreb Vagten, som omgav ham, og adsplittede den. Han tilførte ogsaa Prindsen fuld Rustning, Sværd og Skiold; og enhver, der nærmede sig ham som Fiende, overvandt Tistran med Løvemod.

Strax efter kom Indiane. Den bedrøvede Salmeie havde Dagen forhen begiæret at maatte tale med Kongen; men Roderik havde ladet hende fængsle. Indiane var iført hvide Klæder, og kiørte i en sort overtrukken Vogn med sex Heste for. Roderik anførte selv Livgarden, der omgav Vognen. Største Bedrøvelse viste sig hos Alle.

Som Dronningen skulde stige ud af Vognen, nærmede en hedensk Konge sig, der tilligemed sit Folk var spedalsk. Han havde hørt Dronningens Skiebne, og bad, at hun maatte gives ham. Dette behagede Roderik, og han lod strax forhøre hos Kongen, om han vilde tillade dette. Kongen lod svare: Hun var under Landets Love, man

maatte frit selv handle efter Samvittighed. Man overgav hende nu til den spedalske Konge, uagtet hendes inderlige Begiæring, hellere at maatte døe. Hendes Frimodighed forvandledes herved til dybeste Sorg. Den hedenske Konge lod bringe en Hest til hende, og teed nu bort med sine Folk. Alt dette saae Tistran. Han laae med sit Følge skiult i Skoven og torde endnu ikke bryde frem. Han drog nu derpaa en anden Vei, indhentede den hedenske Konge, slog ham tilligemed hans Folk ihiel, og tog Dronningen uskadt fra dem. Indiane var meget svag, og var ofte daanet underveis. Tistran aftakkede Folket, som havde frelst dem, og førte Indiane i en vild Skov. Hovmesteren forlod dem ikke, men deelte Skiebne med dem og byggede en Hytte, hvori de kunde boe sikkert.

Syvende Kapitel.

Tistran og Indiane leve ukiendte. Roderik erklæres for Kronprinds af Spanien. Deres Uskyldighed opdages imidlertid, og Kongen lader udraabe Pardon for dem.

Da Indiane ret kom til sig selv, begyndte hun at græde, Tistran trøstede hende, og sagde:

Naadigste Dronning, vær tilfreds, og tak Gud, at vi begge slap med Livet. Hun svarede: Ædle Tistran! næst Gud, har jeg Eder alene at takke, som frelste mig fra det, som er værre end Døden. Men Døden havde dog været mig kiærere. Da vilde man maaskee dog have anseet mig uskyldig; men, naar man nu hører, at I er frelst, og tillige har frelst mig, og ført mig bort med Eder, da vil enhver ansee mig fuldkommen skyldig. Han svarede: lad Folk dømme, hvad de ville; vær fornøiet, at vi ere i Frihed, skiøndt her i en vild Skov. Ja, sagde hun: i Frihed ere vi, men med Skiændsel, og vide ikke at faae Noget til Livets Ophold. Sørg ikke derfor, svarede Tistran; min Hovmester reiser hemmelig til nærmeste By, og skaffer os, hvad vi behøve. Jeg har Guld og Penge nok. Det værste er, at jeg ikke kan forskaffe Eders Majestæt den Beqvemmelighed, jeg saa gierne vilde. Jeg maa finde mig deri, svarede Indiane, dog ønskede jeg helst, om det lod sig giøre, at jeg reiste til et langtfraliggende Kloster, hvor jeg kunde henleve min øvrige Tid. Det gaaer umuligt an, svarede Tistran, blev det bekiendt, vilde Kongen og Roderik snart

udhente os. Indiane gik nu ind i Løvhytten, hvor hun fandt to Leier af Græs.

Da de nu noget derefter vilde begive sig til Ro, vilde Indiane lægge sig paa det Leie, som Hovmesteren havde redet for sig selv. Tistran kastede sig nu ned for hende, og sagde: Skiønneste Indiane, skal jeg da være saa ulykkelig, at jeg for al min Kierlighed ikke maa hvile ved Eders Side? Unægtelig er nu Ægteskabet imellem Eder og Kong Alfons ganske opløst, da han har overgivet Eder i Rettens Hænder, for at dømmes til Døden. Kun beklager jeg, at jeg ikke kan tilbyde Eder en kongelig Krone, som I før havde, og tør derfor neppe vove at tilbyde Eder et lille Fyrstendømme. Men jeg stoler paa Eders Dyd og Kierlighed, og haaber, I vil giøre mig lykkelig. Indiane svarede: Det gaaer ingenlunde an. Jeg er endnu Kong Alfons's Gemalinde, og skal anses mig derfor, saalænge han lever. At han har ladet mig dømme til Døden, skeede paa vore Fienders Angivelse, og jeg vil derfor ikke selv besvære min Samvittighed. Var Ægteskabet opløst, da skulde Eders Fyrstendømme være mig lige saa kiert, som et Kongerige; thi sand Kierlighed er fornøiet med Lidet. Jeg beder Eder derfor, saafremt I vil beholde min Agtelse, at I Intet

begiærer af mig, uden det, der tilforn var Eder tilladt. Tistran sukkede, og sagde: Maa det da ikke tillades mig at sove ved Eders Side? Paa ny sværger jeg Eder, at jeg aldrig skal begiære mere, end at kysse Eders Haand. Lov mig da, svarede hun, at I vil lægge et dragent Sværd imellem os. Han tilsvor hende dette. De lagde sig herpaa, og Sværdet imellem dem. Længe levede de saaledes. —

Hovmesteren skiød Vildt, og tillavede det for dem. Naar de behøvede et eller andet, drog han forklædt til nærmeste Kiøbstad. Egnen, hvor de opholdt sig, var smuk, havde overflødigt Vand og mange Frugter, og var fri for skadelige Dyr. Hytten var saa tæt, at ingen Regn kunde trænge igiennem, og der var liden eller ingen Vinter. De levede saaledes fornøiede ved hinandens Side.

I Madrid blev stor Bestyrtelse, da man hørte, at Tistran havde reddet baade sig og Dronningen. Der udstededes Ordre at eftersætte dem paa alle Veie. Roderik udsatte en stor Sum Penge for at bringe dem enten døde eller levende tilveie. Alle Skibe, som gik fra Spanien, bleve nøie undersøgte. Dette fik Hovmesteren at vide, naar han kom i Kiøbstæderne, og fortalte igien Tistran og

Indiane det. For nu at undgaae al Fare, besluttede de at forblive i Skoven.

Roderik satte sig alt fastere i Kongens Naade; og, da hans Fader var meget elsket af Kongen, bevirkede han og, at denne udnævnte ham til sin Eftermand i Regieringen. Han var stedse om Kongen, og søgte ved enhver Leilighed at indsmigre sig hos ham. Blandt andre Forslag han giorde Kongen, overtalte han ham ogsaa til at paalægge Undersaatterne større Skatter under Paaskud, derved at berige Skatkammeret, for saameget lettere at kunne bestride, hvad uventede Udgifter, der i Fremtiden maatte indløbe. Han fik ham ogsaa til, ikke selv at modtage Ansøgninger eller høre Undersaatternes Klager, og foregav, at det var altfor besværligt for en Konge, der altid havde vigtigere Ting at tage vare. Han og Ministerne handlede nu da ganske egenmægtig, levede høit, og tilvendte sig store Summer. Undersaatterne forarmedes, og Roderik havde kun til Hensigt, derved at giør Kongen forhadt, og desto lettere saaledes at udfør sin Plan.

Endelig blev en af de Officerer, der tillige med Roderik havde været skiulte i Kongens So vegemak, og fremstode som Vidner imod Dronnin en og Tistran, dødelig syg. Hans besværed

Samvittighed tvang ham til at aabenbare for Kongen, at han her havde vidnet Usandhed, saasom han aldrig havde seet dem i Samleie, men kun Tistran knælende for Dronningens Seng. Det samme tilstod han og for Præsten, og døde kort derpaa. Kongen lod den anden Officier kalde, og befalede ham at fortælle Sagen saaledes, som den var. Han knælede, og bad om Tilgivelse, saasom Roderik havde overtalt ham til at vidne Usandhed, og hans Udsagn stemmede nu fuldkommen overeens med den Døendes. Kongen lod nu og de to Munke kalde, som havde beredet Dronningen og Tistran, og disse indfandt sig strax, og fortalte nu, hvad Fangerne havde skriftet, og sagde, de vilde døe paa, de begge vare uskyldige.

Kongens Forundring steeg til det høieste. Han spurgte, hvorfor de ikke før havde aabenbaret det, og han erfarede nu, at Roderik ogsaa var Skyld heri. — Alt dette gav Kongen høist ufordeelagtige Tanker om Roderik, dog søgte han at skiule sin Afsky for ham. I Tistrans Dristighed, at turde nærme sig Dronningens Seng, og kysse hendes Haand, saae Kongen vel en Sammenstemning af deres Hierter, men tvivlede dog ikke længer om Usandheden af hine skammelige Beskyldninger. Han erindrede sig de store Tienester

og den Hengivenhed, Tistran altid havde viist imod ham, ligesom og Dronningens store Godhed og kiærlige Omgang. Roderik fik snart Kundskab om Alt, og overveiede nu, hvorved han bedst kunde svække den Oplysning, som Vidnerne havde givet Kongen. Han søgte enhver Leilighed til at sætte sig i Kongens Naade, vilde overtale Kongen til at troe, at de to Munke vare underkiøbte, at Vidnernes Udsigende ikke var at lide paa, da den ene havde talt i Raseri, og den anden af Frygt for Tortur, og at Tistrans Dristighed desuden tydelig viste en hemmelig Forstaaelse mellem ham og Dronningen.

Kongen, der inderlig ønskede, at Sandheden maatte komme for Dagen, drømte en Nat, at En kom til ham og sagde: Naar du rider paa Jagt i Skoven ved Toledo, skal du blive overtydet om deres Uskyldighed og rene Kierlighed. Da han vaagnede, forundrede han sig over denne Drøm, og reed strax paa Jagt med Roderik og endeel andre Herrer. De joge først foran i Skoven, og da de siden kom længere ind i samme, blev det Nat, og de skiltes fra Kongen, undtagen Roderik og en Kammertiener, som rede den hele Nat omkring. Mod Dagningen bleve de en liden Sti vaer, som førte til Tistrans Hytte.

Hovmesteren var opstaaen, og, efter Sædvane, gaaen paa Jagt, og havde medtaget en liden Hund, der ellers advarede dem. Kongen kom først til Hytten, og saae Tistran og Indiane ligge sammen, og et dragent Sværd imellem dem. Da Roderik saae dette, gav han Kongen strax det Raad, at hævne sig med deres Død, og udraabte: Nu seer man, at jeg ikke har talt Usandhed. Kongen svarede: ikke en Hund vilde jeg dræbe i Søvne, mindre et Menneske. At du har talt Usandhed, derom vidner det dragne Sværd, som ligger imellem dem. De have mindst troet, jeg skulde see dem her; og de kunde jo nu ganske uhindret opfylde deres Ønsker, hvorfor skulde da vel Sværdet ligge imellem dem, uden til en Forsikkring om deres giensidige rene Hensigt? Min Drøm er sand: jeg seer her deres Uskyldighed. Roderik bad, de maatte paagribes. Kongen modsatte sig, og sagde: Vaagner Tistran, og faaer Sværdet i Haanden, er han ikke saa let at tage. Lad dem i Ro, jeg veed nu Stedet; hvorpaa de rede sagte bort. — Jeg begriber ei, sagde Roderik, hvorledes Kongen kan troe, at to unge Personer vilde uden Hensigt opholde sig paa saa eensomt et Sted, der desuden saa meget indbyder Elskende. Kongen svarede: jeg er fuldkommen

overtydet om deres Dyd og Kydskhed. — De bleve jo nødte til at opholde sig her, naar Klosterne, der ellers vare Fristeder for de Ulykkelige, vare spærrede for dem, og en stor Sum desuden lovet for deres Opdagelse.

Omsider naaede de igien Landeveien, hvor hele det øvrige Følge ventede paa Kongen, og de rede nu alle tilbage. — Kongen overveiede nu, hvorledes han bedst skulde formaae Dronningen og Tistran til at vende tilbage, og besluttede derfor at lade udraabe i Toledo og alle omliggende Stæder, at, naar de vilde komme tilbage, kunde de vente Tilgivelse og kongelig Naade. Samme Dag dette blev udraabt, var Hovmesteren i Byen, og hørte det, som han og fortalte ved sin Tilbagekomst. De turde ikke strax slaae Lid hertil, af Frygt for det muligen kunde være et Opspind af Roderik, og vilde derfor oppebie, om det blev gientaget med for dem sikkrere Omstændigheder. Hovmesteren bragte kort efter den Efterretning, at det tre Gange var udraabt, at hvis de godvilligen indfandt sig i St. Laurenti Kloster, skulde de, naar de ved Domstolen havde beviist deres Uskyldighed, træde ind igien i deres forrige Værdighed, hvilket paa kongelig Tro blev dem forsikkret; ude-

bleve de derimod, skulde de ansees som Skyldige, om hvis Opholdssted Kongen var fuldkommen underrettet.

Ottende Kapitel.

Dronningen og Tistran bevise deres Uskyldighed. Indiane holder derefter paany sit Indtog i Madrid. Tistran reiser til sit Hiem.

Da de hørte dette, bleve de glade, saasom de vare kiede af den lange Eensomhed, og begyndte at mangle Penge til deres Underhold. Umuligheden for dem at komme sikkre ud af Landet, det Løvte at maatte bevise deres Uskyldighed, og tillige den Formodning, endeel Hestespor ved deres Hytte havde givet dem om, at Kongen vidste deres Opholdssted, bevægede dem til strax at reise til Klosteret.

Deres Ankomst blev strax meldt for Kongen. Herpaa lod han Raadet sammenkalde og tilkiendegav sin Villie, samt modtog dets Mening, som var: at det, paa Grund af den store Mistanke, der hvilede paa Dronningen og Tistran, vilde efter Landets Love være fornødent, at de ved de befa-

lede Prøver bevise deres Uskyldighed; nemlig: at Dronningen bar et gloende Jern i sin blotte Haand, og at Tistran fægtede med en Løve eller Tiger. Kongen saae sig nødt til at tilstæde dette, og det blev Dronningen og Tistran tilkiendegivet, som fandtes villige dertil.

Dagen, det skulde skee, kom Kongen med en stor Mængde Riddere, høie Herrer og Damer til St. Laurentii Kloster Med en yndig Blufærdighed traadte Indiane frem Hendes Skiønhed viste sig i sin høieste Glands. Hun knælede for Alteret, og bad lydeligt saaledes: Evige almægtige Væsen, for hvem Intet er skiult, lad din retfærdige Vrede kiendes mod mig, hvis jeg nogensinde har overtraadt Ægteskabspligt imod Kong Alfons, eller noget Øieblik i mit Liv fornedret mig ved en utugtig Omgang, enten med Tistran eller med nogen Anden. Herpaa gik hun hen, tog det gloende Jern, og fuldførte lykkeligt Prøven.

Derpaa kom Tistran, som ligeledes knælede for Alteret, og ønskede, at han for Alles Øine maatte sønderrives af det grumme Dyr, hvis han nogensinde havde tilsidesat den Ærbødighed, som han skyldte sin Konges Gemalinde, og hvis hans Beundring for hendes Fuldkommenheder nogensinde havde forledet ham til videre, end at kysse

hendes Haand. Han traadte derpaa frem paa Pladsen, hvor han skulde stride med en grum Løve. Han holdt sit Sværd beredt, idet Løven blev indladt, og kom hen imod ham. Istedet for at antaste ham, gik den længe høimodig omkring, og brølede. Kongen vilde nu, at Tistran skulde være fri; men Adskillige indvendte, at Løven maaskee kiendte Tistran, eller frygtede for hans glindsende Vaaben. En Misdæder, der var dømt til at miste Livet, blev derpaa indladt, hvilken Løven i Øieblikket anfaldt, og sønderslet. Tistran gik atter ind, men Løven rørte ham ikke, skiøndt den af Forbittrelse over nogle Saar, den havde faaet, hæftede truende Øiekast paa ham. Endelig blev en stor Tiger indladt. Den foer med Grumhed imod ham, men standsede strax, og gik logrende omkring ham. En almindelig Forundring opvaktes hos Alle, og Tistran blev frikiendt.

Med ømmeste Kiærlighed omfavnede Kongen nu Indiane, og satte Kronen paa hendes Hoved. For at betegne hendes Uskyldighed, havde Kongen anordnet en Dragt for hende af hvidt Sølvmoor, bestukket med kostbare Ædelstene. Han fulgte hende derpaa til en Triumphvogn, prydet med Guld og Perler, og som blev trukket af sex snee-hvide Heste, med Seletøi, indvirket med Guld og

Ædelstene, og Tienere iførte hvidt Liberie, beslukket med Guld. De Gader, hun kom igiennem, vare paa det prægtigste udzirede. Kongens Livgarde til Hest og til Fods fulgte ved Vognen med klingende Spil. En stor Forsamling af hoie Herrer og Damer udgiorde Følget. Folket, der forhen med Klager ledsagede hende til Retterstedet, modtog hende nu med varmeste Onsker og lydeligste Fryderaab, og hele Staden viste endog større Glæde, end ved hendes første Indtog.

Kongen var iforveien kiørt til Slottet, for at imodtage hende. Efter Dronningen kom Tistran ridende paa en skiøn Hest. Hans Harnisk skinnede, som Solen, og var besat med Ædelstene og Perler. — Kongen modtog ham selv ved Slottet, omfavnede ham, og gav ham strax sit Ridderbaand og Orden, tilligemed sit Portrait. Dagen blev derefter høitideligholdt ved aabent Taffel, Concert og Dands. Hele Landet frydede sig over Dronningens Tilbagekomst. Det kongelige Par levede nu i kiærligste Forstaaelse.

Dronningen viste sin sædvanlige Godhed imod Undersaatterne. Og da disse havde beklaget sig over de svære Skatter, der i hendes Fraværelse vare dem paalagte, sagde hun en Dag meget venlig til Kongen: Jeg beder Eders Majestæt til-

give mig, at jeg i Dag foredrager Eder de stakkels Undersaatters Sag. De klage meget over de svære Skatter og Paalæg, der giøre dem ligesom til Slaver. Alle troe, at det er Kongens Ønske og Villie, at Undersaatterne skulle leve frie og lykkelige, under en mild og retfærdig Regiering. Roderik og hans Parti have til egen Fordeel talt meget om den store Nytte, et riigt Skatkammer meddeler. Svære Skatter ere derfor paalagte, som især trykke den Fattige, qvæle Vindskibelighed og Flid, og fravende Kongen Undersaatternes Kierlighed og Tillid. Er det Kongens Villie, da beder jeg, at disse Paalæg igien maa afskaffes. Hellere vil jeg selv indskrænke min Hofholdning, end at Undersaatterne skulde lide saadan Plage.

Kongen bifaldt hendes kloge velmente Raad, og svarede: Kiereste Gemalinde, Eders Begiæring er billig, skal derfor og efterkommes, og de uretfærdige Skatter ophøre. Naar alle Næringsveie blomstre, ville og vist de nødvendige og nyttige Paalæg godvilligen afgives til Landets almindelige Vel, uden at Dronningen behøvede dertil at afgive en Deel af sine Indkomster: hun, som desuden har tilbragt Landet stor Medgift og saa mange Fordele. Ei heller trænger Skatkammeret til denne saa ædle Opoffrelse. De nye Skatter

bleve ophævede, og alle vare henrykte af Glæde over deres gode og elskede Dronning. Ved hendes daglige Tog til Kirken, tilraabte Almuen hende stedse de varmeste Velsignelser, som meget behagede Kongen.

Roderik nærede imidlertid bestandig største Had til Dronningen, og Tistran. Denne sidste, da han en Dag var alene med Kongen, udbrød derfor saaledes: Naadigste Konge, jeg har nu i nogle Aar været her ved Hoffet som en Tumlebold for Skiebnen; og Eders Majestæts store Naade imod mig har ikke kunnet afværge, at mine Fiender jo ved falske Vidner have paaført mig de haardeste Lidelser. Da dette Had, som, jeg troer, endnu ikke vil ophøre, saa beder jeg om Tilladelse at reise hiem, og glæde mine Forældre ved min Hiemkomst. Kongen svarede: det er altsammen meget rigtigt; men Du veed, hvor nødig jeg giver slip paa Dig, min fortroligste Ven. Imidlertid bør jeg ikke nægte Dig din Begiæring, naar kun din Ro og din Lykke afhænger deraf. Meest smerter det mig, at Du ikke bedre er belønnet for dine saa vigtige Tienester imod mig og mit Rige. Tistran takkede og sagde: Det er mig nok, naar Kongen og alle gode Undersaatter elske mig. Stedse meente jeg Kongen og Riget det vel, og har og-

saa rigelig Løn derfor i denne min rolige Samvittighed. Mine Fiender faae nok deres Løn. Begge vare meget rørte. Kongen gjorde Tistran mange Foræringer, hvoriblandt Dronningens Portrait, besat med kostbare Ædelstene. Han tog derpaa, i Kongens Nærværelse, Afskeed med Dronningen, og neppe kunde de her skiule de hæftige Følelser, som foregik hos dem. Alle bedrøvedes over hans Afreise, og ønskede ham stor Held og Velsignelse.

Niende Kapitel.

Tistran kommer til sine Forældre; drager siden med en Krigshær til Frankrige, for at undsætte sin Farbroder, Kongen, mod de Engelske; bliver erklæret for Arving til Frankrige, og ægter Inanda.

Efter nogle Ugers Forløb kom Tistran hiem, og blev modtagen med største Glæde. Han bad sine Forældre om Forladelse, forbi han ei havde adlydt dem, da han derved vilde undgaaet mange Gienvordigheder. De bade ham, ikke at lade sørgelige Erindringer forstyrre deres glade Sammen-

komst. Han levede en Tid lang meget fornøiet. Indiane opfyldte hele hans Siel. Han glædede sig daglig ved at betragte hendes Portrait; men ønskede dog selv meget at kunne adsprede disse Tanker, og hæftede dem derfor saameget som muligt paa den skiønne Inanda, der, som forhen meldt, allerede havde indtaget hans Hierte. Han beslutte de omsider at reise til sin Farbroder, Kongen af Frankrige, der paa samme Tid var indviklet i Krig med Engeland, og som Faderen vilde sende endeel Krigsfolk til Undsætning, hvilke han udbad sig at maatte anføre.

Det var Forældrene meget imod, at han saaledes paa ny vilde udsætte sig for Farer; men han forestillede dem, hvorlunde det var ham umuligt at leve saaledes i Stilhed, og at det hverken blev ham eller dem til Ære, om han ved slig Leilighed vilde holdt sig tilbage. Han drog nu altsaa til Frankerige med en Armee af 10,000 Mand, og blev vel imodtagen af Kongen og dennes tre Sønner, der med et stort Følge kom ham imøde, og ledsagede ham til Hovedstaden, til det kongelige Slot, hvor han blev indladt for Dronningen og Prindsesse Inanda, hvis Skiønhed nærmede sig Indianes, og hvis blide Væsen og naturlige Vittighed meget henrykkede ham. Hendes

muntre, levende Samtale og spillende Vine oplivede paa ny hans Hierte, og han ønskede atter, at blive hendes Gemal, og at kunne forglemme sin forrige ulykkelige Kierlighed ved Besiddelsen af hendes Yndigheder.

Disse Betragtninger afbrødes ved den Tidende, Kongen fik, at en stor fiendtlig Armee agtede at giøre Landgang. Tistran maatte ufortøvet begive sig til sine Tropper. Kongen tilligemed hans Sønner anførte selv Armeen, som var 60.000 Mand stærk, leirede sig to Mile fra det Sted, hvor Fienden havde giort Landgang, og satte sig i Slagorden. Hans Majestæt anførte høire Fløi og hans ældste Søn, Alarik, den venstre, Prinds Arbonius kommanderede Hovedbanneret, og den yngste Søn Dagobert, Rytteriet. Tistran var med sine Folk i Nærheden af Kongen. Fiendernes Antal var 100,000 Mand.

Slaget begyndte, og vedvarede i nogle Timer, og man mistede mange paa begge Sider. Kongen af Frankerige blev dødelig saaret; og, da Folket herover kom i Uorden, antog Tistran sig Commandoen, og satte Mod i Alle. Man angreb derpaa Fiendens venstre Fløi, og tvang dem til Flugten. Herpaa blev han vaer, at Hoved-

banneret var nærved at overgive sig, saasom Prinds Ardonius var slagen, og kom dem derfor til Hielp. Fienden begyndte imidlertid at faae Overhaand paa venstre Fløi, hvor Prinds Allarik blev dødelig saaret. Tistran og Dagobert kom dem til Undsætning, bragte Fiendens høire Fløi i Uorden, og slog dem paa Flugten. Dagobert vovede sig her for vidt, blev omringet af Fienden, og hans Hest skudt under ham, saa han længe maatte stride til Fods, fik mange dødelige Saar, og var nær bleven tagen til Fange, hvis Tistran endnu ikke til rette Tid var kommen ham til Hielp. Prindsen blev bragt til sit Telt og forbunden.

Tistran og de øvrige Generaler forfulgte den flygtende Fiende, der søgte tilbage til Skibene, men hvilke Tistran iforveien havde ladet stikke i Brand. Da Fienderne saae dette, vendte de tilbage, og strede igien mandigen; men Seieren blev dog paa de Franskes Side, der beholdt Marken, og giorde et riigt Bytte. Dog, denne Seir var dyrt kiøbt, da alle tre tappre Prindser vare døde. Dronningen og Prindsessen vare ikke at trøste, da de døde Legemer bleve hiembaarne.

Det tegnede til Bedring med Kongen; men Sorgen over hans Sønners Død, som man dog

længe holdt skiult for ham, forøgede hans Onde, og betog nu alt Haab. Statsraadet overveiede, hvo der nu skulde arve Kongen. Nogle vilde have Hertug Carl, Kongens Slegfredsøn, andre hans Ægtedatter, til Regieringen; men begge Dele vare imod Loven. Man fandt nu, at Hertug Robert af Burgundien, Kongens Broder og Tistrans Fader var nærmest berettiget til Thronen, og lod ham derfor vide den sørgelige Omstændighed. Han ankom efter faa Dage, for end nu at tale med sin Broder. Raadet foreslog ham nu selv om han, i det Tilfælde, at Kongen døde, da vilde antage Regieringen igien. Han undskyldte sig med sin høie Alder og tiltagende Svaghed, og foreslog derimod sin Søn, Tistran, der nu, til Kongens Glæde, kunde forenes med Prindsesse Irlanda.

Kongen omfavnede her sin Broder, og udbrød: Ingen har heller bedre fortient det, end Tistran. Næst Gud har jeg ham at takke for Seieren og mit Lands Frelse, og skulde det glæde mig, om min Datter kunde blive ved Riget. Enhver gav sit Samtykke hertil. Tistran takkede Kongen og sin Fader for den beviiste Naade; de omfavnede ham begge, og ønskede ham til Lykke.

Tistran blev nu erklæret, som Kronprinds af Frankerige, og at han skulde ægte Prindsesse Inanda. Han vilde nu forvisse sig Inandas Kierlighed, og søgte derfor at glemme Indiane, som og hemmelig lykkedes ham. Han lod sig mælde hos Prindsessen, der var inde hos sin Moder. Begge vare de overmaade bedrøvede over Kongens Sygdom. Sorg havde bleget Inandas Kinder; men da Tistran kom, fik hun igien sin Farve. Han sagde: Naadigste Prindsesse! Eders Hr. Fader har i Dag beviist mig den Naade, at udkaare mig til Kronprinds af Frankerige, giør mig nu og saa lykkelig, at jeg maa kaldes Eders Gemal. Det er fuldkommen Eders Faders Villie, naar det kun maa behage Eder og Dronningen. Jeg udbeder mig Eders Kierlighed, og venter et naadigt Svar.

Inanda saae paa sin Moder, og vidste ikke hvad hun skulle svare. Dronningen sagde, at hun var fuldkommen tilfreds med Kongens Villie, og bifaldt det med Glæde. Inanda svarede: Tappre Prinds! jeg lykønsker Eder som Kronarving, og skal efterkomme Kongens og Dronningens Villie, samt prise mig lykkelig, om jeg kan vise Eder den tilbørlige Agtelse. Jeg er tilfreds med at kaldes Eders Gemalinde, og om min Kierlighed

tør I aldrig tvivle, da I har ved Eders Tapperhed længe banet Eder Veien til mit Hierte. Tistran bukkede sig, kyssede hendes snehvide Haand, og de tilsvore hinanden en evig Kierlighed. Dronningen lagde sin Haand paa deres Hænder, og velsignede dem. Herpaa gik det unge Par til Kongens Seng, og Tistran sagde: Naadigste Konge! Eders Datter har samtykket i Eders Villie, og Dronningen har heller intet derimod. Kongen kyssede dem, lagde deres Hænder i hinanden, og de modtoge herpaa Hoffets Lykønskninger. Nogle Dage derefter blev Brylluppet høitideligholdt, men, formedelst Kongens Sygdom og Prindsernes Død, dog i al Stilhed.

Tiende Kapitel.

Tistran og Indiane tiltræde Regieringen, og krones. I Spanien er Glæde over Indianes Frugtsommelighed. Et Forræderi mislykkes Roderik. Han vil siden myrde Kongen, men tager feil. Hans Ondskab opdages, og han straffes.

Kongens Svaghed tiltog, og han døde kort Tid derefter til Landets almindelige Sorg. Ti-

stran og Inonda bleve samme Dag offentligen udraabte som Konge og Dronning af Frankerige. Enkedronningens Sorg paaførte hende og faa Dage derefter Døden. Alle fem kongelige Liig udførtes med største Pragt, og det hele Land var i dybeste Sorg. Sex Maaneder derefter blev Kroningen med største Høitidelighed foretagen. Sorgen forsvandt ved en saa riig Anledning til Glæde. Enhver, som saae det unge Par paa Thronen, maatte tilstaae, at deiligere Personer vare ikke til. Ingen beskriver den gamle Roberts og hans Gemalindes Glæde over deres Søns, Tistrans store Lykke. Tistran glemte heller ikke at lønne sin Hovmesters Troskab. — Han ansatte ham som sit høieste Raad, gav ham samme Ridderorden, som han selv bar, et heelt Grevedømme, og Dronningens Halvsøster, den skiønne Ardriana, til Kone. Skipperen, som førte ham til Indien, lod han opsporge; og ansatte ham til General-Admiral over hele sin Flaade. Saaledes tænkte han nu i sin Høihed paa enhver, der havde hiulpen ham i Nøden.

En almindelig Glæde udbredte sig ogsaa i Spanien, da Tistrans Lykke blev bekiendt der. Kong Alfonsus sendte strax et Gesandtskab med Foræringer for at lykønske den nye Konge og

Dronning. Tifran levede meget fornøiet. Aaret derefter bleve de glædede med tvende Prindser, af hvilke den ene kaldtes Dagobert, og den anden, Robert; og næste Aar fødte Dronningen en Prindsesse, som efter begge deres Mødre blev kaldt Theresia Philippina. I Spanien var ikke mindre Glæde, da Indiane i samme Aar fandtes frugtsommelig.

Alle vare glade undtagen Roderik, hvis Haab om Thronen nu saaledes ganske forspildtes. Hans Had og Misundelse bragte ham til at beslutte et Forræderi, og han overveiede nu, hvorledes han bedst skulde udføre dette, da han ingen Beskyldning kunde udfinde imod Dronningen. Han besluttede omsider, først at dræbe Kongen, og dernæst Dronningen og hendes Foster. Roderik underkiøbte en Mohr, der var færdig i Bueskydning, til at skyde Kongen, naar han reed paa Jagt. Da derpaa Kongen nogle Dage derefter paa Jagten forfulgte en Hiort i det tykkeste af Skoven, hændte det sig, at hans Hest snublede, da i det samme en Piil foer ham over Hovedet, som traf en ved Siden ridende Herre i Tindingen, at han faldt død til Jorden. Alle forskrækkedes, da enhver saae, at den var sigtet efter Kongen, og man skyndte sig ud af Skoven.

Ingen lod mere bedrøvet end Roderik, saa at heller ingen Mistanke faldt paa ham. Dronningen, der tilfældigviis fik det at vide, blev meget bedrøvet, og troede fuldt og fast, det var Roderik, der eftertragtede Kongens Liv, da han siden let kunde dræbe hende og Fosteret, og saaledes naae sin Hensigt, at blive Konge af Spanien. Da altsaa dette Forræderi ikke var lykkedes, underkiøbte han Dronningens Jordemoder til, at hun ved Forløsningen hemmelig skulde ombringe Fosteret. Fødselstimen kom, Jordemoderen blev strax tilsagt; men en pludselig Sygdom forhindrede hende fra at komme. Dronningen maatte altsaa betiene sig af en anden, der lykkelig forløste hende, at hun fødte en velskabt Prinds. Kongens og Alles Glæde var ubeskrivelig.

Roderik skiulte mesterlig sin Harme, og indfandt sig tilligemed de andre Herrer hos Kongen, for at lykønske ham med den fødte Arving. Atermindst har Du Aarsag til at glæde Dig, sagde Kongen til Roderik, thi den er nu født, som fratager Dig Riget. Roderik svarede med Forstillelse: Naadigste Konge! Eders Glæde er min. Jeg er fornøiet med Kongens Naade, og haaber derfor ikke at blive glemt. Kongen svarede; det skal Du vist ikke blive. Jeg giør Dig til Konge

over Castilien og Galicien, giver Dig Arveret dertil, saavelsom til mit hele Rige, hvis min Søn eller Jeg skulde døe uden Arving. — Roderik takkede ydmygst, og lod, som han var meget tilfreds hermed; men det var langt fra.

Dagen derefter blev Prindsen døbt, og stor Glæde saaes og hørtes overalt. Dette saarede Roderiks Hierte; thi han vidste vel, at Undersaatterne ikke elskede ham. Han tvang sig imidlertid til at være glad, og indfandt sig i Riddersalen, hvor et kostbart Taffel var anrettet. Aldrig havde man seet Kongen gladere, end den Dag. Under Musik og Kanonade skulde nu den nyfødte Prindses Skaal drikkes. Kongen og alle hans Herrer toge hver sit Glas i Haanden; i det samme brast Kongens Glas istykker, og Vinen spildtes paa en stor Hund, der laae ved Kongens Fødder, og man blev strax vaer, at Haarene gik af paa de Steder, hvor Vinen var kommet. Stor Forfærdelse paakom herved Alle, da man mærkede, der havde været Gift i Kongens Glas. Der blev givet Ordre til at fængsle Mundskienken, men han var allerede bortrømt.

Dette afbrød Dagens Glæde. Kongen gik til sit Gemak, og lod forbyde, at sige Dronningen noget om det Passerede, da han befrygtede,

det kunde have farlige Følger for hende. Kongens Mistanke mod den tumske Roderik begyndte nu igien at vaagne, men hans forstilte Iver, for at opdage Forræderiet formindskede den igien meget. Derimod havde Kongen en anden Herre ved Hoffet langt mere mistænkt. Kongen levede imidlertid i en bestandig Frygt. Han kom kun sielden ud, men fornøiede sig hos sin elskede Dronning og sin spæde Søn.

Roderik, hvis onde Hierte tillige var oprørt af Had mod Kongen, vilde ikke afstaae fra sit Forsæt. Han sneeg sig desaarsag en Aften ind i Kongens Sovekammer, for at dræbe ham, naar han sov. Men da Kongen samme Aften var hos Dronningen, og spillede Skak med hende, og havde Fordelen i Spillet, overtalte hun ham til at give sig Revange, hvorved det gik langt ud paa Natten. Imidlertid hendte det sig, at en af Kongens Kammertienere, der var bleven beskiænket, og i den Tilstand søgte efter sit Kammer, tog feil, og gik ind i Kongens Sovegemak. Vagten, som kiendte ham, lod ham gaae, og, da han troede, det var hans eget Kammer, klædte han sig af, og lagde sig i Kongens Seng. Roderik, som laae skiult, troede, det var Kongen, og da han mærkede han sov, stak han ham med en Dolk i Brystet, og

qvælede ham med den anden Haand, saa at han ikke gav den mindste Lyd fra sig.

Da han nu saaledes troede, at have ombragt Kongen, gik han med den blodige Dolk i Haanden ind til Dronningen, i den Tanke at tiltvinge sig hendes Kierlighed, og hvis hun modsatte sig Ægteskab med ham, da at aflive hende tilligemed Prindsen. Da Roderik kom ind, stode tvende ædle Pager, som havde Opvartning ved Døren. Af disse ihielstak han strax den ene, og saarede den anden, som derpaa giorde Anskrig, tilligemed de opvartende Hofdamer, som sadde ved et Bord og spillede Polskpas. — Skrækken tiltog, da man saae den blodige Dolk i Roderiks Haand og man kaldte Drabantvagten til Hielp, der allerede ved første Skrig havde nærmet sig. Roderik blev strax greben, som ikke lidet bestyrtedes, da han saae, at Kongen endnu var i Live.

Man kom nu strax efter, at et dødt Menneske laae i Kongens Seng. Heraf saae man nu, at dette Mord havde været tilsigtet Kongen, ligesom og Roderiks onde Hensigter nu laae for Dagen; Dronningen besvimede. Roderik blev haardt fængslet, og tilstod nu selv alle sine onde Handlinger imod Kongen, Dronningen og Tistran. — Han dømtes til at knibes med gloende Tæn-

ger, derefter levende parteres og Hovedet tilligemed Parterne at lægges paa Steile. Saaledes straffedes Roderiks Forræderi. Han, som med Glæde saae, at Tistran og Indiane paa falske Vidnesbyrd uskyldigen dømtes som Forbrydere, blev nu sin egen Bøddel, og udførtes som en overbeviist Misdæder. — Da dette Forræderi saaledes lykkelig var opdaget, holdtes Takssigelser i alle Kirker for Kongens Liv. Hele Landet glædede sig, thi Alfons var en god Konge, som alle inderlig elskede. To Aar derefter fødte Indiane en Prindsesse, der blev kaldet Tomarine, som meget forøgede deres og Landets Glæde. Tistran regierede og lykkelig. — Hans store Forstand, Dyd og Retskaffenhed forskaffede ham alle Undersaatternes Kierlighed og Agtelse. Saaledes lønner Dyden altid sig selv.

Ellevte Kapitel.

Tistran i Frankerige og Indiane i Spanien, maae endnu friste saavel Glæde som Sorg. De døe begge paa een Dag. Deres Børn forenes i Kierlighed.

De tvende store Konger, Alfons og Tistran, bleve enige om at forene deres Børn i Ægteskab,

hvilket satte hele Europa i Skræk, da deres Handel paa den Tid floreerede stærkest. De anlagde adskillige faste Stæder i Indien, og udrustede store Flaader. Men, som ingen jordisk Lykke er fuldkommen, saaledes gik det og her. Tistran kunde ikke glemme den Kierlighed, han bar til Indiane. Han fornøiede sig dagligen med hendes Portrait; og, da han desaarsag ofte var allene i sit Gemak, blev Inanda nysgierrig efter at vide, hvad han foretog sig der. Hun borede derfor et Hul i Væggen, hvorigiennem hun kunde see. Da han nu saaledes engang var allene og havde Billedet for sig, saae hun, at han kyssede, trykkede det til sit Hierte — og sukkede, hvilket bragte hende til Mistanke om Indiane, hvori hun og bestyrkedes herved, at naar han undertiden talede til hende, kaldte han hende ofte Indiane, og nævnede ogsaa meget ofte det Navn i Søvne, og var hun tillige vidende om den Mistanke, de havde været i for hinanden.

Da Kongen derpaa engang havde lagt sig til at sove i hendes Skiød, listede hun Nøglen til hans Kabinet af Lommen, lagde Hovedet paa en Pude, og gik derpaa ind, og saae Indianes Billede. Hun lagde Nøglen igien i hans Lomme, men var fra den Dag meget kold imod ham.

Kongen kunde ikke udgrunde Aarsagen dertil, thi han omgikkes hende med al Venlighed og Godhed. At han elskede Indiane, var imod hans Villie, og det kunde jo heller ikke hindre Dronningen, da hun var saa langt fraværende?

Skinsyge tog imidlertid Overhaand, saa at de nu levede saare misfornøiede paa begge Sider, skiøndt han, som fornuftig, giorde alt, for at bringe hende af fra slige Tanker, men forgiæves. Han forslog nu for det meste Tiden med Jagt og med sine tre Børn, som han inderlig elskede. Inanda havde en Halvbroder, ved Navn Carl, som var Hertug af Barry, en meget dydig Herre, og, som meget inderlig elskede Tistran. Ham aabenbarede Kongen sin Sorg, i den Tanke, at Hertugen, som Dronningen meget elskede, skulde kunne overtale hende til Venlighed. Det smertede Hertugen at høre sligt, og han besluttede at raade Bad herpaa.

En Dag fandt han Dronningen allene i Haven, og hun tog meget venlig imod ham. De satte sig i et Lysthuus, talede sammen, og imidlertid foreholdt han hende med Skaansel den Kulde, hun viiste imod sin Gemal, bad hende betænke sin Lykke, og lade slig baarlig Mistanke fare, da det jo aldrig kunde skade hende, om Kongen el-

skede en anden saa langt fraværende Person, og at hun kun herved giorde Sagen værre. Hertugen fik kort Afviisning; Inanda blev vred, og de skiltes ad som Uvenner.

Tistrans Længsel efter Indiana blev herved paa ny antændt. Han fik at vide, at hun undertiden opholdt sig paa et Lystslot ved de franske Grændser, og besluttede nu at reise didhen, for at tale med hende. Dette aabenbarede han for Hertug Carl, der dog søgte at fraraade ham denne Reise. Tistran dulgte heller ikke for ham den rene Kierlighed, han bar til Indiane. Hertugen spurgte: Er hun da smukkere end Inanda? Ja vist nok, svarede Kongen, ikke allene smukkere, men ogsaa fuldkomnere i Dyd og Trofasthed. Dog alt dette skulde aldrig have draget mig fra min Gemalinde, hvis hun var vedbleven at elske mig. Jeg forsikkrer dig, Indiane elsker, og agter en lille Hund, som jeg gav hende, langt høiere end min Gemalinde mig, hvorom du selv skulde blive overtydet, hvis du vilde følge med mig.

Hertugen takkede Kongen for hans Tillid, og lovede at følge med. Man lavede til Reisen, uden at nogen vidste, hvor Kongen vilde hen. Dog giorde alt dette ei videre Opsigt, saasom han saaledes ofte pleiede at reise, og sielden var

hiemme. De gik tilsøes, ankom lykkelig til Slottet, og lagde sig i Lystskoven derved. Indiane ankom i det samme. Først kom hendes hele Følge, dernæst sex ædle Pager, hendes Opvartere, udprydede med Guld og ridende paa sex skiønne Heste. Efter disse kom en liden pragtfuld Vogn, der kiørtes af en halvvoxen Dreng, og blev trukket af sex dertil afrettede sneehvide Hunde, hvis Seletøi var stærkt besat med Perler og Ædelstene, og i samme Vogn laae Tistrans lille Hund paa en rød Fløiels Pude, besat med Guld. Tistran sagde her til Hertugen: Her seer du, hvad Ære min Hund nyder.

Endelig kom Indiane selv med begge hendes Børn i en kostbar Vogn med sex Heste for. Da det samme Dag var meget varmt, sad hun med blottet Ansigt, saa at de kunde see hende, og beundre hendes Skiønhed. Strax efter kom Galmeie med Børnenes Hovmester, tilligemed flere Vogne. Tistran meldte Galmeie hemmelig sin Ankomst, og bad hende skaffe sig Dronningen i Tale, som, hun lovede, skulde skee næste Dag i Dronningens Lysthuus. Vel glædede Indiane sig over Tistrans Ankomst, men frygtede dog, det skulde blive bekiendt. Hertugen tvivlede nu ikke længere om Tistrans og Indianes Kierlighed, og

billigede meget fin Søsters Mistanke, især, efter at han nu havde seet Indianes ubeskrivelige Deilighed. Han skiulte sig, uden at Tistran vidste det i Haven, i Nærheden af Lysthuset, hvor de skulde samles.

Indiane kom tilligemed Galmeie, og strax efter kom Tistran. Da de saae hinanden, skiftede de Farver. Tistran kastede sig ned for hende, kyssede hendes Haand, og hun klappede ham paa Kinden, bad ham staae op, og derhos betænke, at han ligesaavel var Konge, som hun var Dronning. Han svarede: Skiønne Indiane! jeg takker Gud for min Lykke, at jeg er Konge til saa mægtigt et Rige; men jeg vilde dog være langt lykkeligere, hvis jeg havde en Gemalinde som Indiane. Hun svarede: Hvorledes? Er ikke den skiønne Inanda, hende, jeg har hørt meget berømme, Eders Dronning? Vistnok, hun er baade skiøn og dydig, svarede han, men, naar hun ikke kan elske mig, hvor kan jeg da være lykkelig? — Herpaa fortalte han hende om den Mistanke, hans Gemalinde havde fattet, paa Grund af hendes Billede, tilligemed Alt andet, som laae ham paa Hierte. Hun svarede: Ædle Tistran! er mit Portrait Skyld i Eders uforneielige Ægte-

skab, da kast det bort, og lad dog for alting, ikke Erindringen om mig udslukke den Kierlighed, I er Eders Gemalinde skyldig. Forekom altid det svagere Kiøns Feil med Forstand og venlig Omgang. Tistran lovede at følge hendes Raad, og med Taalmodighed finde sig i sin Skiebne.

De satte sig herpaa ned, og talede blandt andet om Roderiks Forræderie. Indiane roste sin Gemals Fromhed og Kierlighed, sagde ham, hvor lykkelig hun levede, og alt dette glædede inderlig Tistran, som i det samme sukkede, og saae med Følelse paa hende. Ædle Tistran, sagde hun, nu synder I baade mod Gud og begge vore ægteskabelige Forbindelser.

Eders Hierte begiærer her det, I ikke bør. Lad saadant være, og vær fornøiet med Eders Skiebne. — Da det ikke behagede Gud, vi her skulde samles, saa lader os stifte en Forening imellem vore Børn, da vort Kiød og Blod saaledes skal leve og døe i kierligt Ægteskab. I det hun sagde dette, randt Taarene fra begges Øine. Han kyssede hendes Haand, og sagde: Jeg skal være fornøiet.

Derefter straffede hun ham med Venlighed for den foretagne Reise, der kunde geraade deres kongelige Navne paa begge Sider til Vanære. —

Hun bad ham ogsaa ikke oftere at komme saaledes, ifald hun skulde elske ham. En haard Befaling for Tistran. Han undskyldte sig med sin ubeskrivelige Kierlighed. Indiane svarede: Dyd maa overvinde Kierlighed, som ikke er tilbørlig hos høie Personer, hvis Ære ikke taaler nogen Plet. Betænk den Fare, I forhen var i, og vær forsigtig, paa det I kan holdes ligesaa uskyldig for Verden, som I var for Gud. Tistran hørte derpaa med Smerte; dog maatte han tilstaae, det var sandt, bad om Forladelse, og lovede, at det ikke skulde skee oftere.

Tistran maatte nu forføie sig bort, da Kong Alfons var i Vente. Saa glad deres Sammenkomst havde været, saa bedrøvelig var deres Skilsmisse. Hans Hierte tilsagde ham vistnok, han ikke oftere skulde tale med Indiane. Han kyssede vel tusinde Gange med græbende Taarer hendes Haand. Hvergang han kom til Døren, vendte han om igien. Omsider sagde Indiane: Ædle Tistran! det kan nu ikke være anderledes, vi maa adskilles. Sees vi ikke mere her, sees vi i den evige Glæde. Herpaa klappede hun ham, sagde Levvel, og med Taarer skiltes de ad. Tistran stod tilbage med et bedrøvet Hierte. Med sin seierrige

Haand havde han tilforn tvunget saamangen brav Helt; nu kunde han ikke tvinge sit eget Hierte. Hans Øine, som tilforn ikke i største Modgang kunde fælde Taarer, udøste dem nu strømmeviis. Dog, han maatte stille sin Sorg, og begive sig til sit Følge.

Hertugen, der havde seet og hørt Alt, kunde ikke noksom beundre Indianes Skiønhed, Dyd, og Forstand. Han saae, at deres Kierlighed var stor, og forundrede sig meget over, at Tistran for al hans Møie, ikke nød større Gunstbeviisning end at kysse Indianes Haand, hvilket han følgeligen maatte tilskrive deres kydske og rene Kierlighed. Han kom til Tistran, uden at lade sig mærke med Noget; og de tiltraadte herpaa Tilbagereisen, og kom lykkeligen til Frankerige. Tistran giorde endnu efter Indianes Raad, adskillige Forsøg paa at gienvinde sin Gemalindes Kierlighed, men forgiæves. Han besluttede derfor, at lægge Vind paa Taalmodighed. Nogle Aar henrandt saaledes i Misfornøielse. — Al hans Glæde var hans Børn og hans Svoger, som stedse vare om ham. Med dem bivaanede han adskillige Forlystelser, saasom Tourneringer, Dands og Ridderspil, for at øve Prindserne; undertiden ogsaa Komedier, Jagt omkring i Riget. Saaledes forslog han tildeels Tungsin-

digheden. Dronningen lod han have sin egen Villie; dog i Selskaber skulde ingen mærke, hvor lidet de harmonerede.

En Dag, da Tistran og Hertugen spadserede allene i Haven, aabenbarede denne sidste for Kongen, hvorlunde han elskede Kongen af Englands Datter, den skiønne Agrippina; men hvis Fader paa ingen Maade vilde tilstæde det, paa Grund af Uvenskabet imellem Frankerige og Engelland. Da de elskede hinanden inderlig, havde han overtalt hende, til hemmelig at reise fra Faderen, og lovet, han vilde komme og føre hende til Frankerig. Han raadførte sig nu med Kongen, hvorledes dette bedst lod sig giøre. De overlagde med hinanden, at Prindsessen skulde reise til et af de nærmeste Lystslotte ved Strandkanten, hvor de vilde afhente hende, naar de vidste, hvad Tid hun omtrent kunde være der. Hertugen lod hertil udruste et Skib; og, da Kongen kun havde liden Lyst til at være hiemme, lovede han selv at følge med.

De gik tilseils, naaede lykkelig Slottet hvor de fandt Agrippina tilligemed Frøkener, som strax vare færdige til at følge med. Hendes Broder, Prinds Edvard, havde faaet Underretning om hendes Flugt, og vilde forhindre den, men for sildig.

Da han kom, var hun allerede ombord. — Han drog med sine Folk til Strandkanten, og skiød her med Pile efter dem, da de kun med Baade vare komne et lidet Stykke ud. Kongen blev saaret med en giftig Piil i Skulderen, hvorover alle forskrækkedes, dog naaede de lykkelig Skibet, og kom med føielig Vind til Frankerig. Kongen blev strax forbunden; dog var Saaret formedelst Giften meget farligt. Hertugen havde nu vel faaet sin Prindsesse, men Kongens Saar smertede ham meget. Brylluppet holdtes formedelst Kongens Sygdom i al Stilhed. Derefter lod Hertugen Kongen af England vide, at han havde ægtet hans Datter, og han maatte finde sig deri, paa Grund af det stærke Forbund mellem Frankerige og Spanien.

Lægerne gjorde sig al mulig Flid med Kongens Saar; men det blev Dag for Dag værre. Giften angreb hans hele Legeme, ligesom da han var saaret af Kunchin. Han tænkte nu paa, han maatte søge Hjelp hos den samme, han dengang fandt den hos, og lod desuden udruste en anseelig Flaade til Spanien. Han tilmeldte Kong Alfons og Indiane sin Elendighed, bad hende at komme og tredie Gang redde hans Liv, saasom der ingen anden Læge fandtes for ham. Da Kongen og Dronningen saae Brevet, græd de over hans Elendighed,

og besluttede begge at ville reise til Frankrige, da Kongen gierne ønskede, endnu en Gang at see ham. De gik ombord, og kom med føielig Vind til Frankrige. Tistran ventede længselfuld paa Skibets Ankomst, spurgte bestandig, om man ikke endnu øinede dem. Ved Afreisen havde han givet den Ordre, at naar de kom tilbage, skulde de, hvis de havde Dronningen med, heise rødt Flag, men ellers sort; thi han tvivlede dog noget om hendes Komme, skiøndt han fortrøstede sig Alfons og Dronningens Venskab.

Da Skibene kom, sad Inande hos Tistran. Prinds Dagobert, som just stod i Vinduet, blev dem først vaer, og raabte: der kommer Skibene. Tistran spurgte, hvad Flag de førte? og Prindsen svarede, røde. Kongen blev nu saa glad, ihvor svag han end var, reiste sig op i Sengen og loe. Velsignet være Kong Alfons, sagde han, der tillod sin Dronning at komme hid! — Velsignet være Indiane! Mit Hierte oplives paa nye. Disse Ord fortrøde Inande, som nu gik til Vinduet, vinkede ad Prindsen, og sagde: Du seer feil, Flagene ere jo sorte. Prindsen turde ikke modsige hende. Tistran spurgte atter: Ere Flagene sorte? Dronningen svarede: ja vistnok. Han lagde sig herpaa ned, slog Hænderne sammen, og sagde: O Alfons

og Indiane! hvormed har jeg fortjent denne Haa̧bhed? Jeg øiner nu ingen Redning, Døden er mig vis. Gud vær min Sjel naadig! I det samme mistede han Mælet og Døden overraskede ham; thi den pludselige Overgang fra Glæde til Sorg qvalte hans Hjerte. Dronningen forsøgte nu vel, men for silbigt, alt muligt for at holde ham i Live. Tistran opgav Aanden i samme Time, som Alfons og Indiane stege i Land.

De bleve imodtagne med største Ære og Glæde; thi Ingen vidste endnu, at Kongen var død. Der stod Jammerskrig hos Dronningen. Dagobert slog Hænderne sammen, græd, og sagde til alle, at hans Moder var Aarsag i Faderens Død. Den sørgelige Tidende mødte strax Kongen og Dronningen, og det smertede dem inderlig.

Da Indiane saae Tistran død, græd hun og sagde: O, i en ulyksalig Time kom jeg herhid, at jeg skulde see dig død. Da hun hørte Dronningens Adfærd, sagde hun: Vee Eder, Inanda! hvad har I gjort? dræbt Eders egen Gemal! Ja, en Mand I aldrig var værdig, da I ei viste at omgaaes ham. Skulde I ikke kunde taale min Ankomst, da jeg blot kom, for at helbrede ham. Jeg skulde ikke have taget ham fra Eder, snarere have givet

Eder ham igjen. I giver mig ham nu i Døden, som jeg ikke kunde nyde i Livet. Vee Eder, I har i ham berøvet Eders Land en dydig, tapper og retfærdig Konge! Eder selv en god Mand, Eders Børn en øm Fader, og hans gamle Forældre en elsket Søn. Alle ville de sukke over Eder. Inanda kunde for Graad ikke svare.

Indiane gik til sin Gemal, kastede sig ned for hans Fødder, og sagde: Elskede Herre! jeg føler Dødens Sting i mit Hierte, og veed, jeg ikke kan overleve Tistran. Jeg nægter ikke, jeg har elsket ham; men altid med et kyskt Hierte, et ubesmittet Legeme. Tilgiv mig denne Feil; thi, imod min Villie er denne Kierlighed paakommen mig, men hvorledes, veed jeg ikke: tilforn ansaae jeg ham altid for min Fiende. To Ting har jeg at bede om: først, at Foreningen imellem vore Børn virkelig maa skee; og dernæst, at jeg, naar jeg er død, maae lægges i Kiste og Grav med Tistran, for saaledes dog at samles med ham i Døden. Kongen kyssede hende og lovede hende Alt, hvad hun begiærede; dog troede han, det blot var af en overspændt hæftig Sorg, hun saaledes talede.

Indiane gik herpaa til Tistrans Liig, og sagde: O dyrebare Legeme, o ædle Hierte, som saa inderlig elskede mig; nu skal du nyde dette, som ikke blev

dig tilladt levende. Herpaa giorde hun en Bøn, knælede og bad, at de Omstaaende vilde bede Gudt for deres Siele. Derefter omfavnede hun Tistrans Legeme, kyssede ham, og i det samme var hun død. Alle troede hun blot var besvimet; men da man tog hende op, fandt man hende virkelig død; Alphons Sorg herover var ganske ubeskrivelig.

Ogsaa vaagnede nu for Alvor Galmeies Samvittighed. Hun kastede sig grædende ned for Kongens Fødder, fortalte, hvorledes hun uskyldigviis var Aarsag i deres Kierlighed og nu i deres Død, og bad ham dræbe hende paa Stedet. — Kongen bebreidede hende meget, at hun ikke længe før havde aabenbaret ham dette, saasom han under saadanne Omstændigheder med Glæde havde overladt Tistran Dronningen og sit hele Rige; og overlod hende nu blot til sin egen Samvittighed. Galmeie gik ud, og græd bitterlig. Greven af Piemont, der havde været Tistrands Hovmester, indfandt sig nu, og beklagede meget hans Død. Han fortalte Kongen meget om deres rene, kydske Omgang i tre Aar, han havde været hos dem i Skoven. Kongens Medynk blev herved alt større. Han kastede sig over Ligene, kyssede snart det ene, snart det andet, og beklagede inderlig deres Død.

Da Hertug Carl fik Tistrans Død at vide, var han nær bleven afsindig, og vilde ikke lade sig trøste. Han lagde sig over Kongens Liig, græd bitterlig, og sagde: O hvor dyrt kjøbte jeg ikke min Brud, at jeg nu derfor skal see min Konge og trofaste Ven død! O, ædle Siel, vær velsignet for hvert et Øieblik, jeg kjendte dig! Da han kom lidet til sig selv igien, beklagede han Indiane, og fortalte Kongen den Samtale, han havde hørt imellem dem, og med hvilken reen og kydsk Kjerlighed de elskede hinanden. Inanda var ikke at trøste. Hendes Samvittighed vaagnede, og hun fortrød nu hver stolt Mine, hun havde viist imod ham. Ingen kunde slide hende fra Kongens Liig. Hun kyssede det, vædede det med sine Taare, og bad Alfons dræbe hende, da hun ved sin Uforstandighed og ugrundede Mistanke havde dræbt baade Kongen og hans dydige Dronning. Enhver tænker sig let Landets store Sorg over en saa from og saa tapper Konges Død.

Tistrans ældste Søn Dagobert udraabtes herpaa til Konge af Frankerig, endskjøndt han kun var tolv Aar gammel; men under Formynderskab af hans Farfader, Hertug Robert. De kongelige Liig blev balsamerede og lagde paa en Paradeseng. Næste Dag lod sig et Vidunder see: fra Enhvers

Bryst var fremvoxen en Lillie, der mødte og slyngede sig om hinanden, og holdt sig altid friske. Dette vakte største Forundring. Nogle ansaae det for et Beviis paa deres uskyldige Kierlighed, andre tilskreve den fortryllende Kierlighedsdrift denne Virkning. Kisten var af puurt Sølv, og Laaget af klareste Krystal. De hensattes i den kongelige Begravelse i St. Diogenis Kloster. Legemerne laae i mange Aar ganske uforandrede, og betragtedes af mange Tusinde, saa at Klosteret herved vandt anseelige Gaver. Pave Cleo lod dem indskrive blandt Helgeners Tal, og indtil denne Dag føres til Erindring herom endnu Lillier i det franske Vaaben. Saaledes tumlede Lykken med disse to høie Personer, der saa uskyldigviis vare komne til at elske hinanden.

Inanda døde Aaret efter Tistran. Alphons reiste tilbage til sit Rige, og blev imodtagen med megen Bedrøvelse over den gode Dronnings Død. Kongens Sorg tiltog saa meget, at han blev kied af Verden, overdrog Regieringen til sin lille Søn Roderik, og begav sig selv i St. Laurentii Kloster. Hver Mand glædede sig over den unge Konge, der daglig tiltog i Dyd og Forstand, lignede sin Fader, og havde fra sin tidligste Ungdom udmærket sig ved Klogskab og Virksomhed. Da han havde

naaet Mandsalderen, blev en Gesandt afsendt til Frankerige, for at afhente den trolovede Brud den skiønne Theresia Philippina, Tistrans Datter. Hun blev i Spanien modtagen med største Glæde. Den gamle Konge, som endnu levede, tænkte med inderligste Glæde paa Tistrans Ord, der nu vare opfyldte, og velsignede hans Minde, som var Aarsag hertil. Det unge Par levede et fornøiet Ægteskab, og Riget blomstrede i Fred og Velstand.

Dagobert i Frankerig lod og see store Dyder. Han var sin Fader liig i Forstand og Mod, blev Seiervinder i alle Tourneringer, var smuk og indtagende, viis i Regieringssager, og ligesom hans Fader, elsket for Retfærdighed og Mildhed. Han lod og samme Aar afhente sin trolovede Brud, den skjønne Tomarina, Alfons og Indianes Datter, som var sin Moders udtrykte Billede i Deilighed. Hertugerne Robert og Carl henryktes af Glæde, ved at see dette unge, yndige Par sidde paa Thronen. Det forekom dem som om det var Tistran og Indiane selv. Disse to lykkelige Ægtepar levede siden i den fuldkomneste Overeensstemmelse. Rigernes mægtige Forening beskyttede dem imod ethvert Angreb, og de dreve deres Handel til største Fordeel. Begge de gamle Herrer,

Alfons indenfor Klostermurene, og Hertug Robert i sit Fyrstendømme, vare deres Raadgivere i alle Sager af Vigtighed. Europas øvrige Regenter betragtede med Forundring deres vise Planer, og hele Verden holdtes derved i Ligevægt. Tistrans yngste Søn, Prinds Dagobert, blev, efter sin Bedstefader, Hertug af Burgundien, fik Kongen af Portugals Datter til Ægte, og levede saaledes ogsaa et lykkeligt Ægteskab. Saaledes florerer endnu denne høje Familie i største Lyksalighed, Børn efter Børn, indtil omsider alle jordiske Ting forgaae.

Noticer.

"Tistran var een af de berømmeligste ved Kong Artus's runde Bord. Hans Kierlighed til den skjønne Isalde omtales hos Middelalderens Digtere ligesaa hyppigt, som Pyramus's til Thisbe eller Flores's til Blantseflor, selv i vore Kiæmpeviser besynges hans Elskov."

Med denne Indledning begynder min uforglemmelige Forgjænger saavel sin Fremstilling af dette Æmne i Alminbelig Morskabslæsning S. 118, som den tidligere Udsigt derover, han i Maanedskriftet Iris (Nov. 1796) havde leveret. Vi ville her hensætte

følgende fra dog sidstnævnte Sted baade, som det mindst almindeligen kiændte, og som det, hvor Forfatteren over adskilligt har udbredt sig udførligere end han i sit senere Værk synes at have fundet Sted til.

"Ligesom Heltens Navn, hedder det, da der videre, ved at gaae igjennem saamange Afskriveres Hænder og Bogtrykkeres Presser, inden det kom til at staae i den Udgave, vore Visekierlinger løbe med, er bleven forvandlet fra Tristan til Tistrand, saaledes har ogsaa Romanen selv, uagtet Eventyrerne for det meste blive de samme, lidt mange store og betydelige Forandringer.

"I det kongelige Bibliothek haves paa Fransk i to Folianter Tristan chevalier de la table ronde, nouvellement imprimé à Paris. Slutningen af andet Volumen mangler, og der kunde man maaskee vente Trykkeaaret var nævnt, dog tænker jeg det ikke; jeg troer snarere, at Exemplaret er af den Udgave, som i Valieres Catalog anføres at være trykt hos Antoine Berard, sans date".

"I Foreeindringen hedder det, at "for at opvække og opmuntre de Adelige til at leve roesværdig og brav, og søge at efterligne hine brave og brabelige Riddere, som i fordums Tid saaledes have kiæmpet, og giort Ridderskabet Ære, at

de havde indlagt sig et udødeligt Navn. Jeg Luce Ridder de Gast, nær Nabo af Salesbiere i England, har villet samle, og i Bind føie, den autentiske Historie, om de dydige, ædle og ærefulde Bedrifter, af den meget tapre og navnkundige Ridder Tristan, Søn af den mægtige Kong Meleades o. s. v. "I sit senere Værk tilføier nu Nyrup, at denne engelske Ridder Luce de Gast, der skal have levet i tolvte Aarhundrede, og været beslægtet med Henrik den første af Engelland, skal have oversat den af Rusticiani Pesani latinske Original i fransk Prosa, saaledes som den i Paris i Begyndelsen af sextende Aarhundrede er trykt, og at denne Bearbeidelse ligger til Grund for den tressanske Extrakt, men han anfører tillige i Noten, at Sir Walter Scott i Indledningen til sin ypperlige Udgave af Tristem holder Luce de Gast for et opdigtet Navn, og kalder Tilværelsen af nogen saadan latinsk Original i Tvivl.

Denne franske Roman, hvem den nu skriver sig fra, fortæller efter en lang Indledning om Saint Graal o. s. v., at Tristan, var en Søn af Meleades, Konge i Leonois, og Isabella, hvis Fader Felix havde været Konge i Kornvallis. Isabella havde den Sorg, at hendes Mand blev engang ved Hexerie borte paa en Jagt; hun drog nu ud

at søge ham, fik Ondt undervejs, bragte det deiligste Drengebarn til Verden, men følte, at hendes sidste Time var forhaanden, og kaldte nu sit Barn Tristan efter den megen Sorg, hun havde havt: Triste viens ici, triste accouche, et en tristesse je t'ay eu, et pour toi me mourrai triste, et quant par tristeures venu en terre, tu auras nom Tristan. Derpaa døde hun. Ainsi — hedder det — fut né Tristan, le beau Chevalier, qui depuis souffrit tant de peine pour Ysebell, dont je vous veut deviser l'hystoire."

Meliades sad en Tid Enkemand, siden giftede han sig med en Datter af Houel, Kongen i Nantes i Lillebretagne, og havde en Søn med hende. Tristan voxte op, var usigelig deilig, og vel lidt af Alle. Stedmoderen befrygtede, at Riget efter Meliades Død vilde falde til Tristan. Hun besluttede da ved Gift at befrie sin Søn for en saa farlig Medbejler til Kronen. Men Skjæbnen vilde, at en Tærne af Vanvare gav Stedmoderens egen Søn Giftdrikken, hvorpaa han strax maatte opgive Aanden.

Tristan reiste til Frankrig, og blev for det meste opdraget ved Kong Pharamonds Hof; derfra drog han til Kornvallis, og tog Tieneste hos

sin Onkel, Kong Marc, uden at give sin Herkomst tilkiende. Kong Marc var skatskyldig til Kongen af Irland, og da han udeblev med den aarlige Skat, sendtes en Hær fra Irland at inddrive den, Denne Hær anførtes af Morhault, en vældig Kiæmper, som ingen Ridder af Cornvall vovede at binde an med. Tristan indlader sig i Enekamp med ham, og fælder ham; men bliver selv saaret af Morhaults giftige Spyd; denne Gift udspredte sig over hele hans Legeme, og var ulægelig, indtil han, som en fremmet og ubekiendt Ridder, kom til Irland, og blev helbredet af Kongens Datter Ysealt.

Efter adskillige andre Begivenheder, som underlig krydse hinanden, skeer det omsider, at Tristan sendes som Gesandt til Kongen af Irland, at forlange dennes Datter, den skiønne Ysealt til sin Morbroder, Kong Mark. Kongen af Irland finder dette Giftermaal passende for sin Datter, og overleverer hende til Tristan. Ved Afskeden giver den irlandske Dronning sin Datters Overhofmesterinde en Elskovsdrik, med Befaling, Bryllupsnatten at give Kong Marc, og derpaa Ysealt den at drikke; den kaldes Elskovsdrikken, og saa snart Kong Marc, og siden min Datter have drukket deraf, skulle de elske hinanden saa forunderlig, at ingen skulde kunde sætte Splid imellem dem.

Men uheldigvis kom dette Philtrum i urigtige Hænder. En Dag, da Tristan og Ysoult vare tørstige, tog man Feil af Flaskerne, og tog istedenfor en Flaske med Viin, den med Elskovsdrikken, og nu var da Alt ude. Den gienſidige underlige Kiærlighed, ſom herved opſtod, og ſom tilſidſt blev begges Undergang, er der Hovedæmnet i Romanen, og det hvorom en ſtor Deel af de følgende Eventyrer dreier ſig ſom om en Axel.

Yſeult blev rigtig formælet med Kong Marc, ſom hun var beſtemt for, og Triſtan blev gift med en anden Yſeult, med Tilnavn aux Blanches-mains (den hvidhændede) men intet, ikke engang Tiden kunde ſlukke den engang tændte Gniſt. Der er forreſten en utallig Hob Epiſoder indflettede med i Verket; der er neppe nogen af de berømte Biſiddere ved Kong Artus's runde Bord i Camalot, ſom man jo i denne Roman kan gjøre Bekjendtſkab med, ſelv den berømte Spaamand Merlin forekommer nogle Gange.

Med den her kortelig omtalte, paa Fransk forfattede, engelſke Roman, ſtemmer det epiſke Digt meget overeens, ſom i det trettende Aarhundrede blev forarbeidet af to ſvabiſke Digtere, af hvilke den ene, Meſter Gottfried fra Strasborg, forfattede den første, og Henrik fra Vriedberg den an-

den Deel. Gottfried nævner som sin Kilde Thomas af Britannien. Man har en ypperlig Udgave af hans Digt i Walter Scotts Works, Vol. IV, Edingburgh 1813.

En prosaisk tydsk Tristan udkom i Augsborg, trykt 1498, og siden eftertrykt. Ogsaa indført i "Das Buch der Liebe," som udkom 1587, samt i det nye Værk under samme Titel, som udgaves af von der Hagen og Büsching, 1ste Deel, Berlin 1809.

En dansk Udgave, adskillige Gange oplagt, er, som Sproget viser, temmeligen nye; og at Oversætteren maa have været en Nordmand sees af enkelte Ord og Udtryk.

Ogsaa paa islandsk haves Tristan. En Munk navnlig Robert udsatte den paa norsk Maal efter Kong Hakens Befaling, Aar efter Guds Byrd 1226. Denne utrykte islandske Tristan, som haves blandt de magnæanske Manuskripter paa Universitetets Bibliotheket, er altsaa ældere, end nogen af de ovennævnte. Denne Bearbeidelse ligner i adskillige Henseender de bekjendte tydske og franske prosaiske Fortællinger, men i visse Punkter nærmer den sig det af Scott udgivne rimede Digt "Sir Tristrem."

En lystig Historie, om Fortunatus's Pung og hans Ønskehat.

Fortale.

Denne Bog giver tilkiende, hvorledes en ung Person, født i det Kongerige Cypern, ved Navn Fortunatus, kom i et fremmed Land i Armod og Elendighed, og ham mødte i hans Bedrøvelse, i en vild Skov, den Jomfrue Fortuna, som kaldes Lykken; hun gav ham en Pung, hvilken aldrig fattedes Penge, med hvilken han siden vandrede igiennem mange Lande og Kongeriger. Omsider kom han til Kong Soldan til Alkayr, som bad ham til Giæst, og lod ham see et stort Liggendefæ og kosteligt Klenodie; derefter viiste han ham en gammel lueslidt Hat, som kaldtes en Ønskehat, hvilken Fortunatus sneg fra ham, og foer dermed hiem til det Land Cypern, hvor han giftede sig. Heraf kan enhver lære Fornuftighed og Viisdom, hvilken over al Liggendefæ er værd at begiere i Verden fremfor enhver Skat.

Om Fortunati Fødsel og om hans Lykke og Ulykke.

Udi Cypern ligger den Stad Famagusta, hvor der boede en ædel Borger, af gammel hæderlig Afkom, som heed Teodorus; hans Forældre havde efterladt ham meget Gods, og han var saare rig og mægtig, havde et frit Mod, og tænkte lidet paa, hvorledes hans Forældre tilforn havde samlet deres Gods; hans Sind var gandske henvendt til timelig Ære, Legems Glæde og Vellyst; han lagde sig efter Dystrenden og Tournering, red til Kongens Gaard, hvorved han forsatte meget Gods. Hans Venner fortrød det, og han blev foragtet, og derover tænkte de at give ham Hustru, om de dermed kunde drage ham fra saadant, og de lagde ham det for, hvilket behagede ham, og han lovede at lyde dem.

Der var en ædel Borger i den Stad Necosia, Hovedstaden i Cypern, hvor Kongens alminde-

lig pleiede at holde Hof; han havde en deilig Datter, som kaldtes Gratiana, hun blev ham trolovet, og der blev intet spurgt, hvad han var for en Mand, men for Ros, som han havde for sin Rigdom og Magt, blev Jomfruenført hiem til ham; han giorde og et kosteligt Bryllup. Da Brylluppet havde Ende, og enhver kom til Ro, tog Theodorus Jomfruen, og levede kierligen med hende; deraf fik hans Venner stor Behagelighed, og meente at de havde giort en god Gierning, at de havde giort Theodorus svag med en Hustrue, som var vild tilforn, dog var det dem ubekiendt af hvad Natur han var, som stod ikke til at forandre. Imidlertid blev Gratiana frugtsommelig med en Søn, som hun fødte, før Bryllups Aaret omgik, hvoraf deres Venner glædede dem paa begge Sider; han blev døbt og kaldet Fortunatus. Og endskiøndt Theodorus glædede sig og, tog han dog til sit gamle Væsen igien, med Dystrenden, Tourneering, mange Svende, kostelige Heste, og red til Kongens Gaard, forlod Hustrue og Barn, skiøttede intet hvor det gik dem, og solgte efterhaanden sine Eiendomme; hvilket han drev saalænge, indtil han havde intet mere at sælge, og kom til Armod, da han havde unyttelig fortæret sine unge Dage, og blev saa arm, at han hverken formaaede

at holde Svend eller Pige, og hans Hustrue Gratiana maatte selv koge og toe, som en arm Tienestequinde.

Engang som de sad til Bords og vilde spise, saae Faderen alvorlig paa Sønnen, og sukkede af Hiertet; dette agtede Sønnen, (som var atten Aar gammel, og kunde intet mere læse og skrive end et blot Navn, dog kunde han med Fuglefangst og anden Jagt, hvori han havde sin Lyst) og sagde til sin Fader: o kiere Fader, hvad skader eder? jeg har merket eder det af, at naar I see paa mig, da bliver I bedrøvet; jeg beder eder, kiere Fader, siger mig, har jeg fortørnet eder i nogen Maade, lader mig det vide, jeg er tilsinds aldeles at ville leve efter eders Villie. Da svarede Faderen: kiere Søn, at jeg er bedrøvet, har du ingen Skyld udi, jeg kan ei heller skylde nogen derfor, thi den Angst og Nød har jeg selv giort mig, og naar jeg tænker paa det store Gods, som jeg har haft, og er saa liderlig bleven af dermed, hvilket mine Forældre trolig samlede til mig, hvilket jeg skulde og med rette have giort, og sat vor gamle Afkom og Slægt i Agt og Værdighed, som jeg, desværre, ikke har giort, og jeg seer paa dig, og tænker, at jeg kan hverken hielpe eller raade dig, da har jeg stor Hiertesorg, og kan ikke have Ro

Dag eller Nat; alle have forladt mig, og af dem, som jeg og saare velvillig hialp tilforn med mit Gods, er jeg agtet som en unyttig Giest.

Dertil svarede Fortunatus: O! allerkiereste Fader, sørger og gruer ikke for mig, jeg er ung, stærk og sund, jeg vil tiene i fremmede Lande; her er megen god Lykke i Verden, jeg haaber til Gud, jeg skal og faae noget af den, og vor Herre og Konge er eder en naadig Herre, giver eder under ham at tiene; han forlader eder og min Moder ikke den Stund I leve; sørger ikke for mig, jeg er nu kommen til mine Aar, og opfødt af eder hvorfor jeg takker eder storlig. Dermed gik han med en Lokke-Fugl af Huset til Stranden, og tænkte paa, hvad han vilde tage sig for, at han ikke mere skulde komme for sin Fader til Besværing.

Fortunatus foer til Skibs med en Greve af Flandern, uden sin Faders eller Moders Villie.

Og da han gik hid og did ved Stranden, laae en venedisk Galei i Havet, som var faren fra Jerusalem, derpaa var en Greve af Flandern; hannem vare to Svende døde fra, og da Greven ikke mere havde at bestille hos Kongen, og Skibet var færdig, blæste man i Basunen, at man skulde

til Skibs og fare bort, og Greven kom og mange andre ædle Folk med ham til Skibs; det saae den bedrøvede Fortunatus, og tænkte: o maatte jeg være denne Herres Svend, og fare med ham saa langt, at jeg ikke skulle komme til Cypern mere; han gik mod Greven og beviiste ham stor Ærbødighed, (hvoraf Greven kunde merke, at han var ikke en Bondes Søn) og han sagde: naadige Herre! jeg har forstaaet, at Eders Naade har mistet nogle Tienere, har Eders Naade igien nogen behov? Greven sagde: hvad kan du giøre? Han svarede: jeg kan jage, bidse og hvad der hører til Jagt; jeg er og en god Rytter, naar det giøres behov. Greven sagde: du bliver mig gavnlig, men jeg har langt fra dette Land. Fortunatus svarede: Naadige Herre, I kunde ikke drage saa langt, jeg jo vilde, at det var 4 Gange længere. Greven sagde: hvad Løn skal jeg give dig? Fortunatus sagde: naadige Herre, jeg begierer selv ingen Løn, thi som jeg tiener til, saa maae I lønne mig. Greven behagede den unge Karls Ord, og sagde: nu vil Galleien gaae bort, est du færdig? Han sagde: ja Herre, og kastede Lokkefuglen, som han havde i Haanden, i Veiret, og lod den flyve, og gik usignet, og uden sin Faders og Moders Orlov med Greven i Galeien, ligesom en

af hans Svende, og foer fra Land med faa Tærepenge, og de komme lykkelig i en kort Tid til Venedien.

Da de kom til Venedien, og Greven tilforn havde beseet alt Herligheden, saa havde han ingen Lyst længere at blive der, men hans Begiering stod hiem igien til sit Land og sine gode Venner; thi han havde i Agt om Gud hialp ham vel hiem fra dette hellige Land, at han vilde have Hertugens Datter af Cleven til Hustrue, som var saare deilig og ung, og alting var tillavet, til han kom hiem igien; derfor vilde han strax bort igien, og lod kiøbe i Venedien Heste, skiønne Klenodier af Guld og Fløiel, og hvad der hørte til et kosteligt Bryllup. Endskiøndt han havde mange Svende, saa forstod dog ingen Valsk uden Fortunatus, som var meget skikkelig til at kiøbe og tale, hvortil Greven havde en stor Behagelighed, og fik Villie til ham. Det mærkede Fortunatus, og beflittede sig jo længere jo bedre at tiene sin Herre, og var altid sidst og først hos ham om Morgenen, hvilket hans Herre elskte. Da man havde kiøbt Greven mange Heste, iblandt hvilke nogle vare skalkagtige, som det pleier at skee, hvor mange Heste staae hos hinanden, skulde man mynstre dem alle for Greven, og han skiftede dem iblandt sine Tie-

nere, og gav han Fortunatus en af de bedste; det fortrød de andre Svende, saa alle hadede ham, og den ene sagde til den anden: see, der har Fanden beskildt os med en Vael; dog maatte de lade ham ride hos sin Herre, og der torde ingen beføre ham for Greven; omsider kom Greven med Glæde hiem, og blev undfangen af alt sit Folk, thi de havde ham kier, og han var en from Greve, og han havde sine Undersaattere kiær. Da han var kommen til Landet, kom de, der boede omkring og hans gode Venner, og favnede ham saare herlig, og takkede Gud, at han saa lykkelig havde fuldendt sin Reise; saa begyndte han at tale med dem om sit Giftermaal, som der tilforn var omtalt, og begierede, at det maatte skee, hvilket og strax derefter skete, og Hertugens Datter af Cleven blev hans Hustrue. Der blev tilredt et stort og kosteligt Bryllup, og mange Fyrster og Herrer kom derhen, og der blev Dystrenden, Tourneren, Skarprenden, og allehaande Ridderspil bedrevet for de deilige og ædle Fruer. Og i hvor mange Ædle eller andre Tienere, Fyrsterne og Herrerne havde ført til Bryllup med sig, var der dog ingen blandt dem, hvis Tieneste og Skikkelse bedre behagede baade Qvinder og Mænd, end Fortunatus, og de spurgte Greven: hvor han havde bekomme

denne skikkelige Svend? han sagde dem, hvorledes han var kommen til ham, paa hans Hiemreise fra Jerusalem, og sagde, at han var en god Jæger, saa at Fuglene i Luften, og Dyrene i Skoven havde ingen Fred for ham: dertilmed kunde han tiene hver Mand, ligesom han var til. For saadan Ros, som hans Herre gav ham, blev ham megen Skienk given af Fyrsterne og Herrerne, og af de ædle Fruer.

Fortunatus giorde det bedste med Dystrenden og Turnering udi sin Herres Bryllup i Flandern, og vandt tvende Klenodier.

Da Fyrsterne og Herrerne havde redet Dyst, blev Hertugen af Cleven og Greven hans Datters Mand tilraadet at opsætte tvende Klenodier for Herrernes Svende, som vare i Brylluppet, hvilke vare to hundrede Kroner værd, om hvilke de skulde ride Dyst, og hvilken der kunde giøre det bedste, han skulde have et af Klenodierne, derved glædedes alle Svendene, og enhver vilde giøre sit Bedste. Som de nu rendte den første Dag, vandt en af Hertugens af Brabants Svende paa den ene Side den Pris, og paa den anden Side vandt Fortunatus Pris. Det behagede den største Part af

Svendene ilde, og de bade alle Timotheum, Hertugen af Brabants Svend, som havde vundet det ene Klenodie, at han vilde byde den Vael Fortunato at ride med sig, og sætte sit Klenodie imod hans, hvilket de vilde alle og enhver særdeles forskylde ham for. Timotheus kunde ikke nægte saa manges Begiering, og bød Fortunatus til at vilde sætte sit Klenodie imod hans, og derom ride Dyst med ham for Fruer og Jomfruer, og hvilken der giorde det bedste, han skulde have begge Klenodier. Da Fortunatus det fornam, betænkte han sig ikke længe, endskiøndt han havde ikke tilforn redet meget Dyst, og tilsagde ham det. Det kom for Herrerne, hvorledes Timotheus og Fortunatus vilde forsøges med hinanden om derres Klenodier, hvilket behagede dem. Saa udrustede de sig, kom paa Banen, og red mandelig imod hinanden, og hver vilde giøre det bedste, men i fierde Ridt rendte Fortunatus Thimotheum af Hesten, og han vandt de to Klenodier; herover hadede Grevens Svende af Flandern ham, men Greven saae det gierne, at en af hans Svende kunde vinde Klenodiet, vidste dog intet af den Avind, som hans Svende havde til Fortunatum, ikke heller torde nogen sige Greven deraf. Nu var der en gammel træsk Ridder iblandt dem, som heed Rupert, han sagde:

havde jeg 10 Kroner, da vilde jeg komme den Karl til, at han skulde snarlig ride bort uden sin Herres og alle Mands Orlov, og han vilde saa mage det, at ingen af dem skulle derover blive mistænkt; da sagde de alle til ham: o kiere Rupert, kan du det, hvi bier du da saa længe? han sagde: jeg kan ikke uden Penge bringe det til veie; enhver af eder give mig en halv Krone, og om jeg ikke flyer ham af Gaarden, da vil jeg give hver en heel Krone igien. De vare alle villige, og den der ikke havde Penge, ham laante de andre, saa at de flyede ham femten Kroner: han sagde: ingen skal tale om denne Sag, hver vare paa sit som tilforn.

Rupert giorde Staldbroderskab med Fortunato og var saare venlig med ham, og sagde ham om gammel Handel og Skik, som var skeet i det Land? det hørte Fortunatus gierne, han førte ham til høviske Fruer, og hvor de kom, sendte Rupert efter Viin og andre nydelige Ting; thi Rupert vidste, hvad der hørte til saadanne Hof-Stuer, og han rosede ham, at han var saare rig og ædel, det maatte Fortunatus vel lide, og vilde ofte give ham noget, men Rupert vilde intet have, og sagde, at han var ham kierere end hans Broder, og hvad han havde, det undte han ham gierne; mange

slige gode Ord gav han ham. Dette Staldbroderskab holdt de saa længe, at de andre Svende fortrød det, og sagde: Rupert mener ikke at føre Fortunatum bort, men om han var paa hiin Side Havet i Cypern, skulde han mere tænke at føre ham hid; sandelig, giør Rupert ikke det, han har sagt os, da skal han give os 30 Kroner, om han ikke havde mere paa Jorden. Det fornam Rupert og spottede sine Stalbrødre, og sagde: jeg har ingen Vellyst uden med eders Penge.

Som de nu havde forsat Pengene en Aften sildig, og Greven med sin Hustrue havde lagt sig til Hvile, og ingen havde behov længere at være paa nogen Tieneste, kom Rupert til Fortunatum i hans Kammer og sagde: mig er noget hemmeligt sagt af min Herres Cantzler, som er min gode Ven, og endskiøndt han har forbudt mig at sige det, kan jeg dog ikke dølge det for dig, som min trofaste Staldbroder, thi det er en Sag, som kommer dig ved; du veed jo, at vor Herre og Greve har faaet en deilig Hustrue, som har deilige Fruer og Jomfruer i sit Fruekammer, nu er ham kommen en Phantasie paa, og han mistænker sin Hustrue, og de andre, som ere hos hende i Fruekammeret, for de yngste Kammersvende, som tiene

ham, endskiøndt han er i det Haab, at de ere saa ærlige, at de ikke begierer noget uærligt, dog ligger det ham i Sinde, at Kierlighed er blind, og naar den er optændt og brænder, er den ikke let at udslukke, efterdi to Mennesker, som elske hinanden, kan ingen adskille uden Døden allene. For at afvende saadant er det hannem raadt, hvilket og er hans fulde Mening, at han i Morgen vil ride til Lauffen, der haver han en Rettergang med en Greve om Land og Folk, og vil komme stadselig til Retten, og taga alle sine Svende med sig; thi han veed, at Greven af St. Poll, som er imod ham, kommer og kosteligt. Og efterdi han kommer der, vil han lade udskiere de fire Frue-Tienere, hvad heller det er med dem eller imod, og siden lade dem tiene Fruerne i Fruekammeret ligesom tilforn; han vil og forbyde sin Hustrue, at hun det ikke aabenbarer, ikke engang sige det til hendes øverste Kammerpige, paa det den ene ikke skal sige den anden det, indtil de faae det alle at vide; dermed mener han at forhindre, at Kierlighed skal ingen Indgang faae i hans Frue-Kammer; thi han veed, at ingen Qvinde elsker nogen gildet Mand, thi det er imod deres Natur.

Da Fortunatus forstod disse Ord, forfærdedes han storlig, og spurgte, om han ikke vidste

nogen Udgang af Staden, og bad ham vise ham den, da vilde han ufortøvet drage bort, og ikke oppebie sin Herres fortrædelige Anslag, thi om han end gav mig alt sit Gods, og kunde giøre mig til Konge i England, vilde jeg ei en Dag længer tiene ham; derfor kiere Rupert hielp mig at jeg kan komme bort. Rupert sagde: kiere Fortunatus, Staden er allesteder indelukt, og der kan ingen komme ind eller ud, før i Morgen, naar man ringer Ottesang, da lader man Porten allerførst op, som kaldes Porta de vacca, det er: Ko-Port; men kiere Fortunate, var det saa fat med mig, som med dig, jeg vilde ikke staae derimod, thi du bliver giort til en Junker alle dine Dage; jeg vilde, de toge mig til saadan en, jeg vilde ingen Tanke giøre mig herom, men giøre mig velvillig dertil. Fortunatus sagde: før vilde jeg gaae at tigge, og ikke ligge en Nat som en anden. Rupert sagde: det giør mig ondt, at jeg har aabenbaret dig denne Sag, efterdi jeg fornemmer, at du vil herfra, thi jeg har havt all mit Haab til dig, at vi ville leve som Brødre med hinanden, men om du est saa til Sinds, at du vil bort, da lad mig vide ved Breve, hvor du vil opholde dig, at naar min Herre har forsøg

sit Frue-Kammer med gillede Kammersvende, jeg kan skrive dig til, saa kan du komme igien, thi jeg tvivler ikke paa, han jo er dig en naadig Herre. Fortunatus svarede hastig: du skal hverken skrive eller tilbyde mig noget, thi den Stund jeg lever, vil jeg aldrig mere komme til denne Gaard; du skal ei heller aabenbare det, at jeg er saa faret af Landet, før jeg haver været borte 3 Dage.

Det lovede Rupert ham, tog Orlov af ham, og holdt sig sørgelig, ligesom det giorde ham saare Ondt, og signede ham med den ganske Himmelske Hær: da havde Judas været en from Mand; og det var ved Midnats Tide, da alle laae og sov; men Fortunatus kunde ikke sove, og syntes, at en Time var en Dag lang, thi han frygtede, om Greven fik det at vide, at han vilde bort, han da skulde lade gribe ham, og han ventede med Angst og Sorg, indtil det begyndte at dages, da havde han Støvler og Sporer paa, tog sin Lokkefugl og Hund, ligesom han vilde ride paa Jagt, og red saa hastig bort, at om han havde tabt det ene Øie, da havde han ikke givet sig Stunder at tage det op igien.

Fortunatus, som gruede for, at man skulde gjøre ham til en Capune, flygtede hemmelig bort, og kommer til London.

Da han var reden 10 Mile bort, kiøbte han en anden Hest, og satte sig derpaa, og red hastig frem, dog sendte han Greven sin Hest, Hund og Lokkefugl hiem igien, hvilket han vidste, og formedelst ingen Aarsag kunde sendes efter ham igien. Da Greven foknam, at Fortunatus var borte uden Orlov, og ham var intet Ondt beviist, ei heller at ham jo var givet sin Sold, blev han underlig, og spurgte enhver af sine Tienere, om de vidste, for hvad Aarsag han var bortfaren; de sagde alle, de vidste det ikke, og svore, at de havde intet ondt giort ham. Greven gik til sin Hustrue i Frue-Kammeret, og spurgte hende og alle de andre, om nogen af dem havde giort ham Fortred, eller vidste, hvorfor han uden Orlov var bortfaren? hans Hustrue og alle sagde: at de vidste, at ham var intet ondt skeet, hverken med Ord eller Gierninger, thi om Aftenen, som han var gaaet fra dem, var han saa glad, som han kunde være, og havde sagt dem om sit Fædreneland, og hvorledes Fruerne klæde sig der, og om andre Sæder og Skikke, og det sagde han paa ond Tydsk, at vi ikke kunde holde os for Latter, og da han saae

os lee, loe han og, gik fra os med stor Latter. Greven sagde: kan jeg nu ikke faae det at vide, hvor Fortunatus er, da faaer jeg det vel siden at vide, og i Sandhed, faaer jeg det at vide, at nogen af mine er Aarsag til hans Bortreise, skal han betale det, thi uden Aarsag er han ingenlunde hendragen; jeg veed, at han har bekommet vel femhundrede Kroner, den Stund, han har været her, og jeg mente, at han skulde aldrig fare herfra, men jeg forstaaer vel, at han har ikke Sind til at komme igien, efterdi han har taget sine Klenodier med sig, og alt det han havde.

Da Rupert forstod, at hans Herre sørgede for ham, frygtede han, at nogen af hans Medtienere skulde sige, at Rupert havde skaffet ham bort, og han gik til hver, og bad dem alle, at de ikke skulle sige, at han var Aarsag til hans Bortreise; det lovede de ham, og de vilde gierne vide, med hvad List han havde bevæget ham, at han saa hastig uden Orlov (ligesom han havde giort nogen Ugierning) var bortreist; der var en iblandt dem, som for alle de andre stod vel hos Rupert, han spurgte ham altid derom; da han vilde ikke lade af at spørge, sagde han hvorledes Fortunatus havde sagt om sin Faders Vilkaar, at han var kommen i Armod, og tiente i Kongens Gaard i

Cypern, da sagde jeg til ham, at der kom et hastig ridende Bud til Kongen af England, som skulde sige, at Kongen af Cypern var død, thi de vare nær i Slægt; og han sagde til mig, at Kongen havde, da han levede, givet hans Fader Theodorus et Grevedom, som var Greve Anhelms af Therazino, som døde uden Arvinger, thi Theodorus var den Første, som bad Kongen om det Lehn, naar Kongen kunde bekomme det, og gav Kongen ham og hans Arvinger det Grevedømme, og stadfæstede det med Brev og Segl. Da jeg det sagde, gav han ikke meget Agt paa min Tale, men sagde: jeg vil gierne, at det gaaer min Fader vel, dog er han strax derefter henreist. Da de andre Tienere hørte det, sagde den ene til den anden: o! hvor gal har Fortunatus været; stod ham saadan Lykke for, da om han havde sogt Greven det, havde han vel udrustet ham, og sendt tre eller fire af os med ham, og han havde kommet herfra med stor Ære, og havde altid havt en naadig Herre af ham, saa længe det var mueligt.

Vi ville lade Greven fare med sine Svende, som ikke kunde faae at vide, hvorledes Rupert havde løjet, og ville tale om, hvorledes det er siden gaaet Fortunato. Da han havde kjøbt sig en anden Hest, og sendte Greven sin Hest, hastede

han end mere, thi han frygtede, at man skulde søge efter ham, og kom til Calais, der satte han sig i et Skib, og foer til Engeland, thi han tordte ikke blive paa denne Side Havet, og da han kom i Engeland, mente han at være tryg og var ved et frit Mod; kom saa til Hovedstaden London i Engeland, hvor Kiøbmænd ligge fra alle Stæder i Verden, at bruge deres Kiøbmandskab: og der var en Gallei af Cypern med kostelig Kiøbmandskab og mange Kiøbmænd; iblandt dem vare to unge Personer, som havde rige Forældre, og dem var meget kosteligt Kiøbmandskab betroet, og de havde ei tilforn været ude, og vidste ikke hvorledes de skulle skikke sig i fremmede Lande, uden saa meget som de havde hørt af deres Forældre, hvilke gav dem god Undervisning om de den havde efterfulgt. Da Galleien var indlagt med Kiøbmandskabet, og Kongen havde faaet sin Told, og enhver maate kiøbe og sælge, solgte de to unge Personer deres Vare, og fik mange Penge, hvorover de bleve glade, thi de vare ikke vante til at have saa mange Penge. Til dem kom Fortunatus, og de undfik hinanden venlig, og bleve gode Staldbrødre sammen, og de holdt sig til et unyttigt Parti og Skalke, og de vidste at kræse for Folk, med smukke Qvinder, Spil og lystig Levnet, og

levede i Glæde; og naar en bekom en deilig Bol-
skab, vilde den anden have en deiligere, i hvad
det end skulde koste; det brugte de et Aar om-
kring; da begyndte Pengene at gaae paa Grund,
og nogle havde sat flere Penge til end de andre.

Fortunatus kom til et ondt Selskab, forsatte alle
sine Penge med dem og løsagtige Qvinder, og
leed derefter stor Armod.

Fortunatus havde mindst, han blev og først
forarmet, desligeste skeete det og de andre; hvad
de havde faaet i London, var altsammen forsat
hos unge Qvinder, og da var Kierligheden ude:
dog meente de, at de skulde alligevel være kier-
komne, men de bleve bespottede, og maatte høre:
farer hiem og henter mere: derimellem beredte
Kiobmændene af Cypern sig med Kiøben og Sæl-
gen, og Skipperen rede sig ved at fare derfra; de
unge Kiøbmænd giorde Regnskab i deres Herberge,
og vidste vel, at de havde faaet mange Penge,
men ingen Vare kiøbt derfor efter deres Forældres
Befaling, thi det var alt udgivet for vaadt Suk-
ker, og havde de havt mere, da havde de alt gaaet
bort: dog satte de sig i Galeien og foer hiem
igien uden Kiøbmandskab, men hvorledes de bleve
undfangede af deres Forældere, det veed jeg ei.

Fortunatus gik til sit Bolskab, og vilde laane Penge af hende. Han kom da i Tieneste hos Hieronymus Rupertus. Han bliver og bekiendt med en Florentiner Andreas.

Da Fortunatus havde ingen Penge, tænkte han, havde jeg to eller tre Kroner, da vilde jeg til Frankerige, jeg torde uden Tvivl finde der en Herre at tiene. Og han gik til sit Bolskab, og bad at hun vilde laane ham to eller tre Kroner, han vilde til Flandern til sin Frende, hvor han havde fire hundrede Kroner, dem vilde han hente, og siden være lystig med hende. Hun sagde: veed du Penge at hente, det kan du giøre, dog mig uden Skade; deraf forstod han, at han torde ingen Penge vente af hende, og han tænkte; havde jeg mine Penge igien, jeg skulde ikke saa forsætte dem; og han sagde; kiere Barn, lader hente en Kande Wiin, og lader os drikke engang; hun sagde til sin Pige: hent ham en Pot Øl, og lad den Wsel slaae i sig; det var den Tak, han havde fortient af hende. Da Fortunatus var saa forladt, tænkte han: jeg maae tiene saa længe, til jeg kan bekomme to eller tre Kroner, og han gik om Morgenen paa den Gade, som man kalder de Lumbarders Gade, hvor altid mange kom tilsammen at spørge, om nogen havde en Svend behov,

Der kom en rig Kiøbmand af Florentz, som holdt stadselig Huus med mange Svende, som han brugte til Kiøbmandskab, han leiede Fortunatum; det var ham mageligt, og lovede at give ham to Kroner paa en Maaneds Tid, og han førte ham hiem med sig, og da han begyndte at tiene til Bords, mærkte hans Herr Hieronimus Rupertus, at han havde tilforn været hos ærlige Folk. Han sendte ham, at han skulde føre Gods i Skib, og naar Skibene kom at forløsses, thi de store Skibe kunde ikke komme paa tyve Mile nær Staden, og hvad han befalede ham, udrettede han vel.

Der var en Florentiner, en rig Mands Søn, som heed Andreas, hvilken havde faaet meget Gods af sin Fader, og var dermed sendt til Brygge i Flandern, der forsatte han alt i en stakket Tid og lod sig ikke dermed nøie, men tog til Laans paa sin Faders Vegne, og skrev til ham, at han vilde sende ham meget Gods hiem, hvilket den fromme Fader troede, og betalede saa længe for Sønnen, til han havde ikke mere, og han ventede, at hans Søn skulde sende ham Kiøbmandskab, men forgieves. Da Skalken havde intet mere, og var intet betroet iblandt Kiøbmændene, ej heller iblandt Skiøger og Skalke, tænkte han at vilde fare til

Florentz, faae sig en gammel Enke, og den vilde han ruse med.

Som han gik paa Hiemveien, kom han til Turin, der laae en rig Edelmand fangen af London, det hørte han af Verten, og sagde: Hr. Vert, maae jeg ikke komme til den fangne Mand? Verten sagde: jeg vil føre eder til ham; men han ligger haart slagen i Jern, at I maae forbarme eder derover. Da Andreas kom til den Fangne, talede han godt Engelsk, derved blev Fangen glad, spurgte ham ad, om han kiendte Hieronymum Rupertum i London? han sagde: ja jeg kiender ham, han er min gode Ven; han sagde: kiere Andreas, drag til ham, og sig ham, at han hielper mig frie, han kiender mig, og veed hvad jeg formaaer, saa vil jeg give ham trefold igien de Penge, som han udlægger! kiere Andreas vær flittig og brug dig vel i denne Sag, jeg vil give dig 5 Kroner, og hielpe dig til et godt Embede; siig og mine Venner, hvorledes du har været hos mig, og at de sige godt for mig hos Hieronymum. Andreas sagde til Fangen: at han vilde arbejde trolig i Sagen, og drog til London, og fortalte Hieronymus Rupertus det ham var befalet, som behagede den Sag vel, efterdi han kunde faae tre Kroner for en; han kiendte An-

dreas, at han var en gild Skalk; dog sagde han til ham gaae til hans Venner i Kongens Gaard, kan du finde Raad, at nogen vil borge for ham, da vil jeg laane ham de Penge.

Andreas spurgte efter den Fangnes Venner, og sagde til dem, hvorledes det gik ham, og hvor haart han laae slagen i Jern, endog det giorde Andreas ikke ondt, og de viste ham til Kongen, eller hans Raad, som han skulde give det tilkiende, thi han var i Kongens Tieneste. Da han kom i Kongens Gaard, og kunde ikke strax komme for med sin Sag, hørte han sige, at Kongen af Engeland havde givet Hertugen af Burgund sin Søster til Hustrue, og skulde sende ham Klenodier til Hiemgave, hvilke han ikke havde beseet, endog det var kostelige Klenodier, og han havde leveret en from Adelmand dem, som og boede i London. Da Andreas hørte dette i Kongens Gaard, begyndte han at holde sig til Edelmanden, og sagde ? at han havde spurgt, Kongen vilde sende kostelige Klenodier til Hertugen af Burgundien med ham, og bad ham, at han vilde lade ham see de Klenodier, thi han førte og kostelige Klenodier; han havde og hørt til Florentz, at Kongen spurgte efter slige, og var kommen hid i det Haab, at Kongen skulde kiøbe ham nogle Stykker af. Edelmanden

sagde: tag vare paa, naar jeg faaer min Besked, og kom til mig, da vil jeg lade eder see dem; og der han fik sin Besked, tog han ham hiem med sig, og det var over Middag, og han sagde: vi ville først gaae til Bords, saa bliver min Frue ikke uvillig, og de fik Mad med hverandre.

Da de nu havde ædet, og vare blevne glade, ledte han ham i sit Sovekammer, og lod en skiøn Kiste op for ham, og tog de Klenodier af en Led-dike, og bad ham besee dem grangiveligt; de vare fem, og kostede ved tredsindstyve tusinde Kroner, og jo længer man saae paa dem, jo bedre behagede man dem. Andreas rosede dem, og sagde: jeg har nogle Stykker, vare de ikkun vel sammensatte, skulde de overgaae somme af disse. Det hørte Edelmanden gierne, og tænkte: har han saa kostelige Klenodier, da maae Kongen endnu kiøbe flere, og saa gik de atter til Kongens Gaard. Da sagde Andreas: i Morgen Middag skulle I være min Giæst i Hieronymi Ruperti Huus, saa vil jeg lade eder see mine Klenodier. Andreas gik til Hieronymum Rupertum, og sagde: jeg har fundet en Mand i Kongens Gaard, han skal hielpe mig, at vi faae Fangen løs, og I skulle faae en vis Borgen for ham paa Kongens Told: det behagede Hieronymo Ruperto.

Andreas sagde: bereder i Morgen et godt Maaltid, saa vil jeg føre ham hid, at han skal æde med os, hvilket og skede. Om Morgenen ved Maaltids Time, førte Andreas den Mand derhen, og før de satte sig til Bords, sagde Andreas til Hieronymo, at han skulde ikke meget tale om den Fangne, thi det skulde gaae hemmelig til; de aade og vare glade, men der Maaltidet var giort, gik Hieronimus i sit Sovekammer, og Andreas sagde til Edelmanden: kommer med mig paa mit Kammer, saa vil jeg lade eder see mine Klenodier. De gik med hinanden i et Kammer, som var over den Sal, hvor de havde siddet til Bords, og da de kom i Kammeret, lod Andreas, som han vilde lade en stor Kiste op, men drog sin Kniv, og stak Edelmanden, saa at han faldt ned, skar hans Strube ud, og tog en Guldring af hans Finger, hvori hans Indsegl sad udgravet, og tog hans Nøgle fra hans Belte, gik saa hastig i Edelmandens Huus til Fruen, og sagde: Frue, eders Huusbonde sender mig til eder, at I skulle sende ham de Klenodier, hvilke han lod mig see i Gaar, og sender eder derhos til et Tegn hans Ring og Indsegl, og Nøglen til Kisten, som de Klenodier ligger udi.

Fruen troede hans Ord, og lod Kisten op, men de fandtes ikke, der vare tre Nøgler, men de rette vare ei iblandt dem paa det Baand, da leverede hun ham altsammen igien, og sagde: siger ham at vi ikke kunde finde dem, og at han selv kommer, og seer, hvor de ere. Andreas forfærdedes, at han havde giort saa ond en Gierning, og kunde dog ikke faae Klenodierne. Men den Stund, han var gaaet til den Edelmands Huus, da var Blodet flydt i Salen igiennem Loftet; det saae Huusbonden, og raabte hastelig efter sine Svende og spurgte: hvorfra kommer det Blod? de løbe og saae til, da fandt de den fromme Edelmand liggende død, og de bleve saare forfærdede, og af denne store Forfærdelse vidste de ikke hvad de skulde giøre.

Hvorledes den Skalk Andreas myrdede en Edelmand og kastede ham i et Privet, og kom derfra, men Hieronymus, i hvis Huus Mordet var skeet, og alle hans Folk bleve fængslede og ophængte; dog reddedes Fortunatus.

Da de saa stode, kom Skalken, og de raabte paa ham, og sagde: hvorfor har du saa myrdet ham? han svarede: Skalken vilde myrde mig, thi han meente at finde kostelige Klenodier hos

mig, da var det bedre, at jeg myrdede ham, end han mig: tier stille, og raaber intet, jeg vil kaste ham i et Privet, og om nogen spørger efter ham, da siger: da de havde giort Maaltid, gik de bort, og derefter have vi ikke seet dem, dermed kastede han Legemet i et Privet, og hastede Nat og Dag, at han kom af Landet, og ikke blive straffet for sin forskrækkelige store Misgierning. Han kom til Venedien, og lod sig hyre for en Baadsmand paa en Galeie, og foer til Alexandria, og der nægtede han den christelige Troe, og blev der vel holden tryg for sin Misgierning, og om han havde myrdet hundrede Christne, blev han dog frie.

Da dette var skeet, kom Fortunatus til London fra Saduwik, hvor han havdeført sin Herres Gods i et Skib; da han havde gandske vel udrettet det, ham var befalet, og kom i sin Herres Huus, blev han ikke saa vel hilset og undfangen, som tilforn, naar han havde været ude, og han tænkte paa, hvorfor hans Herre, Huusfolk, Svende og Piger ikke vare saa glade, som han forlod dem og spurgte Kieldrrpigen i Huset, hvad dem var hendet i hans Fraværelse, men de vare saa bedrøvede? hun, som havde sin Herre kier, sagde til ham: Fortunate, lad dig det ikke forundre, thi

vor Huusbonde er sendt et Brev fra Florentz, at hans bedste Ven er død, derfore er han bedrøvet, men han har ikke været saa nær i Slægt, at han skal bære sorte Klæder, dog havde han heller mistet sin Broder end ham; derved lod Fortunatus det blive og spurgte ikke mere derom.

Da Fruens Mand ikke kom hiem den Nat, og ei heller havde sendt hende Bud, forundrede hun sig, dog taug hun stille, og da han ei kom den anden Dag, sendte Fruen hendes næste Slegt til Kongens Gaard, for at spørge om Kongen havde sendt ham i sin Tieneste, eller hvor han var. Og da der spurgtes efter ham, forundrede Raadet sig paa, at han ikke var kommen til Kongens Gaard. Dette kom for Kongen, som sagde: gaaer i hans Huus, og seer om han har de Klenodier med sig, thi Kongen tænkte, at han var bortdragen med Klenodierne, og endskiøndt han holdt ham for en ærlig Mand, tænkte han dog, at det kostelige Klenodie kunde giøre ham til en Skalk, thi ingen i Kongens Gaard vidste af ham at sige, og han sendte Bud i hans Huus, at han skulde søge og spørge, hvor de Klenodier vare, og endog han havde Ædelmanden kier, lod han søge mere efter Klenodierne end efter ham, thi naar det gielder om Gods, da er det ude med Kierlig-

ved. Og da man spurgte Fruen, hvor hendes Mand og Klenodierne vare, sagde hun: det er i Dag den tredie Dag, siden jeg saae ham. Hvad sagde han, da han gik sidst fra eder? hun sagde: at han vilde til Giest med en Florentiner, og han sendte en hid med sit Signet og Nøgle, at jeg skulde sende ham Klenodierne; han var i Hieronymi Ruperti Huus, der vare mange kostelige Klenodier, hvilke han vilde besee mod disse, og jeg gik med det samme i mit Kammer, og lod Kisterne op for ham, til hvilke han havde Nøglerne, men vi fandt dem ikke og den Mand gik bort uden Klenodierne, ilde tilfreds, han bad mig lede med Flid, men vi kunde ikke finde dem. De spurgte, om han havde ikke nogle besynderlige Nøgler? hun sagde: han havde ingen andre, thi han lagde sit kostbareste i denne Kiste, der stod og Klenodierne, men jeg kunde ikke finde dem der, thi havde jeg fundet dem, da havde jeg sendt ham dem. Da Buddene det hørte, lode de bryde alle Kister, Skabe og Skrine op, men de fandt ikke Klenodierne; Fruen blev forfærdet, at hende giortes Vold i Huset, og Kongens Bud forfærdedes, at de ikke kunde finde Manden, ei heller Klenodierne. Det sagde de Kongen, som blev meget be-

drøvet for Klenodierne, end for Pengene, som de havde kostet, thi de vare ikke saa let at faae igien for Penge.

Kongen og hans Raad vidste ikke hvad de skulde giøre, uden at de bleve tilraads, at lade fange Hieronymum Rupertum og alle hans Folk, at de skulde giøre Regnskab for Manden. Den femte Dag efter at Manden var myrdet, toge Fogdens Svende vare paa den Time, som de giorde Maaltid, da gik de ind i Huset og fandt dem alle tilsammen, to Herrer, en Skriver, en Kok, en Staldreng, to Piger, og Fortunatum, de vare 9 Personer, dem førte de alle i Fængsel, hver paa sit Sted, og forhørte enhver særdeles, hvor de to Mænd vare henkomne? de sagde alle: at da de havde giort Maaltid, vare de bortgaaede, siden havde de ikke seet dem, ei heller hørt om dem; men de nøiedes ikke dermed, de toge alle Nøglerne fra Huusbonden og de andre, gik i Huset, og søgte i alle Kieldere, Jordkieldere, Stalde, og hvor de havde deres Kiøbmandskab, om de havde i deres Kiøbmandsskab eller paa noget Sted jordet ham, men de fandt intet, og da de vilde gaae bort, havde en et stort tændt Lys eller Blus i Haanden, paa det han kunde see i alle mørke Vraaer, men fandt dog intet; i det samme tog

han en haandfuld Halm af en Seng, og stak Ild deri og kastede det i Privetet, og saae derudi, og blev det ene Been vaer af Manden, og raabte med høi Røst: o Mord, Jammer og Nød, Manden ligger i Privetet; saa brød de det op, og tog Manden ud med udskaaren Strube, og lagde ham paa Gaden for Hieronimi Ruperti Huus saa stinkende og ureen, som han var. Og da de Engelske saae det Mord, blev der stor Skrig over de Florentiner og Lombarder, at de maatte holde sig inde og skiule sig, paa det at den gemene Mand ikke skulde slaae dem ihiel: den Tidende kom strax for Kongen og Dommeren, som befalede at pine Fangerne, til man fik at vide til Grunde, hvorledes det var tilgaaet med Manden, og forhøre hver særdeles, og beskrive deres Bekiendelse, men besynderlig skulde man spørge efter Klenodierne. Saa tog Bøddelen først fat paa Huusbonden, strakte ham paa en Stie og haardelig piinte ham, at han skulde sige, hvem der havde myrdet Manden, og hvorfore, og hvor Kongens Klenodier vare. Hieronimus kunde vel merke af den store Oprør og Pine, som de giorde ham, at de havde faaet Mordet at vide, som var skeet, ham uvidende, i hans Huus, og da han saae, at det vilde ikke andet være, sagde han alting hvad han vidste

hvorledes Andreas havde bedet ham tilrede et kosteligt Maaltid, han vilde bede en Edelmand til Giest, som skulde hielpe ham at løse en Edelmand, som laae fangen til Turin, hvilket jeg og i en god Mening giorde min naadigste Konge og det gandske Land tilgode; men da Maaltidet var giort og jeg agtede ikke mere derom, gik jeg i min Skriver-Stue og skrev, og da jeg havde skrevet, gik jeg ud, da saae jeg i min Sal, at der flød Blod ned, derover forfærdedes jeg og sendte mine Svende, at de skulde see hvad det var, og de sagde mig, hvorledes det havde sig: men jeg vidste ikke hvorledes det var tilgaaet; i det samme kom Skalken Andreas løbende, ham talede jeg til om det Mord, og han sagde: at Manden vilde have myrdet ham, men Gud gav ham Lykken at han fik Fordelen først; og han tog og kastede Manden i et Privet, gik strax bort, og hvor han er henkommen, veed jeg ikke.

Ligesom han sagde, sagde og de andre, da de pinte dem, uden Fortunatus, han bekiendte intet, i hvormeget de piinte ham, thi han var ikke i Huset, da Gierningen skeete, og vidste ei heller deraf.

Da man intet andet kunde befinde, ei heller vide, hvor Klenodierne vare henkomne, blev Kon-

gen vred, og befalede at hænge dem alle i en ny Galge, og fæste dem vel til med Jernlænker, at ingen skulde tage dem ned, eller snart falde ned: og de blev alle efter hinanden hængt, uden Fortunatus og Kokken; da Fortunatus saae hvorledes det gik til, og vidste ei andet, end de skulde hænge ham med, tænkte han: ak Herre Gud! havde jeg blevet hos min fromme Herre Greve, og havde ladet mig gilde, da havde jeg ikke kommen i denne Angst; og da man skulde hænge Kokken, som var den sidste for Fortunatus, og var en Engelsmand, raabte han med høi Røst, saa at enhver hørte det, at Fortunatus vidste intet af den Sag, og endskiøndt Dommeren vidste, at han var uskyldig, vilde han dog lade hænge ham; thi han meente, om han end lod ham løs, skulde han dog blive slagen ihiel; da nu saa meget blev talt til Dommeren, at han ei skulde lade hænge ham, efterdi han ei var en Florentiner, og dertil uskyldig, sagde Dommeren til Fortunatum: reis strax af Landet, thi Qvinderne paa Gaden slaae dig ellers død, og han gav ham to Svende med sig, de ledte ham til Stranden, og han kom saa over Vandet. Da Hieronimus med sine Folk var hengt, lod Kongen giøre til det menige Folk, fredløs alt det som var i Hieronymi Huus, dog havde Kongens Raad til-

forn borttaget det bedste, og hvem der havde noget, han beholdt det, og giorde ei Regnskab derfor. Da de andre Florentiner og Lombarder hørte, hvorledes de vare giorde fredløse, frygtede de for deres Liv og Gods, og sendte Kongen en stor Sum Penge, at han vilde give dem sikkert Leide, efterdi de havde ingen Skyld; Kongen blev dem gunstig og gav dem sikker Leide, at de maatte vandre, kiøbe og sælge, ligesom tilforn. Men at denne Forsmædelse vederfoer Hieronymus Rupertus, skeete fordi at han dølgede det Mord imod Keiser-Retten.

Kongens Klenodier bleve fundne af Edelmandens Frue under en Seng; hun overleverede dem til Kongen.

Da dette var skeet, vilde Kongen vide, hvor hans Klenodier vare henkomne, hvilke havde kostet ham meget, og han vilde betale dem igien, om han kunde faae dem, og lod udraabe, at hvo, som kunde sige ham at vide, hvor de Klenodier vare henkomne, ham skulde man give tusinde Nobel: og der blev skreven til mange Kongers, Fyrsters og Herrers Gaarde, at om noget kom, som holdt saadanne Klenodier, da skulde man hindre dem;

dog kunde man ei fornemme til dem, endskiøndt man søgte derefter, thi enhver vilde gierne vinde de Penge. Det stod saa hen til Edelmandens Frue havde holdet Begiængelse, i tredive Dage, og begyndte Dag for Dag at forglemme noget af sin Sorg, og bad sine Venner og Naboer til Giæst, iblandt hvilke var en, som var nylig bleven Enke. Hun sagde: ville I lyde mig, jeg vil lære eder, snart at forglemme eders Mands Død; giør eder en Seng i et andet Kammer, eller om I det ikke vil, da flytter eders Seng paa et andet Sted, og naar I legger eder om Natten, da tænker paa en smuk ung Karl, hvilken I vilde gierne have til Mand, og siger derhos: de Døde til de Døde, og de Levende til de Levende; saa giorde jeg, der min Mand var død.

Fruen sagde: o min Mand var mig saa kier, at jeg kan ikke snarlig forglemme ham; dog merkte hun de Ord, og strax Qvinden gik fra hende, rømmede hun op i sit Sengekammer, og bar hendes Mands Kiste og Skab ud, og satte hendes isteden, og satte hendes Mands Seng paa et andet Sted, og da de flyttede Sengen, stod Skrinet med Klenodierne under Sengen ved en Stolpe; Fruen kiendte Skrinet, tog det, og befalede at rense Kammeret, som de havde begyndt, og sendte Bud

efter sin næste Slægt, og sagde til ham, at hun havde fundet Klenodierne, og havde hun ikke flyttet sin Seng, havde de længe bleven liggende der; thi der havde ingen søgt efter dem, og hun begierede sin Frendes Raad, hvorledes hun skulde skikke sig. Da hendes Frende det hørte, at Klenodierne vare fundne, da blev han glad, og sagde: jeg raader eder, at I tager strax Klenodierne, jeg vil gaae med eder, og vi vil see, at vi kunde komme for Kongen, og antvorde ham dem i sin Haand, og vi ville sige ham, hvorledes de ere fundne, og lade det blive hos hans Naade, hvad han vil give eder til Hittelon; thi skulde man tænke, at forholde Kongen Klenodierne eller vilde have stor Hittelon af ham, eller om man vilde sende dem bort at sælges i fremmede Lande, da er det bekiendt, at Kongen har mistet de Klenodier, og man kiender dem, og naar de bleve fundne, fik alle Skade paa Liv og Gods, som dermed havde handlet; og Kongen fik dog Klenodierne. Dette Raad behagede Fruen vel, og hun tog smukke Klæder paa, dog som Enke, og kom med sin Frende til Kongens Pallads, og begierede selv at komme for Kongen, hvilket hende blev tilsted; hun kom og faldt paa sine Knæ for Kongen, og sagde: naadigste Herre Konge, jeg eders arme Tienerinde

kommer for eders Majestæt, og giver tilkiende: at de Klenodier, som I have haft i mit Huus, og betroet min salige Mand at antvorde Hertuginden af Burgundien, min naadige Frue, dem har jeg i Dag funbet i mit Sengekammer bag en Sengestolpe, og da jeg vilde flytte Sengen, fandt jeg Skrinet, og hastede at antvorde det i eders Haand. Da Kongen lod Skrinet op og fandt Klenodierne, blev han glad og lod dem komme derhen, som de skulde være.

Kongen behagede det vel, at Fruen betroede ingen anden Klenodierne, og tænkte, det var tilbørligt, at forære og trøste hende i sin Sorrig, thi hendes fromme Mand havde mistet sit Liv for de Klenodier. Og han kaldede en deilig ung Herremand til sig, som var i hans Gaard, og sagde: jeg vil begiere en Bøn af dig, den skal du ikke nægte mig. Den unge Person sagde: naadigste Herre Konge, I skal ingen Begiering giøre til mig, men I skal byde mig, saa skal jeg være eders Befaling lydig. Og Kongen lod saa en Præst komme, og i sin Nærværelse gav Enken den unge Person til en Huusbonde, og de begavede dem rigelig, og de levede i Glæde med hinanden; Fruen gik til hendes Raadgiver, og takkede hende storlig for det Raad, hun havde givet hende, at hun

skulde flytte sin Seng, og sagde: havde jeg ikke lydet eders Raad, da havde ikke vor Herre Konge faaet sine Klenodier, ei heller jeg den smukke unge Mand, og derfor er det godt at efterfølge vise Folks Raad.

Fortunatus foer vild i en Skov, blev der om Natten, og kom i stor Elendighed og Livsfare.

Da Fortunatus blev frie fra Galleien, gik det ham siden saaledes: da han havde ikke flere Penge, hastede han saare, at han kunde komme fra de Engelske, kom til Picardia, og vilde gierne tiene, men kunde ingen Herre faae, saa gik han bedre frem, og kom til Britannien, der kom han i en vild Skov, hvori han gik vild den ganske Dag, og kunde ikke komme deraf: da det blev Nat, kom han til et gammelt Glashuus, i hvilket der vare mange Aar tilforn giort Glas; han blev glad, og meente at finde Folk der, men der var ingen, dog blev han den Nat i Hytten med Hunger og Sorg for de vilde Dyr, som havde deres Bolig i Skoven; han længtes saare efter Dagen, i Haab, at Gud skulde hielpe ham af den Skov, at han ikke skulde døe af Hunger. Som han Dagen efter vilde gaae tvert igiennem Skoven, gik han langt

hen, og desmere han gik, desmindre kom han af den; den anden Dag gik og med stor Hiertesorg for ham, og da det begyndte at blive Nat, blev han saare magtesløs, thi han havde ikke ædet i to Dage, og han kom uforvarende til en Kilde, hvor han drak med stor Lyst, og fik Kraft igien; og som han sad ved Kilden, begyndte Maanen at skinne.

Da hørte han et vildt Dyr kradsle i Skoven, og en Biørn brumle, og han tænkte: at det var ikke godt længer at sidde, ej heller godt at flye, thi de vilde Dyr skulde snart overfalde ham, men han krøb et stort Træ nær Kilden, som havde mange Grene, og han saae, hvorledes de vilde Dyr af mange Slags, kom at drikke, de revedes, bedes, og havde en underlig Rep med hinanden; iblandt dem var en halvvoxen Biørn, som saae Fortunatus i Træet, og krøb efter ham op i Træet. Fortunatus frygtede sig, og krøb alt længer op, og Biørnen efter ham; da Fortunatus kunde ikke komme høiere op, lagde han sig paa en Green, drog sin Degen (Kaarde) ud, og stak Biørnen i Hovedet, og gav ham mange Saar. Biørnen blev vred, brød en Green af Træet, og slog saa hastig efter Fortunatus, at den Green, Biørnen stod paa, gik sønder, og den faldt ned igiennem Træet, og giorde saa stort et Bulder og Skraal i Skoven, at de andre Dyr flyede

Da de vare alle borte, uden den nedfaldne Biørn, som laae ilde slagen under Træet, og kunde ikke komme af Stedet, søvnede Fortunatus saa meget, at han frygtede for at falde ned af Træet og slaae sig forbærvet eller til døde, krøb ned med stor Frygt, tog sin Degen og stak i Biørnen, lagde sin Mund paa Biørnens Saar, og suede det varme Blod i sig, hvilket gav ham nogen Kraft, og tænkte ved sig, havde jeg Ild, vilde jeg frie mig for Hunger, dog havde han Søvnen saa storlig behov, at han lagde sig hos den døde Biørn, og sov en god Søvn, indtil om Morgenen mod Dag, da vaagnede han, og saae en deilig Jomfrue staae for sig.

Jomfrue Fortuna begavede Fortunatus med en Pung, som aldrig fattedes Penge.

Fortunatus takkede inderlig Gud, og sagde: o almægtige Gud, jeg takker dig, at jeg har maattet see et Menneske før min Død, og sagde fremdeles: o kiere Jomfrue, jeg beder Eder for Guds Skyld, at I vilde hielpe mig, at jeg kunde komme fra dette Sted, thi det er i Dag den tredie Dag, at jeg har gaaet her i denne Skov uden al Mad, og han sagde hende, hvorledes det var gaaet ham

med Biørnen. Hun sagde: hvorfra er du? Han sagde: jeg er af Cypern. Hun sagde: hvorfor gaaer du her? Han sagde: Armod tvinger mig til at gaae her, jeg søger, om Gud vil unde mig den Lykke, at jeg kunde faae min timelig Næring. Hun sagde: Fortunate! frygt ikke, jeg er Fortuna, og formedelst Himmelens Influens af Stierner og Planeter ere mig forleente sex Dyder, hvilke jeg maae forlene en, to, flere eller alle, eftersom Stunden og Planeternes Bevægelse er til, som er: Viisdom, Rigdom, Styrke, Sundhed, Deilighed og langt Levnet; udvælg dig en af de sex, og betænk dig ikke længe, thi Stunden at give Lykke udi er noget nær forgaaet; saa betænkte han sig ikke længe, og sagde: jeg begiærer Rigdom, at jeg altid kan have Penge. Hun tog en Pung ud, gav Fortunatus den, og sagde: tag denne Pung, og saa tidt du tager deri, i hvilket Land du kommer eller er, da finder du et Stykke Guld; og denne Pung skal have den Dyd i din og dine Børns Livstid, i hvo den har, enten I selv eller andre, men naar I døe, da ikke længer; derfor elsker den, og har Sorg for den.

Fortunatus, i hvor meget han hungrede, fik af denne Pung og det Haab, som han havde til den, en Kraft, og sagde: o allerdeiligste Jomfrue,

efterdi I haar saa vel begavet mig, er det jo tilbørligt, at jeg giør og noget for eders Skyld, og forglemmer ikke den Velgierning, som I have giort mig. Jomfruen sagde venligen til Fortunatum: efterdi du vil giøre mig Velvillighed for min Velgierning, som jeg har giort dig, da vil jeg befale dig tre Ting, hvilke du i al din Livstid paa denne Dag, som er i Dag, skal for min Skyld giøre; det første: du skal denne Dag holde hellig; det andet er: paa denne Dag skal du ingen Ukydskheds Gierning bedrive; det tredie er: hvert Aar paa denne Dag, hvad Land du er udi, skal du agte paa, hvor en arm Mand er, som har en mandvoxen Datter, og vilde gierne give hende en Mand, men formaaer det ikke for Armod; hende skal du klæde, samt hendes Fader og Moder; og begave dem med 400 Stykker Guld, og til en Ihukommelse, at du i Dag er trøstet af mig, skal du hvert Aar trøste en fattig Jomfrue. Fortunatus svarede og sagde: O allerdeiligste Jomfrue! I skulde ingen Tvivl have, at jeg jo vil holde disse Ting, thi jeg har fæstet og trykket dem i mit Hierte til en evig Ihukommelse: dog var Fortunatus omhyggelig, hvorledes han skulde komme af denne Skov, og sagde: o deilige Jomfrue, raader og hielper, at jeg kan komme af denne Skov. Hun sagde: at du har

faret vild i denne Skov, og agtet det for en Ulykke, det er vendt dig til en god Lykke, og sagde: følg mig efter, saa ledte hun ham tvers igiennem Skoven paa en slagen Vei, og sagde: gak ligefrem ad denne Vei, vend dig ikke om, og see ei heller efter, hvor jeg bliver; vil du det lyde saa kommer du snart af Skoven. Da Fortunatus giorde efter Jomfruens Raad, og gik hastig ret frem det bedste han kunde ad Veien, kom han af Skoven, og saae et stort Huus, der var et Herberge eller Kro, hvor Folk, som skulde vandre igiennem Skoven, gemeenlig spiiste udi.

Da Fortunatus kom nær Huset, satte han sig ned, tog sin Pung af Ermet, og vilde see, om det var Sandhed, ham var foresagt, og vide, hvad han havde at tære af, thi han havde ellers ingen Penge: saa tog han Pungen, og fik deraf 10 Kroner, derved blev han glad, og gik med Glæde i Kroen, og sagde til Verten: skyer mig Mad, (thi han hungrede saare) og reder vel til, jeg vil betale det vel, det behagede Verten, som bar frem for ham det allerbedste, han havde.

Fortunatus kiøbte nogle skiønne Heste, hvorfor han blev fangen af Skovgreven.

Fortunatus vederqvægede og mættede sig, og blev der i to Dage, og kiøbte et Harnisk af Verten, paa det han kunde desbedre bekomme en Herre at tiene, og levede vel efter den Hunger, han havde lidt, betalede Verten efter hans Villie, og vilde vandre videre. Der var en liden Stad, og et Slot to Mile fra den Skov, der boede en Greve, som kaldes Skovgreven, han havde Befaling af Hertugen i Britania at forvare Skoven. Der kom Fortunatus til den bedste Vert, og spurgte ham ad, om han ikke kunde faae smukke Heste tilkiøbs; Verten sagde: her kom en fremmed Kiøbmand med femten skiønne Heste, og vilde til Bryllup, som Hertugen af Britania skal holde med Kongens Datter af Aragonia, han har tre Heste iblandt de femten, dem vilde min Herre Greven give ham tre Hundrede Kroner for, men han vilde have tre Hundrede og tyve Kroner, og dem staaer ikkun tyve Kroner imellem. Fortunatus gik i sit Kammer, tog sex Hundrede Kroner af sin Pung, og lagde dem i sin Taske, gik til Verten, og sagde: hvor er den Mand med Hestene? har han skiønne Heste? jeg vil gierne see dem. Verten sagde: jeg frygter han lader Eder

ikke see dem, thi min Herre Greven kunde næppe faae dem at see. Fortunatus sagde: behager Hestene mig, da tør jeg kiøbe dem for Greven. Verten tænkte: det var spottelig at tale saa store Ord, og var dog ei bedre klædt, og kom gaaende til Fods, dog ledte han ham til Hesteprangeren, og talede saa meget med ham, at han lod ham see Hestene, han mynstrede dem, de behagede ham alle; dog vilde han ikkun have de tre, som Greven vilde kiøbe, og havde mærkt, at dem stod ikkun tyve Kroner imellem; han tog, og gav ham tre Hundrede og tyve Kroner, og bad ham føre Hestene i hans Værtes Huus, og han sendte Bud efter Sadelmageren, og befaol ham at giøre Sadel og kosteligt Ridetøi, og bad Verten skye ham 2 ridende Svende, dem vilde han give god Sold.

Men imidlertid han saa handlede, fik Greven at vide, at Fortunatus havde kiøbt de Heste; hvorover han blev vred; thi Hestene behagede ham vel, og han havde ikke ladet dem fare for de tyve Kroners Skyld, thi han vilde og til Brylluppet lade sig der see, og han sendte med Vrede en af sine Tienere til Verten, og lod ham spørge, hvo, der havde kiøbt ham de Heste af Hænderne. Verten svarede, at han kiendte ham ikke, men var

kommen til Fods i hans Huus, og havde dog nu Ridebarnisk som en Rytter; og havde sagt, at jeg skulde tractere ham vel, han vilde vel betale mig; men jeg behagede ham ikke bedre, end da han havde spiist det første Maaltid, torde jeg ikke betroe ham det andet, forend han betalte mig det første; thi tænkte jeg: han kunde snige sig bort; Svenden blev vred paa Verten, og sagde: hvorfor gik du med ham at kiøbe de Heste? han sagde: jeg har giort som en from Vert giør imod sin Giæst, hvilket enhver og vel maa giøre; han bad mig gaae med sig, og jeg havde ikke troet, at han skulde kunnet betale et Asen.

Fortunatus blev adspurgt, hvo ham havde givet Pungen; og kom til Andegavis i Britanien, hvor han vilde see Hoftoger.

Svenden kom til Greven, og sagde ham, hvad han havde hørt. Da Greven hørte, at han var ikke Ædelbaaren, sagde han til sine Tienere i Vrede: fanger den Mand, thi han har stjaalet de Penge, eller myrdet nogen. De fangede ham, satte ham i Fængsel, og spurgte ham, hvorfra han var kommen? han sagde: at han var fra Cypern af Staden Famagusta; de spurgte, hvem

hans Fader var? han sagde: en fattig Edelmand. Greven hørte gierne, at han var kommen af fremmede Lande, og spurgte ham, hvor han havde faaet de Penge, og var saa rig? han sagde, det var hans egne, haabede at han var ikke pligtig at sige, hvor han havde faaet saadanne Penge og var der nogen, som vilde bevise ham over, at han havde giort nogen Vold eller Uret, ham vilde han staae i rette med for hans Naade. Greven sagde: dine løse Ord skal ei hielpe dig, du skal sige mig, hvor du har faaet de Penge, og han lod føre ham til det Sted, hvor man piner misdædiske Folk. Da Fortunatus saae, hvorledes de vilde handle med ham, forfærdedes han, dog satte han sig for, at han vilde før døe, end sige om sin Pungs Dyder. Og som han var belagt med store Plager, bad han, at de skulde forløse ham, han vilde sige, hvad de spurgte ham om, og da han kom løs, sagde Greven: siig, hvor du har faaet saa mange Kroner? han sagde: hvorledes han havde faret vild i Skoven paa tredie Dag uden Mad, og Gud gav mig den Naade, at jeg kom af Skoven, og fandt en Pung med sex hundrede og ti Kroner udi; Greven sagde: hvor er den Pung? Fortunatus sagde: da jeg havde talt Pengene, lagde jeg dem i min Taske, og kastede Pun-

gen i Vandet, som findes ved Skoven; Greven sagde: du Skalk, vil du skille mig ved det, som mig hører til? du skal vide, at dit Liv og Gods er forbrudt; thi hvad, som er i min Skov, hører mig til, og det er mit Gods. Fortunatus sagde: naadige Herre! jeg vidste intet af denne eders Rettighed, men jeg holdt det som en Guds Gave. Greven sagde: jeg passer ikke paa, at du det ikke vidste, har du ikke hørt, at hvo intet veed, skal spørge sig for? og kort sagt, du maae lave dig derpaa, i Dag vil jeg tage alt dit Gods fra dig, og i Morgen dit Liv.

Fortunatus tænkte: ak jeg arme Menneske! da jeg havde Kaar at udvælge en af de sex Gaver, skulde jeg have udvalgt Visdom for Rigdom, og da havde jeg ikke nu haft saa stor Angest og Nød; og han bad saaledes om Naade; O naadige Herre! hav Barmhiertighed med mig arme Mand, hvad kunde I være forbedret af min Død? tag eders Gods, som jeg har fundet, og giv mig mit Liv, saa vil jeg bede til Gud for eder alle mine Livs Dage. Greven vilde ei lade ham leve, thi han frygtede, at hvor han kom, skulde han klage over ham, og det skulde være ham en Spot iblandt fromme Fyrster og Herrer; Dog blev han bevæget til Barmhiertighed, formedelst sine Tieneres Bøn,

som bade, at han vilde unde ham Livet og hans Hestekjøt, og give ham sin Rustning igien med et par Kroner til Tærepenge; det sidste kunde Grevens Tjenere ikke forhverve.

Om Morgenen før Dag, lod han føre ham af Staden, at han maatte forsværge: at han sin Livstid ei skulde komme i Grevens Land, hvilket han og giorde. Fortunatus blev glad, at han kom derfra, thi havde Greven vidst, hvorledes det var fat, havde han ikke saa kommet bort. Da Fortunatus var løs, torde han ikke bruge sin Pung, og tage Penge at tære, men gik to Dags Reise i Armod, thi han frygtede, om man fandt, at han havde Penge, skulde han blive fangen igien.

Saa kom han til Andegavis, Hovedstaden i Britania, som ligger ved Stranden, der laae meget Folk med Fyrster og Herrer, som ventede paa Dronningen, at de skulde holde Dystrenden, Dands og anden Glæde, hende til Ære paa Bryllupsdagene, det vilde han see, men tænkte: skulde jeg holde mig som jeg formaaer, da skulde det gaae mig her ligesom det gik hos Skovgreven. Han kiøbte dog 2 skiønne Heste, fæstede sig en Svend, klædte sig og ham herlig, lod og Hestene kosteligt berede, og drog i det bedste Herberge i Andegavis.

for at see det Bryllup, og blive der indtil det havde Ende. Dronningen kom over Stranden, og de sendte mange kostelige Skibe imod hende, at undfange hende, men hun blev meget bedre undfangen, der hun kom i Land af hendes Herre, Hertugen havde et kosteligt Bryllup, der varede i sex Uger og tre Dage. Fortunatus saae dette altsammen, og det behagede ham vel, og han giorde intet andet, end gik og red til Hove, og lod intet blive i sit Herberg; det behagede Verten ikke vel, thi han kiendte ham ikke, og frygtede at han skulde ride bort, og ikke betale, som ham tilforn var vederfaret, og endnu i saadant Bryllup kunde skee. Derfor sagde han til Fortunatus: kiere Ven, jeg kiender Eder ikke, betal mig hver Dag. Fortunatus loe, og sagde: kiere Vert, jeg vil ikke fare bort uden at betale, og han tog af Pungen hundrede Kroner, gav Verten dem, og sagde: behold de Penge, og naar Eder synes, at jeg eller de som komme med mig, har fortæret mere, vil jeg give Eder mere, I tør intet Regnskab giore mig. Verten tog Pengene, og holdt Fortunatus i Ære, og hvor han gik omkring ham, tog han sin Hat af for ham, satte ham hos de Bedste og Overste ved Bordet, og lagde ham i et herligere Kammer end tilforn.

Fortunatus bliver bekiendt med Edelmanden Leopoldus.

Da Fortunatus sad hos de andre Herrer til Bords, kom mange Spillemænd og lystige Folk for Bordet at giøre Lystighed for Folket. Der kom en gammel Edelmand, han klagede for Herrerne sin Armod, og sagde, at han var en Edelmand, fød i Hybernia, og havde i sine Aar reist gjennem to Keiserdømmer, tyve christne Kongeriger, og der var ikke flere i Christendommen. Han havde fortæret, hvad han havde, og begierede, at de vilde forstrække ham med Penge, at han kunde komme hiem igien. En Greve ved Bordet sagde: hvad hedder de Kongeriger? Edelmanden opregnede dem efter hinanden, der er det Kongerige, der har tre eller fire Hertuger under sig, foruden Fyrster og Herrer, Verdslige og Geistlige, som have Land og Folk, hvilke jeg har besøgt, og jeg har meget forfaret af hvert Land, som har sit besynderlige Tungemaal, og jeg har beskrevet, hvad hver Konge hedder, og hvor langt der er fra et Kongerige til et andet. Greven sagde: jeg vilde gierne have været med i alle de Stæder, dog at jeg kunde have været her igien, jeg troer det koster megen Tid og Gods, hvo som vil besee alle de Lande. Edelmanden sagde: ja Herre, man

forsøger meget ondt og godt, og maa have mange usle Herberger og lide megen Fortred. Greven skiænkte ham fire Kroner, og sagde, om ham saa syntes, maatte han blive der saa længe Høitiden varede, han vilde betale for ham. Han takkede, og sagde: mig længes til mine Venner, thi jeg har længe været ude. Fortunatus merkede paa Talen, som den gamle Edelmand havde sagt, og tænkte: kunde jeg komme i Tale med ham, og han vilde føre mig igiennem de Lande, vilde jeg rigelig begave ham. Da Maaltidet var giort, sendte han Bud efter ham, og spurgte om hans Navn? han sagde Leopoldus. Fortunatus sagde: jeg har hørt, at I har vandret vidt, og været i mange kongelige Gaarde; jeg er ung, og vil gierne i mine unge Dage vandre den Stund, jeg kan, og om du vil føre mig, vil jeg faae dig en Hest, og leie dig en Svend, og holde dig som min Broder, og give dig god Sold. Leopoldus sagde, jeg kan lide, at man holder mig vel, og giør mig til gode, men jeg er gammel, har Hustrue og Børn, de vide nu intet af mig, og den naturlige Kierlighed tvinger mig, at jeg maa komme til dem igien. Fortunatus sagde: Leopoldus, giv dig tilfreds, og fuldkom min Villie, saa vil jeg ride med dig til Hybernia, og rigelig begave din Hu-

Hustru og Børn, om de ere i Live, og naar Reisen er endt, og vi komme til Famagusta i Cypern, vil jeg forsee dig med Piger og Svende alle dine Dage.

Leopoldus tænkte: denne Mand lover mig meget, var det saa vist, var det en god Lykke i min Alderdom, og sagde til ham: jeg vil være Eder til Ville, med saa Skiel, at I fuldkommer Evers Løfte, og begynder det ikke, uden I vide, at I have altid Penge, thi uden Penge kan det ikke skee. Fortunatus sagde til Leopoldus: sørg intet, jeg veed i hvert Land at faae Penge nok, derfor tilsig mig at fuldkomme den Reise. Han sagde: ja holder det I have lovet mig. De tilsagde hinanden ved Tro og Love, at den ene vilde ikke forlade den anden i nogen Nød. Da de havde besluttet det, tog Fortunatus to Hundrede Kroner ud, og gav Leopoldus dem, og sagde: kiøb 2 skiønne Heste, spar ingen Penge, lej en Svend til dig selv, og naar han ikke behager dig, da lej dig en anden, og naar du har ikke flere Penge, vil jeg give dig flere, og du skal aldrig være uden Penge. Det behagede Leopoldus vel, og han tænkte, at det var en god Begyndelse, derpaa berustede han sig ligesom han lystede. Desligeste giorde Fortunatus, han antog to Svende og en

Dreng, saa de vare sex og alle til Sinds at fare Lande og Kongeriger igiennem, først besaae de i det romerske Rige, Nürnberg, Augsburg, Norlingen, Ulm, Costnitz, Basel, Strasburg, Maintz, Cöln, men fra Cöln, droge de til Burg i Flandern, derfra til London, Kongens Hovedstad i Engeland, og fra London til Obvurck, som er en Hovedstad i Skotland, og ligger 9 Dages Reise fra London.

Fortunatus med sine Tienere og med Leopoldus gik med hinanden i Particii Skierseild; og i Fare, men de blive reddede.

Da de vare komne derhen, havde de endnu sex Dages Reise til Hybernia, til den Stad, hvor Leopoldus var. Leopoldus begierede af sin Herre Fortunatus, at han vilde ride med ham derhen, hvilket han og samtykkede; saa rede de til Hybernia, og kom til Staden Baldrick, hvor Leopoldus var hiemme, der fandt han sin Hustrue og Børn, ligesom han havde forladt dem, dog havde en af hans Sønner faaet sig en Hustrue, og en Datter en Mand; de vare alle glade ved hans Tilkommelse. Men som Fortunatus vidste deres slette Tilstand tilforn, gav han Leopoldus hundrede Nobel, at han skulde lade alting vel tilrede, han vilde komme

og giøre sig glad med hannem. Leopoldus lod alting kostelig tilrede, og indbyde sine Børn, Datters Mand og Sønnehustrue, og andre gode Venner, og holdt saa kostelig Huus, at enhver i Staden havde Gavn deraf. Fortunatus var glad, og der han havde ædt, kalte han Leopoldus til sig, og sagde: Du skal tage Orlov af din Hustrue og Børn; see her er tre Vædsker, og der er udi hver fem Hundrede Nobel; hver Nobel bedre end halvtredie rhinske Gylden, den ene skal du give din Hustrue, den anden til din Søn, den tredie din Datter til god Nats Forœring og Skiænk, som de kunde have at tære. Derved blev han glad, takkede ham for hans store Gaver, og trøstede sin Hustrue og Børn dermed.

Fortunatus havde hørt, at der var endnu to Dages Reise til den Stad, hvor Sancti Patricii Skiersild er; der lader man ingen komme ind, uden Abbedens Forlov. Leopoldus gik til Abbeden, og det blev ham forundt; dog spurgte han, hvorfra den Herre var kommen. Han sagde: at han var kommen af Cypern; derpaa bød Abbeden Fortunatus og hans Folk til Giest, hvilket Fortunatus antog for en stor Ære; og da han gik til Maaltid, kiøbte han et Fad af den bedste Viin, han kunde finde, og skienkte Abbeden det, thi Viin

ned, som arme fortvivlede Folk, og de hørte og saae intet.

Præsterne gik til Abbeden, og sagde, at de to Pillegrime komme ikke ud igien; det giorde ham ondt, og besynderlig for Fortunatus Skyld, der havde skiænket ham den gode Viin; og deres Svende gave sig ilde for deres Herrer. Abbeden vidste en gammel Mand, der havde mange Aar tilforn med en Snor maalt Hulen; han sendte Bud efter ham, og sagde, at han skulde see om han kunde flye de Mænd ud. Svendene lovede ham Hundrede Nobel; han sagde: ere de endnu i Live, da vil jeg hente dem ud. Han beredte sig, og gik med sit Instrument, og søgte en Hule efter den anden, indtil han fandt dem, som vare saare afmægtige og skrøbelige; da bad han dem, at de skulde holde sig ved ham, ligesom en Blind ved en Seende, og han gik efter sit Instrument, og med Guds og den gamle Mands Hielp, kom de til Folk igien. Abbeden blev glad, og vilde ikke at flere Pillegrime skulde komme did, og hans Kloster skulde miste en stor Fordeel.

Svendene sagde til Fortunatus, at de havde lovet den gamle Mand Hundrede Nobel, fordi han vilde søge efter dem, dem gav han ham strax, og end mere og takkede ham saare, og lod tilrede

i sit Herberge et kosteligt Gjæstebud, bød Abbeden med alle hans Brødre til Gjæst, og takkede Gud, at han var kommen af den Angest, og gav Abbeden og hans Convent Hundrede Nobel til en Skiænk, at de skulde bede til Gud for ham. De toge Orlov af Abbeden, og rede tilbage den næste Vei mod Calais, thi paa hiin Side Hybernia er saadant Udføre, at man ikke kan komme længere; og de rede til Sancte Johst i Piccardi, siden til Paris, igiennem Frankerige, Spanien, Neapolis, Rom og indtil Venedien.

Fortunatus kommer til Venedien, og derfra til Constantinopel, for at see den unge Keisers Kroning; og kom der hos en utro Vert i Fare for at miste sin Pung.

Da de vare i Venedien, hørte de, at Keiseren af Constantinopel vilde lade krone sin Søn til Keiser, thi han var ved Alder, og vilde, at han skulde besidde Regimentet den Stund han levede; det havde de Venedier faaet at vide, og beredte en Gallej og et Budskab med mange kostelige Klenodier, hvilke man skulde skiænke den nye Keiser. Fortunatus betingede sig og sine Folk paa samme Gallej, og foer med de Venedier til Con-

stantinopel; der var meget fremmed Folk ankommen, at de kunde ikke faae Herberg; de Venedier bestikkede deres eget Huus, og vilde ingen fremmed have hos dem. Fortunatus med sit Folk søgte længe efter Herberg, og paa det sidste fandt han en Vert, som var en Tyv; hos ham laae de til Herbergs, og de gik hver Dag hen at see den Stads, indtil den havde Ende, om hvilket meget var at skrive. Da Fortunatus gik hver Dag ud at besee Stadsen, lukte han sit Kammer til, og meente, at hans Tøi var vel forvaret, men Verten havde en hemmelig Indgang i Fortunatus's Kammer, hvor de første Senge stode inde, paa den Fiællevæg, af hvilken han kunde tage en Fiæl, og sætte den til igien, saa ingen kunde mærke det; der gik han ind og ud paa den Stund, de vare i Stadsen, og søgte i deres Vadsker og Læderfække, og fandt ingen rede Penge, hvilket han forundrede sig paa, og tænkte, at deres Penge vare syede i deres Klæder. Da de havde tæret hos ham i nogle Dage, giorde de Regnskab med ham, som tog grant vare paa, hvor de toge Penge, og saae, at Fortunatus tog Penge under Bordet, og gav Leopoldus, som betalede Verten. Fortunatus befalede Leopoldus, at han ikke skulde prutte med nogen, men hvad enhver begiærede, skulde han

give ham; det giorde han og med denne, og det behagede ham, men han nøiedes ikke, han vilde gierne have baade Pungen og Pengene. Nu var det nær den Dag, at Fortunatus havde lovet, at hielpe en fattig Pige i Mands Værge, og begave hende med 400 Stykker Guld; da sagde han til Værten, om han ikke vidste en fattig from Mand, der havde en mandvoxen Datter, og formaaede ikke for Armod at give hende en Mand, og bad ham vise den Fader til ham, da vilde han hielpe hans Datter til Ære. Verten svarede: jeg veed flere end een; i Morgen vil jeg føre Eder en from ærlig Mand til, og han skulde tage sin Datter med sig til Eder; det behagede Fortunatus vel. Men Verten tænkte: jeg vil i denne Nat stiæle ham sine Penge fra, den Stund, han har dem, thi tøver jeg længer, da giver han dem ud; om Natten krøb han igiennem et Hul, og da de sov hart, ledte han i alle deres Klæder, og meente, at finde meget Guld i dem, men han fandt intet; da skar han Leopoldus sin Pung fra, i hvilken var halvtredsindstyve Ducater, og han skar Fortunatus sin Pung fra, men da han tog den, fandt han uden paa den, at der var intet i; da kastede han den under Sengen, og gik til de tre

Svende, og skar dem deres Pung fra, i hvilke han fandt Penge, og lod Døren og Vinduer op, ligesom en Tyv havde krøbet derind af Gaden. Da Leopoldus vaagnede, og saae Døren og Vinduerne aabne, skiændte han paa Svendene, og sagde: hvi ere I gaaet hemmelig ud, og lagt Eders Herre i saadan en Fare? men de sov og vaagnede i Søvne, og enhver sagde: at han ikke havde giort det. — Da forfærdedes Leopoldus, og saae til sin Pung, som var ham fraskaaren, og Remmerne hængte ved Beltet. Han kaldte paa Fortunatus, og sagde: Herre, vort Kammer staaer paa alle Sider aaben, og Eders Penge, som jeg havde, ere bortstiaalne; det var gaaet Svendene ligesaa, og Fortunatus tog sin Kiortel, i hvilken han bar sin Lykkepung, og fandt, at den var skaaren fra ham; da forfærdedes han, faldt ned i Sengen, og laae ligesom han havde været død. Leopoldus og Svendene vare bedrøvede for deres Herres Skyld, og de vidste ikke af den store Fordeel, som han havde mistet, de kratzede og klaaede ham, indtil de fik ham til Sinde igien. Da de vare i denne Angest, kom Verten, holdt sig underlig, og sagde: hvi bære I Eder saa ad: de sagde til Verten, at alle deres Penge vare stiaalne fra dem. Verten sagde: hvad ere

I for Folk? have I ikke et godt Kammer, hvi have I ikke lukket det til? de sagde: vi lukte Vinduer og Døre, men fandt dem aabne. Verten sagde: seer til, at I ikke har stiaalet fra Eder selv indbyrdes, her er mange fremmede Folk, jeg veed ikke om de ere alle gode; og da de holdt sig saa ilde, gik han til Fortunatus, og saae, at han havde slet forvendt sit Ansigt, og sagde: har I mistet mange Penge? han sagde: de vare ikke saa mange; da sagde Verten: hvi skulde I da holde Eder saa ilde for en føie Penning? I vilde i Aftes gifte en arm Mands Dåtter, giemmer Eders Penge og fortærer dem selv. Fortunatns svarede Verten sørgelig: jeg er mere bedrøvet for Pungen end for Pengene, jeg har mist; der var et lidet Brev udi, deraf kunde ingen have Gavn for en Penning. Da Verten saae, at Fortunatus var saa bedrøvet, endskiøndt han var en Skalk, rørtes han dog af Barmhiertighed, og sagde: lader os lede om Pungen, thi ingen skiøtter om en tom Pung, og bad Svendene lede. En bukkede sig under Sengen, og fandt Pungen og sagde: her ligger en tom Pung, gav sin Herre den, og spurgte ham, om den var den rette; han sagde: lad mig see om den er den samme, og saae, at det var den. Fortunatus frygtede, at, efterdi

Pungen var afskaaren, den skulde have mistet sin Dyd, og han torde ikke tage i den for Folkene, thi han frygtede, om nogen vidste den Pungs Dyd, at han skulde miste sit Liv for den. Fortunatus lagde sig ned igien, thi man saae, at han var mistrøstig, han lagde Pungen under Klæderne og tog deri, og fandt, at den havde al sin Kraft som tilforn, derved blev han glad, dog havde hans Forfærdelse været saa stor, at han i lang Tid ikke kunde komme til sin Styrke igien, og blev liggende stille den Dag. Leopoldus vilde trøste ham, og sagde: Herre, vær ikke ilde tilfreds, vi have endnu skiønne Heste, Sølvklæder, Guldringe og andre Klenodier, og om vi end ikke have Penge, ville vi dog hielpe Eder hiem, jeg har reist mange Kongeriger igiennem uden Penge. Leopoldus meente, at han var saare rig, og i hvor meget han mistede, kunde de ei hindre ham, naar han kom hiem. Fortunatus talede afmægtig og sagde: hvo der mister sit Gods, han mister sin Fornuft; Visdom er bedre at udvælge end Rigdom, Styrke, Sundhed, Deilighed og et langt Liv, det kan man ikke stiæle fra nogen, og dermed taug han. Leopoldus forstod ikke de Ord; han vidste ikke heller, at han havde Kaar at udvælge et af disse Stykker, og han spurgte inte

ydermere, men meente, at han vidste ikke selv hvad han sagde i denne hans Skrøbelighed; de kom ham til at faae Mad, og han kom til sig selv igien og blev glad, dog da det blev Nat, befalede han sine Svende at kiøbe Lys og brænde om Natten, og enhver skulde have et dragIII Sværd hos sig, at de ikke mere skulde røves, hvilket og skeete.

Fortunatus bandt de afskaarne Remmer meget stærkere til Pungen, og lod den ikke mere hænge ved sin Kiortel, men bevarede den saa vel, at ingen kunde stiæle den tiere fra ham.

Om Morgenen gik han med sit Folk i Sophie Kirke, der var et skiønt Capel, som heed vor Frue Capel, der gav han Præsterne ti Gylden, at de skulde giøre Prædiken, Gud almægtigste til Ære, og synge Te Deum Laudamus. Der Prædiken og Lovsangen var endt, gik han paa Pladsen, hvor Verlere og Kiøbmænd vare, og han bad sin Svend berede Maaltid og forsørge Hestene, gav Leopoldus Penge, og sagde: kiøb fem nye gode Vedsker, jeg vil gaae til min Verler og hente Penge. Leopoldus hentede fem Vedsker, og han lagde strax i den ene Hundrede Ducater, og gav Leopoldus dem, at han skulde udgive, og ei lade noget fattes, naar han havde ikke mere, vilde han

give ham mere, og gav hver Svend en Bædske med 10 Ducater, og befalede dem at være glade og at være omhyggelige, at ham ikke skulde vederfares mere Skade, end den, ham var skeet; de takkede ham, og lovede at være omhyggelige.

Fortunatus lagde fire Hundrede Ducater i den femte Bædske, sendte Bud efter Verten, og sagde som tilforn: veed I en fattig from Mand, som har en smuk mandvoxen Datter, saa vil jeg hielpe hende til Æren. Han sagde: jeg veed mange; dog vil jeg skye Eder en Mand hid og Datteren med; det behagede ham vel. Verten gik til en from Mand og sagde, at der var kommen en rig Giest til ham, han skulde tage sin Datter med sig, og gaae med ham, han haabede, at det skulde gaae ham vel.

Fortunatus hialp en fattig Mands Datter, og gav hende fire Hundrede Dukater til sit Ægteskab.

Den fromme og eenfoldige Mand, som var en Snedker, sagde: jeg vil ikke lede min Datter til ham, han maaske vilde bruge hende til Utugt, og kiøbe hende en Kiortel; dermed var hverken hun eller jeg hiulpen; siget ham: vil han giøre hende til gode, kan han komme til os. Verten

fortrød det saare, og sagde det til Fortunatus, hvilket behagede ham vel, og sagde: følg mig til den Mand, og han tog Leopoldus med sig, og gik i Mandens Huus, og sagde: jeg har hørt, at du har en mandvoxen Datter, lad hende og hendes Moder komme hid; han sagde, hvad skulde de? Fortunatus sagde: byd dem komme, thi det er deres Lykke; da kaldte han Moderen og Datteren, de kom begge to saare bluferdige, thi de havde onde Klæder paa. Datteren stod bag Moderen, at man ikke skulde see hendes arme Klæder. Fortunatus sagde, Jomfrue staae hid frem; hun var deilig og skiøn. Han spurgte Faderen, hvor gammel Datteren var? han sagde: tyve Aar; Fortunatus sagde: hvi have I ladet hende blive saa gammel, at I ikke have givet hende en Mand? Moderen kunde ikke bie til Faderen svarede, og sagde, hun har for 6 Aar været stor nok, men vi have intet havt at hielpe hende i Ægteskab med. Fortunatus sagde, om jeg giver hende en god Hiemgave, veed I da en Mand til hende? Moderen sagde, ja jeg veed, vor Nabo har en Søn, som har hende kier, dersom hun havde noget, tog han hende gierne til Ægte: han spurgte Jomfruen, hvorledes behager dig eders Naboes Søn? hun sagde: jeg vil ingen udvælge, men

den min Fader og Moder giver mig, vil jeg have, og om jeg skulde døe uden Mand, vil jeg selv ingen tage. Moderen sagde, Herre, hun lyver, thi jeg veed, at hun har ham kier, og han vil og gierne have hende. Fortunatus sendte Bud efter den unge Karl, og der han kom, behagede han ham vel, han tog en Bædske, udi hvilken de fire hundrede Ducater vare, slog dem ud for dem paa Bordet, og sagde til Karlen, som var 20 Aar gammel, vil du have denne Jomfrue til ægte? og Jomfru vil I have denne unge Karl til ægte, da vil jeg give Eder disse Penge til Hiemgave. Karlen sagde: er det eders Alvor, da er der ingen Tvivl paa min Side. Moderen svarede: der er ingen Tvivl paa min Datters Side; saa sendte han Bud efter Præsten, og lod give dem sammen for deres Fader og Moder, thi han vilde vide, at det var Ægteskab; han gav dem de Penge, som han havde baaret hid, og Brudens Fader ti Ducater, at han skulde klæde sig og sin Hustrue dermed, og han gav ham endda ti Ducater til at giøre Bryllup med.

Derved bleve de alle hiertelig glade, takkede Fortunatus, og lovede Gud, og sagde: Gud har visselig sendt os den Mand af Himmelen. Da Ægteskabet var fuldendet, gik de til deres Her-

berge og Leopoldus forundrede sig, at hans Herre var saa mild og gav saa let saa mange Penge ud, og holdt sig dog saa ilde for de faa Penge, ham blev stiaalen fra. Verten fortrød meget, at han ikke havde fundet den Vædske med de fire Hundrede Ducater, og havde dog efterseet alle Vædskerne; han tænkte: har han saa meget at udgive, da maa jeg endnu tage mig for at tømme deres Tasker. Værten vidste og, at de lod brænde store Voxlys om Natten, hvilke de havde ladet giøre dertil, og da de vare hengangne at see Keiserens Høitid, gik Verten i deres Kammer, og borede et Hul i Lysene, og lod Vand deri, klinede Vox derfor, og redte saa Lysene til, at naar de havde brændt to Timer, sluktes de af dem selv. Da Keiserens Høitid havde naaet nær Ende, tænkte Værten, at Fortunatus blev der ikke længe, vilde derfor ikke heller forsømme sig, men fattede i Sinde, at giøre sine Giæster Skade den Nat, og gav den Aften den bedste Viin, han kunde bekomme, at drikke; han var og lystig med dem, og meente, at de skulde vel sove derefter. Derpaa gik de til Sengs, beredte deres Natlys, og enhver havde sit dragende Sverd hos sig, og meente, at de vilde sove uden al Sorg.

Den utro Vært i Constantinopel kom om Natten i Kammeret, og Leopoldus slog ham ihiel, og kastede ham i en dyb Brønd for Stalden.

Men Verten sov ikke, og tænkte at fuldkomme sit Forsæt, og der han saae, at Lyset var udslukket, krøb han igiennem Hullet, kom til Leopoldus, og kradslede under hans Hoved. Leopoldus vaagnede, og tog et skarpt Sværd, som laae hos ham paa Sengeklædet, og hug til ham; Tyven bukkede, men ikke nok, og han giorde ham Saar i Halsen, at han raabte hverken Ak eller Vee, men døde deraf. Leopoldus kaldte vredelig paa sin Svend, og sagde: hvorfor have I slukket Lyset? da sagde enhver, at de havde ikke slukket det. Leopoldus sagde: en af Eder gaaer og tænder Lyset, og de andre staae med dragne Sværd for Døren, og lader ingen ud, thi her er en Tyv i Kammeret. Den ene hentede strax et Lys, og sagde: lukker Døren vel til, at Tyven løber ikke ud, og begyndte at søge, da fandt de Verten liggende død hos Leopoldus, og var saargiort i Halsen. Da Fortunatus det hørte, forfærdedes han mere end nogen Tid tilforn og sagde: Gud bedre mig, at jeg er kommen til Constantinopel; det var en ringe Ting, at vi tilforn mistede vort Gods, men nu miste vi alle vort Liv og Gods; og han sagde

til Leopoldus: o hvi har du giort saa ilde, at du har slagen vor Bært ihiel? havde du giort ham dødelige Saar, og dog ikke slet slaget ham ihiel, da vilde vi med rede Penge have løst vort Liv. Leopoldus sagde: det var mørkt, og jeg vidste ikke, hvem jeg ramte, jeg hug efter en Tyv, som kradslede under mit Hoved, den der tilforn stial vore Penge bort, den har jeg rammet, og Gud give, at enhver vidste, hvorledes han er bleven slagen ihiel, da torde vi ikke frygte os for Liv og Gods. Fortunatus sagde: o vi kunde ikke komme dermed hen, at vi kunde giøre Verten til en Tyv, hans Venner lade det ikke blive derved, og der hielper hverken Ord eller Penge. Fortunatus tænkte i sin Angest: har jeg en Ven, hvilken jeg torde betroe min Pung og kundgiøre dens Dyd, naar vi bleve fangne, da uden Tvivl tog Dommeren en Sum Penge af saadan en god Ven for os; han tænkte atter: om jeg gav en den Pung, da skulde han have den saa kier, at han ikke skulde give mig den igien, og derhos raade Dommeren, at han ikke skulde lade saa stort Mord blive ustraffet, og sige: det var Skam at sige, at de Giester havde myrdet deres Vert og bleve ikke steilede derfor. Omsider besluttede han

ingenlunde at give Pungen fra sig, dog rystede al hans Legeme, og han var saare forskrækket.

Da Leopoldus saae, at hans Herre og Svende vare saa forfærdede, sagde han: hvi ere I saa mistrøstige? her hielper ingen Sorg, det er nu skeet, vi kunde ikke giøre den Tyv levende igien; lader os bruge de Raad, hvorledes vi kunde komme igiennem den Sag. Fortunatus sagde: at han vidste ingen Raad, uden han tænkte paa, hvorfor han ikke udvalgde Visdom for Rigdom, og han sagde til Leopoldus, veed I et godt Raad, da brug det, thi det er fornødent; Leopoldus sagde: følg mig, og giør, hvad jeg beder Eder, saa vil jeg føre os herfra uden al Forhindring med Liv og Gods. Disse Ord, som den gamle Leopoldus talede til dem, bleve de glade ved.

Og Leopoldus sagde: værer stille, ingen tale noget, skiuler Lyset; og han tog den døde Vert paa sin Ryg, bar ham bag Herberget hos Stalden, og kastede ham hovedkuls ned i en Brønd, som var saa dyb, at ingen kunde see ham. Dette skeete ved Midnatstid, at ingen saae det, og han kom til Fortunatus igien, og sagde: jeg har skilt os ved den Tyv, at ingen skal faae det at vide i lang Tid, hvor han er henkommen, jeg veed, at han har ingen sagt det, at han vilde stiæle fra

os, saa skal ingen vide, at vi have giort ham ondt, derfor værer trøstige, og gaaer til Hestene, rygter dem, synger Viser, og snakker om unge Qvinder, og ingen laver sig mærke, at han sørger, vi ville holde os ligesaa, og strax det bliver Dag, ville vi i 6 Timer ride en lang Vei. Disse Ord hørte Fortunatus gierne, og blev meget glad; da Svendene nu vare glade, og havde beredt Hestene, sagde de til Vertens Drenge og Piger, send Bud efter Malversi, og drik saa meget I vil, og de gave Drengene en Ducat til Giestepenge og Pigerne een, og de vare lystige. Leopoldus sagde: jeg haaber, vi komme inden en Maaned igien, da ville vi være lystige tilsammen. Fortunatus sagde til Drengene og Pigerne: sig Verten og Vertinden en god Morgen, jeg vilde vel bære ham denne Kande Malversi til hans Seng, men Hvile er ham bedst.

Fortunatus reiser rundt omkring i Verden.

Med saadanne Skiæmteord satte de sig paa deres Heste, og red bort imod Tyrkiet, og kom i den tyrkiske Keisers Land, i den Stad Karosa, hvor den tyrkiske Keiser havde en Befalingsmand, som skulde give Pillegrimme eller christne Kiøb-

mænds Leide at drage igiennem hans Land; det vidste Leopoldus, og strax han kom derhen, gik han til Befalingsmanden og sagde: vi ere 6 Pilegrimme og begiære Lejde, og han begiærede en Tolk, som kunde ride med dem; han tilsagde dem fri Lejde, men han vilde have 4 Dukater af hver af dem, og Tolken hver Dag en Dukat og sin Tæring. Leopoldus vred sig libt derved, dog havde han ikke mange Ord, men gav ham Pengene, og bekom en skreven Lejde, og blev sendt til en vis Mand, med hvilken han meente, at de vare vel forsørgede, og de rede igiennem Tyrkiet.

Da Fortunatus saae, at han torde ikke mere sørge, og den Forskrækkelse, som han havde faaet i Constantinopel var forgaaet, blev han glad, og brugte skiemtsomme Ord; saa rede de til den tyrkiske Keisers Gaard, saae den store Rigdom og Folkets Mangfoldighed, som han havde, naar han drog i Marken, og forundrede sig, at en Mand kunde samle saa meget Folk, men det behagede ham ilde, at der vare saa mange forløbne Christne iblandt det Folk; han blev ikke længe der.

Han drog igiennem det lille og store Vallachie; deri regierede Tratøla Vejda, kom til det Kongerige Bosen, fra Bosen drog han til det Kongerige Croatien, fra Croatien til det Kongerige

Dalmatien, fra Dalmatien til Ofen i Ungarn, fra Ofen til Cracau i Polen, fra Cracau til Kjøbenhavn, fra Kjøbenhavn til Stokholm, fra Stokholm til Bergen, fra Norge igiennem Sverrig og Danmark, til Prag i Bøhmen, fra Prag igiennem det Hertugdømme i Saxen og Frankenland til Augsburg; derfra drog han med nogle Kiøbmænd, og holdt dem frie til Venedien. Disse Landes Skikkelse havde Fortunatus selv tilsammenskreven i en liden Bog, og al den Fyrstelige Skienk, som han havde faaet, førte han hiem med sig til Cypern.

Da han var i Venedien, tænkte han: her er rige Folk, du maa lade dig mærke, at du har Penge, og han spurgte efter kostelige Klenodier, hvilke ham bleve frembaarne; iblandt dem vare mange, som ham behagede, og hvilke de viste ham, kiøbte han, og fik de Venedier en Sum rede Penge og han var høit agtet. Han vidste, at, da han var faren fra Famagusta, havde han forladt sin Fader Theodorus og sin Moder Gratiana i Armod, han lod sig giøre skiønne Klæder, kiøbte meget Boeskab; han kiøbte alting dobbelt, og lejede sig en Gallej til sit Gods, og foer til Cypern til Famagusta.

Fortunatus kommer, efter mange Reiser, tilbage til Cypern.

Han havde været ude i femten Aar, og da han kom i Staden, blev ham sagt, at hans Fader og Moder vare døde, hvilket giorde ham saare ondt, og han bestilte et stort Huus, i hvilket han lod føre sit Gods, og leiede sig flere Svende og Piger, holdt statseligt Huus, blev hæderlig undfangen, og afholdt af alle, dog undrede mange, hvorledes han havde faaet saa stor Rigdom, efterdi de fleste vidste, at han var kommen derfra udi stor Armod.

Og han kiøbte sin Faders Huus, og flere Huse næst hos, lod de gamle afbryde, og byggede et kosteligt Pallads paa det allerskiønneste, thi han havde seet mange kostelige Bygninger; hos Palladset lod han bygge en skiøn Kirke, og tretten Huse omkring Kirken; der beskikkede han en Provst og tolv Præster, som skulde altid synge og læse, og have deres Løn derfor: Provsten tre Hundrede Dukater, og hver Præst Hundrede Dukater aarlig; han lod og giøre i Kirken tvende kostelige Grave, og opgrave sin Fader og Moder, og lagde dem i den ene Grav, og den anden skulde være for ham og hans Arvinger. Da Palladset og Kirken var fuldkommen efter hans Villie, tænkte han at tage

sig en Hustru, og er man mærkede, at han havde det i Agt, da bleve mange glade, og prydede deres Døttre paa det allerskiønneste; og enhver tænkte: hvo veed, Gud tør give min Datter den Lykke saasnart som en anden, og enhver vilde have sin Datter dertil. Mange Jomfruer bleve deiligt prydede, som ellers lang Tid tilforn ikke saavel havde været klædte.

Ikke langt fra Famagusta var en Greve, som havde tre Døttre, som for andre Jomfruer vare deilige; ham raadte Kongen til, at han skulde give een af sine Døttre til Fortunatus, om nogen af dem behagede ham. Greven var ikke rig, dog sagde han: Herre Konge, om han begierede en af mine Døttre, vilde I da raade mig det? han har hverken Land eller Folk, om han end har havt mange Penge, eller har dem endnu, da see I vel, at han har forbygt sig meget paa det, som intet er nyttigt, og han kan snart blive af med det andet, ligesom hans Fader, thi det er snart giort, at man kan forsætte stor Eiendom. Kongen sagde til Greven: jeg har fornummet, at han har saa mange kostelige Klenodier, at man kunde kiøbe et Grevedom for dem, og han vil ingen sælge af dem, jeg hører og, at han har

reist igiennem mange Lande og Kongeriger, og jeg holder for, at vidste han ikke at ende sin Sag vel, havde han ikke bygt saa kosteligt et Pallads og den Kirke, som han har vel begavet med god vis Rente til evig Tid; og det er mit Raad, behager det ham og dig, da vil jeg giøre min Flid til, at en af dine Døttre kan faae ham, og haaber, at det skal skee; Fortunatus behager mig, og jeg seer heller, at han faaer en fribaaren Hustrue, end en Borgerdatter, og det skulde fortryde mig, om en uædel Qvinde skulde boe i det Pallads. Da Greven hørte, at Fortunatus Væsen behagede Kongen, sagde han: naadige Herre Konge, jeg forstaaer paa eders Tale, at I have Behag dertil, at jeg giver Fortunatus en af mine Døttre, det skulde I have Fuldmagt til baade over Liv og Gods. Da Kongen det forstod, sagde han til Greve Nimian: send dine Døttre til Dronningen, saa vil jeg lade pryde dem, i det Haab, at han skal behage en af dem, dog skal jeg unde ham det Kaar at tage, hvilken han vil, og jeg vil dig til Villie give hende ham, og du torst ikke koste Hiemgave dertil; skal der gives noget, vil jeg selv give det, efterdi du giver mig fri Magt over Liv og Gods. Greve Nimian takkede Kongen, og sagde: hvad Hans Kongelige Naade behagede, det

vilde han giøre; han tog Orlov af Kongen, red hiem til sin Hustrue, og sagde hende det, som handlet var imellem ham og Kongen. Det behagede Grevinden vel, uden allene, at dem tyktes, at Fortunatus var ikke friebaaren, og at han skulde have Kaar at udvælge en af disse tre Jomfruer, thi der var en af dem, hvilken hun havde mest kiær. Greven spurgte, hvilken det var? det vilde hun ikke sige ham, dog giorde hun hans Villie, beredte sine Døttre, og gav dem en Tugtmesterinde, Svende og Piger, som Adelen sømmer, og de kom til Kongens Gaard af Cypren; der bleve de alle tre, og de som kom med dem, vel undfangede af Kongen og Dronningen, og de bleve oplærte i Hoftugt, og hvad, som hører til Adels Handel, hvilke de dog tilforn vare vel oplærte udi; de vare saare deilige, og bleve hver Dag deiligere.

Da Kongen syntes, at det var paa Tiden, saa sendte han Bud efter Fortunatus, at han skulde komme til ham, men det blev ham ikke sagt, hvad Kongen vilde ham, dog vidste han, at Kongen var ham naadig; han beredte sig hastig, red med Fryd til sin Herre og Konge, og blev herligen undfangen.

Kongen vil give Fortunatus en Hustrue.

Kongen sagde til ham: Fortunatus, du er min Undersaat, og jeg forseer mig det til dig, at hvad jeg raader dig, det skal du lyde; thi jeg under dig vel, og har seet, at du har bygt dig et kosteligt Sæde og Kirke, og har i Sinde at tage dig en Hustrue. Nu frygter jeg, at du skal tage dig en, som ikke behager mig, og jeg har betænkt at give dig en Hustrue, ved hvilken du og dine Arvinger skulde blive i Ære og Agt. Fortunatus sagde: naadige Konge! det er sandt, at jeg har i Sinde at tage mig en Hustrue, men efterdi jeg forstaaer, at Eders Kongelige Naade vil være mig saa naadig at forsee mig, da vil jeg ingen Spørgsmaal, Sorg eller Tanke have om nogen, men aldeles sætte min Lid til Eders Kongelige Naade. Da Kongen havde faaet dette Svar af Fortunatus og af Greve Nimian, og han havde hans Døttre i sin Vold, tænkte han: her bliver godt at giøre Ægteskab, og han sagde til Fortunatus: jeg har her tre deilige Søstre, som ere en Greves Døttre, den ældste er 18 Aar gammel, og hedder Gemiana, den anden er 17 Aar gammel, og hedder Marsepia, den tredie er 16 Aar gammel og hedder Cassandra, iblandt disse tre maae du udvælge dig een, og byfee den ene efter den

anden, eller om du vil see dem alle tre tilhabe, maae det skee. Fortunatus betænkte sig ikke længe og sagde: o naadige Konge! efterdi I unde mig saadant Kaar, da begierer jeg at see dem staae alle tre hos hinanden, og høre enhver af dem tale. Kongen svarede: hvad du begierer, det skal skee; og han befalede Dronningen at beskikke sit Frue-kammer og sine Jomfruer, thi han vilde selv komme derind og tage en Giest med sig. Dette giorde Dronningen med Flid, thi hun vidste, hvorfor det skeete, og da Kongen syntes Tid at være, tog han Fortunatus allene, og vilde gaae med ham; Fortunatus sagde: naadige Konge, er det Eder ikke imod, da lader denne gamle Tiener gaae med mig; Kongen lod det skee, og de toge den gamle Mand Leopoldus med sig, og kom i Frue-kammeret, da stod Dronningen og hendes Jomfruer op, og undfik Kongen og Gjesterne vel; saa satte Kongen sig ned og Fortunatus neden for Kongen.

Kongen viste Fortunatus tre ædle Jomfruer, som vare deilige og Søstre, af hvilke han tog den yngste Cassandra til sin Hustrue.

Da sagde Kongen: lader komme hid de tre Jomfruer, Emiana, Marsepia og Cassandra;

de stode op og gik igiennem Salen, og før de kom til Kongen, giorde de ham tre Gange Reverentz, faldt paa Knæe, som de vel kunde og dem sømmede; Kongen bød dem staae op, og sagde til den ældste: Jomfrue Gemiana, sig mig: vil du hellere være hos Dronningen eller hos Greve Nimian, din Fader og Grevinden, din Moder; hun sagde: naadige Herre Konge! det sømmer ikke mig at svare til det Spørgsmaal, ei heller at udvælge, men hvad Eders Naade og min Herre Fader befaler, skal jeg være lydig. Da sagde han til den anden: Marsepia! sig mig, hvilken har du meest kier, Greven din Fader eller Grevinden din Moder? hun svarede og sagde: o naadige Konge, til dette Spørgsmaal kan jeg ei svare, jeg har dem af Hiertet kier, men om jeg havde den ene kierere end den anden, giorde det mig ondt, at mit Hierte skulde vide det, og min Mund sige det, jeg vilde skamme mig derved, thi ingen kan finde andet end Troskab for dem begge. Kongen sagde til den tredie og yngste Cassandra: sig mig, om her var en skiøn Dands paa Pladsen med Fyrster og Herrer, med Fruer og Jomfruer, og Greven og Grevinden Eders Fader og Moder vare her, og den ene sagde: Datter dands; og den anden sagde: dands ikke, hvilken vilde I da lyde, hun

sagde: allernaadigste Konge! I vide, at jeg er endnu ung, og der kommer ikke Forstand før Aar, kan Eders Kongelige høie Forstand vel vide, hvad unge Folk begierer, og for den Skyld kommer det ikke mig at give Svar paa dette Spørgsmaal, thi om jeg udvalgte det ene for det andet, skulde jeg endelig fortørne den ene, hvilket jeg ikke gierne giorde. Kongen sagde: hvad om et af to skulde endelig skee? Cassandra sagde: da begierer jeg Aar og Dag at betænke mig derpaa, og lyde vise Folks Raad, før jeg giver Svar til det Spørgsmaal. Dermed lod Kongen Cassandra blive, og spurgte hende intet mere ad.

Kongen tog Orløv af Dronningen og de andre i Fruekammeret og gik til sit Pallads, og Fortunatus og Leopoldus fulgte ham efter; og da de kom i Kongens Kammer, sagde Kongen til Fortunatus: du har begieret at see de tre Døttre, og høre dem tale, nu har jeg giort dig mere end du begierede, du har seet dem staae og gaae, og tale langsom; betænk nu, hvilken der behager dig at have til din Hustrue. Fortunatus sagde: naadige Herre! de behager mig alle tre vel, saa at jeg ikke veed, hvilken jeg vil udvælge, og jeg beder Eders Kongelige Naade, at I ville unde mig en føie Stund at betænke mig udi, med min

gamle Tiener Leopoldus; Kongen tillod det. Saa gik til hinanden til et synderligt og beqvemt Sted. Fortunatus sagde til Leopoldus: du har hørt og seet de tre Døttre saavel som jeg, nu veed du, at ingen er saa viis, at han jo har gode Raad behov, saa begierer jeg i denne Sag, at du vil troelig raade mig, ligesom det gialdt dig selv. Leopoldus forfærdedes saare, da han saa høilig blev formanet og sagde: Herre i denne Sag kan jeg ikke vel raade, thi een kan behage en Ting, hvilken hans egen Broder ikke behager, een har Lyst til at æde Kiød, en anden at æde Fisk, derfor kan ingen raade Eder bedre i denne Sag, end I selv, thi I skal bære Sækken. Fortunatus sagde: dette veed jeg, og jeg selv vil faae mig en Hustrue, og ikke en anden; men jeg vil, at du vilde oplade mig dit Hiertes Hemmelighed; thi du har kiendt saa mange Mennesker, og efter deres Skikkelse har mærket baade Troe og Utroe. Leopoldus vilde ikke gierne raade i den Sag, og frygtede sig, om han ikke raadte, som ham behagede, han da skulde forkaste hans Venskab, og sagde: Herre! de behagede mig alle tre vel, jeg har og med Flid agtet dem alle, og efter deres Skikkelse tykkes mig, at de ere Søstre eller Sød-

skendebørn, jeg kan ei heller mærke noget Uredeligt paa deres Skikkelse.

Fortunatus sagde: hvilken raader du mig til? Leopoldus sagde: jeg vil ikke først raade, I skulde ikke heller, thi hvad Eder behager, det var Eder svart, om det mishagede mig; og han sagde: tager et Stykke Kridt, og skriver paa dette Bord i den Vraae; jeg vil skrive paa dette Bord i denne Vraae; det behagede Fortunatus vel, og da de havde skrevet, og den ene læste den andens Skrift, da havde de begge skrevet Cassandra. Da blev Fortunatus glad, at det, som behagede Leopoldus, behagede og ham; Leopoldus var mere end glad, at Gud havde givet ham det i Sinde, at han ramte paa den, som hans Herre behagede; og da de vare eens om Sagen, gik Fortunatus til Kongen, og sagde: naadige Konge, som Eders Kongelige Naade har seet mig fri Kaar fore, for hvilken Naade jeg ej noksom kan takke, ja jeg agter mig uværdig at have det Kaar, og har aldrig fortient det af Eders Kongelige Majestæt, ikke hellet kan jeg fortiene det; saa er min Begiæring: at I ville give mig Cassandra. Da sagde Kongen: Din Begiering skal skee, og han sendte strax Bud efter Dronningen, at hun skulde komme til ham, og tage Cassandra med sig, hvilket og skeete.

Cassandra blev trolovet med Fortunatus.

Dronningen kom og havde Cassandra med sig. Kongen sendte Bud efter sin Capellan, og lod dem trolove tilsammen; hun var ilde tilfreds, at hun skulde troloves, hendes Fader og Moder uvidende, og de skulde ikke være derhos; dog efterdi Kongen vilde have det, bleve de trolovede tilsammen, og da de vare givne tilsammen, ønskede de andre Fruer og Jomfruer og Brudens Søstre Bruden til Lykke, men de to Søstre græd saare. Fortunatus spurgte, hvorfor de græd? da blev ham sagt, fordi de vare Brudens Søstre baade af Fader og Moder, saa gik han til dem, trøstede dem og sagde: sørger intet, I skulle husvales i al eders Sorg, saa sendte han Bud til Famagusta efter Klenodier, som han havde ført med sig fra Venedien, og skienkte Kongen og Dronningen de to bedste, siden Bruden og hendes Søstre; han begavede og alle Fruer og Jomfruer, som vare i Dronningens Fruekammer, hvilket de annammede med stor Taksigelse. Kongen sendte Bud efter Greve Nimian og Grevinden: da Fortunatus det hørte, gav han Leopoldus tusinde Dukater, at han skulde kaste dem i Grevindens Skiød, og sige, at hendes Datters Mand skiænkte hende dem,

paa det at hun skulde med Glæde komme til Bryl-
luppet.

Grevinden var ilde tilfreds, at Fortunatus
havde taget den yngste Datter; thi hun havde
hende kierest, men da Leopoldus kastede hende tu-
sinde Dukater i Skiødet, gav hun sig tilfreds, og
beredte sig med Greven, velklædte Hofsinder og
Karme, efter deres Formue, at komme til Kon-
gen; de bleve herlig undfangne, og der var saare
kosteligt beredt med Prydelse i deres Herberg, des-
ligeste med al Kost og Drik, som de havde behov.
Greve Nimian sagde til Grevinden: Frue! vi
have ofte været her, men saadan Ære var endnu
aldrig giort os; have vi bekommet saa naadig en
Konge, eller saa mægtig en Svoger med vor Dat-
ter Cassandra, da maae vi takke Gud, at han
har undt os den Naade; og da de vare komne,
sagde Kongen til Fortunatus: jeg vll giøre Bryl-
luppet, og det skal staae her. Fortunatus sagde:
naadige Konge, lader mig have Bryllup i Fama-
gusta, i mit nye Huus, hvilket ikke endnu har
været viet, og jeg har ingen Værtskab holdt deri.
Kongen sagde: jeg vil giøre det, at det skulde
koste Greve Nimian og dig saameget desmindre.
Fortunatus sagde: jeg gruer ikke for nogen Be-
kostning, og jeg beder Eder, Eders Kongelige Ma-

jestæt, at I ville selv personlig med Eders Dronning og Folk komme til Famagusta; om jeg end ikke kan bevise Eders Naade saa stor Ære, som I er værd, saa skal der dog intet fattes mere end Eder kan fattes her.

Kongen med sin Dronning førte den deilige Jomfrue Cassandra hiem til Fortunatus, og de holdt et kosteligt Bryllup.

Da Kongen hørte, at Fortunatus talede saa rigelig, tænkte han at ville see hans Væsen, og sagde: som du vil, rid hen og bered dig, saa vil jeg komme med Dronningen, og føre dig din Brud, hendes Fader, Moder og Folk nok. Fortunatus blev glad, takkede Kongen og sagde: jeg bliver ikke længe borte, i tre Dage skulle alle Ting blive beredte, og han red hastig bort til Famagusta, og lod kiøbe, hvad ham fattedes; saa kom Kongen med meget Folk, og blev vel undfangen af Fortunatus; der var megen Glæde og Lyst, Dands, Sang og kostelig Strengeleg, som man ikke havde hørt tilforn, det ene over det andet, indtil den deilige Jomfrue Cassandra blev lagt hos Fortunatus i det Pallads, som var saare lystig bygt, at hvo der kom ind, forundrede sig paa dens skiønne Prydelser; og endskiøndt Brudens Moder

saae, at alting gik kosteligt til, behagede det hende dog ikke, efterdi han havde ingen Land og Folk til Eiendom, og hun sagde det til sin Herre Greve Nimian; han sagde: bekymre dig ikke, jeg haaber han skal vel forsee vor Datter med Ære. Aarle om Morgenen kom Kongen med Greven og Grevinden, og krævede Brudens Morgengave. Fortunatus sagde: jeg har hverken Land eller Folk, men jeg vil give hende 15,000 Dukater, kiøber hende derfor et Slot eller en Stad, med hvilken hun kan forsørges. Kongen sagde: denne Sag veed jeg at skikke tilveje, her er en Greve af Ligorne, han har stor Nød, og maae endelig have rede Penge, og har et Slot og Stad tre Mile herfra, hedder: Largaude til Regenborg; det ville vi kiøbe ham af, samt Land og Folk med al sin Tilbehør. De sendte Bud efter Greven, og kiøbte ham den Stad og det Slot af for 17,000 Dukater; Fortunatus gav Leopoldus Nøglerne til en Kiste, som stod i hans Sengekammer, han talte Pengene ud, Kiøbet blev sluttet, og Greven af Ligorne gav op sine Rettigheder for Kongen i Cassandras Haand, at det skulde være hendes frie Eiendom uden ydermere Tiltale og Paaklage. Da dette var skeet, blev Brudens Moder glad, og beredte sig til Kirke, som han havde ladet bygge og

var kostelig beredt, og ikke langt fra Palladset. Da Embedet var ude, gik Kongen, Brudgommen, Bruden og enhver efter sin Stat i Palladset til Maaltid, hvilket der var saa kostelig beredt, at man ikke nok kan sige eller beskrive det.

Fortunatus udsatte 3 Klenodier Kongen og Dronningen til Villie, om hvilke Herrerne, Ridderne og Riddersmænds Mænd skulde ride Dyst.

Da de vare glade, tænkte Fortunatus paa, hvorledes han kunde beskikke noget besynderligt, paa det at Tiden skulde ikke blive Kongen og Dronningen for lang, og han udsatte tre Klenodier, det første var 600 Dukater værd, om hvilket Herrerne, Riddere og Riddermænds Mænd skulde ride Dyst i tre Dage; hvo der kunde giøre det bedste og vinde Priis, han skulde have det Klenodie; siden satte han et Klenodie ud, som var 400 Dukater værd, om hvilket Borgerne og deres Tilhængere skulde ride Dyst i tre Dage, og hvo der kunde giøre det bedste, han skulde have det andet Klenodie. Fremdeles satte han et Klenodie ud paa 200 Dukater, om hvilke alle Ryttere og Hofmænd, enten de hørte Herrerne til eller vare af Staden, skulde i tre Dage ride Dyst og hvilken af dem, som kunde giøre det bedste,

han skulde have det Klenodie. Enhver vilde gierne giøre det bedste; saa dysterede de to eller tre Timer, siden dandsede de, derefter gik de til Bords. Saadan Lystspil dreve i fiorten Dage, da vilde Kongen ikke længer blive, og da han drog bort, red alle Mand med ham. Fortunatus havde gierne seet, at de havde blevet der længer, og besynderlig hans Hustrues Fader og Moder, men de vilde ikke, thi de saae, at det kostede ham meget, og frygtede, at han skulde derover komme i Armod.

Da Kongen red bort, holdt Fortunatus sig til Kongen og takkede ham, at han vilde ikke forsmaae ham, men var kommen til hans Bryllup, saa takkede han Dronningen, Greven og Grevinden og alle Folk, at de havde været hos ham, og æret ham, og red hiem igien til sin skiønne Cassandra. Da de fremmede Folk vare borte, begyndte han et nyt Bryllup med alle Borgere og Borgerskær, og holdt en stor Høitid med dem i otte Dage, hvormed han giorde sig alle Folk i Famagusta Stad gunstige og velvillige. Da denne Høitid havde Ende, vilde han tage sig et roligt Levnet til, og sagde til Leopoldus: gode Ven, hvad

er din Villie? jeg vil give dig tre Kaar, udvælg dig, hvilket dig er bedst? vil du hiem, da vil jeg give dig fire Svende, som dig skulle ledsage, og jeg vil give dig det, du skal hielpe dig med din Livstid? eller om du vil blive i Famagusta, da vil jeg kiøbe et Huus til dig, og give dig tre Svende og to Piger, som skulle opvarte dig, og du skal ingen Nød have? eller vil du blive hos mig i mit Pallads, og i alle Maader have din Underholdning ligesom jeg selv? hvilket du udvælger, det skal holdes dig.

Leopoldus takkede ham for hans ærlige Tilbud og Kaar, som han haade givet ham, og sagde: jeg har aldrig forskyldt det af Gud og eder, at mig skulde vederfares saa megen Ære i min Alderdom; det sømmer mig ikke at ride hiem, jeg er gammel og skrøbelig, jeg torde døe paa Veien, og om jeg end kommer hiem, da er Hybernia et groft Land, i hvilket hverken er Vin eller anden kostelig Frugt, hvilket jeg her er tilvandt, og da jeg ikke kan nyde det der, maa jeg snarlig døe. At jeg skulde have min Bolig hos eder, det skal ikke vel tiene, jeg er gammel og vederstyggelig, saa have I en dejlig Hustrue, og dejlige Jomfruer, og smukke Svende, hvilke I kunde

have Lyst af, og de kunde ikke omgaaes med mig; thi de unge Folks Væsen behager ikke altid gamle Folk, endog jeg tvivler intet paa eders Fromhed; og jeg udvælger, om det er eder ikke imod, at I ville beskikke mig mit eget Væsen, som jeg kunde leve udi, dog beder jeg, at jeg ikke hermed sættes af eders Raad, den Stund, Gud under os Livet. Det tilsagde Fortunatus ham, og holdt ham til sit Raad, saa længe han levede.

Han kiøbte ham et Huus for sig selv, og gav ham Svende og Piger, dertilmed hver Maaned hundrede Dukater; derved glædede Leopoldus sig, at han ikke længer skulde vare paa Tieneste, men han gik til Sengs, stod op, aad og drak aarle og silde, ligesom ham selv tykkedes, og holdt sig vel: han gik hver Morgen i Kirken med Fortunatus, og beviste sig saare flittig, hvoraf Fortunatus merkede hans Troeskab. Da Leopoldus saa levede i stor Ære et halvt Aar, blev han daglig skrøblig og syg; der blev sendt Bud efter mange Læger, men ingen kunde hielpe ham; saa døde Leopoldus, og Fortunatus sørgede saare, og lod ham begrave i sin Kirke, som han havde bygt og stiftet.

Fortunatus blev fød to Sønner, som bleve kaldede Ampedo og Andolosia.

Da Fortunatus og hans Hustrue Cassandra levede med hinanden i Glæde, og havde alt det, som de kunde leve vel med, bade de Gud trolig, at han vilde unde dem Arvinger, thi han vidste, at hans Pungs Dyd var ude og mistede sin Kraft, om han ikke fik Arvinger i sit Ægteskab, dog sagde han ikke Cassandra det, men han gav hende at forstaae, hvor gierne han vilde have Arvinger af hende. Gud, som hører alle Bønner, han hørte dem og, og hans Frue blev frugtsommelig, deraf blev Fortunatus glad, og alle med ham, og hun fødte en Søn; han blev døbt og kaldet Ampedo; derefter blev hun atter igien frugtsommelig og fødte en Søn, han blev døbt og kaldet Andolosia. Saa havde Fortunatus to smukke Drenge, hvilke han og hans kiere Cassandra opfødte med stor Flid og Kierlighed, dog havde Andolosia altid mere Mod i sig end Ampedo, som han og siden gav tilkiende; og endskiøndt Fortunatus havde gierne haft flere Arvinger med Cassandra, fødte hun alligevel ikke mere, hvilket de sørgede overmaade for, thi de vilde og gierne have en Datter eller to.

Fortunatus begierede Orlov af Cassandra, og tog sig for at drage i Hedenskabet.

Da Fortunatus havde været tolv Aar hos Cassandra, og ventede ikke flere Arvinger, begyndte han at kiedes ved at være i Famagusta, endskiøndt han havde allehaande Lystigheder med at ride ud og spadsere, med skiønne Heste, med Fuglefang, med Jagt og Riden; og han tog sig for, efterdi han havde faret igiennem alle christne Kongeriger, at ville drage igiennem Hedenskabet, Præst Johans Land, det store Indiam, det midderste og lille, forend han døde, og sagde til Cassandra: jeg vil begiere Forlov af dig at drage bort en Reise; hun sagde: hvor staaer eders Sind hen? han sagde hende, at det var hans Forsæt, efterdi han havde seet den halve Deel af Verden, at han vilde fare igiennem den anden Deel, om han end skulde miste sit Liv derover.

Da Cassandra hørte, at det var hans Alvor, forfærdedes hun saare, og bad ham, at han vilde opgive sit Forsæt, thi han skulde angre det, og at han tilforn havde reist omkring, det var i Christne Folks Lande, og han var da ung og stærk, og kunde meget lide, men nu var det ikke saa med ham, thi det Ungdommen let kan giøre, det kan Alderdommen ingenlunde; I er nu vant til

et roligt Levnet, og I høre alle Dage, at Hedningerne ere aldrig en Christen troe eller huld, men de ere af Naturen tilbøielige, om de kunde at skille en Christen ved Liv og Gods, og hun faldt ham om Halsen, og sagde: o kiereste Fortunatus, og allerkiereste Hosbonde, til hvilken jeg har sat min Troe, jeg beder eder for Guds Skyld, ærer mig arme Qvinde og eders kiere Børn, slaaer den foretagne Reise af eders Sind, og bliver hos os. Har jeg i noget fortørnet eder, eller giort det, eder ikke behager, da lader mig det vide, jeg skal herefter skye det, og aldrig giøre det mere, og hun græd bitterlig og var meget bedrøvet. Fortunatus sagde: o kiereste Hustrue, hold dig ikke saa ilde, det er giort paa en føie Tid, saa kommer jeg med Glæde igien, og da vil jeg ei mere drage fra dig saa længe Gud under os Livet tilsammen. Cassandra sagde: var jeg vis paa, at I skulde komme igien, da vilde jeg vente eders Tilkommelse med Glæde, ja hvor I vilde drage hen, uden til de slemme Hedninger, som begiere de Christnes Blod, skulde det ikke være mig for tungt; Fortunatus sagde: denne Reise skal ingen vende uden Gud og Døden, og naar jeg drager herfra, vil jeg lade dig saa mange Penge, at om

jeg ikke kommer igien, skal du med dine Børn have ederš Lidstid nok at leve af.

Da Cassandra mærkede, at ingen Bøn kunde hielpe, sagde hun: o kiereste Huusbonde, efterdi det kan ikke andet være, da kommer snart igien, og lader den Troskab og Kierlighed, som I hidtil have beviist os, ikke komme af Eders Hierte, saa vil vi bede Gud Dag og Nat for Eder, at han vil unde Eder Sundhed, Fred, og godt Veir og Yndest for alle dem, som I komme til. Fortunatus sagde: Gud give, at denne Eders Bøn maatte høres, jeg troer, at Gud skal føre mig hiem igien, førend jeg selv tænker.

Fortunatus foer fra Cypern at besee flere Lande og Kongeriger, og kom til Alexandria.

Fortunatus velsignede sin Hustrue og Børn og foer med Gallejen, som han havde ladet bygge, til Alexandria. Efterat Fortunatus havde faaet Lejde til at fare til Landet, stege de af Skibet; Hedningerne vilde vide, hvo denne Herre var med denne Gallej? man sagde dem: han heb Fortunatus af Famagusta i Cypern, og var Herre over Gallejen. Og han begierede, at man skulde hielpe ham for Kongen, han vilde føre ham en Skienk, naar han kom i Alexandria. Soldanens Tienere

vare færdige dertil, efterdi han havde Noget at forære dem, som steer endnu i Fyrsters Gaarde. Da Fortunatus kom i Kongens Pallads, lod han sætte paa et stort Credentze-Bord sine Klenodier, hvilke vare saare kostelige, og sende Bud efter Soldanen; da Soldanen saae de Klenodier, forundrede han sig, og mente, at han havde fort ham did, for han skulde kiøbe dem af ham; og han lod ham spørge, hvor dyre han holdt de Credentze-Kar. Fortunatus lod Soldanen igien adspørge, om de Klenodier behagede ham; han sagde: saare vel. Da Fortunatus hørte det, blev han glad, og lod bede Soldanen ikke forsmaae dem, men tage dem til en Skienk. Da Kongen det hørte, undrede han sig, at en Kiøbmand kunde give ham saa stor en Skienk, som han vurderede for fem tusinde Dukater, og tænkte, at det var formeget for en heel Meenighed, som Venedien, Florentz eller Geneven, han tog det for en Skienk, og tænkte at det var formeget, og vilde vederlægge det; han befalede at give ham Hundrede Maader Peber; de vare saa meget værd som de Klenodier, hvilke han havde skienkt ham. Da de Venediers, Florentiers, Geneveſers og Catalonters Kiøbmænd, som paa den Tid laae i Alexandria, hørte, at Kongen havde givet Fortunatus saa kostelig en

Skiænk, som ingen før havde faaet, da de dog gave hvert Aar en stor Skiænk og undertiden to, og laae stedse i hans Land, og skaffede ham og det gandske Land stor Fordeel, og at han aldrig havde skiænkt en Stad eller deres Folk noget, enten lidet eller meget, da fortrøde de herpaa; men Fortunatus kiøbte rigelig ind, og de frygtede, at han skulde giøre dem stor Skade i deres Kiøbmandskab, og fare Landet over, og de for den Skyld skulde nødes at sælge deres Vare desletteré, derfor tænkte de at ville komme ham i Ugunst hos Soldanen. De skienkte Admiraldo, den øverste, nest Kongen i Landet, stor Gave, paa det de skulde ikke være Fortunatus og hans Folk gunstige. Det merkte Fortunatus, og skiænkte ham altid mere. Det var Admiraldo et behageligt Spil; han tog Penge paa begge Sider, og giorde dem til Villie, hvad han kunde, men han giorde Fortunatus mere til Villie, thi han vilde gierne, at der ofte kom mange saadanne til Alexandria. Da Fortunatus havde været nogle Dage i Alexandria, og holdt sig saare vel, bød Kongen ham til Giæst og nogle Kiøbmænd af Gallejen med ham, og beviste ham storÆre; det fortrød dem endnu mere; desligeste bød og Admiraldus ham, hvilket giorde de fire Nationers Fortred, thi de saae, at deres

Skienk var ilde stedt. Og Tiden var kommen, at Gallejen skulde fare bort fra Alexandria, thi det var Maneer, at Skibene, som kom til Alexandria med Kiøbmandsskab, torde ikke være der længere end i sex Uger, enten de havde kiøbt eller ei; det vidste Fortunatus, som havde skikket sig derefter. Fortunatus satte en anden til Commandeur i sit Sted, og befalede ham, at han med Galleien, Kiøbmændene og Godset skulde fare til Catalonien, Portugal, Hispanien, Engeland og Flandern, der at kiøbe og sælge; og de fore fra et Land til et andet, og forøgede deres Kiøbmandskab, thi de førte en stor Hob Gods med sig. Han befalede Skipperen at komme til Alexandria igien om to Aar med Gallejen, og ingenlunde forsømme det, thi han vilde i to Aar vandre i fremmede Lande, og skikke sin Handel derefter, og da vilde han komme til Alexandria igien, men om de fandt ham ei der, da skulde de ej skiøtte om at giøre ham Regnskab, thi da var han ikke i Live; men Skipperen at antvorde Gallejen og Godset til hans Hustrue Cassandra og hans Sønner i Famagusta, hvilket de og lovede ham; saa fore de deres Vej.

Fortunatus vandrede til Indiam og igiennem mange fremmede Lande, og paa det sidste kom til Alkayr.

Da Fortunatus var allene, holdt han sig til Admiraldus, og bad ham forhverve sig af Solbanen en Lejde i hans Land, en Tolk og Pasbord til Fyrster og Herrer i Landene, som han vilde see, som var Keiserens Land af Persien, den store Chams af Chaltey, og Præstens Johans, og andre Lande, som grændser imod de Lande; det forhvervede Admiraldus ham af Kongen Solbanen. Derved blev Fortunatus glad, og begierede intet andet; thi ham fattedes ingen Penge, og han beredte sig kosteligt med dem, som han havde faaet til sig, ligesom de sagde ham, og hvad man skulde have til Reisen, lod han kiøbe, og betalede det strax; drog først til Keiserens Land udi Persia, og rejste der igiennem. Derefter i den store Chams Land af Chaltey, siden igiennem den Ork udi India i Præsten Johans Land, som har Øer og tørre Lande, og 22 Konger, og hver af dem store Lande og Folk, og mægtige Stæder og Slotte. Fortunatus skienkte Præsten Johan skiønne Klenodier, hvilke de forundrede sig paa i de Lande; han skienkte og Kammersvendene, og bad dem forfremme ham med Folk og Brev, at han kunne

komme til Callicut udi de Lande og Steder, hvor Peber voxer; der var en mægtig Konge, og overmaade stor Hede, der gaae Mænd og Qvinder nøgne, der voxer det allerbedste Peber i al India, i saa stor Skikkelse som smaa grønne Vindruer. Da Fortunatus havde seet alt dette, og kunde ikke komme længer, tænkte han paa sin kiere Hustrue Cassandra og sine to Sønner, og vilde reise hiem igien; han red igiennem mange fremmede Lande, hvilke han ikke havde berejst tilforn, og kom omsider til Søes til den Stad Lemecha; der kiøbte han et Cameel-Dyr, og red igiennem en Ørk til Jerusalem, at besøge den hellige Stad; og som hans Tid var ude om to Maaneder, at han skulde være ved sin Gallej, hastede han til Alexandria, at giøre Soldanen Takſigelse for hans Lejde-Brev; og kom igien til den Herre Admiraldus, som blev glad over hans Ankomst, og giorde ham stor Ære, da han hørte, at han havde vovet sig saa mandelig, og rejst igiennem saa mange store Lande.

Da Fortunatus havde ligget otte Dage i Alexandria med mange underlige Dyr og andet med sig, længtes han; i det samme kom hans Gallej til Alexandria, hende gav man Lejde ligesom tilforn. De havde og saare vel vundet, og

førte Gallejen saavel belapt med kostteligt Kiøbmandskab, at den var tre gange bedre end da Fortunatus sendte hende fra sig, derved blev han glad, og besynderlig fordi han saae sit Folk karsk og sund, som førte ham Brev fra sin allerkiereste Hustrue Cassandra, at det gik hende og deres Sønner vel. Da sagde Fortunatus til en af sine Kiøb-Svende, at de skulde sælge deres Gods, og give alting det letteste, thi hvo der giver godt Kiøb, ham hielper St. Nicolaus at sælge, og hvo der kiøber, han skal ikke tinge; og som andre Galleier i sex Uger ligge i Alexandria, saa skaffede de deres Ting i tre Uger efter deres Herres Begiering. Da de nu havde hastet, og Kong Soldan fornam det, vilde han ikke, at Fortunatus skulde fare bort, uden han maatte være hans Giest, og han bød ham om Aftenen, som han vilde fare bort om Morgenen; det kunde Fortunatus ikke forsage, og befalede, at enhver skulle fare i Gallejen, og føre hende af Havnen ud paa Stranden, strax Maaltidet var giort, vilde han komme til dem. Admiraldus tog Fortunatus med sig, og de gik med hinanden til Kongens Pallads; Da de kom til Kongens Gaard, blev Fortunatus vel undfangen af Kongen. Kongen spurgte, hvorledes det var gaaet ham i de fremmede Lande?

det sagde han ham alt, og takkede ham for sit Pasbord og Lejdebrev, som han havde givet ham, thi han var formedelst dem vel forfremmet hos andre Herrer; og som de snakkede med hinanden, blev Maaltidet kostelig tilred.

Fortunatus var til Giest hos Soldanen, og blev beviist stor Ære, og han begavede Soldanens Tienere rigelig. Siden viste Soldanen ham sine kostelige Klenodier, iblandt hvilke var en Ønske-Hat, som Fortunatus førte bort fra ham.

Da de nu havde giort Maaltid, begierede Fortunatus at begave Soldanens Hofsinder; det tilstædede Soldanen ham. Han lod sin Pung op under Bordet, at ingen skulde see det og mærke dens Kraft. Og da han havde givet alle Mand Gaver, undrede Soldanen, at han kunde bære saa meget Guld hos sig, og holdt det for en stor Ære, som han havde giort ham, at han saavel havde begavet hans Svende, og sagde: I er en ærlig Mand, og det sømmer sig at giøre Eder Ære; kommer med mig, jeg vil lade eder see, hvad jeg har, og han ledte ham i et Taarn, som var af Steen og hvelvet, og under en Hvelving vare mange Klenodier af Sølv, og store Hobe af Sølvmynt,

ligesom man kaster Korn i en Hobs; siden førte han ham i en anden Hvelvjng, fuld af Guld og Klenodier; deri stode mange store Skabe fulde af myntede Gyldene; siden atter i en Hvelving, som var fuld af kostelige Klenodier og Prydelser, som hørte til hans Liv, naar han vilde lade sig see i sin Kongelige Majestæt, og besynderlig var der to Gyldene Lysestager, paa dem stode to store Carbunkel, over hvilke Fortunatus undrede sig storlig, og lovede dem saare; og da han hørte, at det behagede ham saa vel, sagde Kongen: jeg har endnu et Klenodie i mit Sovekammer, det har jeg kjerere end alt det, som I have seet. Fortunatus sagde: hvorfor er det saa kosteligt? Det vil jeg lade dig see, sagde Kongen, og ledte ham i sit Kammer, som var stort, deiligt og lystigt, og Vinduerne vendte alle ud mod det vilde Hav.

Soldanen gik udi en Kiste og hentede en uanseelig Filtehat uden Haar, og sagde til Fortunatus: denne Hat er mig kierere end alle Klenodier, som I have seet, thi havde jeg ikke Klenodier, da vidste jeg at bekomme dem, men saadan en Hat kan man ikke bekomme. Fortunatus sagde: o naadigste Herre Konge, var det Eders Kongelige Majestæt ikke imod, da vilde jeg gierne vide, hvortil denne Hat duede, hvilken I agter

saa dyrt. Kongen sagde: det vil jeg sige dig; den har den Dyd, naar jeg eller en anden sætter den paa, i hvor man da begierer at være, der er man, dermed har jeg tit mere Lyst end med mine Liggendefæ, naar jeg sender mine Tienere udi en Jagt, og mig længes at være hos dem, saa sætter jeg min Hat paa, og ønsker mig til dem, saa er jeg hos dem; og hvor der er et Dyr i Skoven, vil jeg derhen, da er jeg hos det, og kan drive Jægerne det i Hænderne. Naar jeg har Krig, og mine Soldater ere i Marken, naar jeg vil, da er jeg hos dem, og naar jeg vil, er jeg igien i mit Pallads, det kan ikke alle mine Klenodier formaae at giøre. Fortunatus sagde: lever den Mester endnu, der har giort den? Kongen svarede: det veed jeg ikke. Fortunatus tænkte: o havde jeg den Hat, den kunde jevnes med min Pung, og sagde til Kongen: jeg holder for, at har denne Hat saa stor Kraft, da maae den være tung, og trykke ham ilde, der har den paa. Kongen svarede: den er ikke tungere end en anden Hat, saa bad han ham tage sin Bonnet af, satte den paa ham, og sagde: see det er sandt, den er ikke tungere end en anden Hat. Fortunatus svarede: jeg mente ei, at den var saa let, ei heller, at I var saa daarlig, at I vilde sætte den paa

mig. I det samme ønskede han sig i Gallejen, og strax var han derudi, og han bad vinde Seil op, thi de havde god Vind, saa at de fore snarlig bort.

Da Kongen saae, at Fortunatus havde hans kiereste Klenodie borte, stod han i Vinduet og saae Gallejen fare bort, og vidste ikke, hvad han skulde giøre. Han befalede sit Folk at haste efter Fortunatus, og føre ham fangen, thi han skulde miste sit Liv, fordi han havde saa bedrøvet ham. De fore efter ham, men før de fik beredt sig, var Gallejen saa langt borte, at ingen kunde see den, og da de havde faret efter Gallejen nogle Dage, frygtede de, at de Cataloniske Sørøvere skulde komme over dem; thi de vare ikke rustede til Strid, og vilde ikke bede den Ræv, saa vendte de om igien, og sagde Soldanen, at de ikke kunde indhente den Gallej; og blev Soldanen bedrøvet.

Da de Venedier, Florentiner og Genneser fornam, at Fortunatus var faren derfra med Soldanens ypperste Klenodie, bleve de glade, de sagde imellem sig selv: at det var vel; Kongen og Admiraldus vidste ikke, hvor stor Ære de vilde giøre Fortunatus, han har ret lønnet dem, og vi ere trygge for ham, at han ikke mere giør os Skade

med Kiøb og Salg, som han har giort. Da Soldanen var skilt ved sit Klenodie, vilde han gierne have det igien, men vidste ei, hvad Raad han skulde bruge, og tænkte: om jeg sender Admiraldus, eller een af mine Fyrster til ham, saa ere de ikke velkomne hos de Christne, og torde maaskee blive fangne paa Vejen, og han tænkte at ville sende et Sendebud til Fortunatus i Cypren, og bad de Christnes Høvidsmand, at han vilde giøre ham den Villie at drage en Reise bort, og sagde ham Sagen, hvorom den var. Da sagde han: at han vilde fare i hans Tieneste, hvor han vilde have ham. Han lod berede ham et Skib med Christne Skibsfolk, og befalede ham at fare til Famagusta til Fortunatus, og bede ham sende ham sin Hat igien, thi han havde ladet ham see den i Tromaal, han vilde bevise ham Taknemmelighed igien, og sendte ham derfor sin Gallej fuld af dyrebare Urter; men om han ikke vilde, skulde han klage det for Kongen af Cypern, som var hans Herre, og bede ham skaffe det saa med Fortunatus, at han skulde sende ham sit Klenodie igien, som han uredelig førte fra ham.

Høvidsmanden var en Venedier, og hed Marcholandus, og lovede Soldanen trolig at udrette det Budskab, og giøre sin største Flid dertil: der-

paa gav Soldanen ham stort Gods, redte ham kostelig ud, og lovede ham store Gaver, om han kunde føre ham hans Klenodie igien, thi Soldanen var saa bedrøvet for den Hat, at han kunde ingen Ro have. Alle hans Tienere vare og bedrøvede, de roste Fortunatus for alle, da de fik Penge af ham, men nu han havde bedrøvet deres Konge, sagde de: han var den arrigste Skalk paa Jorden.

Soldanen sendte Bud efter Fortunatus om sin Hat, men Budskabet maatte fare hiem og intet udrettede.

Marcholondus foer til Cypern, og kom til Famagusta og lagde ind i Havnen, men Fortunatus var kommen ti Dage tilforn. Man kan vel tænke, hvor Fortunatus blev undfangen af sin kiere Hustru Cassandra, og hvor stor Glæde han fik deraf, at han var kommen hiem; og den gandske Stad glædede sig, thi mange af Staden havde deres Venner iblandt dem, der vare komne til Lands med Fortunatus, og havde giort god Reise. Da Marcholandus kom til Land med sin Gallej, undrede han storligen, at de vare saa glade i Staden. Da Fortunatus fik at vide, at Kongens Bud af Alexandria var kommen til Famagusta,

kunde han forstaae, hvorfor han var kommen; og han lod bestikke ham et smukt Herberg, og lod ham tilføre, hvad han havde behov, og hvad han fortærede, betalte Fortunatus. Da Marcholandus havde ligget i 2 Dage i Famagusta, sendte han Bud til Fortunatus, at han havde noget at forrette hos ham. Fortunatus tilstedede ham det. Saa kom han til ham i hans Pallads og sagde: Kong Soldan af Babylon, Herre til Alkajro og Alexandria, byder dig Fortunatus Hilsen formedelst mig Marcholandus, bedende at du vil bevise ham Velvillighed, og lade mig være et godt Bud, og sende ham sit Klenodie med mig igien. Fortunatus svarede: jeg undrer, at Kong Soldan var ikke visere, da han sagde mig, hvad Dyd Hatten havde, da han satte den paa mit Hoved, hvorfor jeg kom i stor Angest og Nød, hvilken jeg aldrig kan forglemme; thi min Gallej var i et aabent Hav, og jeg ønskede mig deri, og om jeg havde taget feil af Gallejen, da havde jeg forkast mit Liv, hvilket er mig et kosteligere Liggendefæ end Kong Soldans Kongerige, for den Skyld er jeg til Sinds, ikke at ville slippe det Klenodie, den Stund jeg lever. Da Marcholandus hørte det, tænkte han, at vende hans Sind med gode Ord, og sagde: Fortunatus, lader Eder raade, hvad

ville I med det Klenodie, jeg vil skye Eder det, som skal være Eder og Eders Børn nyttigere end den luslidte Hat, og om jeg havde en Sæk fuld af saadanne Hatte, som havde den Dyd, som denne Hat har, da vilde jeg give dem alle for den tredie Part af det, som jeg vil skaffe Eder igien, derfor lader mig være et godt Bud, og jeg vil tilsige Eder, at Soldanen skal lade Eders Gallej fuld af gode Urter, Peber, Ingefær, Nellikker, Muskat og andet mere, som skal være hundrede Tusinde Dukater værd, og dertilmed skal I ikke lade den Hat af Eders Hænder, før I blive vel betalt, og Eder bliver antvordet Gallejen med samme Gods; vil I det, da vil jeg selv fare til Alexandria paa Eders Gallej, og føre Eder den saa beladt hid igien, og jeg troer, at naar jeg kommer igien og fører med mig, det som jeg har lovet, at I giver mig min naadige Konge Soldanens Klenodie igien; dette Klenodie gielder ei den tredie Part saa meget, som Kong Soldan vil give derfor, og havde det ikke været hans tilforn, han skulde ikke give saameget for den.

Dertil svarede Fortunatus kortelig: jeg vil gierne have Kong Soldans og Eders Venskab, dog ingen tænke at faae den Hat af min Vold, jeg har andre Klenodier, som jeg har kiær, de skulle

blive hos mig saalænge jeg lever. Paa disse Ord holdt Marcholandus sig til Kongen af Cypern, som var Fortunatus Overherre, og klagede for ham, og bad ham, at han vilde befale Fortunatus at give Soldanen det Klenodie igien, hvilket han skilte ham ved, og om det ikke skete, frygtede han, at der vilde blive en stor Krig af. Kongen svarede Marcholandus: jeg har Fyrster og Herrer under mit Kongerige, om jeg byder dem, da giøre de dog, hvad de ville. Har Kong Soldan noget imod Fortunatus, da maa han stevne ham derfor, og jeg vil lade Retten følge ham, som tilbørligt er. Da tænkte Marcholandus: her skal ikke Hedninge vinde megen Ret. Saa beredte han sin Gallej, og vilde fare derfra. Da bad Fortunatus ham til Giest, og beviste sig herlig imod ham, og begavede ham med mange kostelige Klenodier, og lod hans Gallej med Fetaille, god Kost og Drik vel forsyne, og sagde: siger Soldanen, havde han denne Hat, og det var min, han sendte mig den ikke igien, der skulde og ingen raade ham at sende mig den; ligesaa er det mig heller ikke raadeligt at sende ham den. Marcholandus takkede Fortunatus for den Skiænk og Ære, som han havde giort ham, og sagde: jeg vil sige Soldanen det, saa foer han hiem, og udrettede intet.

Hvorledes Fortunatus fremdeles lever. Hans Hustrue døer.

Da Fortunatus havde faret moxen igiennem den gandske Verden, og bekommet overflødig nok, holdt han en kostelig Stat, lod sine Sønner holdes frem i stor Ære, holdt dem kostelig, fæstede dem Svende, som skulde lære dem Ridderspil, til hvilket den yngste Søn var saare tilbøielig, og skikkede sig i denne Sag mandelig; hvorfor Fortunatus gav mange Klenodier ud, om hvilke der blev reden Dyst i Famagusta, og den yngste Søn giorde altid det bedste og vandt Prisen, og alle sagde: Andolosia skal giøre Landet stor Ære; deraf havde Fortunatus stor Glæde. Saa levede de i stor Lyst, og havde megen Tidsfordriv med deres Hat, med Lokkefugle, med den unge Søn Andolosia, og med hans kiere Hustrue Cassandra; da de havde levet i mange Aar med Glæde, blev den skiønne Cassandra syg af en dødelig Sygdom, af hvilken hun maatte døe, uanseet alle Lægers Hielp; deraf bekymrede Fortunatus sig saa hart, at han faldt i en Svingelsyge, som krænkte hans Liv Dag for Dag; og da han fornam, at han blev mere og mere skrøbelig, sendte han Bud baade fiern og nær efter de bedste Læger, man kunde bekomme, hvilke han gav meget Gods, at de skulde

hielpe ham, men de kunde ei love at giøre ham sund, dog vilde de forlænge hans Liv saameget de kunde, og de giorde deres Flid og fik Penge nok derfor. Men Fortunatus fandt ingen Forbedring, og mærkte, at han havde Døden med sig.

Fortunatus døde og kaldte til sig paa sin Sygeseng sine to Sønner, og sagde dem Pungens og Hattens Kraft og Dyd.

Som han laae syg, sendte han Bud efter sine to Sønner, Ampedo og Andolosia, og sagde: kiere Sønner, Eders Moder, som har opfødt Eder med Flid, er død, og Tiden er kommen at jeg maa skilles herfra, derfor vil jeg sige Eder, hvorledes I skulle skikke Eder efter min Død, at I kan blive ved Ære og Gods, som jeg er bleven indtil min Ende; og han sagde dem, at han havde to Klenodier, den Pung, og hvad Dyd den havde, ikke længer end de levede, og desligeste hvad Dyd Hatten havde, og hvormeget Gods Solbanen vilde give derfor, og han befalede dem ikke at skille de Klenodier fra hinanden, ei heller at sige nogen af den Pung, i hvor kier de end havde den, thi jeg har havt den i 60 Aar, og har ingen sagt det uden Eder, og vil jeg befale Eder, kiere Sønner, at I den Jomfrue til Ære, af hvilken jeg

blev begåvet med denne lykſalige Pung, vilde hvert Aar komme ihu den første Dag i Skjersommers Maaned, og paa denne Dag ingen Løsagtighed bedrive, men forſee en fattig Pige, hvilken hendes Fader og Moder ikke kan hielpe til Ægteſkab, med 400 Stykker Guld, i det Land, hvor I er med Pungen; det har jeg giort, saa længe jeg har havt den Pung. Dermed endte han ſit Levnet, og hans to Sønner begravede ham i den ſkiønne Kirke, ſom Fortunatus ſelv havde ladet bygge. Da deres Fader var død, ſørgede de og holdt en koſtelig Aartid, ſom tilbørligt var.

Efterdi Andoloſia var ſtille i det Aar, og torde ikke ride Dyſt, eller bruge Hofværk, kom han iblandt ſin Faders Bøger, dem læſte han, og fandt, han havde reiſt igiennem mange Chriſtne Kongeriger, og igiennem Hedenſkabet, deraf havde han ſin Lyſt, og han fik og Lyſt at ville vandre, og han ſagde til ſin Broder Ampedo: kiere Broder, hvad ville vi tage os for? lad os vandre og legge Ære ind, ſom vor Fader har giort, har du ikke læſt hvor mange Lande han har faret igiennem, da læs det endnu. Ampedo ſvarede ſin Broder ſagtmodelig og ſagde: hvo der vil vandre, han vandre, jeg har ingen Lyſt dertil, jeg torde maaſkee komme der, hvor det ſkulde ikke gaae mig

saa vel, som det gaaer mig her, jeg bliver i Famagusta, og vil ende mit Levnet i det skionne Pallads. Andolosia sagde: har du det Sind, da lad os skifte vore Klenodier; Ampedo svarede: vil du foragte din Faders Bud? veed du ikke, at det var hans alvorlige Villie, at vi ikke skulde skille Klenodierne fra hinanden. Andolosia sagde: jeg skiotter intet om den Snak, han er død, og jeg lever og vil skifte. Ampedo sagde: tag Hatten og drag hvor du vil. Andolosia sagde: tag den selv og bliv her; og de kunde ikke forliges om den Sag, thi enhver af dem vilde have Pungen. Andolosia sagde: kiere Broder, jeg veed hvorledes vi skulde skikke os herudi, at vi skulde efter vor Faders Raad ingen tage til os over Skifte: lad os fylde to Kister med Gylden, dem maae du beholde her og kan ikke fortære dem din Livstid, behold og Hatten hos dig, med hvilken du kan have Tidsfordriv, og giv mig Pungen, saa vil jeg vandre og lægge Ære ind i sex Aar, og naar jeg kommer igien, da vil jeg lade dig have Pungen i sex Aar, og saa vil vi have den tilhobe. Ampedo var et sagtmodigt Menneske, og lod det saa være, som hans Broder vilde.

Andolosia foer fra Famagusta med sin Pung, og kom vel berustet til Kongens Gaard af Frankerige, og fik en adelig Frue overmaade kjer.

Da Andolosia havde Pungen, var han glad og ved et frit Mod; han rustede sig med gode Svende og skionne Heste, tog Orlov af sin Broder, foer fra Famagusta med fyrretyve vel rustede Mænd paa sin egen Gallej indtil den Havn Axvamorte; der traadte han paa Landet, og red til Kongens Gaard af Frankerige, holdt sig til de ædelste, til Grever og Friherrer, thi han var kostelig, og blev vel holden af alle Mand, og tiente Kongen, ligesom han var hans Lejesvend. Engang da han skulde ride Dyst og rende med Skarp, brydes og springe, gik han alle tilforn, og efter Dystrendenen pleiede de at holde en stor Dands for de ædle Fruer, da blev han og kaldet til, og agtet for de andre; da spurgte Fruerne hvem han var? og dem blev sagt: at han hed Andolosia af Famagusta i Cyppern af ædel Slægt, og Fruerne behagede han vel, snakkede meget med ham, hvilket behagede ham og vel. Kongen bød ham til Giæst, og da han saae, at han var velkommen, og hans Selskab var Adelen behagelig, bød han dem og deres Fruer til Giæst, og giorde dem et

kosteligt Giæstebud, hvorfor han bliv de ædle Fruer behagelig, og de troede vist, at han var af ædel Slægt.

Som de levede saa gladelig, var der en Ædelmand i Kongens Gaard, han havde en deilig Hustrue, hendes Mand var Andolosias Dystere-Broder, og holdt bedre med hinanden end de andre. Andolosia havde hans Frue overmaade kiær, og havde i Sinde at ville bedrive Ukydskhed med hende, og lovede at give hende Tusinde Kroner, (de vare snart fortient.) dog var hun saa ærlig, at hun vilde ikke, og sagde sin Mand det. Manden sagde: kiere Frue, Tusinde Kroner ere gode, vi kunde have god Hielp af dem, men det kan ikke skee, thi Æren gaaer over Rigdom; og han sagde hende: hvorledes behager det dig? vi have en stadselig Naboeqvinde, hun er løsagtig, og forsager ei slig Handel, om hun kan faae Penge; har du talt til hende derom, da torde hun giøre det for dig, du har din Ægtemand, og kan ikke tage dig saadant for, thi det torde koste dit Liv. Fruen giorde, som hendes Mand sagde, og sagde til sin Naboeqvinde: det er for Haanden, vil du tage dig det paa, da vil jeg skikke det saa i mit Huus, at du skal lægge dig hos en Ædelmand i

mit Sted, ligesom det var mig, han er en god Dystrider, og vil give mig Tusinde Kroner, om jeg vil ligge en Nat hos ham; om du det giør, da vil jeg give dig deraf Hundrede Kroner. Qvinden sagde: jeg passer ikke meget derpaa, jeg torde ligge hos en Mand for intet, men om jeg dette giorde, da frygter jeg, at I ei skulde give mig de Hundrede Kroner, og I torde maaskee vise mig af med en eller to Kroner, efterdi jeg er saadan en Qvinde. Fruen sagde: jeg vil give Eder de Hundrede Kroner før I fortiener dem. Det behagede hende, og sagde: lader alting beredes, jeg vil være efter Eders Villie. Fruen sagde det til sin Mand, at hun havde talt med Naboqvinden, hun vilde giøre deres Villie, det behagede Manden vel. Saa kom Andolosia til Fruen igien, og tilsagde hende atter de Tusinde Kroner; Fruen sagde til ham: er det Eders Alvor, da kommer i Morgen Aften og tager Pengene med, thi min Mand skal i Morgen ride bort i Kongens Tieneste. Da blev Andolosia vel tilfreds, thi han agtede de Penge saare ringe, som han skulde hente hende. Og den anden Dag om Aftenen kom han allene hemmelig, og bar de Tusinde Kroner med sig.

Andolosia vilde have sin Villie med den adelige Frue, og skiænkte hende Tusinde Kroner, men hun bedrog ham, og lagde en anden hos ham.

Fruen undfik ham herligen, og tog de Tusinde Kroner af ham utalte, ledte ham i hendes Kammer, og sagde: at han skulde lægge sig ned og være stille, hun vilde komme strax efter. Men hun sendte hastig Bud efter hendes Naboqvinde, hvilken havde faaet Hundrede Kroner; Qvinden havde beredt sig smukt, som det bør at være i saadan Sag. Og som de vare i Kammeret hos hinanden, vidste Andolosia ikke andet, end han laae hos sin Stalbroders Frue, men da Qvinden fornam, at Andolosia behagede hende vel, sagde hun til ham, hvorledes hans Staldbroders Frue havde bedraget ham, og bestilt hende at ligge hos ham i hendes Sted, hvorfor hun havde givet hende hundrede Kroner. Da Andolosia fornam, at han var bedragen, var han ilde tilfreds, ikke for de Penge, som han havde udgivet, men han frygtede sig, at det skulle rygtes i Staden, og at han skulde blive spottet, fordi han var bedragen af to Qvinder; han stod op og gav Qvinden hundrede Kroner til, gik i sit Herberg og vakte sit Folk op, at de skulde berede sig, han vilde ride derfra, og tænkte, han vilde herefter tage sig bedre vare

for utro Qvinders List, han red bort og var ilde tilfreds, og da han havde reдet en Dags Reise fra Paris, gik den Sag ham endda hart til Sind, og han sendte en af sine Tienere til den, som var i Kammeret med ham, gav hende endnu to hundrede Kroner, og bad hende stevne Edelmandens Frue i Rette for Kongen, eller hans Kammerret, og klage, at hun havde oppebaaren ni hundrede Kroner, som hende ikke tilhørte, men at Pengene tilhørte hende, og det var hendes Leieløn. Qvinden tilsagde Svenden at handle i den Sag, saa at han skulde spørge, at hun havde giort sin Flid; saa opvakte han de to Qvinder imod hinanden, at Edelmandens Frue kom i stor Vanære.

Da Andolosia kom fra Kongens Gaard i Frankerige, var han glad, at de svigagtige Qvinder ikke havde skuffet ham Pungen fra; saa slog han det af sit Hierte, og tænkte at ville være glad paa nye igien og have et frit Mod; han red til Kongens Gaard af Arragonia, derefter til Kongen af Castilia, til Kongen af Portugal.

Andolosia reiser videre og kommer til Hispania.

Fortuunatus kom siden til Kongen af Hispania; der behagede ham det Folk og deres Sæder saa vel,

at han klædte sig og sit Folk efter deres Skik, og holdt sig til de ædle Folk; dermed blev han og Kongens Tiener, og brugte alle Ridderspil, udsatte Klenodier derpaa, og bød ædle Jomfruer dertil, og naar Kongen drog ud mod sine Fiender, bestillede han sig 100 Soldater til sit Folk, alt paa sin egen Kost, og tjente Kongen saa vel, at han fik stor Villie til ham; og da han i alle Stride vilde være først i Spidsen, og giorde mandelige Stykker, slog Kongen ham til Ridder.

Der var en gammel Greve, han havde en eneste Datter i Kongens Gaard, den vilde Kongen, at Andolosia skulde tage til Ægte, og han vilde giøre ham til Greve i samme Greves Sted, men Andolosia behagede ikke den Greves Datter, ikke heller skiøttede om Rigdom eller Grevedømme, thi han var rig og havde nok i sin Pung. Da han havde været nogle Aar hos Kongen, tog han Orlov, som og Kongen gav ham, og sagde, at han maatte komme igien, naar han vilde, og skulde have en naadig Konge i ham. Andolosia hyrede sig og sit Folk et Skib, og foer til Engeland, derved blev nogle i Kongens Gaard glade, at de ikke mere skulde see saadant kosteligt Levnet, som han førte; der vare og mange bedrøvede, som havde havt Fordeel af ham. Han kom med god

Lykke til England til d.n store Stad London, hvor Kongen holdt sit Hof, og bestillede sig et skiønt Huus, lod kiøbe, hvad han havde behov, og begyndte at holde Hof, som han var en Hertug; han bød de Ædle i Kongens Gaard til Giest, skiænkte dem, og de holdt meget af ham; de rede Dyst og Tournering med ham; men i slig Ridders Handel beholdt Andolosia dog Prisen af Mænd og Qvinder. Da Kongen fik det at vide, spurgte han ham, om han begierede at være i hans Gaard? Andolosia sagde, at han vilde gierne tiene ham med Liv og Gods. Det begav sig, at Kongen af England førte Krig imod Kongen af Skotland; Andolosia drog med ham paa sin egen Kost med et stort Folk, og giorde mange Ridders-Stykker, og blev roset af alle, og endog han var ingen Engelskmand, talede de dog meget vel om Andolosia og om hans store Frimodighed i Striden. Da Krigen havde Ende, og enhver drog hiem, kom Andolosia til London igien, og blev vel undfangen hos Kongen, i Fruekammeret og af alle Folk.

Andolosia kom igien af Skotland til Kongen af England, som bød ham til Giæst.

Da alt Krigsfolket var forviist, bød Kongen Andolosia til Giest til sit Bord hos Dronningen og hans Datter Agrippina, som var den deiligste i Engeland, og da Andolosia saae hende, blev han optændt af saa stor Kierlighed, at han kunde hverken æde eller drikke. Da Maaltidet var endt, og han kom hiem, tænkte han: o Gud give, jeg var født af Kongelig Slægt, da vilde jeg tiene Kongen saa trolig, at han skulde give mig den skiønne Agrippina til Hustrue; dermed begyndte han at holde Dyst, Dronningen og hendes Datter til Villie. Siden bød han Dronningen, hendes Datter og alle ædle Fruer til Giæst, hvilke han giorde saa kostelig et Maaltid, at alle forundrede sig derpaa, dertilmed skiænkte han Dronningen, Kongens Datter Agrippina og Dronningens Jomfruer og Kammer-Mesterinde skiønne Klenodier, paa det at han desbedre kunde undfanges, naar han kom i Fruekammeret; dette fik Kongen at vide. Og som Andolosia engang kom i Kongens Gaard, sagde Kongen til ham: Dronningen siger, at du har giort hende et kosteligt Maaltid, hvorfor bød du mig ikke dertil? Andolosia sagde: o naadige Konge, om Eders Kongelige Majestæt vil ikke forsmaae

mig, Eders Tiener, hvilken stor Glæde var det mig? og Kongen sagde: jeg vil komme i Morgen og tage ti med mig. Derved blev Andolosia glad, gik hiem og beredte alting kostelig, og da det var beredt, kom Kongen med Grever og Herrer, og det Maaltid giordes saa rigeligt, at Kongen og de andre havde Under derover. Kongen tænkte: jeg maa formindske den Stads og beskiæmme Andolosia, og hemmelig forbyde, at man ingen Veed skulde sælge hans Folk, paa det at han ikke skulde kunne koge, og saa vilde han atter holde Maaltid med Andolosia. Andolosia var glad derved, og lod kiøbe alting dertil, men han forfærdedes, efterdi ham fattedes Veed, og vidste ikke hvorledes det gik til, eller hvormed han skulde lade koge, sendte hastig Bud til de Venedier i London og lod kiøbe Nelliker, Muskater, Caneelbark; det lagde man paa Jorden, tændte Ild deri, og redte Maden med, som med andet Træ. Da det var Maaltids Time, tænkte Kongen: Maaltidet er endnu ikke beredt, dog stod han op, tog Herrerne med, som tilforn havde været der, og reed til Andolosias Herberg.

Da de kom nær Huset, kom dem en kostelig vellugtende Lugt imod, at de undrede derpaa og jo

nærmere de kom, jo større blev Lugten. Kongen lod spørge om Maden var rede? de sagde: ja, og at den var kogt ved idel kostelige Urter. Derved blev Kongen underlig, og Andolosia beviste sig endnu bedre imod Kongen og hans Folk end tilforn. Da Maaltidet havde Ende, kom Kongens Tienere at hente Kongen; dem begavede Andolosia alle, hver med 10 Kroner, derved bleve Tienerne glade, og da alting var fuldkommet, red Kongen hiem igien. Da Kongen kom paa sit Pallads kom Dronningen til ham, han sagde til hende, hvor kosteligt Maaltid Andolosia havde giort ham, som blev kogt ved kostelige Urter isteden for Træ, og at han havde givet hans Tienere og andre, hver 10 Kroner, da undrede han paa, hvor han fik saa mange Penge, og sparede ikke, men giorde det jo længer jo kosteligere. Dronningen sagde: jeg veed ingen, som bedre kan forfare det end Agrippina vor Datter, han har hende kier, og jeg troer, hvad hun spørger ham ad, det siger han hende alt. Kongen sagde: giør din Flid dertil; Dronningen svarede: det vil jeg giøre. Da Dronningen kom igien i Fruekammeret, kaldte hun Agrippina til sig, og sagde hende om det kostelige Levnet, som Andolosia holdt: Kongen og jeg forundre os paa, hvor han kan faae saadan Rigdom,

efterdi han har hverken Land eller Folk. Han har dig saare kier, det kan jeg mærke paa hans Skik; naar han kommer til dig igien, vil jeg lade dig Tid at tale med ham, om du kan forfare, hveden han har saa stor Rigdom. Agrippina sagde: jeg vil forsøge det.

Kongens Dotter Agrippina skilte med falsk Kierlighed Andolosia ved sin Pung.

Da Andolosia kom igien i Kongens Gaard, blev han vel undfangen, og strax indladt i Fruekammeret; derved glædedes han overmaade, og det var saa bestilt, at han kom allene i Tale med den skiønne Agrippina. Og som de vare allene, sagde Agrippina: Andolosia, man taler meget om eder, hvorledes I har giort Kongen saa kosteligt et Giestebud, og foræret alle hans Tienere meget dertil, sig mig, har I ikke Frygt for, at eder skal fattes Penge? han sagde: naadige Frue, mig kan ingen Penge fattes, den Stund jeg lever. Agrippina sagde: da maae I bede godt for eders Forældre, som har efterladt eder nok. Andolosia sagde: jeg er saa rig som min Fader, og han var aldrig rigere end jeg er, og han var af en anden Complex, havde Lyst til at see fremmede

Lande, og jeg har Lyst til skiønne Jomfruer, at jeg kan bekomme deres Gunst og Kierlighed. Agrippina sagde: jeg har mærket, at I har været i mange Kongers Gaarde, hvor skiønne Fruer og Jomfruer ere; har I der intet, som eder behager? Andolosia sagde: jeg har tient i 6 Kongers Gaarde, og seet mange skiønne Fruer og Jomfruer, men I gaae dem langt over i Deilighed, med høvisk Skik og gode Sæder, hvormed I har optændt mit Hierte med saa stor Kierlighed, at jeg ikke kan overgive den, men maa aabenbare eder den; dog jeg utilbørlig begierer eders Kierlighed, naar jeg anseer, at jeg ikke er af høi Adel, men det som overgaaer alting, det tvinger mig saa hart, at jeg ikke kan lade det, jeg jo maa bede om eders Kierlighed, at ikke vilde forsage mig den, og hvad I begierer af mig, det skal jeg give Eder.

Agrippina sagde: Andolosia, sig mig Sandhed, hveden I have saa mange Penge og saa stor Rigdom, saa vil jeg være efter Eders Willie? dervد blev Andolosia glad, og af et vel betænkt Mod og frydefuldt Hierte sagde: allerkiereste Agrippina, det som I begiærer af mig, vil jeg med Hiertets Troskab og Sandhed sige Eder, dog at I love mig ved Eders gode Tro, at I beholder det hos Eder selv. Hun sagde: o, kiereste Ando-

losia: I skulle ingen Tvivl have paa min Kierlighed eller Tilsagn, hvad jeg lover med Munden, skal holdes Eder med Gierningen. Paa disse Ord sagde Andolosia den skionne Jomfrue: holder op Eders Skiod, og han tog sin Pung ud, lod Agrippina see den, og sagde: den Stund, jeg har den Pung, da fattes mig ingen Penge, og han tålte hende tusinde Kroner i hendes Skiod, og sagde: de skulle være Eder skiænkede, og om I ville have flere, vil jeg tælle Eder flere; tro I mig, at jeg har sagt Eder Sandhed? hun sagde: jeg seer det og undrer ikke længer Eders Kostlighed; min gode Andolosia! Dronningen skal i Nat ligge hos Kongen, saa vil jeg skikke det saa med min Kammer-Vogterske, at I skal ligge hos mig; uden hende kan jeg intet komme til dermed, hende maae I give en god Skienk, at det kan blive stille. — Han tilsagde hende at komme imod Natten, som og skete.

Da Andolosia gik bort, sagde Agrippina til Dronningen med Glæde, hvorledes hun havde forfaret, hveden Andolosia fik Penge, og hvorledes hun havde tilsagt at ligge hos ham den Nat. Det behagede Dronningen vel, og sagde til Agrippina, veed du hvordan og hvor stor den Pung er? hun sagde ja. Og hun sendte Bud efter en Pung,

og lod giøre den efter Andolosias Pungs Skikkelse, og lod den giøre bløð, ligesom den var gammel, og Dronningen sendte Bud efter sin Doctor, bad ham berede en Dvaledrik, af hvilken man kunde strax sove, ligesom man var død. Da den Drik var færdig, bare de den i Agrippinas Sovekammer, og underviste den øverste Kammer-Mesterinde, naar Andolosia kom om Aftenen, at hun skulde vel undfange ham, og lede ham i Agrippinas Sovekammer, saa vilde hun sende Agrippina til ham; og naar de kom sammen, skulde hun bære ham mange Slags Confect af Sukker, som vare beredte, og give Agt paa Drikken, hvilken de skulde give Andolosia i et Bæger.

Andolosia kom hemmelig, og blev indledt i Agrippinas Kammer, hun satte sig hos ham, og de talte venlig med hinanden, og der blev baaren Confect nok, og ham blev givet at drikke. Agrippina sagde til Andolosia: jeg vil give eder en Kierligheds Drik; han drak, at han kunde giøre hende til Villie; hun bar ham en Kierligheds Drik efter en anden, indtil han drak Drikken slet ud; strax han havde drukket Drikken, satte han sig, sank ned og sov saa haart, at han intet kunde finde hvad de giorde ved ham. Da Agrippina saae det, overfaldt hun ham, rev hans Klæder

op, og tog hans lyksalige Pung og syede en anden til det Sted. Agrippina førte Pungen aarle om Morgenen til Dronningen, og de forsøgte, om det var den rette, og de talte mange Gylbener deraf, og der fattedes intet. Dronningen bar hendes Skiød fuld af Gyldener til Kongen, og sagde ham, hvorledes de havde handlet med Andolosia. Kongen bad Dronningen, at hun skulde lade ham faae Pungen igien, thi hun torde lade sit Liv derfor, hvilket Dronningen og lovede, men Agrippina vilde ikke. Da bad hun hende give ham den, men hun vilde ei, og sagde: at hun havde vovet sit Liv derfor; maaskee naar han vaagnede op, torde han slaae hende ihiel, naar hun saa handlede med ham.

Da Andolosia havde udsovet og vaagnede op, saae han ingen uden den gamle Kammer-Mesterinde, hende spurgte han ad, hvor Agrippina var henkommen? hun sagde: hun er nyelig opstanden; min naadige Frue, Dronningen, sendte Bud efter hende; min Herre, hvi have I sovet saa hart, jeg har længe siden villet vækket eder, at I kunde forlyste eder med Agrippina, men jeg kunde ikke; I have sovet saa hart; havde jeg ikke fundet at eders Aande rørte sig, da havde jeg meent, at I havde været død. Da Andolosia hørte, at han

havde forsovet den skiønne Agrippina hendes Kierlighed, bandede han sig selv. Den gamle Kammer-Mesterinde vilde stille ham, og sagde: Herre, lader ikke saa ilde, hvad som ikke nu er skeet, kan skee herefter. Andolosia sagde: faae du Skam din gamle Rufferske, hvi vakte du mig ikke, jeg har aldrig saa hart sovet i mine Dage, thi naar een mig kun lidet rørte, da vaagnede jeg strax. Hun svor saare, at hun havde stødt paa ham, og gav ham gode Ord, thi han havde skienke hende om Aftenen to hundrede Kroner; og med slige gode Ord ledte hun ham ud af Agrippinas Sovekammer og af Kongens Pallads. Andolosia kom hiem til sit Folk, og var ikke glad som han pleiede, men ilde tilfreds, at han havde forsovet den Kierlighed, og vidste ikke, at han havde forsovet baade Lykke og Velfærd.

Andolosia savnede sin Pung, forskrækkedes saare, gav alle sine Tienere Orlov, og reiste strax hemmelig bort.

Kongen vilde gierne have den Pung, og mente, at Andolosia havde flere, ellers havde han været en Giek, at han saa løselig forvarede den; og paa det han kunde faae det at vide, vilde han være Andolosias Giæst. Da Andolosia fornam det,

kaldte han sin Svend, hvilken han altid gav tre eller 400 Kroner at forsørge Huset med om Behov giordes, og sagde til ham, at han skulde berede et kosteligt Maaltid, Kongen vilde være hans Giest. Hans Tiener sagde: Herre, jeg troer, at jeg har ikke Penge nok, thi det koster meget. Andolosia, som ikke var vel tilfreds, løste sin Kiortel, tog sin Pung ud, og vilde give sin Svend 400 Kroner, men da han tog i Pungen, som han pleiede, fandt han intet. Han saae op til Himmelen, og paa den ene og paa den anden Væg; han vendte Pungen ud og ind, men der var ingen Penge, og da kom han først i stor Angst, og tænkte paa den Lærdom, som hans Fader Fortunatus havde givet ham og hans Broder paa sin Sotteseng, at de ingen skulde sige af Pungen, den Stund de levede, men nu var forsømt, og al hans Hovmod var ude; han kaldte paa sine Svende, gav dem Orlóv, og sagde, det er nu næsten 10 Aar, at jeg har været eders Herre, og har ærlig holdt eder, og ladet eder ingen Ting fattes, og jeg er ingen skyldig, I ere alle forud betalte; nu er Tiden kommen, at jeg ikke mere kan holde Hof, som jeg har giort hidtil, derfor siger jeg eder qvit og løs fra det Løfte, som I have giort mig; hver af eder forsee sig

det bedste ham synes, thi jeg kan ikke længer saa leve, og har ei flere Penge end 160 Kroner, deraf giver jeg hver af eder 2 Kroner, og maae beholde Hest, og Harnisk. Ved disse Ord forfærdedes hans Svende, den ene saae paa den anden, og holdt det underligt, at hans Stadselighed fik saa snart Ende, dog sagde en af dem: gode Herre, har nogen giort eder Fortred, da lader os det vide, vi skulle slaae ham ihiel, om det end var Kongen selv, og vi skulle lade vort Liv derfor. Andolosia sagde: for min Skyld skal ingen fægte. De sagde: vi ville ikke saa skilles fra Eder, men sælge Hest og Harnisk, og hvad vi have, og ikke forlade Eder. Andolosia sagde: Jeg takker Eder alle for Eders Tilbud; om Lykken vil vende sig til mig igien, da vil jeg vederlægge Eder det, men giører I ligesom jeg har sagt Eder, og sadler min Hest, jeg vil ingen have med mig. Svendene vare bedrøvede, og sørgede for deres fromme Herre, hos hvilken de havde havt et godt Levnet; de førte ham Hesten til; da sagde han dem alle Farvel, han satte sig, og foer til Lands og til Vands til Famagusta til sin Broder Ampedo.

Andolosia kom hiem igien, og klagede for sin Broder at være skilt ved sin Pung.

Da han kom for det skiønne Pallads, bankede han paa og blev indladen, og da Ampedo fornam, at hans Broder Andolosia var kommen, blev han glad, og meente at glæde sig af den Pung, og ikke mere spare, som han havde giort i disse 10 Aar; han gik imod sin Broder, favnede ham med stor Glæde, og spurgte ham: hvi han kom saa ene, og hvor han havde forladt sit Folk? han sagde: jeg har forladt dem alle, og takker Gud, at jeg er kommen hiem. Ampedo sagde: Broder, siig, hvorledes er det gaaet dig? thi mig behager det ilde, at du er kommen ene. Han svarede: lad os æde først, og da de havde giort Maaltid, gik de med hverandre i et Kammer, og Andolosia favnede Ampedo med sørgelig Skikkelse, og sagde: o kiereste Broder, jeg maa desværre sige dig, at det er gaaet mig ilde, og jeg er skilt ved den lyksalige Pung. Ak Gud, jeg har stor Hiertesorg, men jeg kan intet giøre dertil. Ampedo forfærdedes af sit Hierte, og sagde med Jammer: er den med Magt taget fra dig, eller har du tabt den? han svarede: jeg har overtraadt det Bud, som vor gode Fader gav os i sit Testament, og jeg sagde et Menneske om Pun-

gen, og da jeg aabenbarede det, blev jeg skilt ved den, hvilket jeg ikke havde forseet mig til. Ampedo sagde, havde vi holdt vor Faders Bud, og ikke adskilt vore Klenodier, da havde vi været lykkelige, men du vilde forsøge fremmede Lande, see nu hvor vel du har skikket det, og hvor det lykkedes dig. Andolosia sagde: jeg har saa stor Hiertesorg, at jeg ei skiøtter om mit Liv.

Andolosia laante Ønskehatten af sin Broder, ønskede sig dermed til Engeland, og førte Agrippina og Pungen bort.

Da Ampedo hørte disse Ord, trøstede han ham, og sagde: kiere Broder, lad det ikke gaae dig saa hart til Hiertet, vi have endnu to Kister fulde af Dukater og Hatten; vi ville skrive til Kong Soldan, han giver os meget Gods for den, og vi have det foruden nok vor Livstid, og saa vil vi holde en ærlig Stat, den Stund vi leve; lad Pungen fare. Andolosia sagde, det man har bekommet er ikke godt at forlade; og det er min Begiering, at du vil give mig Hatten, jeg har Haab, at jeg vil dermed faae Pungen igien. Ampedo sagde, man siger, hvo der mister sit Gods, han mister og Sindet, det kan jeg mærke paa dig, du har skilt os ved Godset, og nu vil

du skille os ved Hatten; sandelig med min Villie lader jeg dig ikke tage den bort, men jeg vil unde dig at drive din Lyst med dem. Da Andolosia forstod, at hans Broder vilde ikke lade ham føre Hatten bort, tænkte han, da maa jeg giøre noget andet, og sagde til hans Broder: kiere Broder, har jeg giort ilde, da vil jeg herefter leve efter din Villie; og han skikkede sin Broders Svende, at de skulde rede sig at fare paa Jagt, han vilde komme til dem. Da de vare borte, sagde Andolosia: kiere Broder laan mig Hatten, jeg vil fare paa Jagt; hans Broder hentede ham Hatten: saasnart han fik den, da lod han Jagten blive, og kom til Geneven, og spurgte efter de bedste og kosteligste Klenodier, som de havde, og lod dem bære i sit Herberg. Da ham mange bleve tilbaarne, saae han sig for, og lagde dem tilsammen i en Dug, ligesom han vilde besee og veie hvor tunge de vare, og foer bort med dem ubetalt; ligesaa giorde han i Florentz og Venedien, og bortførte de kosteligste Klenodier, som vare i de tre Stæder tilsammen, foruden Penge. Da han havde de Klenodier, drog han til London i Engeland. Nu vidste han, hvor Agrippina skulde gaae til Kirken, og bestikkede en Bod paa samme Gade, og lagde sine Klenodier ud.

Da Agrippina gik til Kirken og havde mange Svende og Møer for og bag sig, og den gamle Kammer-Mesterinde, som havde givet ham Dvale-drikken, hvilken han vel kiendte, men de kiendte ikke ham, fordi han havde en anden Næse paa sin, som var saa underlig giort, at ingen kunde kiende ham. Da Agrippina var gangen omkring, tog han 2 skionne Ringe, og gave de to gamle Kammer-Mesterinder dem, thi han vidste, at de vare stedse hos Agrippina og gave hende Raad, og han bad dem, at de vilde forskaffe det saa med Agrippina, at hun sendte Bud efter ham til sit Pallads, da vilde han tage saa kostelige Klenodier med sig, som hun ikke havde seet tilforn; de tilsagde ham det: og da Agrippina kom hiem fra Kirken, viste de hende de to skiønne Ringe, og sagde, at Edelsteens-Kræmmeren, som stod for Kirken, havde skiænket dennem dem, paa det at de skulde forskaffe, at der skulde sendes Bud efter ham, thi han havde saa kostelige Klenodier. Agrippina sagde: jeg maa troe, at han har kostelige Klenodier, efterdi han skiænkte Eder to saa gode Ringe; beder ham komme hid, jeg har Lyst at see de Klenodier; strax kom han og blev ledet paa Palladset i en Sal for Agrippinas Kammer; der lod han sine Klenodier ud, dem behagede Agrippina vel,

og valgte, hvilke hun behagede. Der var det Klenodie iblandt, som var mere end Tusinde Kroner værd, men hun bød ham ikke halv Værd derfor. Ædelsteens-Kræmmeren sagde: naadige Kongedatter, jeg har ofte hørt, at I er den rigeste Kongedatter i Verden, derfor har jeg opsøgt de skiønneste Klenodier, man kunde finde, og har ført dem hid til Eders Naade, men I byde mig alt for lidet, de koste mig meré, begier ikke min Skade; jeg har reist langt med Sorg og Fare til Eder, naadige Frue, lægger tilsammen hvad Eder behager, hvad jeg kan lade dem for, det vil jeg. Saa udvalgde hun 10 Stykker smaae og store, som hende behagede, og Ædelsteens-Kræmmeren regnede det end med det andet, at det løb ved 5000 Kroner, men hun vilde ikke give ham saa meget. Andolosia tænkte: jeg vil ikke meget kives med hende derom, havde hun ikkun Pungen; og han lod hende Klenodierne for 4000 Kroner, saa tog hun dem i sit Skiød, og gik i sit Kammer til sin Kiste, hvor den lyksalige Pung var, den bandt hun ved sit Belte, kom ud og vilde betale Ædelsteens-Kræmmeren, som holdt sig til og stod hos hende, og der hun begyndte at tælle, greb han hende i sin Favn, holdt hende fast, og ønskede

sig med hende i en øde Ørk, hvor intet Huus var; strax han det ønskede vare de i en kort Tid komne igiennem Luften paa en Øe, som støder paa Hybernia, og med hinanden under et Træ, derpaa hængte skiønne Æbler.

Andolosia mister Ønskehatten, og faaer to store Horn.

Som hun sad under Træet og havde de Klenodier, som hun havde kiøbt, i hendes Skiød, og den lyksalige Pung ved hendes Belte, saae hun mange skiønne Æbler hænge over hende: da sagde hun til Ædelsteens-Kræmmeren: ak, sig mig, hvor ere vi, og hvorledes ere vi hidkomne? jeg er saa afmægtig, giv mig et af disse Æbler, at jeg kan vederqvæge mig, og hun vidste ikke, at det var Andolosia; de Klenodier, som han havde tilbage, lagde han i hendes Skiød, og Ønskehatten som han havde paa, satte han paa hende, at den ikke skulde hænge ham for Oine, i det han opsteg; og da han kom i Træet og vilde see, hvor de bedste Æbler hang, sad Agrippina under Træet, og vidste ikke hvor hun var eller hvorledes det var tilgaaet, og sagde: Gud give, jeg var i mit Sovekammer; strax hun havde sagt Ordet, foer hun

igiennem Luften, og kom uden Skade til sit Sovekammer.

Kongen og Dronningen og alle Hoffinder vare glade, og spurgte hvor hun havde været, eller hvor den Ædelsteens-Træmmer var, som havde hende bortført? hun sagde: jeg lod ham i Træet, spørger mig ikke mere ad, jeg maa hvile mig, thi jeg er træt, og saare mødig. Som Andolosia sad i Træet, og saae, at Agrippina var borte med Hatten, alle Klenodierne, som han havde samlet af de tre mægtige Stæder, og Pungen, da forbandede han Træet og Frugten derpaa og sagde: forbandet være den Stund jeg var fød, og alle de Dage jeg har levet udi. O grumme Død, hvi slog du mig ikke ihiel, før jeg kom i denne Angest? forbandet være den Dag, jeg saae Agrippina. Gud give, min Broder var i denne Ørken hos mig, da vilde jeg slaae ham ihiel, og hænge mig saa i Træet, og naar vi vare begge døde, havde Pungen ingen Kraft mere, og det falske utro Hierte Agrippina skulde ingen Glæde mere have af den kostelige Pung og dyre Klenodie; og som han gik hid og did, blev det mørkt, at han ikke mere kunde see; han lagde sig ned under et Træ, og hvilte en liden Stund, men han kunde

ikke sove for Vanghed, og tænkte, at han skulde døe i den Ørken; han laae som et fortvivlet Menneske, og ønskede sig at være død. Da det blev Dag, stod han op og gik, hvor han kunde, men kunde ingen see eller høre, og kom til et Træ, som hængte fuld med skiønne Æbler, og af Hungers Nød slog han nogle ned, og aad to store Æble, og han fik to lange Horn, ligesom en Geed; han løb med de Horn imod Træerne, og mente at slaae dem af sig, men forgieves. Han raabte med høi Røst: o jeg arme og elendige og ulykkalige Menneske, hvor kommer det, at der ere saamange Mennesker paa Jorden, og her er ingen, som kan hielpe mig, at jeg kan komme til Folk? o almægtigste Gud, kom mig til Hielp i denne min store Nød.

En gammel Eremit kom Andolosia til Hielp, og han blev skilt ved de slemme Horn, som han havde. Han bringer Hornene paa Kongens Datter.

En Eremit hørte, at han raabte saa jammerlig; han havde i 30 Aar boet i den Ørken og ingen Mennesker seet; han gik efter det Raab, og kom til Andolosia, og sagde: o du arme Menneske, hvo har ført dig hid? eller hvad søger du efter i

denne Ørk? han svarede: kiere Broder, det er mig imod, at jeg er kommen hid; han sagde: jeg har ikke i 30 Aar seet eller hørt nogen, jeg vilde, at du ei havde kommet hid. Andolosia spurgte den Broder ad med stor Afmægtighed, om han ikke havde noget at æde? Eremitten førte ham i sin Hytte; der var hverken Brød eller Viin, men ikkun Frugt og Vand, derved levede han, og var ikke Spise for Andolosia; han sagde til ham: jeg vil vise dig, hvor du skal finde Mad og Drikke nok. Da spurgte han strax: kiere Broder, hvorledes skal jeg skille mig med disse Horn, som ieg har, Folk anseer mig for et Spøgelse; denne Broder ledte ham bort lidet fra sit Huus, og brød to Æbler af et andet Træ, og sagde: kiere Søn, æd dem. Strax Andolosia havde ædet de Æbler vare hans Horn forsvundne af ham; da han det saae, spurgte han, hvorledes det gik til at han saasnart fik Horn, og saasnart skiltes ved dem igien? Eremiten sagde: Gud, som Himmel og Jord skabte, skabte og disse Træer, og har givet dem saadan Natur, at de skulde bære saadan Frugt, og deres Lige er ikke til, uden i denne Ørken. Andolosia sagde: kiere Broder, und mig at tage nogle af disse Æbler med mig. Eremiten sagde: kiere Søn: tag saamange du vil, og spørg

mig ikke ad, de ere ikke mine, jeg har intet, der hører mig til, uden en arm Siel, kan jeg antvorde den Skaber hende, som har givet mig den, da har jeg vel stridt i Verden. Jeg kan mærke det paa dig, at dit Sind er svarlig beladt med timelige og forfængelige Ting, slaae dem af dit Sind og vend dig til Gud; der følger stor Skade efter en liden Vellyst, som een kan have i dette forgiængelige Liv. Disse Ord gik Andolosia intet til Hierte, men han tænkte mere paa sin Skade, og samlede sig mange Æbler, af hvilke Horn skulde voxe, og nogle af dem, som kunde fordrive Horn, og sagde til Eremiten, viis mig paa Veien til Folk; han førte ham paa en Vei, og sagde: gaae ret frem ad denne Vei, saa kommer du til en By, der finder du Mad og Drikke. Han takkede Eremiten, og sagde ham Farvel, og kom til den Bye, der aad og drak han, og kom til Styrke igien.

Da han var kommen til sig igien, spurgte han, hvor han skulde komme til London i England; da blev ham sagt, at han var i Hybernia, og han skulde først igiennem Skotlands Kongerige, før han kom til England. Da Andolosia hørte, at han var saa langt fra London, blev han ilde tilfreds, og sørgede for de Æbler, han bar, at de

skulde fordærves; og da Folket mærkede, at han vilde til London, blev han viist til en Søestad, hvorfra Skibe foer til England, Skotland og Flandern. Han giorde sig rede, kom til Staden, og fandt et Skib af London, og kom med det lykkelig derhen. Da han kom til London, lod han det ene Øie kline til paa sig, og satte et fremmed Haar paa, hvoraf han blev ukiendelig, han tog et Bord, satte sig for Kirken, hvor han vidste, at Agrippina skulde gaae ind, og lagde de Æbler paa en skiøn hvid Dug, og raabte: Æbler af Damasco; og naar nogen spurgte, hvor dyre han solgte et af dem, sagde han: for tre Kroner; saa gik enhver derfra, han frygtede sig og, at nogen skulde kiøbe dem; i det samme kom Agrippina med hendes Jomfruer, Svende og Kammer-Mesterinde, og han raabte atter: Æbler af Damasco. Agrippina sagde: hvorledes sælger du et af dem? han sagde for tre Kroner: hun sagde, hvortil due de, efterdi du holder dem saa dyre? han sagde: de give Deilighed og skarp Forstand. Da Agrippina hørte det, befalede hun sin Kammer-Mesterinde at kiøbe to, hvilket hun og giorde. Andolosia lagde sin Kram ind, thi der kiøbte ingen mere.

Da Agrippina kom hiem, tøvede hun ei længe, men aad de to Æbler, og strax vorde

hende to store Horn, som giorde stor Vee i hendes Hoved, saa at hun lagde sig til Sengs, men da Hornene vare fuldvoxne, og Hovedsmerten stillet, stod hun op og gik for et Speil, og da hun saae de høie Horn, greb hun fat paa dem med begge Hænder, og meente at bryde dem af, men da det kunde ikke skee, kaldte hun ad to ædle Jomfruer; da de saae hende i denne Skikkelse, forfærdedes de, og giorde Kors for sig, ligesom at hun havde været en ond Aand; hun selv var saa forskrækket, at hun ikke kunde tale. De sagde til hende: hvorledes er det tilgaaet, at Eders høibaarne Person har faaet saadan vederstyggelig Skikkelse? hun svarede, at hun vidste det ikke; jeg holder for, at det er en Plage af Gud, eller jeg har faaet det af de Æbler af Damasco, som den utro Kræmmer havde solgt; hielper mig, at jeg kan blive af med disse Horn. Pigerne droge fast derpaa, men det hialp intet, derved blev hun jo længere jo mere bekymret, og sagde: o jeg elendige Creatur, hvortil duer det, at jeg er Kongens Datter, og den rigeste Jomfrue paa Jorden, og har Deiligheds Priis for andre Qvinder, da jeg nu seer ud som et ufornuftigt Dyr? Gud bedre, at jeg var nogen Tid fød; kan ingen stille mig ved denne Usynlighed, da vil jeg drukne mig i

Dynis Flod. En af hendes ældste Jomfruer trøstede hende, og sagde: naadige Kongedatter, I skulde ikke mistrøstes, havde I kunnet faae de Horn, da kan I og skilles ved dem igien, derfor sender Bud efter høilærde Doctorer; kanskee, at de finde det skrevet af hvad Aarsag saadant kan udvore, og hvormed det kan fordrives. Denne Tale behagede hende, og hun sagde: siger ingen det, og om nogen spørger efter mig, da siger, at jeg er skrøbelig, og I skal ingen lade komme til mig; og hendes gamle Kammerpige lod sig forstaae hos Lægerne, at en Person af hendes nærmeste Slægt var voxet to Horn paa, og spurgte, om de stode til at fordrive eller ei. Da Lægerne det hørte, undrede de storlig, at der kunde voxe to Horn paa et Menneske, og enhver begierede, at ville see det Menneske. Pigen sagde: I kunde ikke faae ham at see, men kan I eller en anden hielpe ham, skal I blive belønnet; men ingen var saa dristig, som torde tage sig over at fordrive de Horn; de havde aldrig tilforn hørt, læst eller seet det. Og da Lægerne viste Pigen af med den Sag, blev hun ilde tilfreds, vendte sig til Kongens Gaard, og vilde gaae hiem.

Andolosia giorde sig til en Læge, fordrev en Part af Kongens Datters Horn, og bekom sin Hat og Pung igien.

Andolosia mødte hende, og havde klædt sig som en Doctor med en rød Skarlagens Kiortel og en stor rød Bonnet, og forvendte sin Skikkelse med en stor Næse, og sagde: kiere Frue, jeg seer, at I have gaaet i tre Doctorers Huse, have I fundet Raad efter Eders Begiering? bliver ikke vred, at jeg sporger Eder derom, thi jeg er og en Doctor, og om Eder skader noget, da maae I give mig det tilkiende; det skal være en underlig Brøst, hvilken jeg med Guds Hielp ei veed at giøre Menneskene deraf sunde. Kammerpigen tænkte: Gud har viist mig til denne Doctor, og sagde til ham, at en navnkundig Person var kommen Skade til, at der var voxet to lange Horn paa hans Hoved ligesom Gedehorn, og om I kan hielpe ham, da skal I blive belønnet, thi ham fattes ikke Penge eller Gods. Doctoren begyndte at lee, og sagde: den Sag veed jeg, og jeg veed Konst at fordrive de Horn foruden Vee, dog vil det koste Penge, jeg veed Aarsagen, hvorden saadanne Horn komme. Hun sagde: Herr Doctor, hvoraf kommer den underlige Vext? Doctoren svarede den gamle Kammer-Vogterske: den kommer

deraf, naar en gjør en eller anden Svig, og glæder sig af sin Ondskab, og tør ikke aabenbare fuldkommen den samme Glæde, da skal den nogensteds bryde ud; det er godt, naar det bryder oven ud, men bryder det ikke ud, da maa han døe, thi det slog Hiertet sønder; og for to Aar siden, da jeg var i Kongens Gaard af Hispanien, var der en mægtig Greve, som havde en deilig Datter af saare liden Complexion; hende var og tvende Horn paavoxen, hvilke jeg aldeles fordrev. Da Kammer-Vogtersken forstod dette af Doctoren, spurgte hun ham, hvor han boede, saa vilde hun strax komme til ham. Han sagde: jeg har intet vist Huus, og ikke været her uden i tre Dage, jeg ligger til Herbergs i Svanen, der kunde I spørge efter mig; de kalde mig den Doctor med den store Næse, endskiøndt jeg har vel et andet Navn, dog kiender man mig bedst derpaa. Kammer-Vogtersken gik hiem med Glæde til den sorrigfulde Kongedatter, og sagde: naadige Frue, sørger intet, Eders Sag skal snart blive god, og sagde hende, at hun havde været hos tre Doctorer, og de lode hende gaae bort utrøstet, og siden fandt hun een, som trøstede hende vel, og sagde hende alt hvad Doctoren havde sagt til hende, og hvorledes han kunde hielpe hende, og havde hiulpet en

Grevebatter; han har og sagt, af hvad Aarsag saadanne Horn voxe, hvilket jeg kan give ham Ret i.

Den sorrigfulde Kongebatter laae paa Sengen, og sagde til Kammer-Vogtersken: hvorfor tog du ikke den Doctor med dig? hent ham, og sig, at han tager med sig, hvad der tiener, og sparer intet; tag og med dig disse to hundrede Kroner; har han mere behov, da giv ham saa meget, som han begierer. Kammer-Vogtersken gik did, som Doctoren var, og gav ham hundrede Kroner, og sagde: bruger Eders Flid, thi den Person, som jeg vil føre Eder til, skulde I ikke komme til uden om Natten, og ingen sige det, thi hendes egen Fader og Moder veed det ikke. Doctoren sagde: om denne Sag skal I være sikker, det skal ikke komme fra mig, og jeg vil gaae med Eder, dog maa jeg først til Apotheket, og kiøbe, hvad jeg har behov at bruge, saa kan I bie her, eller komme igien om to Timer. Hun sagde: jeg vil bie efter Eder, thi jeg maa endelig have Eder med mig. Doctoren med den slemme Næse gik til Apotheket, og kiøbte lidet Rhabarbaram, og tod et halvt Æble oversmøre med Rhabarbara, blandede dertil de Ting, som vel smagede, han kiøbte og en Buddike med velsmagende Urter, og

kom til Kammer-Vogtersken igien, hun ledte ham om Natten til Kongens Datter, som laae paa sin Seng bag et Forheng, hun undfik ham saare afmægtig, ligesom hun havde været skrøbelig. Doctoren sagde: naadige Frue, værer ved et frit Mod, med Guds og min Konstes Hielp skal det blive godt med Eder; reiser Eder op, og lader mig see Eders Bræk, saa kan jeg desbedre hielpe Eder; Agrippina skammede sig, at hun skulde lade see de slemme Horn, dog satte hun sig op i Sengen. Doctoren greb fat paa Hornene, og sagde: vi maae have en Pose paa hvert Horn af en Abes Hud, som er varm aftagen, jeg vil smøre Fruen, og man skal holde hende varm; og Kammervogtersken bestillede, at en gammel Abe, som løb paa Gaden, blev Huden aftagen, og deraf giort to Poser efter Doctorens Raad; han smurte Hornene vel med Abens Ister, drog Skindposerne over dem, og sagde: dette skal snarlig giøre Hornene bløde, og de skal fordrives med Stolegang, derfor har jeg en beredt Confect med mig, den skal I æde, og derefter lægge Eder at sove, saa skal I snart blive bedre.

Agrippina giorde som en Syg, der gierne vil være sund, og det Doctoren gav hende, var et halvt Æble af dem, som kunde fordrive Hornene,

og da hun havde ædet det, begyndte Rhabarbara at optøre i hendes Liv, og drive hende til Stols. Da hun kom i Sengen igien, fandt Doctoren paa Skindposerne, da vare Hornene fierde Deel forsvundne. Da de sagde Agrippina, at Hornene vare blevne mindre, blev hun glad, og bad Doktoren giøre sin Flid; han sagde: jeg vil komme i Nat igien, og hente hvad behov giøres. Han gik i Apotheket, og lod sig endnu et halvt Æble oversmøre, og lod give det en anden Smag. Den anden Nat blev han ledt til Kongens Datter, smurte Hornene og giorde Skindposerne mindre, og gav hende Confect, at hun søvnede; og da hun havde havt Stolegang, besaae de Hornene, da vare de mere formindskede; hvis hun ei tilforn var glad, da glædede hun sig nu mere, og bad Doctoren ikke lade af at arbeide flittig derpaa, hun vilde belønne ham rigelig; han lovede at giøre sit Bedste, og som han havde giort de to Nætter, saa giorde han og den tredie. Da han sad hos hende og hun sov, tænkte han: to eller tre tusinde Kroner var for en anden Læge en stor Løn, dog er det intet imod det, hun har fra mig: før jeg fordriver disse Horn, vil jeg sige hende min Mening; vil hun ikke giøre det, da naar hun mener, at jeg skal fordrive hendes Horn, vil jeg

giøre dem saa lange, som de vare før, og reise til Flandern, og sende Bud, at om hun vil stilles ved Hornene, kan hun komme til mig og tage Hatten med sig, og love at give mig saa meget hvert Aar, at jeg kan leve som en Herre; og den Stund han saa tænkte dette ved sig selv, kom Kammer-Vogtersken med et Lys og vilde see til Kongens Datter, da sov hun.

Fortunatus bukkede sig ned', og fandt sin Ønske-Hat, og bringer Kongens Datter bort.

Doctorens Bonnet var uforvarende falden fra ham, og da han bukkede sig og vilde tage den op, seer han under Sengen sin Ønske-Hat ligge paa Jorden, hvilken ingen skiøtte om, thi ingen vidste dens Dyd, og Kongens Datter vidste ei heller, at hun formedelst dens Kraft var kommen hiem. Doctoren sendte Kammer-Mesterinden efter en Budik, Lægedommen var udi; da hun hentede Budikken, tog han Hatten op, beholdt den under sin Kiortel, og tænkte: o kunde jeg og faae min Pung. I det samme vaagnede Kongens Datter, og Doctoren drog Poserne af Hornene, da vare de ikkun smaae, hvorfor hun blev glad. Kammer-Mesterinden sagde, det er giort paa en Natstid,

saa bliver I tilpas, og vi skilte ved den uskikkelige Doctor med den slemme Næse, han maa forfærde alle. Da Doctoren havde sat sig, for at tale med Agrippina, bod han det nu ikke fare, efterdi han han havde sin Hat, og sagde, naadige Frue, jeg seer at det bliver bedre med Eders Brek, nu ligger der meest Magt paa at faae Hornene ud af Hovedpanden, der hører kostelige Ting til, og om jeg ikke finder dem her, da maa jeg reise, eller og sende en Doctor efter dem, der forstaaer sig paa de Ting, dermed vil gaae mange Penge bort, og jeg vil vide, hvad I vil give mig til Løn, naar I er skilt ved de Hórn, og Eders Hoved saa slet, som det har været. Agrippina berømmede hans Konst, og bad ham intet at spare Penge. Doctoren sagde: I siger, jeg skal ingen Penge spare, da jeg dog ingen har. Agrippina gik til en Kiste, som stod for Sengen, hvor hendes bedste Klenodier og Pungen vare bundne til et stærkt Belte, det bandt hun paa sig, og gik for Bordet og stod ved et stort Vindue, begyndte at tælle, og da hun havde talt hundrede Kroner, da ledte Doctoren under sin Kiortel, ligesom han vilde tage sin Pung og lægge Pengene i, og han tog sin Hat, kastede Bonnetten bort, og satte Hatten paa, tog Kongens Datter i sin Favn og ønskede sig i

en vild Skov, hvor ingen var, og ligesom han ønskede sig, saa skeete det strax formedelst Hattens Kraft.

Da Agrippina var borte, løb den gamle Hofmesterinde til Dronningen, hendes Moder, og sagde hende, at Agrippina var atter borte, og hvorledes hun og Lægen foer bort med hinanden. Da forfærdedes Dronningen, dog tænkte hun, at, som hun den sidste Gang kom strax igien, saa skulde det endnu skee, dertilmed havde hun og Pungen med, og har nok at lønne dem, der hielpe hende hiem. Da de saa ventede den Dag og Nat, og hun ikke kom, gik det Dronningen, hendes Moder hart til Hierte, og hun gik bedravet til Kongen og sagde ham alting, hvorledes det var tilgaaet, og at den Doctor havde ført hende bort. Kongen sagde, o hvad er det en viis Doctor, han kan mere end andre Doctores, det er Andolosia, hvilken I har falskelig bedraget; jeg kan tænke, at den, der har undt ham saadan Lykke, han har og undt ham Viisdom, at naar han bliver skilt ved Pungen, han kunde faae den igien; Lykken vil, at han skal have Pungen og ingen anden; havde Lykken villet, da havde jeg eller en anden saadan en Pung. Der er mange Folk i Engeland, men

der er kun en Konge, og det er jeg, thi mig er af Gud og Lykken saadant undt. Saa er og Andolosia undt at have den Pung og ingen anden. Gud give, vi havde ikkun vor Datter igien. Dronningen sagde: Herre, sender Bud ud, om nogen kan udsporge, hvor hun er, at hun skal ikke komme i Armod. Kongen sagde: jeg sender ingen Bud ud, thi det var Skam, at vi ikke bedre havde bevaret hende.

Da nu Andolosia var i denne Ork og Skov, hvor ingen Folk var, og var ene med Agrippina, kastede han den Doctors Kiortel foragtelig fra sig, tog den slemme Næse af, og traadte trodselig for Agrippina; strax kiendte hun, at det var Andolosia, og hun forfærdedes, at hun ikke kunde tale, thi hans Ansigt saae bister ud, som han havde iagt at slaae hende ihiel. Strax tog han en Kniv og skar Beltet fra hendes Liv, og bandt Pungen der, han pleiede at have den; dette saae den bedrøvede Agrippina, og af Angest skialv hendes deilige Legeme, som et Espeløv for Veiret. Andolosia sagde af stor Vrede: o du utro Qvinde, nu har jeg Magt over dig; du skiftede med mig, da du tog min Pung fra mig, og bandt mig en uduelig Pung isteden, nu er den kommen til sit gamle Sted igien, hielpe dig nu din Moder og

din gamle Hovmesterinde, bed hende faae dig den gode Drik, med hvilken du kan skuffe mig, lad dem nu hielpe dig. O Agrippina, hvorledes kunde du have saadant Hjerte, at bevise mig saadan Utroskab, efterdi jeg var dig saa troe, og havde deelt mit Hierte, Siæl, Liv og Gods med dig? og du havde Hierte at bedrage saa mandig en Ridder, der alle Dage for din Skyld red Dyst, og drev mange Ridders Stykker, og ingen Barmhiertighed havde med mig; men Kongen og Dronningen dreve deres Spot med mig, hvilket jeg ikke endnu har forglemt, thi jeg var herover nær kommen i Fortvivlelse, jeg vilde hængt mig selv, og om jeg havde giort det, da havde du været Aarsag dertil; ja da havde du denne kraftige Pung i din Vold, og der blev dig sagt, at jeg havde intet, men maatte forlade mine Svende, og ride allene bort, da vilde du ikke sende mig en Tærepenge, at jeg kunde komme vel hiem igien til mine Venner. Giør nu en Dom over dig selv, er det ei tilbørligt, at jeg har samme Ubarmhjertighed med dig, som du havde med mig?

Agrippina, som var fuld af Forskrækkelse, saae op til Himmelen, og beængstet sagde: o dydige Ridder Andolosia, jeg bekiender, at jeg ei

har giort vel imod Eder: jeg beder Eder, at I vilde ansee det for Uforstandighed og Letsindighed, som i Skabelsen af Naturen er indgivet Qvinders Personer, unge og gamle, meer end Mandspersoner, ikke vende min Sag til det værste, og bevise Eders Vrede imod mig arme Jomfrue, beviser godt imod ondt, som det en ærlig Ridder vel sømmer. Han sagde: den Skade og Spot, som jeg har faaet af dig, er saa stor i mit Hierte, at jeg kan ikke lade dig være ustraffet. Hun sagde: o Andolosia, betænker, hvad Vanære man vilde sige om Eder, om I skiænder et armt Qvindefolk, hvilken I have allene, som en Fange i Orken; sandelig om man sagde det om Eder, da var Eders Ridderskab en Beskiæmmelse. Andolosia sagde: nu vel, jeg vil forholde min Vrede, og tilsige dig min Ridderlige Troe, at jeg ei vil skade dig, hverken paa Ære eller Liv, men du har et Tegn af mig, det skal du beholde indtil din Død, paa det du skal ikke forglemme mig. Agrippina af stor Angest havde forglemt de Horn, men da Antolosia sagde hende fri paa Liv og Ære, kom hun til sig selv igien, og sagde: Gud give jeg var skilt ved mine Horn, og jeg var i min Faders Pallads; da Andolosia hørte hende ønske, og Hatten laae ikke langt fra hende, lod

han og tog Hatten, og bandt den hart ved sit Belte, hvoraf Agrippina kunde mærke, at han havde Hatten saare kier, og at hun ved dens Kraft var to Gange bortført; da græmmede hun sig ved sig selv og tænkte: nu havde du begge Klenodierne i din Vold, og kunde ikke beholde dem; men hun torde ikke lade Andolosia mærke sin Fortrydelse, bad ham venlig, at han vilde skille hende ved de Horn, og føre hende hiem til sin Fader; han sagde: du skal have de Horn, saalænge du lever, men jeg vil føre dig saa nær til din Faders Pallads, at du kan see det, men jeg vil ikke komme derudi; hun bad ham tredie Gang, men det hialp ikke.

Andolosia førte den unge Kongedatter Agrippina til Hybernia i et Jomfrue-Kloster, og befalede Abbedissen hende.

Da Agrippina fornam, at ingen Bøn kunde hielpe hos ham, sagde hun: skal jeg da have de Horn, og være saa afskyelig, da begierer jeg ikke at komme til Engeland, ej heller, at min Fader og Moder eller nogen anden skal vide, hvor jeg er, derfor fører mig til fremmede Steder, hvor ingen kiender mig. Andolosia sagde: dig kan ingensteds være bedre end hos din Fader og Mo-

der; mens det vilde hun ikke, og sagde: fører mig i et Kloster, at jeg kan være skilt fra Verden; han sagde: er det Alvor? hun sagde: ja! da førte han hende til Hybernia, som er ved Verdens Ende, og ikke langt fra St. Petricie Skiærsild, paa en Mark ud fra Folk, hvor der er et skiønt stort Jomfrue-Kloster, hvor udi er ingen uden ædle Jomfruer; der lod han hende sidde allene paa Marken, mens han gik i Klosteret til Abbedissen, og sagde, at han havde ført med sig en ærlig og ædel Konge-Datter, som var dejlig og sund, uden, at der var voxet noget paa hendes Hoved, og hendes Venner begierede, at hun blev paa et Sted, hvor hun ikke var kiendt; vil I tage hende ind, da vil jeg betale tre dobbelt for hende. Abbedissen sagde, hvilken som her skal være Søster, maa give to hundrede Kroner, thi jeg holder en Pige for hver, og giver enhver, hvad de have behov, og om I vil betale tredobbelt for hende, da lader hende komme hid. Andolosia hentede Agrippina til Abbedissen, som undfangede hende vel, hun takkede hende tugtelig, og nejede saa smukt for hende, at Abbedissen saae vel, at hun var født af ædel Slægt, hun ynkedes over, at den deilige Jomfrue skulle have de slemme Horn paa sit Hoved, og sagde: Jomfrue, begierer

du at blive i dette Kloster? hun svarede ydmygelig: ja naadige Frue Abbedisse. Hun sagde: da skal du være mig lydig i Ottesang, og altid gaae i Chor, og hvad du ikke kan, det maa du lære, tilmed er denne Orden ikke for haard, thi hvo, som vil i en anden Orden, eller give sig i Ægteskab, maa giøre det, dog de Penge, som gives for Søsterskabet, gives ikke igien.

Agrippina sagde: hvad Eders ærlige Kloster-Sæder og Skik af gammel-Tid har været, skal ikke forvendes for min Skyld. Saa betalte Andolosia Abbedissen sex hundrede Kroner, og bad hende lade Agrippina være sig befalet, hvilket hun og tilsagde ham at ville giøre, thi hun var saare glad, at hun havde faaet saa mange Penge. Andolosia sagde Abbedissen: god Nat; hun sagde til Agrippina: gaae og sig din Ven god Nat. Han gik bort, og da de kom til Porten, sagde han til hende: velsign dig Gud, og unde dig, at du maa leve sund i dette Kloster, og siden faae evig Glæde; hun sagde Amen. Hun græd bitterlig, og sagde: o dydige strænge Ridder, tænker paa mig, og hielper mig herud, thi jeg kan hverken tiene Gud eller Verden, saa ilde er jeg tilfreds med disse Horn. Andolosia gik disse Ord til Hierte, dog gav han hende kun lidet Svar og

sagde: hvad Gud vil, det skeer, dermed gik han bort. Den bedrøvede Agrippina lukte Porten til, og gik til Abbedissen, som beskikkede hende Kammer, og en Pige til Opvartning, og tiente Gud, endog hendes Sind var ikke meget til at bede.

Andolosia kom til Famagusta, og blev vel undfangen af sin Broder Ampedo.

Da Andolosia kom til Famagusta og havde Pungen og Hatten med sig, blev han meget venlig undfangen af sin Broder Ampedo; og da Andolosia havde berettet ham noget om Pungen, tænkte han: jeg vil ikke sige ham mere af den Ulykke, han torde forfærdes til Døde. Ampedo lod Andolosia beholde Pungen, og han beholdte Hatten. Da Andolosia beholdt Pungen, blev han ved et frit Mod, antog igien mange Svende, og de begyndte med Dystering, Renden og Dandsen, og vare altid tilsammen. Da han havde en lang Tid været i Famagusta, red han med sit Folk til Kongen at forlyste sig, og han kom derhen, og blev undfangen af Kongen og hans Folk, og Kongen spurgte, hvor han havde været saalænge? han fortalte ham, at han havde faret

igiennem mange Kongeriger. Kongen spurgte, om han havde været i Engeland? han sagde: ja, naadige Konge! Da sagde han, Kongen af Engeland har en deilig Datter, hans eneste Barn, hun hedder Agrippina, den vilde jeg, at min Søn skulde tage til Hustrue; nu er kommen Tidende, at hun er bleven borte, siig mig, har du intet hørt til hende, om hun er fundet igien? Andolosia sagde: naadige Herre, det er sandt, han har en deilig Datter, og formedelst den sorte Konst er hun kommen i Hybernia, hvor hun er i et Jomfrue-Kloster, der har jeg talt med hende for kort Tid siden. Kongen sagde: kan det ikke skee, at hendes Fader kan faae hende igien? jeg er gammel, og vil gierne forsee min Søn og Kongeriget før min Død. Andolosia svarede: naadige Konge, Eder og Eders Søn til Villie, som er al Ære værd, vil jeg giøre min Flid i denne Sag, og med Guds Hielp snarlig skye hende til hendes Faders Pallads igien. Kongen bad ham giøre sit Bedste, og ikke spare Penge. Andolosia sagde: bereder et anseeligt Budskab, og sender dem udi fiorten Dage efter mig, og de skal finde Jomfruen, Kongens Datter, til London i hendes Faders Pallads. Kongen sagde: Andolosia gode Ven, fuldbriv den Sag vel, og jeg vil sende et kosteligt

Budskab til London, bad dem ikke fare forgieves. Han svarede: værer uden Sorrig, men lader Eders Søn afcontrafeje, og sender det bort med Budene, saa skulle I mærke, at Kongen og Dronningen skal glæde sig derved, at deres Datter kunde bekomme saa deilig en ung Person. Og da den unge Konge fornam denne Handel, bad han Andolosia, at han vilde arbeide trolig i den Sag, thi han havde hørt meget om hendes Deilighed og Skikkelighed. Andolosia tilsagde ham, at han vilde være flittig i alle Maader, og han sagde ham Farvel, og red til Famagusta, og bad sin Broder laane sig Hatten, han ville komme strax igien. Ampedo var villig, og lod ham tage Hatten.

Andolosia befalede sin Rentemester at forsørge hans Folk, og leve gladelig, thi han ville komme snart igien; saa tog han Hatten, og ønskede sig i den Orken, hvor de Æbler vare, af hvilke Hornene kunde voxe og forsvinde, strax kom han did, og Træet hængte fuld af Æbler. Han kunde ei kiende Æblerne, og vilde ikke gierne æde af dem, ei heller vilde han reise derfra, uden han havde det rette Slags Æbler med sig, thi han kunde ellers ikke hielpe Agrippina fra hendes Horn; efter

det som ham tykkes, tog han omsider et Æble og aad, da voxte ham et Horn, siden aad han et andet Slags, da forsvandt Hornet igien; da tog han nogle af dem, foer dermed bort, og kom i Hybernia for Klosteret og bankede paa; blev strax indladt, kom til Abbedissen, og spurgte efter Agrippina, og sagde, at han havde noget hemmeligt at tale med hende. Abbedissen lod Agrippina fremkomme; thi hun kiendte Andolosia saare vel, dog forfærdedes hun meget, thi hun vidste ikke, hvorfor han var kommen. Andolosia sagde: naadige Frue, tilstæder mig at tale ene med Agrippina; hvilket blev ham tilstædet. Saa gik han med hende ene paa et Sted, og sagde: Agrippina, est du endnu saa ilde tilfreds med de Horn, som du var, da jeg skiltes fra dig: hun sagde: ja, jo længer, jo mere. Han sagde: om du kunde blive skilt af med dem, hvor stod da dit Sind hen? hun sagde: hvor skulle jeg begiere andetsteds at være, end i London hos min allerkiereste Herre Kongen, min Fader, og Dronningen, min Moder.

Andolosia sagde: Gud har hørt din Bøn, og hvad du begierer, det skal dig gives; strax gav han hende et Æble at æde, bad hende et lidet at skiule sig derefter, og komme saa igien, da vare Hornene borte. Den Pige, som hende var givet,

flettede og prydede hendes Hoved; saa kom hun for Abbedissen, og da hun saae Agrippina saa deilig prydet, kaldte hun alle de andre Jomfruer i Klosteret, at de skulde see og forundre sig paa Agrippina, hvor smuk hun var bleven paa en stakket Tid, og besynderlig, at hun saa hastig blev skilt ved de Horn. Andolosia sagde: lader eder det ikke forundre; Gud formaaer alting, ham er intet umuligt; derfor agter, hvem Gud er med, ham kan ingen Ting være imod. Agrippina er en Kongedatter, fød af Kongelig Slægt; og jeg vil antvorde hendes Fader og Moder hende igien, og før en Maaned forgaaer, skal hun blive trolovet med en ung Konge, saa deilig en Person, som noget Sted kan leve paa Jorden. Disse Ord mærkede Agrippina. Saa betalte Andolosia Abbedissen 100 Kroner, hende og Jomfruerne til en Skienk, og takkede dem, at de havde holdt Agrippina saa ærlig, desligeste takkede og Agrippina dem saare tugtelig; saa sagde de dem alle god Nat, og gik af Klosteret. Da han kom paa Marken, beredte han sig med sin Hat, og førte Kongens Datter til London, til Kongens Pallads, og foer saa sin Vei igien; han skyede det Pallads, thi ham var der skeet saa stor Utro-

stad; og han kom til Famagusta til sin Broder og til sine Svende.

Den skiønne Agrippina blev formedelst Andolosias Raad, trolovet med den unge Konge af Cypern.

Da Agrippina var kommen igien, og Kongen og Dronningen fik det at vide, bleve de glade, og alle de, som vare hos dem, og der begyndtes en stor Høitid, fordi deres Datter var funden igien, som havde været borte, og de prydede hende paa det kosteligste. Som de nu levede i al Glæde, fik Kongen at vide, at Kongens Bud af Cypern var kommen med meget Folk, og begierede, at han ville trolove Agrippina, sin Datter, med hans unge Kongesøn. De bleve herlig undfangede, og da de havde været der i fire Dage, sendte Kongen Bud efter dem; de kom stadselige, hver efter sin Stat, en Hertug, to Grever og mange Riddere og Svende, og talede om den Trolovelse. Da Dronningen fornam, at det gialdt om Agrippina, da var det hende saare svart at give sin Datter saa langt bort Udenlands, og til den, som man ikke vidste, enten han var smuk eller slem; det fik Sendebudene at vide, og de begierede, at Kongen vilde sende Bud efter Dron=

ningen, og da hun kom, toge de deres unge Konges Contrafeje frem, og lode hende see det; da de saae hans Skikkelse, at han var saa skiøn, da sagde Kongen: monne det være saa? da svoer de Kongen og Dronningen en Eed, at han var meget smukkere, og ikke mere end fire og tyve Aar gammel, det behagede dem vel. Dronningen tog den unge Konges Contrafej, og bar det til Agrippina, og sagde hende, at de vilde give hende en ung Konge, som var endnu smukkere og skiønnere end hun kunde see hans Skikkelse der, som hun og tilforn havde hørt af Andolosia; da troede hun denne Malning, og sagde, at hvad Kongen og Dronningen deri giorde, det vilde hun lyde. Da Kongen og Dronningen fornam Agrippinas Villie, talte de ydermere med dem af Cypern, og denne Trolovelse blev aldeles sluttet; siden lod Kongen berede mange Skibe, med Folk og Fetallie, og hvad dertil hørte, og reedte den unge Kongedatter ud med kostelige Klæder og Klenodier med al Ære; han gav hende og med sig et skiønt Fruekammer, og da Skibene vare aldeles beredte og vel beladte, sagde den unge Kongedatter sin Fader og Moder Farvel, og sagde: naadige Herre Konge og Frue Dronning; den almægtigste Gud beskierme eder altid, og unde eder Sundhed og

langt Liv; saa faldt hun paa Knæ for sin Fader, og med Suk og grædende Taare sagde: jeg ønsker i eder al Velsignelse; thi jeg maa nu skilles herfra. Kongen sagde: Agrippina, min kiereste Datter, Gud Faders, Søns og Hellig Aands, den evige Trefoldigheds Velsignelse beskierme dig fra al Hiertesorg, og unde dig Fryd, Sundhed, langt Liv, og Yndest af alle Mennesker. Dronningen, hendes Moder, kunde ikke mere med Ønske udbryde, end at hun sagde Amen! saa stod Agrippina op og gik til Skibs med alle hendes Folk, som skulde fare med, og alle sørgede, at den skiønne Kongedatter skulde fare fra dem, og de ikke skulle see hende mere. Saa foer de bort i Guds Navn; han undte dem en lykkelig Reise.

Saa kom denne Kongedatter og alle hendes Folk sunde til Famagusta i Cypern; der havde Kongen af Cypern beskikket en Hertuginde, fire Grever, og mange ædle Fruer, som undfangede hende herligen. Der var bered kostelige Spise og Drikke, at alle fik overflødig nok, og de vare alle glade, at deres unge Konge havde faaet saa deilig en Hustrue. Siden var der bereed mange Heste, Vogne og Karme, enhver udred efter sin Herlighed; saa reiste de til Medusiam, hvor Kongen holdt sit Hof: han havde bestilt de Bedste og de

Ædelste i sit Kongerige af Mænd og Qvinder, og i hvor kostelig de bleve undfangede i Famagusta, saa bleve de ti gange bedre undfangede i Medusia af den gamle Dronning og hendes Kammerfruer, og af den unge Konge og hans Folk, dennem takkede hun inderlig med et mildt Ansigt og deilige Sæder; saa droge de med stor Glæde til det Kongelige Pallads, som var med al Prydelse herlig bereed, der begyndtes et kosteligt Levnet, og alle Fyrster og Herrer, som hørte under Kongen af Cypern, kom meget stadselig ridendes, og førte med sig kostelige Gaver og stor Skienk, som de ville skienke deres Herre og Konge, hver efter sin Formue; og Bryllupet varede i sex Uger og tre Dage, og alle Mand bleve overflødig trakterede; og Andolosia skienkte iblandt andre Gaver et Skib fuldt med Malversi og Muskatelle, som blev drukket, ligesom det havde været Æblemost.

Andolosia giorde altid det bedste med Renden og Dystriden, hvorved han forhvervede Berømmelse af alle Fruerne, men stort Had af nogle Herrer.

Saa længe Bryllupet varede, giorde Fyrsterne og Herrerne intet andet, end at rende og

dystrende, fornere og drive Lystspil, og hver Aften gave de den Prisen, som om Dagen havde giort det bedste, og Dronningen satte en Krands paa dens Hoved; derfor giorde enhver sin Flid, at han kunde faae den Ære af den skiønne Dronning Agrippina. Udi Dystriden red og Andolosia, og vandt altid Prisen af Qvinder og Mænd. Paa det sidste da Prisen skulde engang gives, og Andolosia havde vunden den med Rette, da blev den givet Greve Theodorus af England, som var kommen med den unge Dronning; det agtede Andolosia intet, men undte ham den Ære; dog sagde alle Folk eendrægtelig: Andolosia havde bedre fortient det. Da Grev Theodorus det fornam, fortrød han det, og bar Avind til ham, og giorde et Forbund med Greven af Limor, som havde sit Røverslot paa en liden Øe, ikke langt fra Famagusta, hvorledes de kunde komme Andolosia i Skam, eller omkomme hannem, at han kunde komme af Kongens Gaard, og ikke mere pukke det med nogen Greve eller Ædelmand; den ene forstod den andens Villie, og de giorde et Anslag med hinanden, at naar Bryluppet havde Ende, og han vilde ride til Famagusta igien, da ville de tage imod hannem, slaae hans Svende

ihiel, og føre ham af Kongens Land, til Limosia, hvor Greven havde et godt Slot, der vilde de plage ham, at han skulde give dem saamange Penge, som de forlangde, paa det at de kunde lige saa vel holde et kosteligt Hof som han, og de holdt dét Anslag, som de havde giort med hverandre, hemmeligt.

Andolosia vilde efter Bryluppet ride hiem til Famagusta, men blev fangen af de to Grever, og alle hans Svende ihielslagne.

Da Bryluppet havde Ende og Andolosia vilde ride til Famagusta, havde de to Grever bestilt Folk paa Veien, som fangede Andolosia, og sloge alle hans Svende ihiel, og førte ham paa den Oe Limosia udi et Slot; der blev han gandske stærkt forvaret, at han ikke kunde komme derfra. Han bød dem, som ham vogtede, at han vilde give dem mange Penge, at de skulle hielpe ham derfra, men de torde ikke lide paa ham, og mente, om han først kom derfra, da skulde han vel siden intet give dem, ikke heller torde Andolosia lade dem see sin Pung, thi han frygtede, at de skulle tage den fra ham, og ei hielpe ham, og han var stæd i stor Nød. Den Tidende kom og for Kongen, at alle Andolosias Svende vare

ihielslagne, og ingen vidste om Andolosia, enten han var død eller levende, ikke heller hvo det havde giort. Og de to Grever, som det havde giort, rede til Kongens Gaard igien, holdt sig stille, ligesom de havde intet vidst deraf. Da Andolosia var borte, blev det Ampedo, hans Broder, tilkiendegivet, som sendte Bud til Kongen, og lod ham bede, at han vilde hielpe til, at han kunde faae sin Broder igien. Kongen lod ham svare, at det giorde ham hiertelig ondt for hans Broder Andolosia, og han vilde flittig lade spørge efter ham, og kunde han faae at vide hvor han var, og om han var fangen, da skulde ham ingen Penge fattes, at han skulle blive løs, om det end skulde koste ham Halvdelen af hans Rige.

Ampedo hug Ønskehatten i Stykker, og brændte den, paa det at ingen skulde have mere Lyst af den. Derefter døer Ampedo. Andolosia mister sin Pung.

Ampedo tænkte, at han var bleven af med sin Broder for den Pungs Skyld, og de skulde og pine ham, at han skulde nødes til at sige om Hatten, som han havde; saa skulle de og giøre

Anslag derom, hvorledes de kunde faae Hatten; han tænkte da ved sig selv: sandelig det skal aldrig skee. Og i den Vrede tog han den kostelige Hat, hug den i Stykker, og kastede den paa en Ild, og stod derhos, indtil den var opbrændt, paa det ingen skulle bruge mere Lyst med den. Han havde stedse Bud til Kongen, og i hvor mange Bud der kom, havde de dog ingen gode Tidender om hans Broder, og man kunde ikke vide, hvor han var kommen hen; derover blev han saare bedrøvet, og fik saa stor Sorg, at han faldt i en dødelig Sygdom, saa at ingen Læge kunde hielpe ham, og han døde.

Da nogle Dage vare forløbne, og de to Grever hørte, at Kongen sørgede saare for sin fromme Ridder Andolosia, lode de, som de og sørgede. Kongen lod udraabe, at hvo der kunde sige tilvisse, hvor Andolosia var henkommen, ham vilde han give 1000 Dukater, hvad heller han var levende eller død. Greven af Limosi tog Orlov af Kongen, og kom til sit Slot, som Andolosia laae fangen paa, og han fandt ham siddende udi et dybt Taarn. Og da han saae Greven, glædede han sig, og bad ham, at han vilde giøre Barmhiertighed mod ham, og hielpe ham, han vidste ikke, hvo der havde ladet ham tage

fangen, eller hvorfor man holdt ham fangen, havde han giort nogen Uret, da vilde han betale det med Liv og Gods. Greven sagde: Andolosia, du est ikke for den Skyld hidført, at man skal lade dig løs igien, du est min Fange, og skal sige mig, hveden du faaer saa mange Penge, at du kan saa udgive det gandske Aar igiennem; og giør det snarligt, eller jeg skal pine dig, at du skal være glad, at du kan sige mig det. Da Andolosia det hørte, forfærdedes han saare, og han vidste ikke, hvad han skulde sige, men sagde: i Famagusta i mit Huus er en lønlig Grav, den har min Fader viist mig, da han skulde døe, at i hvor mange Penge, man tager derfra, saa er der lige mange igien; og om man vilde føre ham fangen til Famagusta, da vilde han vise ham den Grav. Greven vilde ikke dermed lade sig nøie, tog ham af Stokken, pinte ham længe, dog blev han ved det samme Mundheld, som han havde sagt. Da Greven mærkte, at han vilde intet bekiende, pinede han ham saa gruelig, at Andolosia kunde ikke længer tie for den store Pines Skyld, men sagde al sin Pungs Kraft. Da Greven det hørte, tog han Pungen fra ham, og forsøgte den og befandt, at det var saa. Derpaa lod han sætte Andolosia i Stokken igien, og befoel een

at tage vare paa ham, hvilken Greven vel betroede; og i hvor Greven var noget skyldig, det betalte han, og han giorde al sin Sag klar, betalte sin Skat, og kom glad igien til Kongens Gaard, til sin Staldbroder Greve Theodorus, som undfik ham med Glæde, og de havde megen Samtale med hinanden om, hvorledes han havde handlet med Andolosia, og hvorledes han med stor Plage havde faaet Pungen fra ham, og hvor haardt han holdt ham fangen. Greve Theodorus sagde: det behager mig ikke saa vel, han var bedre død end levende; jeg har spurgt i Kongens Gaard, at han er en Doctor i den sorte Konst, og kan fare fort i Veiret; det er at befrygte, at bliver han løs, og det blev kundbart, hvorledes vi havde handlet med ham, da blev Kongen os ugunstig, og lader os slaae ihiel. Greven af Limosi sagde: han ligger saa haardt fangen, at han kan ingen Skade giøre os, saa gik de sammen, og toge Penge af Pungen, saa mange, som de ville, og hver af dem vilde gierne have Pungen i sin Vold, dog bleve de saa eens derom, at een af dem skulde have den et halvt Aar, og den anden et halvt Aar, og hvilken der havde Pungen, han skulde ikke lade den anden fattes Penge.

Greven af Limosi var ældst, han skulde have Pungen det første Halvaar.

Da de to Grever havde Penge nok, da torde de ikke bristeœig bruge dem, paa det at man skulde ikke faae nogen Mistanke om dennem, og omendskiøndt de levede glædelig, tænkte Grev Theodorus altid derpaa, at det var bedre, at Andolosia var død end levende, thi han frygtede, at de skulde miste Pungen; han havde og i Sinde, naar han selv kunde faae Pungen, da vilde han holde sig saa langt af Veien med den, at han skulde blive fri, baade for Kongen og Greven af Limosi. Saadant kom ham til at han sagde til Greven, at han skulde lade ham faae en af sine Svende, som kunde fare med ham, og at han vilde skrive med ham, at de skulde lade ham ind i Fængselet hos Andolosia, og Greven giorde det, som han begierede, og han gav ham en stor Deel Penge, Folk og Breve med sig. Saa tog Grev Theodorus Orlov af Kongen, og sagde, at han vilde besee sine Lande, som han havde i Forlening, reiste saa bort, og kom i Fængselet, hvor Andolosia laae fangen. Da han kom til ham, da blev den elendige og trøsteløse Andolosia, hvis Been og Arme begyndte at raadne i Stokken, trøstelig, og mente, at Greven af Limosi havde for

den Skyld sendt Greve Theodrus derhen, at lade ham løs, og tænkte, efterdi de have Pungen, da skiøtter de intet om mig.

Andolosia, efterat hans Pung var ham fratagen, blev myrdet i Fængselet.

Da sagde Greven til Andolosia: har du ikke endnu lige saadan en Pung, som du gav min Staldbroder? giv mig og een. Han sagde: naadige Hr. Greve, jeg har ikke flere; havde jeg nogen, da vilde jeg ikke nægte Eder den. Han sagde: der siges, at du est en Doctor i den sorte Konst, og kan fare bort i Vejret, og besvære Diævelen, hvorfor besvær du ham ikke nu, at han hielper dig ud? han sagde: naadige Greve, jeg kan det ikke, og kunde det aldrig, men jeg har allene havt Lyst med den Pung, som I nu have, den vil jeg give Eder og Eders Staldbroder for Gud og Verden, og aldrig mere klage derpaa, og jeg beder Eder for Guds Skyld, at I lader mig elendige Mand af dette Fængsel, at jeg ikke skal dø saa elendigen her. Greven sagde: vil du nu betænke din Siels Salighed? hvi har du ikke giort det, da du giorde os al Vanære med din Stads og Hovmod, som du bedrev for Kon-

gen og Dronningen? hvor ere de skionne Fruer, som du har saa vel tient, og som gave dig alle Priis; beed dem nu hielpe dig. Jeg mærker, at du vil gierne af dette Fængsel, lad dig ikke forlange, jeg vil snart hielpe dig derfra; og han tog den Svend, som tog vare paa ham ved en Side, og vilde give ham halvtredsindstyve Ducater, at han skulde myrde Andolosia, men Taarn-Giemmeren vilde ikke giøre det, og sagde: han er en from Mand, og saare skrøbelig, han døer dog snart af sig selv, jeg vil ikke besvære mig med den Synd. Greven sagde: faae mig et Reeb, jeg vil selv myrde ham, og jeg vil ikke drage derfra, førend han er død; og da Svenden vilde ikke heller giøre det, tog han sit Belte, som han havde om sig, og lagde om Andolosias Hals, vred Beltet omkring, og qvalte den fromme Andolosia, og gav Svenden Penge, at han tog ham bort; og han bestillede ikke mere paa Slottet, men drog til Kongens Gaard af Cypern, og kom til sin Stalbroder, Greven af Limosi, han undfangede ham vel og spurgte, hvorledes det var gaaet ham, hvorledes den Oe og det Slot behagede ham? Han sagde, at det behagede ham saare vel; og han spurgte ham hemmelig hvorledes det gik med Andolosia. Han sagde: det gaaer saaledes til med ham, at

vi skal aldrig faae nogen mere Skade af ham; jeg har afslivet ham med mine Hænder, jeg kunde ingen Ro have, førend jeg blev vis paa, at han var død, som jeg nu veed. Og han mente, at han havde meget vel udrettet det, men han vidste ikke, at han havde saa ilde giort imod sig selv. Det stod saa hen i tre Dage, at de ikke brugte deres Pung, og da de tre Dage vare forgangne, da var det halve Aar til Ende, at Grev Theodorus skulde og have den et halvt Aar. Og han gik med Glæde til Greven af Limosi, og sagde til ham, at han skulde hente ham Pungen, og tage Penge deraf, saa mange, som han vilde, at han kunde have en Tid lang at tære af, og vilde nu lade ham have Pungen, thi det var nu paa den Tid, at han skulde have den, hvilket Grev Limosi ikke nægtede ham, og sagde, at han vilde gierne giøre det, men naar jeg tager den Pung i min Haand, da ynkes jeg over Andolosia, jeg vilde, at du ikke havde slaget ham ihiel, han havde vel selv snarlig døet.

Grev Theodorus sagde: den som døer, kommer ingen Krig afsted; derpaa gik de med hverandre i et Kammer, der hvor han havde Pungen i et Skab, tog den ud og lagde den paa et Bord, som var i Kammeret. Grev Theodorus tog Pun-

gen i Haanden, og begyndte at ville tælle, som han tilforn havde giort, da var der intet i Pungen, thi der vidste ingen af dem, at Pungen havde mist sin Kraft, efterdi at baade Ampedo og Andolosia vare døde. Men da de kunde ingen Penge faae af Pungen, saae den ene paa den anden. Grev Theodorus sagde af stor Vrede: o du falske Stalbroder! vilde du svige mig, og give mig en anden udygtig Pung for den lyksalige Pung? det skal ingenlunde gaae dig an; derfor giør mig det ikke for langt, giv mig hid den rette Pung. Han svarede: det er den rette Pung, som jeg tog fra Andolosia, og han havde ingen anden, men hvorledes gaaer det til, at den ikke giver Penge, som tilforn, det veed jeg ikke. Grev Theodorus vilde ikke nøies dermed, og blev jo længer jo mere vred, og sagde: vil du være en Skalk imod mig, det skal ikke lykkes dig, og han drog sit Sværd ud; da Greven af Limosi det saae, da var han ikke seen med sit Sværd, og de giorde et stort Bulder, saa at Svendene stødte Kammeret op, og saae deres Herrer hugge paa hinanden, de løbe imellem, og skilte dem ad. Da var Grev Limosi dødelig saaret, og da hans Svende det saae, grebe de Theodorus. Der kom Tidende for Kongen, at de to Grever, som altid

havde været venlige, havde nu forhugget hverandre. Kongen befalede, at man skulle føre dem fangne til ham, at han kunde faae Aarsagen til deres Usamdrægtighed at vide, og da de vilde føre dem til Kongen, da var Greven af Limosi saa dødelig saaret, at de kunde ingenstèds føre ham, men førte allene Theodorus til Kongen.

Da blev Grev Theodorus adspurgt, hvor de to, som ellers vare saa inderlige gode Venner, havde nu saa forhugget hinanden? Greven vilde ikke sige det, men omsider blev han saa haardt pinet og trængt, at han maatte bekiende al den gandske Handel, hvorledes de havde faret med Andolosia. Da Kongen det hørte, at de havde saa handlet med den fromme Andolosia, blev han meget bedrøvet og svarlig fortørnet over disse Mordere, og uden lang Betænkning gav en Dom, at man skulle lægge dem paa Steile, og om Greven af Limosi var levende, da skulde man føre ham til Retterstedet, men var han død, da skulde man lægge ham død paa Steilen. Og ligesom Dommen var afsagt, saa blev den fuldkommet med disse Mordere, hvilket var deres rette Løn, som de havde fortient paa den gode Andolosia. Da disse to Grever og Mordere vare steilede og døde, hvortil Pungen var Aarsagen, med hvilken

de dog havde en stakket Tid deres Vellyst, da sendte Kongen strax sit Folk til den Oe Limosi, og lod indtage Slotte, Stæder og Byer og den gandske Oe, og besynderlig det Slot, udi hvilket Andolosia havde ligget fangen, han lod fange Mand og Qvinde, og alle dem, som vidste af det Mord, og som havde dulgt dermed, dem lod han uden al Barmhiertighed hænge ud af Slottet. Han fik og at vide, at de havde kast Andolosias Legeme i en Vandgrav ved Slottet, da befalede han at tage det derfra, og føre det til Famagusta; og lod ham begrave med stor Pragt udi den skiønne Domkirke, som hans Fader havde stiftet og bygt. Den gamle og unge Konge, og den gamle og unge Dronning sørgede meget for den gode og trofaste Andolosia. Og efterdi baade Ampedo og Andolosia havde ingen Arvinger efter dem, da tog Kongen det kostelige Pallads selv ind, og fandt derudi megen Rigdom og Kostelighed, med Huus-Prydelse, Klenodier, rede Penge; og den unge Konge drog ind i det Pallads, holdt sit Hof derudi, indtil hans Fader, den gamle Konge afgik, da tog han det gandske Rige under sin Regiering.

Efterskrift.

Prof. Nyerup, som i Iris for Juni 1795 og i Skriftet: Almindelig Morskabslæsning ꝛc., S. 157—168 omhandler denne Bog, nævner danske Udgaver" af Aarene 1664, 167*, 1695, 1756, og endelig 1783 hos H. J. Graae. En sildigere Udgave, forlagt af Triblers Enke, Holmensgade 107, trykt hos Nissen, 9 Ark; 8vo, er lagt til Grund for den, som her fremkommer. Den Triblerske Udgave er ellers saa slet trykt, at endog S. 62 og 63 ere fejltrykte, saaledes at S. 63 staaer førend 62. Man har her rettet de forekommende Fejl, og forbedret adskillige Steder samt Overskrifter.

Nyerup gav paa anførte Steder et kort Udtog af Bogen, og viiste hvorledes en tydsk Udgave var i Et og andet udførligere end den Danske. "Der er, sagde han, ingen Tvivl paa, at den danske Fortunatus jo er oversat af Tydsk; paa hvilket Sprog den ældste Udgave er af 1509. Görres, i sin Bog: die deutschen Volksbücher, nævner en fransk Fortunatus af 1670, en italiensk af 1676, og taler om Fabelens Ælde i den engelske Litteratur. Tillige anfører han en Fortæl-

ling af Gesta Romanorum, der enten har tient til Mynster for Fortunatus, eller er øst af samme Kilde som den *).

"Da nogle Litteratorer tillægge Bogen en spansk Oprindelse og andre en engelsk, har Görres vejet Grundene for og mod, og tilsidst fremsætter han denne Mening: "Alt det Anførte peger hen til en nordisk Oprindelse; men at Digtningen egentlig skulde være af engelsk Ophav, derimod strider især et Sted; der nemlig, hvor Andolosia begiver sig til det engelske Hof: da thett er so manige ritterliche That, daß er für all ander gelobet ward, und wiewol er also ist, das kain Volk auf Erdtrich ist, das stolzer und hochfertiger, nymant keinen Ehren gunnen noch zulegen mag, dann ynen selbst, noch dann sagten sy große Ehr von Andolosia, von der großen Kühnheit, so er im Streiten begangen het, doch so sagten sy, es wer ymmer Schad, daß er nicht ein englisch Mann were, vann sy vermaynen, daß kain besser Volk auf Erdtrich sy, daß sy **). Et Sted, som uden-

*) Conf. Grimms Kindermährchen II. 185 samt i Anhanget.

**) "Jeg har anført dette Sted efter Tydsken; thi i den danske Fortunatus er det forkortet."

tvivl ingen Englænder vilde have skrevet; naar det kun ikke er et senere Tillæg. — Ved Hoffet i Bretagne levede formodentlig Forfatteren i den første Halvdel af det 15de Aarhundrede. Man kiender den betydelige Rolle, som Hertugerne fra Bretagne spille i Poesien; i det de fra Normandiet af, som selv igien var oprindeligviis en britisk Colonie, erobrede og beherskede Engelland og giorde deres Sprog til Hofsprog; som ogsaa hele den romantiske Kreds af Digte om Kong Arthus og det runde Bords Riddere, der bleve uddannede og gik ud derfra.

"Romanen hører saaledes nok til den nordfranske Litteratur, og ved dette Lands Forbindelse, paa den ene Side med Engelland, paa den anden med Spanien, fatter man Bogens tidlige Overgang til begge disse Riger, og kan forklare sig, hvorfor man siden glemte hvorfra den egentlig skrev sig.

"Vi sætte Bogens egentlige Udarbejdelsestid i den første Halvpart af det 15de Aarhundredt, paa en Tid da Montevillas Reiser synes ret at være komne i Omløb og begyndt at opvarme Phantasien. Det var derfor naturligt, at falde paa den Tanke, at overdrage Reisepoesien i et

egit Verk, og dertil var da Ideen om hin Hexe-kjole (i Gesta Romanorum) saare godt anvendelig. Fortunatus's Rejse gaaer næstendel til alle de Lande, som Montevilla besøgde, som Aegypten, Arabien, Indien, Tartariet og Præst Johans Land." o. s. v.

Saavidt af Görres, som forresten l. cit. pag. 73 tillægger Skriftet al for megen Værd. Fabelen — siger han — iler som en let Vind rask frem fra Land til Land, idet Indbildningskraften ingen Omkostninger skyer og paa ingen Maade lader sig genère af de tre Enheder; i det Opfindelsen er heldig og Handlingen godt anlagt og udført; og en kiek frie Aand straaler frem af det Hele. Hører Digtet ikke just til den beste Tid; taber Poesien sig end ofte i det Eventyrlige og i Rejsebeskrivelsetonen, saa er det Hele dog af megen Værdie, og i sig selv fuldkomment *).

*) I Bibl. des Rom., August 1787, pag. 74 gives den et godt Skudsmaal, da der siges: det er en af de behageligste af de menige Mands Romaner, som i saa lang Tid har moret vore gode Forfædres Indbildningskraft. — — Laharpe har deraf taget Ideen til sit vakkre Poem Tangut et Felime.

Af Museum für altdeutsche Litteratur 1 B. S. 281 i Noten sees, at en nye Bearbejdelse af Fortunatus er indført i Journalen Phoebus for 1808, 6te Hæfte.

Nu har jeg kun at lægge til, at efter Magnæi Vidnesbyrd i hans Excerpta ur Søgum No. 576 b. er Fortunatus Saga Aar 1690 bleven oversat af Dansk paa Islandsk; og at den paa Svensk haves trykt flere Gange. Den ældste svenske Udgave jeg kiender, er trykt f. l. 1694. 167 S. 8vo. En nyere er i den stockholmske Boghandler Segerdahls Catalog ansat at koste 1 Dal. 16 Øre.

Historien

om

Ridder Reymund

og

Prindsesse Melusine,

en Kongedatter af Albanien

tilligemed en kort Beskrivelse over deres 10 Sønner, hvoraf de fleste vare Vanskabninger.

Melusines Herkomst og Højfel.

Der har været en Konge i Albanien, som hed Helmas, han svoer en Eed for Dronning Puisena, da han tog hende til Ægte, at han aldrig vilde besøge hende, see eller tale med hende, saalænge hun laae i Barselseng, thi hvis han giorde imod dette sit Løfte, skulde han miste sin Gemahlinde og aldrig see hende eller Børnene mere. Enten af Kierlighed eller Ondskab overtraadte han sit Løfte, hvorfore ogsaa Prindsessen blev bortført til et langt bortliggende Bjerg, hvor hun fødte tre deilige Prindsesser, som hun moderlig opdrog; den første kaldte hun Palæstina, den anden Melior og den tredie, som var den yngste, Melusine. Da de vare blevne femten Aar gamle, fortalte Moderen dem engang deres Faders Utroskab imod hende og sit Løfte; dette giorde Melusine saa ondt, at hun svoer Hævn over sin Fader, hvilket og de

andre Søskende giorde, og lukkede derpaa deres Fader inde, indtil han døde, og begravede de ham da under en stor Steen. Moderen, som ei kunde lide denne deres Ugierning imod deres Fader, gav dem hver en Lyde og Gave, nemlig: Melusine skulde blive viis og klog, men hver Løverdag Aften skulde hendes Nederkrop fra hendes Navle af omskiftes til en uhyre Orm, og om nogen vilde ægte hende, da maatte han tilsværge hende ved en høi Eed, ej at udfritte af hende, hvad hun foretog sig hver Løverdag Aften. Saalænge han holder det skal hun forblive hos ham som et naturligt Menneske og døe en naturlig Død. Den anden Datter, Melior, skulde hensættes paa et Slot udi Armenien, og bevare en Falk, thi den, som vilde vinde dette Dyr, skulde vaage tre Nætter og tre Dage, og den som kunde udholde dette, kunde begiære hvad Gave han vilde, og det skulde blive ham tilstaaet. Men dersom han faldt i Søvn forinden den Tid, da skulde han være Meliors Fange saalænge han levede. Den tredie og ældste Datter Palæstina, hun skulde sidde paa et høit Bierg i Aragonien, kaldet Knydsk, for at vaage over sin Faders Skatte, og hun skulde sidde der saa længe, indtil der kom en af deres Slægt og

Stamme, og som var saa mægtig, at han med Magt kunde tage Skatten og Landet.

Til denne Datter kom mange store og mægtige Konger og ypperlige Herrer for at vinde denne hendes Faders Skatte og Lande, men de omkom alle for Drager, Lindorme og andre Udyr, men da kom en af Melusinas Sønner ved Gofrio med Tænderne, og han overvandt baade Folket og Skatten, fordi han var af samme Blod og Stamme, som spaaet var.

Til Melior den anden Datter, som skulde bevare hendes Faders Falk paa Slottet i Armenien, kom der og mange Konger og Riddere, som vovede paa at vinde Prisen hos denne Jomfrue, men saasom de ej kunde vaage tre Nætter og tre Dage, maatte de sidde fangne hos hende deres Livstid.

Hvorledes det er gaaet Melusine, den yngste Datter, ville vi faae at vide af efterfølgende Historie.

Reymunds og Melusines Historie.

Der var i gamle Dage en Greve til Poitiers i Frankrig, som var Herre til Potmark, og som begiærte af sin Kapellan, at giennemlæse alle sine Kroniker, for at skye ham vide, hvo der havde

anlagt og bygt det Slot og den Stad Lucinien, som ligger i Frankrig, han læste og fandt, at det havde været en Konge i Frankrig, som hed Otto.

Paa samme Tid levede en Greve til Poitiers i Frankrig, som hed Emmerik, han var en viis og lærd Mand, og forstod sig besynderlig paa Himmelens Løb, og vidste mange tilkommende Ting at forkynde og aabenbare. Udi hans Gebiet boede en Greve van Vorst, han havde mange Børn, men kun lidet Gods, han var Grev Emmeriks Blodsforvandte. Nu overtænkte Emmerik paa sin Frendes mange Børn, hvorledes han ved Giftermaal kunde forsørge nogle af dem, og hvorved hans Frende kunde komme i bedre Omstændigheder. Han lod desaarsag anrette et stort Gjæstebud, hvortil Greven af Vorst og tre andre unge Grever, som vare hans Sønner, bleve indbudne; deriblandt var een, som hed Reymund, og som behagede Grev Emmerik over alle Maader, hvorfor han begierede af sin Fætter, Greven af Vorst, at han vilde give ham Reymund sin Søn, som han vilde antage som sin egen. Det skeete, som han begierede, og ved Gjæstebudets Ende skiltes de ad.

Nogen Tid derefter vilde Grev Emmerik efter Sædvane ride paa Jagt og tog sin unge Frende Reymund med sig, da mødte dem et skrækkeligt stort Svin; de satte efter det, men saasom det huggede Hundene fra sig, kunde de ikke fange det, men forfulgte det den hele Dag fra et Sted til et andet i Skoven; da Natten nærmede sig, havde Emmeriks tyve Svende og hans Hunde alle forvildet sig, kun Reymund var endnu hos ham; da sagde Reymund: Herre! Eders Svende og Hunde ere borte, og det er Nat, vi behøve Herberge. Da red de frem og fandt en smuk Vej, den fulgte de. Da saae Greven paa Maanen og Stjernerne, sukkede og sagde til Reymund: O, Gud! vi see her under en stor og mangfoldig Himmel, hvor underligt er Naturens Gang, at den giver en Mand stor Ære for sin Misgjernings Skyld. Reymund spurgte: hvorledes sligt kunde skee? da sagde Grev Emmerik: jeg seer paa Planeterne, at i denne Nat og i denne Stund, skal En omkomme sin egen Herre, og for denne hans Misgjernings Skyld, skal han komme til stor Ære og blive en ypperlig Mand, ypperligere end nogen af hans Slægtninge. De vare imidlertid komne til en stor Ild, som Hyrderne vare gaaet fra om Aftenen, her stode de af deres

Heste for at blive Natten over, thi det var saare koldt.

Da hørte de et Svin komme fra Skoven, thi det klapprede med Tænderne og skummede med Munden, som om det var meget vred, da tog Greven sit Spyd og Reymund sit Sværd; Greven stak til Svinet, men Svinet slog Spydet tilside og Greven faldt til Jorden. Reymund tog sin Herres Spyd, og stak først sin Herre og derefter Svinet tildøde. Nu overkom Reymund en stor Sorg af Angest og Vanghed, han raabte, klagede og skreg, men ingen Trøst var det for ham, da udbrød han: O Lykke! hvi har du saa beladt mig med Sorger, Vanghed og Mistrøst; du kan giøre en Fattig af en Rig, du hielper den ene op og den anden ned; den ene beviser du Unaade, den anden Naade, hvad har du giort imod mig Daare? du har forbærvet mig paa Liv og Siæl, paa Gods og Ære; du har ført mig udi stor Elendighed. Gid jeg var død, og kunde blive begravet med min allerkiereste Herre og Fætter, det var min eneste Trøst; thi al verslig Lyst er mig berøvet, og et evigtvarende ondt Rygte er min Deel her i Livet, fordi jeg med fri Villie har myrdet min Herre, der intet Ondt havde giort mig. Forbandet være den Stund, hvori jeg blev

undfangen, og den Time, hvori jeg blev fød til Verden, thi jeg kan aldrig afbede min Misgierning hos Gud. Denne Klage vedblev han en hel Stund; omsider satte han sig paa sin Hest, gav den Tømmen, og lod den gaae hvorhen den vilde, da kom han uforvarendes til en Brønd, kaldet Trøstebrønden, hvorhos stode tre udvalgte skiønne Jomfruer, fødte af en ædel Slægt. Af Sorg og Bedrøvelse gav han ikke Agt paa Jomfruerne, hvorfor den yngste af dem gik til ham og sagde: Jeg har endnu aldrig seet nogen Adelsmand været saa uhøflig at ride os forbi, uden enten at tale med os, hilse os, eller bevise os nogen anden Ære. Reymund kunde ei svare hende for Sorg og Vangheb, hvorpaa hun tog Hesten ved Tømmen, og sagde: du beviser ikke, at du er en Adelsmand, efterdi du vil ride saa stille forbi os. Da han slog sine Øine op og saae den Jomfrue, der talede til ham, blev han saa forfærdet, at han vidste ei om han var levende eller død, og forblev stum. — Jomfruen vilde straffe ham paa ny for sin Uskikkelighed, at han endnu ei vilde tale med hende, da stod han af Hesten, giorde sin Undskyldning, og bad om Forladelse, thi, sagde han, jeg er belagt med Hierteforg, formedelst en stor Ulykke, som mig er vederfaret; hun svarede ham

derpaa saaledes: Reymund! din Klage, Nød og Sorg, giør mig ret ondt. Da han hørte, hun nævnte hans Navn, sagde han: ædle Jomfrue! hvorledes kiender I mig, da jeg aldrig veed at have omgaaes Eder? dog behager mig Eders skiønne Ansigt saa vel, at jeg vissèlig tør vente Trøst af Eder. Hun sagde: Reymund! jeg veed din Nød og Sorg, og hvorledes det er gaaet dig med din Herre og Svinet, at du har dræbt dem begge, imod din Villie, og ved en Hændelse: men vil du følge min Lærdom, da skal du altid have Lykke, Magt og Rigdom, thi du skal vidt overgaae dine øvrige Slægtninge i Magt, Ære og Velfærd. Reymund fik herover nogen Trøst, hun sagde videre: kiere Reymund! hvad din Herre spaaede, skal altsammen skee, thi Himmelen har saaledes længe forud beskikket det. Da han hørte hende tale om Himmelen, fik han Trøst og blev forsikkret, at hun intet Spøgelse eller Umenneske var; han sagde derfor: ædle Jomfrue! ieg vil sætte al min Tillid til Eder, og efterkomme al Eders Begiering og Villie; men derhos maae I sige mig, hvorledes I kiender mig og veed den store Ulykke, som mig er vederfaret, da intet Menneske dertil var Vidne. Hun sagde: vær ved et frit Mod og fald ikke i Mishaab; jeg er et christent Menneske, og jeg er

den, ved hvilken du skal have Lykke og Velsignelse; men du skal sværge mig til ved Himmelen, at du og vil tage mig til Ægte, og du skal aldrig begiære at see mig om Løverdag Aften, ei heller lede eller spørge om mig, hverken selv eller ved andre, ei heller skal du lade dig raade af andre, men lade mig i Fred og Ro giøre og lade hvad jeg vil, den Aften allene; saa vil jeg tilsværge dig, at jeg i alle mine Dage ikke skal foretage mig noget, der skal være dig eller mig uanstændigt, skammeligt eller skadeligt. Men, sagde hun videre, dersom du ikke holder dit Løfte, da mister du mig, og du faaer mig da aldrig mere at see: derefter skal det gaae dig, dine Børn og dit Huus gandske ilde, baade paa Liv, Ære og Gods. Reymund lovede det med en høi Ed. Jomfruen sagde atter til Reymund, nu skal du ride hen til Poitiers, og om nogen spørger hvor din Herre er, da skal du sige, du mistede ham i Skoven; derpaa skal de lede efter ham, og naar de finde ham, da skal de med stor Klage føre ham til Poitiers, og begrave ham, og naar han er begravet, da bliver Fiftet Forlehning ud. Saa skal du begiære saamegen Jord ved denne Brønd, som du kan ombrage med en Hiortehud, og naar dette bliver dig lovet, da skal du tage det skriftligt og

med Segl under; strax skal du finde en Mand med en Hiortehud, den skal du kiøbe og udskiære i smaa Remme, som du igien skal lade sammensye; derpaa skal du lade dem vise dig din Forlening, hvor uden om du skal drage de Remme. Derpaa viiste og sagde hun ham videre hvad han skulde giøre, og bad ham ride hiem og komme igien paa en viis Tid.

Reymund tog Afsked med sin Allerkiæreste og red til Poitiers. Om Morgenen spurgte de ham ad, hvor hans Herre var, siden han ei var med ham: da sagde han, han mente han alt var hiemkommen, thi de bleve forvildede fra hinanden i Skoven, og jeg har ikke seet ham siden i Aftes. Man spurgte ham ikke mere, da man ikke tiltroede ham slig en Gierning, som han havde begaaet. Om anden Dagen derpaa kom Svendene hiem med deres døde Herre, som de havde fundet hos Svinet, da blev der stor Jammer i hele Grevens Huus. Han blev derpaa hæderligen begravet, og ingen klagede saa haardt over hans Død, som Reymund; men det blev ham, som spaaet var, til stor Ære. Strax derefter blev Lønnen til enhver uddeelt; Reymund begiærte og sin Andel efter sin Bruds Raad, og sagde til Bertram, Grevens Søn: jeg begiærer ikkun en ringe Skiænk, og

som I ei maae nægte mig; det er: giv mig saa-meget Jord omkring den saakaldte Trøstensbrønd, som jeg kan ombrage med en Hiortehud, for min tro Tieneste mod min Fætter og Herre Grev Emmerik: det blev ham tilstaaet, og fik han samme skriftligt med Segl. Da mødte ham en Mand uden for Porten med en Hiortehud, hvilken han kiøbte og skar i smalle Strimler; nu begiærte han, at Greven vilde lade ham vise sit Stykke Jord; det skeete og strax, thi Greven sendte mange af sine gode Mænd, som skulde udlægge ham dette, men der de saae, at Hiortehuden var skaaren i smaa Remme, vidste de ikke, hvad de torde giøre; dog blev det fuldkomment efter hans Brev. De gode Mænd rede nu hiem og sagde Greven Beskeed om Alt. Da sagde Greven: der er mig altid bleven sagt, at der ved denne Brønd skal lade sig see nogle Eventyr; mon min Frende Reymund ei har fundet noget, efterdi dette Sted er ham saa behageligt. Dog vilde jeg ønske, det skeer til hans Lykke, thi jeg under ham det gierne. Da red Reymund til Greven, takkede ham, og red da til sin Brud, som saa venlig modtog ham. Hun takkede ham fordi han havde udrettet alt efter hendes Villie og Begiær, og intet forglemt. Da gik hun med ham hen i en Kirke,

hvor en stor Mængde Folk vare forsamlede. Dette forundrede Reymund meget; da sagde hun: alle disse Folk ere dine Tjenere. Derpaa vendte hun sig til Folket og befalede dem, at vise Reymund al Ære og Lydighed, hvilket og skete.

Da Bryluppet var bestemt, bad Melusine ham, at han skulde bede alle sine Slægtninge og Venner til Bryluppet. Han giorde saa, og red derpaa først til Greven og bad ham og hans Moder at komme til Trøstebrønden til hans Bryllups-højtid. Greven spurgte Reymund, hvo er Bruden? eller af hvad Slægt er hun? Reymund svarede: lader Eder det være nok, at jeg siger: kommer til os førstkommende Mandbag. Greven sagde: jeg undres over, at du tager dig en Kone, hvis Slægt og Afkom hverken du eller nogen anden kiender. Reymund svarede: hun er en meget smuk Dame, og formodentlig en Konges Datter, iøvrigt bifalde vi hinanden saa meget, at intet skal forstyrre vores Ægteskab; de skiltes derpaa ad i al Venskab. Da den bestemte Dag kom, begave de dem paa Vejen til Trøstebrønden; underveis talede de om hvad Herberg de skulde faae, saasom der ingen Huus var ved Brønden, men kun en slet Mark og Skov. Da de kom nærmere, saae de mange smukke Telte, og det røg

allevegne, som det bør at giøre, hvor der er Giæstebud. Da tænkte de, at det var ved Troldom. Da kom 40 bevæbnede Mænd, for at tage imod dem, og giorde dem stor Ære, og sagde: vor Herre Reymund og vor Frue Melusine have befalet os at anvise Eder godt Herberge, og tractere udi alle Maader baade Mand og Heste. Et stort Telt prydet med mange Kostbarheder var Bryllupshuset; da de kom derind, hørte de Lyden af de deiligste Instrumenter; Melusine modtog dem venlig, hun var prydet med de kostbareste Klenodier, og mere lig en Engel end et Menneske; de bleve alle saare vel tracterede, og mange saae, det var den skiønneste Bryllupsfest, de endnu havde seet. De gik derefter i Kirken og bleve viede, holdt derpaa atter Maaltid, og morede dem den øvrige Tid med Tourneringer og andre Ridderspil, hvori enhver gierne vilde vinde Prisen, men Reymund blev roest, som den bedste Stikker iblandt dem. Saaledes endtes Dagen i Fryd og Glæde, og efter Aftensmaaltidet førte man med stor Høitidelighed Bruden og Brudgommen til Brudesengen; Greven ønskede dem til Lykke, og Bispen velsignede dem. Derefter varede Høitiden endnu i 14 Dage, hvorefter enhver drog hiem til sit.

Det første Aar fødte Melusine en Søn, som hed Vites. Det andet Aar en Søn, hed Bedis, det tredie Aar en Søn, hed Georg, det fjerde Aar en Søn, hed Antonius; men alle vare vanskabte i Ansigterne. Derpaa fødte hun igien en Søn med ikkun et Oie, og efter ham endnu tre andre Sønner, nemlig: Gosiren, Reymund og Horibel, som havde tre Oine, samt Didrik og Reymund. De fleste af disse Børn kom til stor Ære.

Uagtet disse deres vanskabte Børn levede dog Reymund og Melusine et lykkeligt og kierligt Ægteskab; indtil Reymunds ældste Broder kom for at forkynde ham deres Faders Død, og at denne igien var udnævnt til Greve af Vørst i Faderens Sted. Lystighed og Glæde blev der nu i Reymunds Huus, som varede til Løverdag Aften; da Melusine paa engang forsvandt fra hele Selskabet. Da sagde Reymunds Broder: hvor er din Kone, maa hun ej komme herind til Gjæsterne? Reymund svarede: kiære Broder, spørg ej efter hende, imorgen kan du igien tale med hende. Maaltidet blev anrettet; da det var tilende, sagde Reymunds Broder: jeg frygter du er belagt med Troldom, hvorfor dit Huus i fremmede Lande ogsaa er berygtet, da du giver din Kone Frihed hver Løver-

dag Aften, uden at vide hvad hun foretager sig i den Tid; ja dit Huus er vanæret og bagtalt, da man troer din Kone har udbedet sig denne Tid til at bedrive Løsagtighed og Skalkhed i. Jeg advarer dig som en kiær Broder, at du maa see og befrie dit Huus og gode Navn fra slige Bagtalelser, at du ikke bliver en Giæk paa din Alderdom.

Reymund blev bange, forvandlede sin Farve, tænkte først paa sit Løfte, og siden paa sin Broders Bebrejdelse, og vidste ikke hvad han skulde giøre. Da tog han i Harme sit Sværd og ledte efter Melusine, i et Kammer, hvor han aldrig tilforn havde været, og som Melusine havde ladet bygge for sig: da han ej fandt hende der, saae han igiennem et lidet Hul til næste Værelse, hvor hans Melusine sad i et Bad, men hvor forundret og bestyrtet blev han ikke, da han saae at hendes Nederkrop var skabt, som en underlig Orm, og hun forresten var i sin naturlige Skikkelse.

Forskrækket over dette grulige Syn, stoppede han sagtelig Hullet til med en Klud, i den Tanke, at hans allerkiæreste Melusine ej vidste hvad han havde foretaget sig; han gik stiltiende derfra, og kom fortørnet igien tilbage til sin Broder. Broderen, som saae hans Vrede, mente han havde

fundet sin Hustrue i nogen usømmelig Gierning, og sagde til Reymund: mig tykkes paa dine Geberder, at noget Ondt er dig vederfaret; hvor fandt du din Kone? hvad giør hun? Reymund svarede: du har løjet min Hustru paa, som ingen ærlig Mand burde giøre, du er kommen i en ulykkelig Tid i mit Huus; tal ikke mere om min fromme og dydige Kone, og pak dig strax herfra, da det ellers vil koste dig dit Liv. I en ond Tid est du kommen for at forføre mig til en Ting, jeg i min hele Levetid kommer til at fortryde. Da Broderen saae Reymund saa fortørnet, fortrød det ham hvad han havde talt om Melusine. Da red han strax bort, og Reymund elskede ham ej mere som sin Broder.

Reymund tænkte nu paa den Ed, han havde svoret Melusine, at hverken han eller nogen anden skulde eftersøge eller efterspørge hende nogen Løverdag Aften, da han ellers skulde miste sin Lykke og Glæde. Sukkende og klagende over sin Daarlighed, at han saa let havde troet sin Broder, og derover kunde miste sin Allerkiæreste, lagde han sig paa en Seng, hvor han venhte og kastede sig, saa hans Folk saae hans Bedrøvelse, men vidste ej hvad ham skadte. Saaledes vedblev han den hele Nat til næste Dags Morgen, da kom Me-

lusine, lagde sig hos Reymund og tog ham i sine Arme, thi hun saae hans store Hiertesorg, da talede hun til ham og sagde: min allerkiæreste Reymund, siger mig hvad Eder skader, saa skal jeg bede om Hielp for Eder. Da han hørte dette, blev han noget frimodig, saasom han da troede hun ej vidste hans begangne Falskhed; men hun vidste det vel, skiøndt hun ej sagde ham det, da han ej havde aabenbaret det for nogen; derefter blev han bedre og de levede lykkelige og kierlige sammen, som forhen.

Da Reymund og Melusine sadde en Dag over Maaltidet, kom der Bud, at hans Søn Reymund var død, thi Giofry havde indebrændt ham i et Kloster med 100 Munke; da blev Reymund hastig vred, klagede sig og sagde: først har jeg et Spøgelse til Hustrue; jeg har fortørnet min egen Broder, og slaget min Herre ihiel imod min Villie; jeg har 10 Børn, af hvilke den frommeste er slagen tildøde, der maa forestaae mig en stor Forandring i min Lykke. Imedens han saaledes var betagen af Sorg, kom Melusine ind til ham med mange Riddere og Jomfruer, for at trøste ham, men Reymund, som var ophidset af Vrede, vilde ej lade sig trøste, thi hans Forstand var veget fra ham; da laae han nogen Tid stille, men

saae spottelig og vrebagtig hen paa Melusine, og sagde: gak fra mig du skiændige og slemme Orm, thi du vil mig aldrig godt, ligesom din Søn Gofrio med Tænherne, som saa skiændigen har opbrændt det skiønne Kloster Maliers, og indebrændt min allerkiæreste Søn Reymund, som jeg elskede af mit ganske Hierte.

Da sagde Melusine, hvor er din Forstand Reymund, thi for disse Ord skal du lide stor Straf; hvormed har jeg fortient saadanne skalkagtige Ord, har jeg ikke sagt dig, at naar du brød dit Løfte imod mig, da skulde jeg ej længer blive hos dig; og nu efter din udviiste Falskhed skal al din Lykke, Glæde og Velfærd have Ende. O, vee mig, Reymund, at jeg nogen Tid saae dig for mine Øine, vee mig den Tid jeg fik Behag i din Skiønhed, vee mig, at jeg fandt dig ved Brønden, vee mig, at jeg nogen Tid skulde omfavne dig; vee mig det Øieblik, at jeg gav dig mit Venskab og min Kierlighed; vee mig den Stund jeg giorde dig til min Herre. Dit store Forræderie, din falske Tunge, din ubesindige uforskyldte Vrede har nu sat mig i flere tusinde Aars Arbejde og Møie; du skamløse Meneder og arrige Skalk; du forsonede utro Ridder! hvorledes har du holdt dit Ord med mig, hvorledes har du ikke

forseet din Siæl og Ære. Jeg agtede ikke paa, at du havde seet mig i Badet, saalænge du beholdt det hos dig selv, thi da kunde det ikke skade mig, fordi den onde Fjende vidste det ikke; men nu da du saa skammelig har aabenbaret det, da skal det gaae dig ilde paa Liv, Ære og Gods, og det for din menedige Misgjerning; dersom du havde holdt dit Løfte, da havde jeg blevet hos dig som en naturlig Qvinde, og havde død som et Menneske, og befalet Jorden mit Legeme og Himmelen min Siæl til evig Glæde. Men nu fra denne Stund skal din Ulykke vaagne, som du har beredt dig selv, dine Lande skal blive adspredte, og aldrig blive samlede mere, dine Slægtninge skulde blive fredløse. Søg nu din Frelse, thi jeg er evig forloren for dig, og kan ikke redde dig.

Melusine sagde videre: da jeg nu ej længere kan blive hos dig, da vil jeg raade dig, at efter min Bortfart skal du dræbe vor yngste Søn Horibel, med de tre Øine, thi han vil føre saadan Krig, at der ej kan voxe Korn eller Frugter i disse Lande, ja han skal føre alle sine Brødre og øvrige Slægtninge i stor Elendighed. Hun sagde videre: Reymund, naar du, eller de, der leve efter dig i mange Aarhundrede, see mig i Luften at

svæve over dette Slot eller Trøstebrønden, da skal samme Aar dette Slot blive overvundet af en fremmed Herre, der skal besidde det; da faldt Melusine i Graad og sagde: o Reymund! Reymund! den Tid vi kom sammen, da var det Lyst og Glæde for os begge, nu er det omvendt til Vansmægtighed, vor Lykke til Ulykke, vor Velfærd til Elendighed, vor Trøst til Bedrøvelse, vor Frihed til Trældom, og sligt har du forvoldet ved din falske og utro Mund; men Himlen tilgive dig, thi for denne din store Misgierning imod mig skal jeg nu altid pines, dog for din Skyld bliver jeg engang forløst.

Og Reymund hørte disse sin Allerkiæreste Klagemaal, da blev han yderst bedrøvet og sørgmodig og kunde ej tale et Ord. Da stod han op, og kyssede sin kiære Brud, thi Skilsmissens Time var kommen. Da begyndte al Folket, baade Fruer, Jomfruer, Riddere, Svende og Tienere at græde. Da faldt Reymund paa sine Knæ og bad Melusine om Forladelse for sin Forseelse imod hende. Melusine svarede; kiære Reymund! forglem din Søn Freimund, thi han er engang død; men forglem ikke din Søn Reymund, thi han skal blive Greve til Først i din Broders Sted. Tænk

paa din Søn Diderik, han skal blive Herre til Portnack.

O min Reymund glem mig ikke, men beed altid til Himlen for mig, jeg skal stedse være dig til Trøst og Hielp i din Nød. Nu kan jeg ikke længer blive i min menneskelige Skikkelse.

Derpaa foer Melusine op i Vinduet, men kunde endnu ej forlade sin Reymund uden at trøste ham; og sagde derfor: nu velsigne dig Himlen, mit Hierte, min kiæreste, min sande Glæde; velsigne dig Himmelen min Velbehagelighed; velsigne dig Himmelen min kiæreste Brudgom; velsigne dig Himmelen mit dyrebareste Klenodie; velsigne dig Himmelen mit sødeste Kreatur; velsigne dig Himmelen min kiærlige Lyst; velsigne dig Himmelen min dyrebare Ven; velsigne dig Himmelen min Herre og Tidsfordriv; velsigne dig Himmelen min Trøst og Husvaler; Himmelen velsigne dig, dit Folk og dit Slot Lucian; Himmelen velsigne Eder alle, som jeg elsker af mit ganske Hierte. Da Melusine havde endt sin Tale, foer hun i en Hast ud igiennem Vinduet, saa Slottet bævede, og i et Øieblik var hun omskabt for neden, som en uhørt stor Orm, i denne Skikkelse foer hun tre Gange frem og tilbage for Slotsvinduerne, og gav hver Gang et ynkeligt Skrig, og derpaa forsvandt hun

i Luften. Alle sørgede meget for hende og Reymund rev Haaret af sit Hoved, og udbrød i ynkelige Klager: signe dig Himmelen min dyrebare Brud, min Ven og min Lykkes Krone; velsigne dig Himmelen min Glæde og Rigdom; signe dig Himmelen min Tidsfordriv i gode Dage, som nu ere tilende; o Vee! at jeg ej skal see dig mere, o Vee! at jeg nogen Tid blev født. Reymund fortrød sin Misgiærning mod Melusine, og vilde ikke lade sig trøste af nogen. Derpaa lod han sin yngste Søn Horibel efter Melusines Ønske opbrænde. Endnu havde Reymund to Børn i Vuggen, Diderich og Reymund, dem kom Melusine hver Nat til, for at give dem Die, og opvarme dem. Ammerne fortalte det til Reymund, som blev meget glad derover, thi han mente at faae sin Melusine igjen; men forgieves, thi han døde kort derefter af Sorg og Græmmelse. Diderich og Reymund voxte snart til og bleve mandige og tappre Riddere, og besøgte da ofte deres Faders Grav under Slottets Hvælvinger.

En kort Efterretning om Reymunds og Melusines ti Børn.

Den første Søn hed Urteus, han havde et Ansigt, der vare mere bredt end langt, og af

en sælsom Farve. Det ene Øie var rødt og det andet grønt, han havde en stor Mund, samt lange og store Øjenhaar; hans Legeme var meget vel proportioneret for Resten.

Den anden Søn hed Bedes, han var meget velskabt overalt, men under hans Ansigt var han saa blodrød, at det skinnede som gloende Jern.

Den tredie Søn hed Georg, han var en smuk og venlig Person, men hans ene Øje sad højere oppe end det andet.

Den fjerde Søn hed Antonius, han havde en Løvekloe paa sit Kindebeen og var laaden paa sin Krop; han havde lange og skarpe Negle paa Fingerne, hvilke vare saa forskrækkelige at see til, at enhver frygtede for ham.

Den femte Søn hed Reynert, han havde ikkun eet Øje, hvilket sad midt udi hans Pande, dog saae han meget skarpere med dette ene Øie end mange andre med to.

Den sjette Søn hed Gofrio, han havde Tænder, der stode ud af Munden paa ham, som paa en Orne. Derfor blev han og kaldet Gofrio med Tænderne; han blev førend han døde, en meget tapper, mægtig og lykkelig Krigsmand.

Den syvende Søn hed Frepmund, han var meget velskabt paa sin ganske Krop, men hans Næse var gandske laaden, som om den var overtrukken med Ulveskind.

Den ottende Søn hed Horibel, han havde tre Øine og loe aldrig, uden naar det gik ilde til, han var ond og arrig i Sind, Tanker, Ord og Gierninger, derfor bad Melusine, hans Moder, Reymund, at han skulde dræbe ham efter hendes Bortfart.

Den niende Søn hed Diderik, han var et meget smukt, velskabt og fornuftigt Menneske.

Den tiende Søn heed Reymund, efter sin Fader, han blev Herre til Førsi og den lykkeligste af dem alle.

Literarisk Underretning om Melusines Historie.

Nyerup har i sit Skrift: Almindelig Morskabslæsning følgende Optegnelser: "Melusines Historie har været en af de mest gjængse Bøger hos menige Mand, som i Frankerig og Tydskland, saa i Danmark.

I d'Orvilles Melanges, Littera B, handles om Melusine pag. 17. Autor siger, at den baade kan regnes blandt Ridder- og Fee-Romanerne, at Extract deraf vel er indført i Bibliotheqve des Romans for Julius 1775, men at man ikke godt kunde nøjes med det, men maatte kjøbe Bogen selv, i en Udgave af 2 Voll. af Aar 1700, hvori der skal forekomme artige Ting, som ere udeladte i Extracten; — om hvilke dog siden i samme Melanges, Littera E pag. 53 ikke dømmes saa fordelagtigt.

I berlin. Monatschr. VI B. S. 300 karakteriseres Melusine som en flau og dog i Smaakjøbstæder meget almindelig Lecture.

I Danmark forekommer vel Ordet Melusine hos Hvitfeldt i Christian den 3dies Historie, men som Navn paa et Skib; til Bogen Melusine

findes der ingen tidligere Spor end i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede, da den udkom med Claus Pors's Levnets Compas (om hvilken Bog handles i 3die Capitel). Jeg kjender ellers danske Udgaver 1667 (2 Ark 8vo), 1702, 1729, og trykt i dette Aar.

I disse Udgaver besidde vi Danske ingen fuldstændig Melusine. Det dølger heller ikke den unævnte Oversætter, som siger i sin Fortale: "Jeg vil samme Historie kortelig udsætte paa vort danske Tungemaal, dog hastig igiennemløbe det lystigste og underligste af samme Historie, saa meget Melusine vedkommer, og gaae det Andet, som indfalder deriblandt, omkring, og Andet, som tør ikke indføres for Tidens Korthedss Skyld."

Paa Svensk haves Melusines Historie trykt s. a. et l. ifølge Tittelbladet oversat af Dansken.

Forfatteren til denne Roman, hvortil Ideen muligen er tagen af Apuleji Asinus aureus Lib. V., er Jean d'Arras. Han skal, efter hvad der berettes i Lenglet du Fresnoys Bibl. des Rom. II. 278; Biblioth. des Rom. for Julius 1775; Melanges Tom E pag. 52 og Panzers Annalem der ält. deutsch. Litteratur p. 53, have forfattet den 1387 efter Hertugen af Berrys Forlangende.

Naar Hugo von Trimberg i sit Digt Der Renner fol. 82 opregner de i hans Tid giængse Ridderromaner om Diderik af Bern, om Persival, om Artus, om Chrimhilde o. s. v., og da ogsaa siger:

Dieser wil den Ritter mit dem Rade — (ɔ: Wigolejs).
So will eyner gehn zu dem Bade —

saa skulde man troe, at han dermed sigtede til denne vor Historie om Melusine i Badet; men herved møder den Vanskelighed, at Hugo van Trimberg skrev sin Renner 1300, og Jean d'Arras ikke sin Melusine før 1387. Herved er da ingen anden Udvej, end at antage, enten at Hugo sigter til noget andet os endnu ubekjendt Skrift, eller at der maa have været nogen ældre Fortælling om Melusines Hændelser, end den der har Jean d'Arras til Autor. Denne sidste Hypothes bestyrkes ved det man læser i merbemeldte Melanges Tom. S. pag. 121: "Alle Mennesker kjende Melusines Historie, hvis besynderlige og interressante Hændelser ere beskrevne paa Vers og i Prosa i det 13de, 14de og 15de Aarhundrede." Altsaa gaves der Romaner om Melusine i det 13de Seculo, saa kunde Hugo Aar 1300 skrive:

So wil eyner gehn zu dem Bade.

Jean d'Arras Verk om Melusine blev ved Midten af det 15de Seculum oversat paa Tydsk ved Thüring von Ringoltingen, og udgaves fire Gange endnu før Seculi Ende, som Panzers Annaler udvise. Den staaer ogsaa i Das Buch der Liebe. Frkf. am M. 1587.

En critisk-historisk Undersøgelse over Mythen om Melusine har Bullet leveret i hans Dissertations sur la Mythologie Française. Paris 1771. pag. 1—32.

En dansk Udgave trykt i Kjøbenhavn 1823, 21 Sid. 8vo, forlagt af Triblers Enke, Holmensgade No. 107, er lagt til Grund for den, der her er optaget.